दर्ता नं: ८१-०५०/५१

पान नं: ३०३२१०६०५

नेफस्कून

जनसचेतन
JANASACHETAN

"प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वित्तीय सहकारी संस्था"

ACCESS SILVER

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

JANASACHETAN SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०८१/०८२

३२ औं वार्षिक साधारण सभा

Scan for download

डिजिटल प्रतिवेदनको लागि

Annual Report

Fiscal Year 2081/082

वैतेश्वर गा.पा.-५, काभ्रे, दोलखा
Baiteshwor R.M.-5, Kabre, Dolakha

०४९-४११००४/४११००५
049-411004/411005

info@janasachetan.org.np
www.janasachetan.org.np

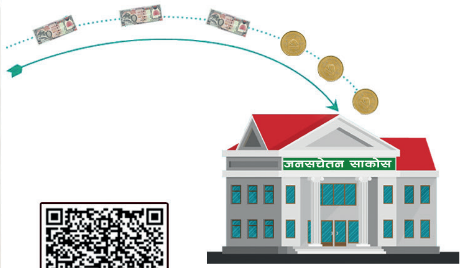

छिटो, सजिलो अनि भरपर्दो

अब तपाईहरुको

Digital Friend

JANASACHETAN MOBILE BANKING

E-TELLER SYSTEM को साथ QR मार्फत डाइरेक्ट सहकारीमै जम्मा र निकासी गर्नुहोस् ।

जनसचेतन मोबाइल बैंकिङ सेवा

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

वालेट बिर्सनु भयो ? चिन्ता नगर्नुहोस् ।

अब तपाईको Smart Phone मा नै जनसचेतन साकोस पाउनुहोस् ।

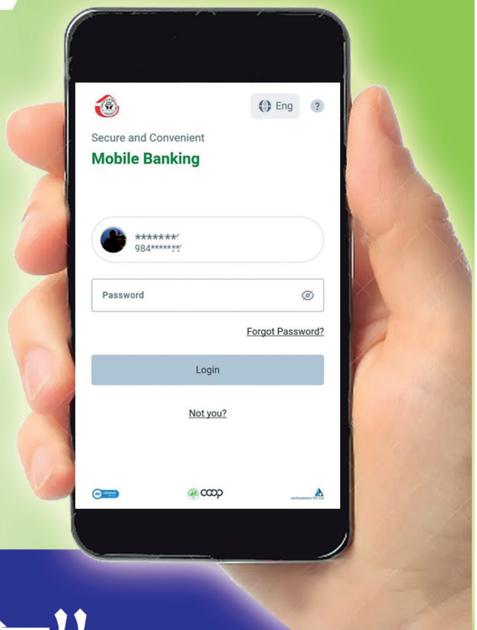

विशेषताहरु

- संस्थाको आफ्नो खातामा रहेको रकमबाट विभिन्न सेवाहरु खरिद गर्न सकिने (जस्तैः टेलिफोन तथा टिभि रिचार्ज गर्न, इन्टरनेटको बिल भुक्तानी गर्न, खानेपानी तथा विद्युतको महशुल तिर्न र अन्य यस्तै धेरै सेवाहरु ।)
- संस्थाको एउटा खाताबाट अर्को खातामा तथा बैंकहरुबाट जनसचेतनको तपाईको खातामा र जनसचेतनबाट बैंकमा रकम पठाउन मिल्ने ।
- विभिन्न डिजिटल वालेटहरुबाट सहकारीको खातामा रकम प्राप्त गर्न र वालेटहरुमा रकम पठाउन मिल्ने ।
- QR कोड र E-Teller मार्फत भुक्तानी गर्न र बचत गर्न मिल्ने ।
- विभिन्न सेवा प्रदायकका QR स्क्यान गरी वस्तु तथा सेवा खरिद गर्न सकिने ।

"जनसचेतनको मोबाइल बैंकिङ सेवा डिजिटल कारोबारमा सदस्यलाई टेवा"

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

शुभ दीपावली, नेपाल सम्वत्, छठ पर्व तथा ल्होसार २०८२ को पावन अवसरमा हाम्रा सदस्य, बाल बचतकर्ता एवम् सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सु-स्वास्थ्य, दीर्घायू तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक मंगलमय शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं

गोपालध्वज श्रेष्ठ
अध्यक्ष एवम्
जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

(प्रकाशित मितिः १५ भाद्र, २०८२)

३२ औं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना ।

आदरणीय शेयर सदस्यज्यू,

यस संस्थाको ३२ औं वार्षिक साधारण सभा देहायको प्रस्तावहरु माथि छलफल गरी निर्णय गर्नुपर्ने भएकोले आफूलाई पायक पर्ने सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका उपस्थिति केन्द्रहरुमा उपस्थित भइदिनुहुन सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरुलाई यसै सूचना मार्फत अनुरोध गर्दछौं ।

प्रस्तावहरु

क) आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा गतिविधिहरु सम्बन्धमा ।
ख) सातौं ४ वर्षे रणनीतिक योजना (०८२/८३-०८५/८६) र आ.व. ०८२/८३ को वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट सम्बन्धमा ।
ग) आ.व. २०८१/८२ को लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
घ) आ.व. २०८१/८२ को बाह्य लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
ङ) ऋण विश्लेषण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
च) संशोधित विनियम, नीति तथा कार्यविधिहरु सम्बन्धमा ।
छ) आगामी आ.व. को लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति तथा पारिश्रमिक सम्बन्धमा ।
ज) एकीकरण वा विघटन सम्बन्धी निर्णय गर्ने सम्बन्धमा ।
झ) बाह्य दायित्व स्वीकार तथा सदस्यहरुको दायित्व मिनाहा सम्बन्धमा ।
ञ) लिलामबाट बिक्री नभएको सम्पत्ति सकार गरी बिक्री गर्ने सम्बन्धमा ।
ट) जग्गा तथा सवारी साधन खरिद तथा बिक्री गर्ने सम्बन्धमा ।
ठ) सञ्चालक समितिका निर्णयहरु अनुमोदन सम्बन्धमा ।
ड) सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान सम्बन्धमा ।
ढ) सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
ण) साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका हस्ताक्षर गर्ने प्रतिनिधि छनौट सम्बन्धमा ।
त) विविध ।

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान **समयः बिहान ०९:०० बजेदेखि बेलुका ०४:०० बजेसम्म**

मिति	स्थान	सहभागी सदस्यहरू	सम्पर्क नं.
२०८२ आश्विन २१ गते मंगलबार	लहरेमाने चोक, वैतेश्वर-३, मिर्गे	मिर्गे सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१५
	वैतेश्वर मा.वि.,वैतेश्वर-६, नाम्दु	नाम्दु सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१९
	वडा कार्यालय, वैतेश्वर-७, मार्बु	मार्बु सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१७
२०८२ आश्विन २२ गते बुधबार	संस्थाको कार्यालय अगाडि, मैनापोखरी बजार	वैतेश्वर सेवाकेन्द्र (मैनापोखरी) अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३०८

मिति	स्थान	सहभागी सदस्यहरू	सम्पर्क नं.
२०८२ आश्विन २३ गते विहिबार	वडा कार्यालय, जिरी-९, चिपचिपे	जिरी सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३२३
	कालिका मावि, तामाकोशी-७, हाँवा	हाँवा सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३२८
	कृषि उपजकेन्द्र, शैलुङ-३, बाघखोर,तल्लो बसपार्क	बाघखोर सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८४४४६९४११
	सत्यश्वर माविको सामुदायिक हल,मेलुङ-१, पवटी	पवटी सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३२५
	शारदा मावि, शैलुङ-८, भैंसे	भैंसे सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३३१
२५ गते शनिबार	रोयल जडिबुटी ब्याङ्क्वेट, जडिबुटी, काठमाडौं	काठमाडौं सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३०९
२०८२ आश्विन २७ गते सोमबार	कालिञ्चोक मा.वि.,भी.न.पा.-३, लामाचौर	चरिकोट सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१२
	कालिका मा.वि., कालिञ्चोक-९, कटुवाचौर	सुन्द्रावती सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३२०
	प्रगतिशील मिलिजुली बा.वि.के.,कालिञ्चोक-२,बाबरे	बाबरे सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३३२
	निकोभूमे मा.वि., कालिञ्चोक-२, बाबरे	बाबरे सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३३२
२०८२ आश्विन २८ गते मंगलबार	चक्रेश्वरी महादेवस्थान, विगु-५, साङ्वा बजार	साङ्वा सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१६
	भैरवश्वर महादेव मन्दिर, विगु-४, सिंगटी	सिंगटी सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३१४
	गौरीशंकर मा.वि., विगु-१, जगत	जगत सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८५४०४५३३४
	वडा कार्यालय, गौरीशंकर-५, हाटघर, इविथान	सुरी सेवाकेन्द्र अन्तर्गतका सबै	९८६०५०५३६०
२०८२ कार्त्तिक १ गते शनिबार	संस्थाको मुख्य कार्यालयको हल, मैनापोखरी	इकाइ प्रतिनिधिहरुको सभा	०४९४११००४ र ०४९४११००५

पुनश्च

१. सभामा उपस्थित हुँदा संस्थाद्वारा जारी गरिएको परिचय-पत्र, पासबुक वा नेपाल सरकारबाट जारी फोटो सहितको पहिचान खुल्ने कुनै प्रमाण-पत्र अनिवार्य रुपमा लिएर आउनुपर्नेछ।

२. संस्थामा आफ्नो सदस्यता पहिचान फाराम (KYM) भर्न बाँकी रहनु भएका शेयर सदस्यहरुलाई सभामा उपस्थित गराइने छैन। तसर्थ सदस्यता पहिचान फाराम भर्न बाँकी सदस्यहरुले आजबाटनै आफूलाई पाएक पर्ने संस्थाका विभिन्न कार्यालयहरुमा १ प्रति फोटो, नागरिकता प्रमाण-पत्र र राष्ट्रिय परिचय-पत्रको प्रतिलिपिका साथ उपस्थित भई सदस्यता पहिचान फारम (KYM) भर्नुहुन अनुरोध छ।

३. सभामा प्रस्तुत हुने वार्षिक प्रतिवेदन सभाका उपस्थिति स्थलहरु र संस्थाका कार्यालयहरुमा QR Code मार्फत उपलब्ध गराइनेछ।

४. वार्षिक प्रतिवेदन संस्थाको YouTube Channel (youtube.com/@janasachetansaccos5686), Facebook Page (facebook.com/janasachetan/), Website (www.janasachetan.org.np) बाट मिति २०८२ असोज ६ गतेदेखि डाउनलोड गरी प्राप्त गर्न र हेर्न सकिनेछ।

५. माथि उल्लेखित माध्यमबाट प्रतिवेदन अध्ययन गरी संस्था सञ्चालन प्रक्रियामा केही सुझाव भएमा साधारण सभा अवधिभित्र लिखित, मौखिक तथा संस्थाको आधिकारिक इमेल ठेगाना info@janasachetan.org.np मार्फत पेश गर्न सकिनेछ।

६. सभामा बाल बचतकर्ताहरुलाई उपस्थिति गराइनेछैन। तसर्थ, बाल बचतकर्ताहरुलाई साधारण सभाका कार्यक्रममा लिएर नआउनु हुन सबै शेयर सदस्यहरुलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। २०८२ आषाढ मसान्तसम्मको नियमित बाल बचत हुने बचतकर्तालाई खातामा नगद जम्मा गरिनेछ, त्यसैले बचत अनियमित भएमा आजैदेखि बचत नियमित गर्नुहुन सबैमा सूचित गर्दछौं।

२०८२ असार महिनासम्मको नियमित मासिक बचत नगर्ने सदस्यहरुलाई साधारण सभामा उपस्थित गराइनेछैन। तसर्थ आफ्नो तथा एकाघर परिवारको मासिक बचतलाई नियमित गर्नुहुन साथै ऋणको कारोबार भए सोलाई समेत नियमित गर्नुहुन अनुरोध छ।

(शिवराम ढकाल)
सह-सचिव

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गा.पा.-५, काब्रे, दोलखा

संक्षिप्त परिचय

१. **परिचयः** जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. काठमाडौँबाट १६५ कि.मि. पूर्व नेपालको हिमाली जिल्लामध्ये एक दोलखा जिल्लाको वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ५ को मैनापोखरीमा अवस्थित छ। हनुमन्तेश्वर मा.वि.का तत्कालीन प्रधानाध्यापक श्री यज्ञराज ढुङ्गेलको अगुवाईमा २०५० साल आश्विन २२ गते शिक्षक, कर्मचारी, समाजसेवी, किसान, व्यापारी तथा सामाजिक अभियान्ताहरु समेत ३४ जनाको सहकार्यमा यो संस्थाको स्थापना गरिएको हो। संस्था २०५० साल मंसिर १ गते जिल्ला सहकारी कार्यालय, धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोकमा दर्ता नं. ८१-०५०/५१ मा दर्ता भएको छ। स्थानीय जनताहरुका आर्थिक र सामाजिक स्तर अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यबाट प्रेरित भई स्थापित यो संस्थाको कार्यक्षेत्र सुरुमा काब्रे, नाम्दु, मिर्गे र गैरीमुदी गाविसहरु रहेकोमा हाल उपत्यकाभित्र विभिन्न पेशा, व्यवसाय गरिरहेका दोलखा जिल्लावासी सदस्यहरुको मागलाई सम्बोधन गर्न दोलखा जिल्लाका अलवा काभ्रेपलाञ्चोक, भक्तपुर, काठमाडौँ जिल्ला र ललितपुर महानगरपालिका भर कार्यक्षेत्र विस्तार गरिएको छ। संस्थाको मुख्य कार्यालय वैतेश्वर गा.पा. वडा नं. ५, मैनापोखरी बजारमा रहेको छ। संस्थाले मुख्य कार्यालय बाहेक विभिन्न क्षेत्रहरुमा थप १६ वटा सदस्यमैत्री सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रहरु स्थापना गरी सदस्यहरुलाई सेवा प्रदान गरिरहेको छ।

२. **संस्थाको परिकल्पनाः** "प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वित्तीय सहकारी संस्था"

३. **संस्थाको ध्येयः** "नवीनतम् प्रविधि मार्फत प्रतिस्पर्धी मूल्यमा गुणस्तरीय वित्तीय एवं गैरवित्तीय सेवा प्रदान गरी सदस्यहरुको आर्थिक र सामाजिक विकास गर्नु"

४. **मुल उद्देश्यः** "प्रविधिमैत्री गुणस्तरीय सेवा, सदस्यलाई टेवा"

५. **लक्ष्यः** "सदस्यहरुको आर्थिक र सामाजिक स्तर अभिवृद्धि गरी समुन्नत समाजको विकास गर्ने"

६. **आवद्धताः** संस्था तपसिल अनुसारको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवद्ध रहेको छ :-

एशियाली ऋण महासंघ (ACCU)	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ, नेपाल
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि. (नेफ्स्कून)
समृद्ध आवास विशिष्टकृत सहकारी संघ लि.	महामञ्जुश्री आवास विशिष्टकृत सहकारी संघ लि.
बागमती प्रदेश सहकारी संघ लि.	बागमती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.
जिल्ला सहकारी संघ लि., दोलखा	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., दोलखा

७. **संस्थाको संगठनात्मक ढाँचाः** २०८२ असार मसान्तसम्म संस्थामा कुल सदस्य संख्या ३६,६७९ जना मध्ये शेयर सदस्य २७,५५३ (महिलाः १४,४०१, पुरुषः १३,०९४) जना, बाल बचतकर्ता ९,१२६ (बालिकाः ४,०४४, बालकः ५,०८२) जना र ५८ संस्थागत सदस्य रहेका छन्, जसमध्ये महिला सदस्य ५०.२९%, पुरुष सदस्य ४९.५५% र अन्य ०.१६% रहेकोछ। संस्थाको विनियममा १५ सदस्यीय सञ्चालक समिति रहने व्यवस्था भए तापनि सहकारी सञ्चालनमा नीतिगत शुद्धता कायम गर्ने सन्दर्भले १० जनामा सीमित रहेको सञ्चालक समिति २०८२ असार ११ गते १ जना सञ्चालक समिति सदस्यको असमायिक निधन पश्चात् ९ जना, लेखा सुपरीवेक्षण समितिमा २ जना रहेका छन्। त्यस्तै संस्थामा ७ सदस्यीय सल्लाहकार परिषद्, १० वटा विषयगत उपसमिति र प्रत्येक सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्र अन्तर्गत सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमितिहरु रहेका छन्। दैनिक कार्यसम्पादन गर्न ५८ जना कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन समूह रहेको छ।

८. **संस्थालाई प्राप्त पुरस्कार तथा सम्मानहरुः**

- एशियाली ऋण महाँसंघ (ACCU) बाट २०६९ सालमा "एक्सेस ब्राण्ड"को प्रमाणिकरण भई २०७३ देखि २०७५ सालसम्म एक्सेस सिल्भर स्तरको ब्राण्ड प्राप्त गरेकोमा हाल सोही बमोजिमको मापदण्ड पुरा गर्न समर्पित रहेका छौं ।
- ६२ औं सहकारी दिवसको अवसरमा भुमी व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयद्वारा सहकारी व्यवसाय मार्फत सदस्यहरुको आर्थिक सामाजिक र सांस्कृतिक रुपान्तरणको लागि उल्लेख्य योगदान पुऱ्याए बापत रु.२ लाख नगद सहित सम्मान-पत्र-२०७५
- नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि. नेफ्स्कूनद्वारा २०६६ सालमा नेपालभरिबाट "**उत्कृष्ट बचत तथा ऋण सहकारी संस्था**" को रुपमा पुरस्कृत ।
- राष्ट्रिय सहकारी संघद्वारा २०६४ सालमा "**उत्कृष्ट सहकारी व्यवसाय पुरस्कार**" बाट पुरस्कृत ।
- डिभिजन सहकारी कार्यालय, दोलखाद्वारा २०६३ सालमा पुरस्कृत ।
- आन्तरिक राजश्व कार्यालय भक्तपुरबाट २०७१ र २०८० सालमा उच्च कर सहभागिताको सम्मानपत्र ।
- दोलखा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघबाट २०६८ र २०६९ सालमा कदर-पत्र प्राप्त ।
- जिल्ला विकास समिति दोलखाद्वारा २०५७ सालमा कदर-पत्र ।
- राष्ट्रिय सहकारी दिवस २०६२ मा प्रशंसा-पत्र ।

९. **संस्थाका वस्तु तथा सेवाहरुः**

अ) **बचत परिचालनः** संस्थाले सदस्यहरुबाट प्रति महिना कम्तिमा रु.२००।- नियमित रुपमा बचत संकलन गर्दछ । यसको अतिरिक्त ऐच्छिक, आवधिक, बाल तथा अन्य शीर्षकका बचतहरु सदस्यहरुले जम्मा गर्न सक्दछन् । यी बचतहरुमा संस्थाले प्रतिस्पर्धी तथा आकर्षक ब्याजदर प्रदान गर्दछ ।

वर्गीकरण	बचतका प्रकार	वर्गीकरण	बचतका प्रकार
नियमित बचत तर्फ	नियमित मासिक बचत	ऐच्छिक बचत तर्फ	खुत्रुके बचत
	बाल बचत		दैनिक बचत
	शैक्षिक बचत		शेयर लाभांश बचत
	जेष्ठ नागरिक बचत		समृद्धि बचत
	समूह बचत		विशेष ऐच्छिक बचत
आवधिक बचत तर्फ	विशेष आवधिक बचत		स्वरोजगार बचत
	स्मार्ट आवधिक बचत		आकस्मिक बचत
	आवधिक बचत (६ महिने, १, २ र ३ वर्षे)		साधारण ऐच्छिक बचत

आ) **ऋण लगानी सेवाः** संस्थाले सदस्यहरुलाई विभिन्न आय आर्जनका काममा लगानी गरी उनीहरुको आर्थिक अवस्था सुधार गर्न तपसिल बमोजिमको आयमूलक ऋण प्रदान गर्दछ ।

वर्गीकरण	ऋणका प्रकार	वर्गीकरण	ऋणका प्रकार
उत्पादन मूलक क्षेत्र	कृषि ऋण	**अनुपात्दक क्षेत्र**	वैदेशिक रोजगार ऋण
	पशुपालन ऋण		घर निर्माण ऋण
	औद्योगिक ऋण		जग्गा खरिद ऋण
	व्यवसायिक ऋण		उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक ऋण
	समूह जमानी (लघुवित्त) ऋण		हायर पर्चेज ऋण
बचत धितो	बचत धितो ऋण	**सहुलियत**	कर्मचारी सहुलियत ऋण

नोटः *सामान्यतया १ लाखसम्म बढीमा ३ वर्ष, ५ लाखसम्म बढीमा ५ वर्ष, ५ लाखभन्दा बढी रकमलाई १० वर्षसम्मको अवधि राख्न सकिनेछ । हरेक ऋण किस्ताबन्दी रुपमा बुझाउनु पर्नेछ । सबै प्रकारका ऋणहरुको सुरुको किस्ता भुक्तानीको लागि ४ महिनाको अनुग्रह अवधि (Grace Period) उपलब्ध गराइनेछ । तर ऋणको अवधि निर्धारण गर्दा ऋणी र संस्थाबीचको आपसी समझदारी र सम्झौता अनुसार पनि गर्न सकिनेछ ।*

इ) **अन्य सेवाहरुः** संस्थाले बचत तथा ऋणका अलावा आबद्ध शेयर सदस्यहरुलाई विभिन्न गैरवित्तीय सेवाहरु प्रदान गर्दै आएको छ ।

क. **निःशुल्क ए.बि.बि.एस. सेवाः** संस्थाले आफ्नो छुट्टै WLAN Intranet स्थापना गरी दोलखा, काठमाडौं जिल्लामा रहेका विभिन्न सेवाकेन्द्रहरुबाट सदस्यहरुलाई निःशुल्क अन्तर सेवाकेन्द्र (ए.बि.बि.एस.) सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

ख. **मोबाइल बैंकिङ सेवाः** सदस्यहरुलाई यो सेवा मार्फत कारोबारहरुको एलर्ट, नगद रहित कारोबार, टपअप तथा रिचार्ज, अनलाइन टिकेटिङ, QR Code, E-teller, Bank Fund Transfer (सहकारीको रकम बैंकमा र बैंकमा भएको रकम सहकारीमा) फरेक्स जानकारी र संस्थाको सूचनाहरु सम्बन्धी सेवा प्रदान गरिन्छ ।

ग. **सदस्य सुरक्षा कोष सेवाः** यस सेवा अन्तर्गत प्रत्येक सदस्यले आर्थिक वर्षको सुरुमा सदस्य सुरक्षा कोषमा रु. २००।-जम्मा गर्नुपर्दछ । सो आर्थिक वर्षभित्र सदस्यको मृत्यु भएमा रु.५,०००।- (पाँच हजार रुपैयाँ) देखि रु.४५,०००।- (पैतालिस हजार रुपैयाँ) सम्म सहयोग रकम उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

घ. **मनी ट्रान्सफर सेवाः संस्थाले** IME, Hulas, Ez remit, Best Remit, Ipay remit, Western Union Money Transfer, Himal remit, City express, easy link लगायतका कम्पनीहरुसँग सहकार्य गरेर सदस्यहरु तथा आसपासका सेवाग्राहीहरुलाई मनी ट्रान्सफरको सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

ङ. **सदस्यहरुलाई शिक्षा तथा तालिमः** सदस्यहरुलाई निरन्तर रुपमा सहकारी शिक्षा शिविरको आयोजना गरी सहकारी सम्बन्धि शिक्षा प्रदान गरिरहेका छौं । यसै गरी आवश्यकता अनुसार सीपमूलक तालिम तथा वित्तीय साक्षरताका तालिमहरु सञ्चालन गर्दै आइरहेका छौं ।

च. **सामुहिक जमानी (लघुवित्त) सेवाः** दोलखाको अति दुर्गम क्षेत्रमा रहेका विपन्न वर्गका समुदायमा सहकारीको प्रभावकारी सेवा पुऱ्याउनका लागि संस्थाले लघुवित्त कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । महिलाहरुको समूह गठन गरी आर्थिक सामाजिक र व्यवसायिक क्रियाकलापमा संलग्न गराउँदै महिला सशक्तिकरण गर्नका लागि यो कार्यक्रम ५ गाउँपालिकामा ६५ समूहमा १०९७ सदस्यहरुले लघुवित्त कार्यक्रमबाट लाभ लिइरहेका छन् ।

छ. **गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थी छात्रवृत्तिः** कार्यक्षेत्र भित्रका सामुदायिक विद्यालय तथा क्याम्पसमा अध्ययनरत सदस्य तथा सदस्यका छोराछोरीहरु मध्येबाट गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई विद्यालय तथा क्याम्पसले गरेको सिफारिसको आधारमा आधारभूत तहमा ५० जनाको लागि, माध्यमिक तह (९ र १०) मा ३० जना र माध्यमिक तह (११ र १२) मा २० जनाको लागि र क्याम्पस तहमा ५ जना गरी वार्षिक रुपमा १०५ जना गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आएको छ ।

ज. **सामाजिक संस्कार खर्च सहयोगः** सदस्यको मृत्यु हुँदा सामाजिक संस्कार खर्च वापत रु.५ हजार प्रदान गरिदै आएको छ ।

झ. **प्राकृतिक प्रकोपमा सहयोगः** प्राकृतिक प्रकोपका कारण कुनै सदस्यको घर तथा व्यवसायमा क्षति भएमा तत्काल राहत दिनको लागि अवस्था हेरी रु.२,०००।- (दुई हजार रुपैयाँ) देखि रु.१०,०००।- (दश हजार रुपैयाँ) सम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

ञ. **सम्मान तथा पुरस्कारः** संस्थाले हरेक वर्ष तपसिल बमोजिका विधाहरुमा सम्मान तथा पुरस्कार गर्दै आएको छः

तपसिल

जनसचेतन सहकारी अभियान्ता राष्ट्रिय पुरस्कार	असल ऋणी सम्मान
असल नियमित बचतकर्ता (मासिक, ज्येष्ठ, बाल) सम्मान	पत्रकार सम्मान

उत्कृष्ट एस.इ.इ. सम्मान (छात्र र छात्रा)	वर्ष कर्मचारी सम्मान
जेष्ठ सदस्य सम्मान (महिला र पुरुष)	उत्कृष्ट सेवाकेन्द्र सम्मान
संस्थापक सदस्य सम्मान मरणोपरान्त	पूर्व सञ्चालक सम्मान
उत्कृष्ट लघुवित्त समूह सम्मान	जनसचेतन आवाज सम्मान

ट. **जनसचेतन आजीवन साहारा**: सदस्य सुरक्षा कोषमा भाग लिएका ७५ वर्ष उमेर पुगेका वृद्ध वृद्धाहरुलाई संस्थाले मासिक रु.५ सयका दरले त्रैमासिक रुपमा एकमुष्ट आजीवन सहारा भत्ता दिदै आएको छ।

ठ. **जनसचेतनको सहारा कार्यक्रम**: संस्थामा आबद्ध भएको ५ वर्ष पुरा भई ७० वर्ष नाघेका जेष्ठ सदस्यहरुलाई जनसचेतनको सहारा लेखिएको स्टिलको लठ्ठी वितरण गर्ने गरेकोमा सो लाई परिमार्जन गरी ऊनको टोपी र बर्को वितरण गर्ने प्रचलनको विकास गरिएको छ।

ड. **जेष्ठ सदस्य तीर्थ अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम**: संस्थामा आवद्ध जेष्ठ सदस्यहरुलाई प्रत्येक वर्ष नेपालका विभिन्न तीर्थ स्थलहरुको अवलोकन भ्रमण गराउँदै आइरहेको छ।

ढ. **सदस्य वित्तीय साक्षरता तथा विस्तारित मञ्च कार्यक्रम**: सहकारी विभागबाट जारी गरिएको सदस्यता केन्द्रियता सूचकाङ्क सम्बन्धी निर्देशनको पूर्ण रुपमा पालना गर्न, संस्था सञ्चालनका नीति तथा कार्यविधि तय र अद्यावधिक गर्न, संस्था सञ्चालनमा प्रत्यक्ष रुपमा सदस्यहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्न र Correction through Connection with members का लागि सदस्यता विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सबै सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रहरुमा सञ्चालन गरिदै आएको छ।

ण. **रक्तदान कार्यक्रमको आयोजना**: "**जीवन अमूल्य छ, बाँचौं र बचाउँ**" भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै वार्षिक रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा दोलखाको प्राविधिक सहयोगमा प्रत्येक वर्ष रक्तदान कार्यक्रम गर्ने गरेको छ।

त. **स्वास्थ्य उपचारमा आर्थिक सहयोग**: संस्थामा आबद्ध शेयर सदस्यहरुलाई गम्भिर प्रकृतिका रोगहरु (पारालाइसिस, मृगौला फेल, ब्रेन ट्युमर, क्यान्सर, मुटु प्रत्यारोपण) बाट संक्रमित सदस्यहरुलाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोगको लागि रु.२,०००।- (दुई हजार) देखि रु.१०,०००।- (दश हजार) सम्म प्रदान गर्दै आएको छ।

थ. **सुत्केरी स्याहारमा आर्थिक सहयोग**: संस्थामा आबद्ध शेयर सदस्यहरु सुत्केरी भएमा सुत्केरी स्याहारमा सहयोग पुग्ने उद्देश्यले रु.२,०००।- (दुई हजार) प्रदान गर्दै आएको छ।

द. **स्वास्थ्य बीमामा सहयोग**: संस्थामा आबद्ध भएका शेयर सदस्यहरुले स्वास्थ्य बीमाबाट बञ्चित हुन नपरोस् भन्ने उद्देश्यले निजले संस्थामा रहेको नियमित बचतको सीमाको आधारमा रु.२५०।- र रु.५००।- उपलब्ध गराउँदै आएको छ।

१०. जनसचेतन साकोस सञ्चालन भएपछि समुदायमा भएको परिवर्तन:

१०.१ आर्थिक परिवर्तन

क) सदस्यहरुमा बचत गर्ने बानीको विकास भएको छ।
ख) साहु महाजनहरुको चर्को ब्याजको ऋणबाट उन्मुक्ति पाएका छन्।
ग) स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारको अवसरको सिर्जना भएको छ।
घ) रेमिट्यान्स कारोबारमा वृद्धि भएको छ।
ङ) कृषिमा व्यवसायीकरणको शुरुवात भएको छ।
च) आर्थिक पहुँचमा वृद्धि भएको छ।
छ) गुणस्तरीय वित्तीय सेवाको उपलब्धतामा क्रमिक सुधार भइरहेकोछ।
ज) गरिबी न्यूनिकरणमा सहयोग भएको छ।

झ) घरेलु तथा साना उद्योग स्थापनामा सहयोग भएको छ।

१०.२ **सामाजिक परिवर्तन**

क) सदस्यहरुको चेतनाको स्तरमा अभिवृद्धि भएको छ।

ख) नेतृत्व सीप विकास भएको छ।

ग) आत्मनिर्भर र पारस्पारिक सहयोगको भावनाको विकास भएको छ।

घ) सामाजिक अनुशासनमा अभिवृद्धि भई सु-संस्कारको शुरुवात भएको छ।

ङ) फजुल खर्च गर्ने बानीमा सुधार भई आर्थिक सम्वृद्धिको संकेत देखा परेको छ।

११. **जनसचेतन साकोसका केही सबल पक्षहरुः**

- स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा चिरपरिचित भएको छ।
- विभिन्न १७ स्थानमा सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्र स्थापना गरेर सेवाप्रवाह गरिरहेको छ जसको कारणले सदस्यहरुले सजिलै एकठाउँमा रकम जम्मा गरेर अर्को ठाउँमा झिक्न मिल्ने सुविधा प्राप्त गरिरहेका छन।
- विद्युतीय माध्यमबाट सदस्यहरुलाई आधुनिक सेवा दिन सफल भएको छ।
- संस्थामा अत्याधुनिक उपकरणहरुको प्रयोगबाट कारोवारको सुरक्षा भएको छ।
- समुदायको रुची र आवश्यकता अनुसारको वस्तु तथा सेवा प्रदान गर्न सक्षम भएको छ।
- नमूना सहकारीको रुपमा विकास हुन सक्नु जसको कारणबाट बर्सेनी विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका संघ संस्थाको अनुभव आदान-प्रदान गर्ने गन्तव्य संस्थाको रुपमा विकास भएको छ।
- वित्तीय अनुशासन कायम हुन सक्नु जसको कारणले सदस्यहरुले खाई नखाई जम्मा गरेको शेयर र बचत रकमको सुनिश्चितता जोखिमरहित छ।
- सञ्चालकहरुको सहकारी सञ्चालन सक्षमतामा वृद्धि भइरहेको छ।
- कर्मचारी व्यवस्थापनमा कर्मचारीको क्षमतामा वृद्धि भइरहेको छ।
- सदस्यहरुको चाहनामा आधारित नीति, विधि र प्रविधिमैत्री सेवा प्रदान गरिरहेको छ।

१२. **नयाँ सदस्यता लिनको लागि आवश्यक न्यूनतम रकमः**

विवरण	नगद रु.
प्रवेश शुल्क	२००।-
शेयर रकम (रु.१००×२० कित्ता)	२,०००।-
नियमित मासिक बचत	२००।- (कम्तिमा)
सदस्य सुरक्षा कोष	२००।-
जम्मा	२,६००।-

१३. **सदस्यहरुको जिम्मेवारीः**

- मासिक रुपमा आफुले कबुल गरेको बचत रकम नियमित जम्मा गर्नु।
- ऋणी सदस्यले नियमित रुपमा ऋणको तोकिए बमोजिमको किस्ता बुझाउनु।
- संस्थाले आयोजना गरेको सभा गोष्ठी आदिमा अनिवार्य सहभागी हुनु।
- संस्थालाई हानी हुने तथा आम सदस्यलाई नोक्सानी हुने काम नगर्नु/नगराउनु। (No harm to others)
- संस्थाको नीति नियमहरुको पालना गर्नु।
- समय-समयमा सुझावहरु विधिवत रुपमा राख्नु।
- आफ्नो कारोवारको हिसावको समय-समयमा परीक्षण गरी सुनिश्चित हुनु।

१४. **सम्पर्क ठेगानाः**

मुख्य कार्यालयः वैतेश्वर गा.पा.-५, काब्रे, दोलखा, फोन नं.: ०४९-४११००४, ४११००५			
१	काठमाडौं सेवाकेन्द्र, फोन ०१-५९०१८५३, मो. ९८५४०४५३०९	९	चरिकोट सेवाकेन्द्र, फोन ०४९-४२१८६७, मो. ९८५४०४५३१२
२	मेलुङ सेवाकेन्द्र (पवटी), मो. ९८५४०४५३२५	१०	जिरी सेवाकेन्द्र, मो.९८५४०४५३२३
३	कालिञ्चोक सेवाकेन्द्र(सुन्द्रावती),मो. ९८५४०४५३२०	११	बाबरे संकलनकेन्द्र, मो. ९८५४०४५३३२
४	विगु सेवाकेन्द्र (सिंगटी), मो. ९८५४०४५३१४	१२	जगत संकलनकेन्द्र, मो.९८५४०४५३३४
५	तामाकोशी सेवाकेन्द्र (हाँवा),मो. ९८५४०४५३२८	१३	साङ्बा संकलनकेन्द्र, मो.९८५४०४५३१६
६	मार्वु संकलनकेन्द्र, मो. ९८५४०४५३१७	१४	शैलुङ सेवाकेन्द्र, (भैंसे), मो.९८५४०४५३३१
७	नाम्दु संकलनकेन्द्र, मो. ९८५४०४५३१९	१५	सुरी संकलनकेन्द्र (सुरी), मो.९८६०५०५३६०
८	मिर्गे संकलनकेन्द्र, मो. ९८५४०४५३१५	१६	बाघखोर संकलनकेन्द्र, मो. ९८४४४६९४११

कार्यालय समय सम्बन्धी जानकारीः

कार्यालय समय	अवधि
विहान ९:३० बजेदेखि ५:३० बजेसम्म	माघ १६ देखि कार्तिक १५ गतेसम्म
विहान ९:३० बजेदेखि ४:३० बजेसम्म	कार्तिक १६ देखि माघ १५ गतेसम्म
बिहानी काउन्टर सेवा	
विहान ७:०० बजेदेखि ९:३० बजेसम्म	वर्षभरि नै कार्यालय खुल्ला हुने दिन
शनिबार तथा बिदाको दिन काउन्टर सेवा	
विहान ७:०० बजेदेखि १२:०० बजेसम्म	मुख्य कार्यालयबाट मात्र

कार्यालय विदा रहने दिनहरूः

विदा	दिन
नियमित विदा	हरेक हप्ताको शनिबार
दशैं विदा	फूलपातीदेखि द्वादशीसम्म
तिहार विदा	लक्ष्मीपूजादेखि भाइटीकाको भोलिपल्टसम्म
अन्य सार्वजनिक विदा	नयाँ वर्ष, गणतन्त्र दिवस, बुद्धजयन्ती, श्रमिक दिवस, जनै पूर्णिमा, हरितालिका तीज, संविधान दिवस, माघे सक्रान्ती, सोनाम ल्होसार (ल्होसार मनाउने कर्मचारीको लागि मात्र), महाशिवरात्री, फागुपूर्णिमा, राष्ट्रिय सहकारी दिवस।

व्यवस्थापनको प्रतिवद्धता

दोलखा जिल्लाको सहकारी अभियानलाई विकास र प्रवर्द्धन गर्न तथा समुदायको समृद्धि अभिवृद्धि गर्नको लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सफल यस जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को गौरवमय ३२ वर्षहरुका सफलता र उपलब्धिहरु सर्वविदितै छ । संस्थाको "प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वित्तीय सहकारी संस्था" भन्ने परिकल्पना पुरा गर्न सञ्चालक समितिले निर्दिष्ट गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई उपलब्धिउन्मूख कार्यान्वयन गर्न सिङ्गो व्यवस्थापन निरन्तर लागिरहेको छ । संस्था स्थापनाको उद्देश्य प्राप्तिमा निरन्तरता दिँदै सदस्यहरुको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्ने कुरामा संस्था सदैव प्रतिवद्ध र सर्मपित छ ।

परम्परागत पूँजी निर्माणभन्दा आफूलाई अलग पहिचान दिँदै राज्यको आर्थिक समृद्धिका निम्ति एउटा अभिन्न अङ्ग बन्दै छुट्टै खालको परिचय स्थापित गर्ने रणनीति लिएर संस्था अगाडि बढिरहेको छ । हामी बैंक हैनौं, बैंक भन्दा फरक हुन चाहन्छौं । साकोसको मुख्य व्यवसाय बैंकको जस्तो देखिए पनि यो बैंक भन्दा फरक छ र बैंक भन्दा फराकिलो क्षेत्रबाट समुदायलाई सेवा पुऱ्याउन सकिने विकल्पहरु सहित क्रियाशील छ । हामीले हाम्रो परिकल्पनालाई साकार पार्नको लागि हाम्रा निर्दिष्ट लक्ष्यहरुलाई पछ्याउँदै सदस्यहरुको सपनाहरु साकार बनाउन प्रतिवद्ध भएर लाग्नुपर्ने आवश्यकता एकातिर छ भने अर्कोतर्फ सहकारीका रणनीति अनुसार हाम्रा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय छाता संघ संस्थाहरुले डोऱ्याएको बाटोमा संस्थालाई अगाडि बढाउँदै विश्व सहकारी अभियानमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नु पर्ने जिम्मेवारी छ । नेपाल सरकारले तय गरेको ३ खम्बे अर्थनीतिभित्र रही सहकारी आन्दोलनलाई थप उचाईमा पुऱ्याउनु हाम्रो दायित्व र जिम्मेवारी दुवै रहेका छन् । सहकारी अभियानलाई लाखौं मानिसहरुको साथ र सहयोग रही रहँदा पनि सहकारी संस्थाहरु बीचको अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा र सञ्चालक तथा कर्मचारीहरुको मनोमानीले समय-समयमा विभिन्न समस्याहरु आइ नै रहेकाछन् । हाम्रो पहिलो लक्ष्य सदस्यहरुलाई सन्तुष्ट बनाउने रहेकाले हामी निरन्तर सदस्य सेवामा जुटिरहेका छौं । विभिन्न बाधा र चुनौतिका बाबजुद समेत संस्थाले सम्पूर्ण वित्तीय समाधान सहितका सेवाहरु प्रदान गर्न निरन्तर लागिरहेको छ । संस्थाले सदस्यहरुलाई प्रविधिमा आधारित IBFT, Mobile Banking, QR Code, E-Teller, Bank Fund Transfer लगायतका सेवाहरु निरन्तर उपलब्ध गराइरहेको छ । कार्यक्षेत्रको भौगोलिक विकटता र विषम परिस्थितिमा पनि सदस्यहरुलाई निरन्तर रुपमा सेवा पुऱ्याएको अनुभव गरेका छौं ।

वित्तीय संस्था सञ्चालन प्रक्रियालाई जीवन्त रुप दिन संस्थामा कार्य गर्ने सिङ्गो व्यवस्थापनको क्षमता चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी, लगनशील र सिकेका सीपहरुको कार्यान्वयनमा ध्यान दिई उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न सक्षम हुनुपर्छ । आजको यो प्रतिस्पर्धात्मक र उत्कृष्टताको समयमा संस्थाको फराकिलो सोचलाई पुरा गर्नको लागि निश्चित रुपमा जनसचेतन साकोसको व्यवस्थापन निक्कै नै सक्षम, गतिशील, प्रभावकारी र आधुनिक हुन जरुरी छ भन्ने कुरामा सचेत रहँदै व्यवस्थापनको नेतृत्वदायी भूमिकाको हैसियतले प्रभावकारी व्यवस्थापन संस्कारको विकास गर्दै संस्थाको रणनैतिक योजनाद्वारा समुदायमा गुणस्तरीय, सदस्य केन्द्रित वित्तीय र गैरवित्तीय सेवा प्रभावकारी माध्यमद्धारा प्रदान गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छौं ।

जय सहकारी । जय जनसचेतन ।।

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको
३२ औं वार्षिक साधारण सभाको लागि

सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन

यस संस्थाको गरिमामय ३२औं वार्षिक साधारण सभाको इकाइगत सभाहरुमा हाम्रो निमन्त्रणलाई स्वीकार गरी उपस्थित हुनु भएका प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यूहरु, अतिथिज्यूहरु तथा आमन्त्रित सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरुमा हार्दिक स्वागत एवं सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

२०५० साल आश्विन २२ गते स्थापित जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. आज ३३औं वर्षमा अगाडि बढिरहेको छ । २६ जना शिक्षक, २ जना कर्मचारी, २ जना व्यापारी, १ जना सामाजिक अभियान्ता र ३ जना किसानहरु गरी जम्मा ३४ जनाले स्थापना गरेको यो सस्था विविध जटिलताहरुलाई पार गर्दै स्वर्णिम भविष्य निर्माणको बाटोमा अविचलित र अविरल रुपमा अगाडी बढि रहेको सर्वविदितै छ । सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक स्तर अभिवृद्धि गरि समुन्नत समाजको निर्माण गर्ने लक्ष्य राखेको संस्थाले छैटौं रणनीतिक व्यवसायिक योजनाबाट "**प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वित्तीय सहकारी संस्था**" को परिकल्पना गरेको थियो । त्यसै परिकल्पनालाई सातौ रणनीतिक योजनाले समेत निरन्तरता दिएको छ । संस्था विकासका क्रममा हामीसंग धेरै सवल पक्ष तथा सुधार गर्ने विषयका साथ-साथै विभिन्न अवसर तथा चुनौतीहरु रहेका छन् । सबल पक्षको रक्षा गर्दै कमि कमजोरी सच्याउँदै बाधा अड्चन र चुनौतीहरुको सामना गर्दै अवसरहरुलाई समय सापेक्ष अंगिकार गर्दै अगाडि बढिरहेको गर्विलो इतिहासको साक्षी हामी सबै छौं । सहकारीको यहि गर्विलो र ओजस्वी इतिहासलाई नै निरन्तरता दिनका लागि जनसचेतनको सञ्चालक समिति क्रियाशील रहेको छ । संस्थाको साखमा इट्टा थप्दै सफलताको थप उच्चाईमा पुऱ्याउनका लागि सल्लाहकार, बुद्धिजिवी, अग्रज, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्था, शेयर सदस्य तथा कर्मचारीहरुबाट भरपुर साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दै सहयोगी मनहरुप्रति संस्था सधै ऋणी रही रहेकोछ र रहिरहनेछ । संस्था स्थापनाको गर्विलो इतिहासको सन्दर्भलाई ओजस्विलो बनाउने यो साधारण सभामा सम्पूर्ण संस्थापकहरुमा उच्च सम्मान राख्दछ । ३१औं साधारण सभाबाट निर्वाचित सञ्चालक समितिले पूर्णता पाउन नसक्दै एक जना सञ्चालक सदस्यको स्वर्गारोहण भयो उहाँको आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै, भौतिक रुपमा नरहनु भएका संस्थापक तथा सदस्यहरुप्रति समेत हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

शेयर सदस्य महानुभावहरु,

हामीले संस्थालाई सहकारी सिद्धान्त, मूल्य मान्यता र आर्दश अनुसार सञ्चालन गर्ने प्रतिवद्धता गरेका छौं । समय सापेक्ष संस्था सञ्चालनका नीति तथा कार्यविधिहरुमा परिमार्जन तथा अद्यावधिक गर्दै हाल १० वटा नीति र २२ वटा कार्यविधि निर्माण गरी सुशासन कायम राख्न प्रयत्न गरेका छौं । कारोबारलाई पारदर्शी बनाएका छौं । प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेका छौं । "प्रविधिमैत्री गुणस्तरीय सेवा, सदस्यहरुलाई टेवा" भन्ने मुख्य उद्देश्य बोकेको संस्थामा सदस्यहरुलाई गर्वदेखी स्वर्गसम्म अर्थात Womb to Tomb का कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा रहेका छन । सदस्य सेवा अन्तर्गत गर्भवती तथा सुत्केरी भेटघाट, गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थी छात्रवृती, सदस्यहरुलाई शिक्षा तथा तालिम कार्यक्रम, सदस्य सुरक्षाकोष, मनिट्रान्स्फर, गरिबसँग जनसचेतन, विभिन्न विद्याहरुमा सदस्य सम्मान तथा पुरस्कार कार्यक्रम, औषधी उपचार आर्थिक सहयोग, प्राकृतिक प्रकोपमा सहयोग, लघुवित्त कार्यक्रम, जेष्ठ सदस्यलाई जनसचेतनका सहारा लेखिएको सामाग्री वितरण, जनप्रतिनिधिसँग जनसचेतन, जनसचेतन आजीवन साहारा, सामाजिक संस्कार खर्च लगायतका महत्वपूर्ण सेवा तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आएका छौं । संस्थालाई चुस्त, दुरुस्त र पारदर्शी ढंगले संचालन गरी सदस्यहरुलाई प्रविधियुक्त गुणस्तरीय र प्रतिस्पर्धी सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले व्यवसायिक, सक्षम र दक्ष कर्मचारीको व्यवस्थापनमा जोड दिदैं आएका छौं । सदस्यहरुको सेवालाई छिटो छरितो ढंगले सम्पादन गर्न तथा उत्कृष्ट र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न मुख्य कार्यालय सहित १७ वटा सेवा कार्यालयहरुबाट सदस्य सेवा प्रदान गरिरहेका छौं ।

शेयर सदस्य महानुभावहरु,

संस्थाका वस्तु तथा सेवाहरुलाई गुणस्तरीय, दिगो, भरपर्दो, विश्वासिलो र परिणाममुखी बनाउन २०६५ सालबाट ACCESS BRAND कार्यक्रममा सहभागी भएर निरन्तर मेहनत र सदस्यहरुको सहयोगका कारण संस्थाले २०६९ सालमा BRONZE BRAND प्राप्त गर्न सफल भयौँ । संस्थाले BRAND स्तरोन्नति गर्न थप सृजनात्मक, सुधारात्मक र परिणाममुखी कार्यहरु सम्पादन गर्दै २०७३ सालमा SILVER BRAND प्राप्त गऱ्यो । संस्थाले सुरक्षित सदस्य सेवा र सुशासन सहितको सञ्चालनमा स्वदेश लगायत विदेशमा समेत उत्कृष्टताको पहिचान बनाई सकेको छ । बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका सुन्दर पक्षहरु जस्तैः सेवा प्रदान, साझा बन्धन, नाफा गौण, कारोबारमा संलग्नताको आधारमा प्रतिफल वितरण, स्वयंमसेवी नेतृत्व, बचत र श्रम प्रदान जीवनयापन लगाएतका सहकारी संस्कृतिलाई आत्मसाथ गर्दै संस्थामा आबद्ध शेयर सदस्यहरुलाई सेवा प्रवाह गर्ने कार्यमा नेताले होइन नीतिले, बोलिले होइन विधिले र परम्पराले होइन पद्धती र प्रविधिले संस्था सञ्चालन गर्नुपर्छ भन्ने भावलाई व्यवहारमा उतार गर्दै आबद्ध सदस्यहरुको आर्थिक सामाजिक परिर्वतनमा संस्था क्रियाशील रहेको छ । नरहे बाँस नबजे मुरली अर्थात सदस्यहरुको सक्रिय सहभागीता, इमान्दारिता, स्वावलम्वन र पारस्परिक सहयोग र सद्भाव रहेमा मात्र संस्था गतिशील हुदै जीवन्त रहने व्यहोरा स्मरण गराउन चाहान्छौं ।

संचालक समितिको तर्फबाट संस्थाको आ.व. २०८१/०८२ को प्रगतिको समीक्षा, समग्र आर्थिक कारोबार, संस्थाले हासिल गरेका उपलब्धी र भावी कार्ययोजना तथा प्रस्तावहरु प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

१. **सदस्यता**ः २०८२ आषाढ मसान्तसम्ममा यस संस्थामा आबद्ध सदस्यको संख्या ३६,६७९ रहेको छ। गत आ.व.को अन्त्य सम्ममा कुल सदस्य संख्या ३८,६३५ रहेकोमा यस वर्ष बसाई सराई, मृत्यु, दोहोरो सदस्यता तथा ५ वर्ष भन्दा बढी समयदेखि नियमित बचत नगर्ने निष्कृय सदस्यहरुको समेत गरी २८८५ जनाको सदस्यता खारेजी गरिएको छ। यस आ.व.मा नयाँ सदस्यता प्राप्त गर्ने सदस्यहरुको संख्या ९२९ रहेको छ ।

२. **शेयर पुँजी**ः संस्थाको चुक्ता शेयर पुँजी २०८१ आषाढ मसान्तसम्ममा रु. १५,९३,०१,४००।- रहेकोमा २०८२ आषाढ मसान्त सम्ममा जम्मा रु.१५,६२,४३,१००।- पुगेको छ। शेयर पूँजीमा गत वर्षको तुलनामा १.९२ प्रतिशतले कमि भएको छ ।

३. **संस्थागत पूँजी**ः गत वर्ष संस्थागत पुँजीमा गणना गर्न मिल्ने कोषहरुको कुल रकम रु.१८,०१,४५,५२२।१० रहेकोमा यस वर्ष रु. १८,८७,३३,९४४।३८ रहेको छ । यस आ.व.को अन्त्यमा संस्थाको संस्थागत पूँजी ७.७२ प्रतिशत पुगेको छ।

४. **बचत निक्षेप**ः सदस्यहरुले जम्मा गर्नुभएको कुल बचत निक्षेप २०८१ आषाढ मसान्तसम्ममा रु.१,९५,२६,९६,७५२।९२ पुगेकोमा २०८२ आषाढ मसान्त सम्ममा कुल बचत निक्षेप रु.१,८०,०८,९६,८७९।७१ पुगेको छ । बचत निक्षेपमा गत वर्षको तुलनामा ७.७७ प्रतिशतले कमी भएको छ । संस्थामा कायम रहेको कुल बचतमा आवधिक बचतको अनुपात नियामक निकायले तोके बमोजिमको कायम राख्नको लागि बचत निक्षेपलाई कम गर्दै लगिएको हो । संस्थाले विभिन्न १६ प्रकारका बचत योजनाहरु निर्माण गरी सदस्यहरुको चाहना, क्षमता र आवश्यकता अनुसार बचत गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ।

५. **ऋण लगानी**ः २०८१ आषाढ मसान्तमा कुल ऋण लगानी रु.१,६८,९५,२९,६९५।०७ रहेकोमा आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाले विभिन्न १२ प्रकारका ऋणका शीर्षकहरुमा रु.८४,३४,०३,०३६।१६ लगानी र रु.८९,७५,४२,७३२।९९ असुली गरी २०८२ आषाढ मसान्तमा कुल लगानीमा रहेको ऋण रु.१,६३,६८,२८,००९।३५ रहेको छ । ऋण लगानीमा गत वर्षको तुलनामा ३.१२ प्रतिशतले कमी भएको छ।

६. **बाह्य ऋण**ः गत आ.व. देखिनै बाह्य ऋण शुन्य रहेको छ। सकभर संस्थाले सदस्यहरुबाट संकलित पूँजीलाई मात्र सदस्यहरु माझ परिचालन गर्ने रणनीति अवलम्वन गर्दै आएको छ।

७. **तरलता अनुपात**: आ.व. २०८०/०८१ को अन्त्यमा संस्थाको तरलता (नगद तथा बैंक) रकम रु.६२,५२,८०,४५२।३७ अर्थात ३२.०२ प्रतिशत रहेकोमा यो आ.व. को अन्त्यमा उक्त रकम रु.५२,७४,३६,२८०।५४ अर्थात २९.२९ प्रतिशत रहेको छ।

८. **वित्तीय लगानी**: संस्थाले विभिन्न संस्थाहरुमा आ.व. २०८०/०८१ मा रु. ३,१८,७७,६००।०० रकम लगानी गरेकोमा आ.व. २०८१/०८२ को अन्त्यसम्ममा रु.३,३२,७२,७००।८७ लगानीमा रहेको छ।

९. **भाखा नाघेको ऋण र ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था**: २०८२ आषाढ मसान्तमा संस्थाको कुल ऋण लगानी रु.१,६३,६८,२८,००९।३५ मध्ये सक्रिय ऋण (भाखा ननाघेको वा भाखा नाघि ३ महिना व्यतित नभएको र बचत जमानतको ऋण) रु.१,२८,२७,२३,५५६.७७, कमसल ऋण (३ महिना देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेको) रु.२४,४९,९१३.०२, शंकास्पद ऋण (६ महिना देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेको) रु.१,१६,११,३८७.२० र खराब ऋण (१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण) रु.३४,००,४३,१५२.३६ रहेको छ। जुन कुल ऋण लगानी रकमको अनुपातमा २१.६३ प्रतिशत हुन आउँछ। भाखा नाघेको र असल ऋणको लागि ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरी उक्त कोषमा जम्मा रु.८,५१,६३,८८१।- छुट्टाइएको छ।

१०. **स्थिर सम्पत्ति र ह्रास कट्टी विवरण**: गत आ.व.मा संस्थाको स्थिर सम्पत्ति रु.५,४२,०६,३४२।५२ रहेकोमा ३१औं वार्षिक साधारण सभाको निर्णयानुसार संस्थाको नाममा रहेको सवारी साधन रु.१९,८०,०००।- मा लिलाम बढाबढ विधिबाट विक्री गरिएको थियो। संस्थाले उक्त सवारी साधन विक्री गर्दा NFRS ह्रास कट्टी विधिबाट हिसाब गर्दा रु.२,३२,०४२.८१ घाटा व्यहोर्नु परेको थियो। गत ३ आ.व. देखि संस्थाले NFRS विधिबाट अडिट गर्दै आएको छ। आ.व. २०८१/०८२ मा रु. २७,८१,३८४.४४ ह्रास कट्टी खर्च भएको छ, उक्त रकम घटाउँदा रु.५,०५,६९,९२५.३४ बराबरको स्थिर सम्पत्ति बाँकी रहन आएको छ।

११. **आय-व्यय हिसाब**: गत आ.व. को तुलनामा २१.६२ प्रतिशतले आम्दानीमा कमी भई यस आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाको कुल आम्दानी रु.१७,७६,६७,२०५.४२ भएको छ। गत आ.व. को तुलनामा खर्च तर्फ १९।३८ प्रतिशतले कमी भई खर्च रु.१७,७५,३०,६७७.४६ भएको छ। यस आ.व.मा रु.१,३६,५२७.९६ मात्र संचालन बचत भएको छ।

१२. **मानव संशाधनको व्यवस्थापन**: गत आ.व.मा ६५ जना कर्मचारी कार्यरत रहेकोमा साधारण सभाको निर्णय तथा वित्तीय बजारमा आएको आर्थिक संकटको कारण सञ्चालनमा रहेका सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रहरुको एकीकरण तथा घुम्ती काउण्टरमा परिणतका साथै कर्मचारीहरुको दरबन्दी समेत कटौती गरी संस्थाको नियमित कारोबारलाई व्यवस्थित, जिम्मेवारी र जवाफदेही ढंगले सञ्चालन गर्न यस आ.व.मा ५८ जना कर्मचारीको कार्यरत रहेका छन्। जस मध्ये ५ जना प्रशिक्षार्थी, ३ जना कार्यालय सहयोगी र १ जना सुरक्षा गार्डको व्यवस्थापन गरिएको छ। कर्मचारी संयन्त्रलाई चुस्त र भरपर्दो बनाई कामको जिम्मेवारीको बाँडफाँड गरिएको छ। कर्मचारीहरू प्रशिक्षार्थी तह विहिन देखि प्रमुख कार्यकारी अधिकृतसम्म गरेर आवश्यक मात्रामा दरबन्दीको सृजना गरिएको छ। कर्मचारीहरूमा एकरुपता ल्याउन र संस्थाको पहिचान गराउन युनिफर्मको व्यवस्था गरिएको छ। आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरूको दरबन्दी थप गर्ने, पदपूर्ति गर्ने, बढुवा गर्ने, पुरस्कृत र दण्डित गर्ने, आकर्षक सेवा र सुविधाहरू प्रदान गर्ने आदि कार्यहरूलाई समयानुकुल व्यवस्थित गरिएको छ। संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

क्र.नं.	रोजगारीको प्रकार	पुरुष कर्मचारी	महिला कर्मचारी	जम्मा
१.	नियमित रोजगारी	८	१८	२६
२.	समयगत रोजगारी	१८	१४	३२
जम्मा		२६	३२	५८

१३. **साधारण सभा**: संस्थाको ३१ औं वार्षिक साधारण सभा २०८१ कार्तिक २ गते ६ वटा स्थानहरुमा, ३ गते २ वटा

स्थानहरुमा, ५ गते ३ स्थानमा, ७ गते ३ स्थानमा, १० गते १ स्थान, १२ गते ३ स्थानमा र १४ गते १ स्थानमा गरी जम्मा १९ वटा स्थानहरुमा साधारण सभाहरु सम्पन्न गरी २०८१ कार्तिक २४ गते साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका प्रमाणित गरिएको थियो। साधारण सभाहरुमा २७,९२५ शेयर सदस्य मध्ये १४,८१७ जना (महिलाः ८,७३४ र पुरुषः ६,०८३) मा ५३.०६ प्रतिशत शेयर सदस्यहरुको उपस्थिति रहेको थियो।

१४. **सदस्य सुरक्षा कोष कार्यक्रमः** सदस्यको मृत्यु पश्चात उनीहरूका आश्रित परिवारको आर्थिक सुरक्षा गर्ने अभिप्रायले २०६१ सालमा स्थापित सदस्य सुरक्षा कोषबाट यस आ.व. मा जम्मा ५५ जना सदस्यहरुको स्वर्गारोहण भएकोले निजहरुका आश्रित परिवारलाई रु.१२,५०,०००।- (अक्षरेपी बाह्र लाख पचास हजार रुपैयाँ मात्र) भुक्तानी गरिएको छ।

१५. **सामाजिक संस्कार खर्च सहयोग कार्यक्रमः** सदस्यको मृत्यु पश्चात उनीहरूका आश्रित परिवारलाई सामाजिक संस्कार खर्च सहयोग गर्नको लागि सामुदायिक विकास कोषबाट यस आ.व.मा जम्मा ४८ जना सदस्यहरुको स्वर्गारोहण भएकोले निजहरुका आश्रित परिवारलाई रु.२,४०,०००।- (अक्षरेपी दुई लाख चालिस हजार रुपैयाँ मात्र) भुक्तानी गरिएको छ।

१६. **स्वास्थ्य उपचार खर्च सहयोग कार्यक्रमः** गम्भिर प्रकृतिका रोगहरुबाट प्रभावित शेयर सदस्यहरुलाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले ५ वर्ष सदस्यता अवधि पुरा भएका नियमित मासिक बचतकर्ता र संस्थामा ऋण कारोबार नियमित भएका सदस्यहरु पारालाइसिस, मृगौला फेल, ब्रेन ट्युमर, क्यान्सर र मुटु प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने जस्ता रोगहरुबाट ग्रसित भएमा सम्बन्धित पालिका र वडा कार्यालयको सिफारिसको आधारमा रु.५ हजार देखि रु.१० हजारसम्म स्वास्थ्य उपचार सहयोग प्रदान गर्दै आएको छ। आ.व. ०८१/८२ मा १२ जना सदस्यहरुले रु.६०,०००।- रकम यस शिर्षक अन्तर्गत भुक्तानी लिनु भएको छ।

१७. **प्राकृतिक प्रकोपमा आर्थिक सहयोगः** विभिन्न किसिमका प्राकृतिक प्रकोपको कारण संस्थामा आबद्ध सदस्यहरुको घर तथा व्यवसायमा क्षती पुगेमा क्षतीको अवस्था हेरी रु.२ हजार देखि रु.१० हजार सम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको छ। आ.व. २०८१/०८२ मा नियमित मासिक बचतकर्ता र संस्थामा ऋण कारोबार नियमित भएका सदस्यहरु मध्येबाट ३ जना सदस्यहरुलाई रु.८,०००।- बराबरको आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको छ।

१८. **सुत्केरी स्याहारमा आर्थिक सहयोगः** संस्थाका महिला शेयर सदस्यहरु सुत्केरी हुँदा शिशु र आमाको स्वास्थ्यलाई मध्येनजर गर्दै पोषणयुक्त आहार उपलब्ध गराउने उद्देश्यले रु.२,०००।- नगदै वा सो बराबरको खाद्यान्न उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सुत्केरी भेटघाट गर्ने कार्यक्रमको थालनी गरिएको थियो। आ.व. २०८१/०८२ मा महिला सदस्यहरु मध्येबाट ४० जना सुत्केरी महिलाहरुलाई रु.८०,०००।- पोषणयुक्त आहार सहयोग प्रदान गरिएको छ।

१९. **छात्रवृत्तिः** हरेक वर्ष संस्थामा आबद्ध सदस्य वा सदस्यका छोराछोरी मध्ये गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई विद्यालयले सिफारिस गरेको आधारमा आधारभूत तहमा ५० जना, माध्यमिक (९-१०) ३० जना, माध्यमिक तह (११-१२) २० जना र क्याम्पस तह ५ जना गरी जम्मा १०५ जना विद्यार्थीहरुलाई वार्षिक रुपमा १५०० देखि ७००० सम्म छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेकोमा गत आ.व. मा आधारभूत तह (१-८) को २० जना, माध्यमिक तह (९-१०) को ९ जना, माध्यमिक तह (११-१२) को ११ जना र क्याम्पस तह को ५ जना गरी जम्मा ४५ जनालाई रु.१,३८,०००।- बराबरको छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको थियो।

२०. **सम्मान तथा पुरस्कारः** वार्षिक रुपमा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय छाता संगठनहरुबाट संस्था, पदाधिकारी र कार्यरत कर्मचारीहरु विभिन्न विधाहरुमा सम्मानित हुने गरेका छन्। यसका साथै संस्थामा आबद्ध सदस्यहरुलाई पनि संस्थाले विभिन्न विधामा सम्मान तथा पुरस्कृत गर्ने कार्य गर्दै आएको छ। आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाले प्राप्त गरेका र प्रदान गरेका सम्मान तथा पुरस्कारहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन्।

विद्या	सदस्यता नं.	नाम थर
जनसचेतन सहकारी अभियान्ता राष्ट्रिय पुरस्कार	ओमदेवी मल्ल (राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि.का अध्यक्ष) लाई सम्मान गर्ने घोषणा गरिएको ।	
असल मासिक बचतकर्ता	३३८६६	टलक तमाङ
असल ज्येष्ठ बचतकर्ता	३७१४४	कल्याणी शर्मा
असल दैनिक बचतकर्ता	४०५४	प्रेमप्रसाद दहाल
असल बाल बचतकर्ता	३८८८०	सिर्जन दहाल
असल ऋणी सम्मान	५८३१	कृष्णबहादुर धनुके (नियमित)
पूर्व सञ्चालक सम्मान	३३	घनश्याम घिमिरे
	१५५	मन्दिरा दहाल
	५४	शिवप्रसाद खतिवडा
	१९६	शम्भुप्रसाद दहाल
संस्थापक सम्मान मरणोपरान्त	३१	मीनप्रसाद शिवाकोटी
जनसचेतन आवाज सम्मान	१०८०४	शंकरकुमार ओली (सुन्द्रावती)
	११९५९	आनन्द कुमारी श्रेष्ठ (जगत)
	७२५६	गोकर्णप्रसाद पोखरेल (चरिकोट)
	३८८२४	बैठकुण्ठ प्रसाद कोइराला (पवटी)
	९७२०	विदुर अधिकारी (मेलुङ)
	२७०२९	संगिता तितुङ्ग (बाबरे)
	३१५८३	रत्नकुमारी तमाङ (शैलुङ)
	७८४८	भरत बस्नेत (चरिकोट)
	३०६५	जालपादेवी तिमल्सिना (वैतेश्वर)
	१००३	लिलाबहादुर रिमाल (वैतेश्वर)
	३७३८४	भोलानाथ पाण्डे (साङबा)
उत्कृष्ट एस.इ.इ. सम्मान (छात्र र छात्रा)	१६०६७	लक्ष्मी नेपाली (हनुमन्तेश्वर मा.वि., छात्रा)
	१६४०८	दिपेन्द्र लामिछाने(हनुमन्तेश्वर मा.वि. छात्र)
जेष्ठ सदस्य सम्मान (महिला र पुरुष)	२७७७	राममाया दहाल (महिला)
	२४१४	हर्कबहादुर तमाङ (पुरुष)

२१. **जनसचेतन आजीवन साहाराः** सदस्यहरुलाई वृद्ध अवस्थामा सुरक्षाको प्रत्याभूति दिने उद्देश्यका साथ संस्थाका ७५ वर्षभन्दा बढी उमेर भएका (सदस्य सुरक्षा कोष कार्यक्रममा भाग लिएका) वृद्ध सदस्यहरूलाई “जनसचेतन आजीवन साहारा” अन्तर्गत मासिक रु.५००।- का दरले त्रैमासिक रुपमा भत्ता उपलब्ध गराईदै आएको छ। आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तसम्ममा १२६ जना जेष्ठ सदस्यहरुलाई रु.६,९३,०००।- रकम प्रदान गरिएको छ।

२२. **जेष्ठ सदस्य तीर्थ अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमः** संस्थामा आबद्ध शेयर सदस्यहरु मध्येबाट ६५ वर्ष उमेर पुगी ७० वर्ष ननाघेका, सदस्यता अवधि ५ वर्ष पुरा भएका ६० जना सदस्यहरुलाई विभिन्न तीर्थ स्थलहरु अवलोकन भ्रमण गराउने कार्यक्रम रहेको छ । उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत निज सदस्य तथा एकाघर परिवारमा नियमित मासिक बचत र संस्थामा ऋण कारोबार नियमित भएका सदस्यहरु मध्येबाट आ.व. २०८१/०८२

मा ५५ जना शेयर सदस्यहरु र व्यवस्थापनको लागि सञ्चालक र कर्मचारीहरु ५ जना गरी जम्मा ६० जनालाई हलेशी महादेव, सुनसरी बराहक्षेत्र धाम र जनकपुरधामको तिर्थ अवलोकन भ्रमण गराइएको छ। उक्त कार्यक्रमको लागी रु.२,८०,१६६।-(अक्षरेपी दुई लाख असी हजार एक सय छैसठ्ठी रुपैयाँ) रकम खर्च भएको छ।

२३. **प्राविधिक पूर्वाधारः** सदस्यहरुलाई चुस्त, दुरुस्त र सहज ढंगबाट सेवा प्रवाह गर्नको लागि संस्थाले तल उल्लेखित आधुनिक प्रविधिमा आधारित सेवालाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाएको छ।

क) आधुनिक बैंकिङ सफ्टवेयर (Infinity)

ख) मोबाईल बैंकिङ सेवा

ग) आधुनिक PABX प्रणाली

घ) सि.सि. क्यामेरा र केन्द्रिकृत तथा विकेन्द्रिकृत रेकर्डिङ र व्याकअपको व्यवस्था

ङ) ई-हाजिरी सफ्टवेयरको व्यवस्था

च) AML Reporting सफ्टवेयरको व्यवस्था

छ) ऋण व्यवस्थापन सफ्टवेयरको व्यवस्था

ज) सेवाकेन्द्रहरु संयोजनका लागि आफ्नै वायरलेस ल्यान नेटवर्क

२४. **अध्ययन अवलोकन तथा भ्रमणः** यस आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थालाई अध्ययन अवलोकनको गन्तव्य बनाउँदै देश भित्रका विभिन्न संघ संस्थाबाट अध्ययन अवलोकन तथा निरीक्षण भएको छ।

निकायको नाम	पटक	अनुगमन तथा भ्रमण गर्ने व्यक्ति र टोली
सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, हेटौडा	१ पटक	सचिव श्री बद्रीनाथ गैह्रे र इन्जिनियर कुशुक भट्टराई
जिल्ला अदालत, दोलखा	१ पटक	श्रीमान् न्यायाधिस माधव प्रसाद सुवेदी सहितको अदालत टोली
राष्ट्रिय सहकारी महासंघ, काठमाडौं	१ पटक	उपाध्यक्ष श्री डिवी बस्नेत सहितको महासंघ टोली
बागमती प्रोस्कुन तथा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघहरु	१ पटक	जिवसराज खड्का (दोलखा), रामहरि बजगाई (ललितपुर), कल्पना श्रेष्ठ (मकवानपुर), कृष्ण गोविन्द लाखाजु (भक्तपुर), उदयराम कायस्थ (काभ्रे), ठाकुर बास्कोटा (काठमाडौं), मिथुला घिमिरे प्याकुरेल (सिन्धुली) र विकास वादे (काभ्रे)
बागमती प्रोस्कुन, बनेपा	१ पटक	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत श्री केशव प्रसाद दहाल सहितको टोली
जिल्ला सहकारी संघ लि., दोलखा	१ पटक	श्री देवि प्रसाद शर्मा, कृष्ण प्रसाद दहाल, दिल बहादुर के.सी., नविन कुमार खतिवडा र राज कुमार दहाल
फस्ट माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि., काठमाडौं	१ पटक	नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत श्री दानराज पन्त र कर्जा विभाग प्रमुख ज्ञानेन्द्र वाग्ले
सेवा प्रदायक संस्था	१ पटक	श्री अरविन्द्र प्रधान (इन्फो डेभलपर्स प्रा.लि.परिवार)
सिनर्जी टेक सफ्टवेयर	१ पटक	श्री प्रतिक शर्मा सहितको टोली
प्रारम्भिक सहकारी संस्थाहरु	२ वटा	सञ्चालक तथा कर्मचारीहरुको संयुक्त टोली
के.एन.के कलेज, नयाँबानेश्वर	२ पटक	बासु आचार्य सहितको कलेजका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरु

२५. **तालिम तथा गोष्ठीमा सहभागिताः** कार्यदक्षता अभिवृद्धि गर्न, सीप एवं कुशलता प्राप्त गर्न, जटिल कार्यलाई सरलतापूर्वक सञ्चालन गर्न तालिम प्राप्त योग्य एवं दक्ष सञ्चालक र कर्मचारीको आवश्यकता पर्दछ। सक्षम

सञ्चालक एवं कर्मचारीले मात्र संस्थालाई निर्देशित लक्ष्यमा पुऱ्याउन सक्छन् । यही अभिप्रायले आफ्ना सञ्चालक तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिम प्रदान गर्ने गरेको छ ।

सञ्चालकहरुको तालिममा सहभागिता:

Training Name	Date	Place	Participator's Name	Post
PALM Workshop	2081.08.20 to 08.22	Kathmandu	Gopaldhwoj Shrestha	Chairperson
Financial TOT	2081.08.24 to 08.26	Chitwan	Kedar Prasad Dahal	BOD Member
CUDCC Training	2081.09.11 to 09.14	Singati	Gopaldhwoj Shrestha, Narayan Prasad Dahal, Shivaram Dhakal, Rajendra Prasad Dhungel, Gyan Bahadur Tamang, Kedar Prasad Dahal, Santosh Prasad Bimali, Narayan Basnet, Padam Bahadur Pandey & Bimala Dahal (Ghimire)	All BOD Members
CUDCC Training	2081.09.11 to 09.14	Singati	Prashanta Chaulagain & Som Prasad Ghimire	ASC Members
First Bagmati Province Cooperative Conference 2081	2081.12.08 to12.09	Kathmandu	Gopaldhwoj Shrestha & Narayan Prasad Dahal	Chairperson & Vice Chairperson

कर्मचारीहरुको तालिममा सहभागिता:

Training Name	Date	Place	Participator's Name
Cooperative Training of Trainers (TOT)	2081.05.26 to 06.11	Kathmandu	Rajan Dahal
PALM Workshop	2081.08.20 to 08.22	Kathmandu	Nawaraj Dahal
Financial Training of Trainers (TOT)	2081.08.24 to 08.26	Chitwan	Nawaraj Dahal
Loan Risk Analysis Training	2081.08.25 to 08.27	Kathmandu	Shreekrishna Neupane, Yogendra Dahal, Yubaraj Basnet & Karan Silwal
CUDCC Training	2081.09.11 to 09.14	Singati	Nawaraj Dahal, Bandana Ghimire, Sundar K.C, Yubaraj Basnet, Kumar Prasad Dahal, Pratima Nepal, Ganesh Bahadur Thami, Tara Bahadur Pandey, Subas Upreti, Kalpana Dhamala, Puspa Tamang & Sudesh Kumar Budhathoki
COPOMIS Training	2081.10.04 to 10.06	Jiri	Sundar K.C
Basic Cooperative Account Management Training	2081.10.06 to 10.11	Charikot	Gita Rimal & Bhaire Thami
Credit Union Loan Officers Competency Course (CULCC)	2081.12.17 to 20	Nagarkot	Dilip Lamichhane
Loan Management Training	2082.01.26 to 28	Charikot	Parbati Dahal, Tek Bahadur Khatri & Madhu Phuyal

२६. **मनिट्रान्सफर सेवा:** रोजगारीको सन्दर्भमा धेरै युवा सदस्यहरू विदेश गएका छन् । उनीहरूले कमाएर पठाएको रकम परिवारले संस्थामार्फत सहजै प्राप्त गर्न सकुन् भन्ने उद्देश्यका साथ मनिट्रान्सफर सेवा उपलब्ध गराइएको छ । उनीहरूले IME, Western Union, Himal Remit, Best Remit, Ipay Remit, Easylink लगायतका मनिट्रान्सफरहरु मार्फत रकम पठाउन र झिक्न सकिने व्यवस्था सबै सेवा केन्द्रहरुबाट मिलाइएको छ । आ.व. २०८१/०८२ मा ३४७२ जना सदस्यहरुले र गैर सदस्य ६५८ जनाले गरी जम्मा ४१३० जनाले यो सेवा उपभोग गरेका छन ।

२७. **नीति, कार्यविधि र निर्देशिकाहरुः** संस्थालाई नीति, विधि र प्रविधिको दायरामा सञ्चालन गर्ने उद्देश्य अनुरुप संस्थाले विगतमा निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याएका १० वटा नीति र २२ वटा कार्यविधिहरुलाई समय सापेक्ष अद्यावधिक तथा परिमार्जन गरि तपसिल बमोजिमका १० वटा नीति र २२ वटा कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु तयार गरी लागू गरिएको छ ।

नीतिहरु

संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नीति	मानव संशान तथा व्यवस्थापन नीति
सदस्यता नीति	लघुवित्त तथाअन्य सेवा सञ्चालन नीति
आर्थिक नीति	सूचना प्रविधि नीति
सुशासन नीति	सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा जोखिम व्यवस्थापन नीति
बचत तथा ऋण नीति	अभिलेख व्यवस्थापन तथा कागजात धुल्याउने नीति

कार्यविधिहरु

कार्यालय सञ्चालन तथा अनुगमन कार्यविधि	कार्यालय उपकरण प्रयोग तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्यविधि
साधारण सभा सञ्चालन कार्यविधि	कार्यालय सरसफाई, कागजात सुरक्षा तथा नष्ट कार्यविधि
निर्वाचन कार्यविधि	सदस्य शिक्षा, भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्यविधि
समिति तथा उपसमितिहरुको बैठक सञ्चालन कार्यविधि	सम्मान, पुरस्कार तथा दण्ड जरिवान सम्बन्धी कार्यविधि
योजना तर्जुमा तथा समीक्षा कार्यविधि	सदस्य सुरक्षा कोष सञ्चालन कार्यविधि
बचत संकलन, ऋण लगानी तथा असुली कार्यविधि	नगद/बैंक प्राप्ति तथा भुक्तानी सम्बन्धी कार्यविधि
कोष व्यवस्थापन तथा खर्च कार्यविधि	तरलता व्यवस्थापन तथा बाह्य ऋण सम्बन्धी कार्यविधि
वस्तु तथा सेवाको विकास र मूल्य निर्धारण कार्यविधि	मनिट्रान्सफर सेवा सञ्चालन कार्यविधि
अन्य सेवा प्राप्ति तथा भुक्तानी कार्यविधि	धितो मूल्याङ्कन कार्यविधि
सामान खरिद, बिक्री तथा जिन्सी दाखिला कार्यविधि	सामाजिक परीक्षण कार्यविधि
सूचना प्रविधि कार्यविधि	जोखिम व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन कार्यविधि

२८. **लघुवित्त कार्यक्रमः** जिल्लाको उत्तरी क्षेत्र, वित्तीय सुविधा र पँहुचको हिसाबले दुर्गम मानिएका बस्तीहरुमा बसोबास गर्ने संस्थामा आबद्ध सदस्यहरुको लागि वित्तीय सुविधा तथा पँहुच पुऱ्याउने उद्देश्यले लघुवित्त कार्यक्रम संचालनमा ल्याइएको छ । आ.व. २०८१/०८२ को अन्त्यसम्ममा ६५ वटा समूहमा १०९७ जना सदस्यहरु रहेका भने उक्त समूहका सदस्यहरुलाई रु.५,९८,०२,५५६।- (अक्षरेपी पाँच करोड अन्ठानब्बे लाख दुई हजार पाँच सय छपन्न रुपैयाँ मात्र) रकम लगानीमा रहेको छ ।

२९. **जनसचेतन कपको आयोजनाः** "सहकारीमा यूवा विद्यार्थीको सहभागिता" गर्ने उद्देश्यले संस्थाले वार्षिक रुपमा जनसचेतन कपको आयोजना गर्ने घोषणा गरेको छ । विगतमा वैतेश्वर गाउँपालिका भित्रका माध्यमिक विद्यालय स्तरीय भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गरिएता पनि यस आ.व. २०८१/०८२ मा उक्त कार्यक्रमलाई विविध कारणहरुले गर्दा निरन्तरता दिन सकिएको छैन ।

३०. **डस्टविन वितरण कार्यक्रमः** "हाम्रो बजार राम्रो बजार" बनाउने उद्देश्यले कार्यक्षेत्र भित्रका बजार क्षेत्र, धार्मिक स्थल, पार्क, सार्वजनिक स्थल र विद्यालयहरुमा क्रमश डस्टविन वितरण गर्ने कार्यक्रम संस्थाले तय गरेको छ। सोही कार्यक्रम अन्तर्गत आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाले ४ वटा डस्टविन खरिद गरी दोलखा जिल्ला भित्रका बजार क्षेत्र, धार्मिक स्थल, पार्क, सार्वजनिक स्थल र विद्यालयहरुमा डस्विन वितरण गरिएको छ।

३१. **वृक्षारोपण कार्यक्रम**: संयुक्त राष्ट्र संघले तय गरेका दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तीमा सहकारी संस्थाहरुको भूमिकालाई मनन गर्दै संस्थाले तय गरेको "पर्यावरण संरक्षणमा सहकारी" नारालाई साकार बनाउन वार्षिक रुपमा कार्यक्षेत्र भित्रका विभिन्न स्थानहरुमा क्रमशः वृक्षारोपण गर्दै जाने कार्यक्रम रहेको छ । यस आ.व.मा यस कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन सकिएको छैन ।

३२. **जनसचेतनको सहारा कार्यक्रम**: संस्थामा आबद्ध जेष्ठ तथा अशक्त सदस्यहरुलाई जनसचेतनको सहारा लेखिएको लठ्ठी वितरण गर्ने कार्यक्रम वार्षिक रुपमा गर्दै आएकोमा आ.व. २०८१/०८२ मा ५२ जना जेष्ठ तथा अशक्त सदस्यहरुलाई लठ्ठी वितरण गरेको छ ।

३३. **स्थापना दिवस**: संस्थाको ३२औं स्थापना दिवसको अवसरमा दोलखा जिल्लाभित्र रहेका गौरीशंकर बालगृह र आवाज नेपाल, दोलखा (स्नेह केन्द्र)मा रहेका बालबालिकाहरुलाई संस्थाका कार्यवाहक अध्यक्ष गोपालध्वज श्रेष्ठ, सल्लाहकार संयोजक भीम प्रसाद दहाल, सल्लाहकार सदस्य नारायण प्रसाद दहाल, कोषाध्यक्ष भरत के.सी., सञ्चालक समितिका सदस्य र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नवराज दहाल लगायत व्यवस्थापन सहितको टोलीले उक्त केन्द्रका प्रमुखहरुलाई रु.३०,०००|- बराबरको खाद्यान्न तथा सरसफाईका सामाग्रीहरु वितरण गरी स्थापना दिवस मनाइयो ।

३४. **सहभागिता र प्रतिनिधित्व**: संस्थाका अध्यक्ष दोलखा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.को लेखा सुपरीवेक्षण समिति संयोजक पदमा, सदस्य सन्तोष प्रसाद विमली समृद्ध आवास विशिष्टिकृत सहकारी संघको सञ्चालक सदस्य पदमा र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नवराज दहाल दोलखा म्यानेजर क्बलको सचिव पदमा निर्वाचित हुनु भएको छ।

३५. **कर योगदान**: संस्थाले आ.व. २०८१/०८२ मा राज्यलाई निम्नानुसार कर योगदान गरेको थियो ।

क्र.सं.	शीर्षक	योगदान रकम
१.	ब्याज कर	६९,४५,३२३.९८
२.	साधारण सभा भत्ता कर	१२,८८,१९९.३०
३.	भाडा कर	१४,८१६.००
४.	घरभाडा कर	१,७७,५६६.००
५.	अग्रिम कर कट्टी (पब्लिक लि./प्रा.लि./अन्य निकाय तथा व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म)	२,०८,८४७.६६
६.	पारिश्रमिक आय कर	४,१६,८५३.०८
७.	पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	२७,२७०.५०
८.	पुँजिगत लाभकर व्यक्तिगत	५२,४१८.००
९.	सूचिकृत शुल्क (स्थानिय तह)	३२,०७०.००
	जम्मा	९१,६३,३६४.५२

३६. **आन्तरिक सञ्चार प्रणाली**: संस्थाले सदस्यहरुलाई आफ्ना गतिविधिहरु तथा सूचनाहरु प्रवाह गर्नको लागि फेसबुक पेज, वेभसाइट तथा इमेल ठेगाना खोली सूचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने गरेको छ ।

वेभसाइटः www.janasachetan.org.np

फेसबुकः https://www.facebook.com/janasachetan

इमेल ठेगानाः info@janasachetan.org.np

छिटो छरितो सञ्चारको लागि कार्यालय प्रमुख लगायत सिनियर व्यवस्थापनका कर्मचारीहरुलाई सि.यू.जि. सिम कार्ड व्यवस्थापन गरिएको छ ।

३७. **संस्थाको वित्तीय संरचनाको मुख्य–मुख्य सूचाङ्कहरुको तुलनात्मक अवस्थाः**

क्र.स	विवरण	लक्ष्य	प्रगति	प्रतिशतमा
१	सदस्यता	३९,४०८	३६,६७९	९३.०८
२	शेयर	१५,९३,०१,४००.००	१५,६२,४३,१००.००	९८.०८
३	जगेडा तथा अन्य कोषहरु	२६,६१,६८,८१९.११	२२,८४,४०,९६७.३२	८५.८३
४	बचत निक्षेप	२,०९,१३,२४,८९८.४७	१,८०,०८,९६,८७९.७१	८६.११
५	शेयर तथा अन्य लगानी हिसाब	३,५१,१७,६२०.०१	३,३२,७२,७००.८७	९४.७५
६	ऋण लगानी	२,१२,९३,२८,१४९.९१	१,६३,६८,२८,००९.३५	७६.८७
७	स्थिर सम्पत्ति	६,१९,७४,४६१.८२	५,०५,६९,९२५.३४	८१.६०
८	खुद बचत	५,३९,६४,७४६.०७	१,३६,५२७.९६	०.२५
	जम्मा सम्पत्ति	२,७६,९६,९१,७२४.१२	२,४४,४६,९१,३८८.८१	८८.२७

३८. **आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागी प्रस्तावित कार्ययोजना तथा बजेटः**

क) सदस्यताः

विवरण	शेयर सदस्य	बाल बचतकर्ता	जम्मा
महिला	१२,९५१	३,६४९	१६,६००
पुरुष	११,७७१	४,५८८	१६,३५९
संस्थागत	५२	-	५२
जम्मा	२४,७७४	८,२३७	३३,०११

संस्थामा आबद्धता जनाई निष्कृय सदस्यको रुपमा रहेका सदस्यहरुलाई निम्नानुसारको समयावधिका आधारमा सदस्यता खारेज गरी भुक्तानी दिनुपर्ने शिर्षकमा राख्ने व्यवस्था गरिदै आएकोमा सो लाई निरन्तरता दिंदै सदस्यतामा गुणस्तरीयता कायम गर्ने रणनीति अवलम्वन गरिनेछ।

समयावधि	खारेज गरिने चरण
विगत ५ वर्ष देखि नियमित रुपमा बचत नगर्ने सदस्यहरुको सदस्यता	पहिलो चरण
विगत ३ वर्ष देखि नियमित रुपमा बचत नगर्ने सदस्यहरुको सदस्यता	दोस्रो चरण
विगत २ वर्ष देखि नियमित रुपमा बचत नगर्ने सदस्यहरुको सदस्यता	तेस्रो चरण
विगत १ वर्ष देखि नियमित रुपमा बचत नगर्ने सदस्यहरुको सदस्यता	चौथो चरण

ख) **शेयर पूँजीः** २०८३ आषाढ मसान्तसम्ममा शेयर पुँजी रु.१६,४०,१४,७००।- पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। आबद्ध शेयर सदस्यहरुलाई औषत शेयरको अवधारणमा अभ्यस्त गराइने छ।

ग) **जगेडा कोष तथा अन्य कोषहरुः** २०८३ आषाढ मसान्तमा संस्थाको कोषहरुमा रु.२५,३४,५८,७०८.३२ पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ।

घ) **बचत निक्षेपः** आगामी वर्षको अन्त्यमा रु.१,८८,९१,९८,६२५.५९ पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। हाल भइरहेका बचतका प्रकारहरुमा सदस्यहरुको चाहाना, क्षमता र आवश्यकता अनुसार थप तथा समय सापेक्ष अद्यावधिक गर्दै जाने निति अवलम्बन गरिनेछ।

ङ) **ऋण लगानीः** आगामी आ.व.को आषाढ मसान्तमा लगानीमा रहने ऋण रु. १,९४,१५,७५,५४१.४९ पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। आगामी आ.व.मा लगानी गरिने रकम उत्पादन मुलक क्षेत्रलाई जोड दिने नीति अवलम्बन गरिने छ।

च) **वित्तीय लगानीः** आगामी आ.व. को अन्त्य सम्ममा रु.३,७९,५०,५०८.०७ मात्र रहने गरी वित्तिय लगानी गरिनेछ।

छ) **भाखा नाघेको ऋण र ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था**: भाखा नाघेको ऋणको असुलीलाई प्रभावकारी बनाउँदै असुली प्रक्रियालाई तीव्रता दिइनेछ। यस आ.व. लाई ऋण असुली बर्षको रुपमा लिई ढिला सुस्ती र अटेरी गर्ने सदस्यहरुको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन र लिलामी प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ। ऋणलाई भाखा नाघ्न नदिन ऋणको लगानी प्रक्रियालाई समेत सुदृढिकरण गरिनेछ। सहकारी विभागको सहकारी संघ/संस्थाहरुमा सुशासन प्रवर्द्धनको लागि जारी गरिएको एकिकृत निर्देशन, २०८२, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड, २०८२ तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन तथा मापदण्ड, २०८१ बमोजिम भाखा नाघेको र असल ऋणको लागि ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरिनेछ। साथै कर्जा असुली न्यायाधिकरणको सहयोगमा भाखा नाघेको ऋणको असुली प्रक्रियालाई अगाढी बढाइनेछ। यसका अलवा संस्थाबाट लगानी गरिने ऋणलाई सुरक्षित र जोखिम रहित बनाउन कर्जा सूचना केन्द्रको सदस्यता लिई साख सूचना लिए पश्चात मात्र लगानी गर्ने रणनीति अवलम्वन गरिनेछ।

ज) **लाभांश**: सहकारी विभागको सहकारी संघ/संस्थाहरुमा सुशासन प्रवर्द्धनको लागि जारी गरिएको एकिकृत निर्देशन, २०८२, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड, २०८२ तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन तथा मापदण्ड, २०८१ बमोजिम भाखा नाघेको ऋणमा पर्याप्त जोखिम कोषमा रकम व्यवस्था गरी तथा पूँजि पर्याप्तताको अनुपातको पालना पश्चात मात्र शेयर सदस्यहरुलाई शेयरमा लाभांश प्रदान गर्न मिल्ने भएकोले सोको पूर्ण कार्यान्वयन गरे पश्चात मात्र लाभांश वितरण गरिनेछ। यसरी प्रदान गरिने दरलाई प्रतिस्पर्धी र बजारदर अनुसार कायम गर्न प्रयत्न गरिनेछ।

झ) **आय-व्यय हिसाव**: आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाको कुल आम्दानी रु.२२,८२,३२,७१०.५६ हुने र खर्च रु.१८,५९,५८,१४२.१२ हुने अनुमान गरिएको छ। साथै कुल सञ्चालन बचत रु.४,२२,७४,५६८.४५ हुने अनुमान गरिएको छ।

ञ) **मानव संशाधनको व्यवस्थापन**: संस्थाको नियमित कारोवारलाई व्यवस्थित, जिम्मेवारी र जवाफदेही ढंगले सञ्चालन गर्न कर्मचारीहरुको संख्या, पद तथा दरबन्दीहरुमा थपघट गरिनेछ। वित्तीय बजारमा आएको आर्थिक संकट तथा निष्कृय सदस्यहरुको खारेजीको रणनीतिका कारण सञ्चालनमा रहेका सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रहरुको एकिकरण गर्ने तथा घुम्ती काउण्टरहरुमा परिणत गर्दै जाने नीति अवलम्वन गरिनेछ। सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रको संकुचन तथा निष्कृय सदस्यको सदस्यता खारेजी गर्ने रणनीतिको कारण कार्यरत कर्मचारीको संख्यामा कटौती गर्ने रणनीति अवलम्वन गरिनेछ। यसरी कर्मचारीको संख्यामा कटौती गर्दा कार्यसम्पादन मूल्यांकन तथा कार्य विवरण र उपयोगिताको आधार लिइनेछ। आवश्यकताको आधारमा कर्मचारीहरूको दरबन्दी थप गर्ने, पदपूर्ति गर्ने, बढुवा गर्ने, पुरस्कृत तथा दण्ड गर्ने, आकर्षक सेवा र सुविधाहरू प्रदान गर्ने आदि कार्यहरूलाई समयानुकुल व्यवस्थित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

ट) **संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषको रकम वितरण**: संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषको मूल मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै संस्थाबाट ऋण लिई असल कारोबार गर्ने सदस्यहरु (३ महिना भन्दा बढि समय भाखा ननघाउने सदस्य) र नियमित मासिक बचत गर्ने सदस्यहरुलाई संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषको रकम सहकारी नियमावलीले तोके बमोजिम वितरण गरिनेछ। नेपाल राष्ट्र बैंक र राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी निर्देशन तथा मापदण्डको अधिनमा रही यस कोषको रकम वितरण गरिनेछ।

ठ) **सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रको एकीकरण तथा घुम्ती काउण्टरमा परिणत**: संस्थाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका विभिन्न स्थानहरुमा सदस्यहरुको चाप र मागको आधारमा सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रहरुको स्थापना गर्दै लाने रणनीति अवलम्वन गरिनेछ। वित्तीय बजारमा आएको आर्थिक संकट तथा निष्कृय सदस्यहरुको खारेजीको रणनीतिका कारण हाल सञ्चालनमा रहेका सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रहरुको प्रगती प्रतिवेदनको आधारमा सवलीकरण र स्थायीत्वको व्यवस्था गर्दै एकिकरण गर्ने तथा घुम्ती काउण्टरहरुमा परिणत गर्दै जाने नीति अवलम्वन गरिनेछ। यसरी सञ्चालनमा

रहेका सेवाकेन्द्र/संकलनकेन्द्रको एकिकरण तथा घुम्ती काउण्टरमा परिणत गर्दा सदस्यहरुको सेवा प्राप्तीलाई विशेष ख्याल गरिनेछ।

ड) **गुणस्तर सुनिश्चितता कार्यक्रमहरुमा निरन्तरता**ः संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवा तथा सुविधाहरुलाई विश्वासिलो भरपर्दो, गुणस्तरिय, छिटो र छरितो बनाई संस्थाको चौतर्फी विकासमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नियामक निकाय तथा छाता संगठनहरुबाट प्रतिपादित तथा प्रवर्द्धित गुणस्तर सुनिश्चितताका कार्यक्रमहरुमा सहभागिता जनाउने तथा निरन्तरता दिने नीति अवलम्वन गरिनेछ।

ढ) **विनियम, नीति, निर्देशिका तथा कार्यविधि**ः संस्थाको विनियमका केही दफाहरु संसोधन गर्न र केही व्यवस्थाहरु थप गर्न आवश्यक भएकोले आगामी वार्षिक साधारण सभामा विनियम संसोधन प्रस्ताव पेश गरि आवश्यकता अनुसार थप नीति, कार्यविधि र निर्देशिकाहरु तर्जुमा गर्ने र विद्यमान नीति, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु समयानुकुल अद्यावधिक गरी लागु गर्ने योजना राखिएको छ।

ण) **सदस्यहरुको सन्तुष्टि मूल्याङ्कन**ः संस्थाले सदस्यहरुलाई उपलव्ध गराउँदै आएको बस्तु तथा सेवाहरुमा गुणस्तरीयता र छरितोपनको विषयमा सदस्य सन्तुष्टि सर्वेक्षण गरिनेछ। साथै संस्थाका बस्तु तथा सेवाहरुले सदस्यहरुको जीवनमा पारेको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष प्रभावको पनि सर्वेक्षण गरिनेछ। सुझाव संकलनका लागि सदस्य गुनासो पुस्तिका, गुनासो पेटिका, गुनासो सुनुवाई अधिकारी मार्फत प्रत्यक्ष टेलिफोन सम्पर्क, सदस्य परामर्श भेला, क्षेत्रीय सभा तथा गोष्ठीहरु आयोजना गरी सुधारका लागि सदस्यहरुको सुझाव संकलन गर्ने र प्राप्त सुझावहरुको आधारमा संस्थाको भावी योजना तथा कार्यदिशा तयार गरिनेछ। सदस्यहरुको सहभागितालाई उत्प्रेरित गर्न सन्तुष्टि सर्वेक्षणमा संलग्न हुने सदस्यहरु मध्येबाट गोला प्रथाबाट छनौट गरी पुरस्कृत समेत गरिनेछ। यसका साथै संस्थाको प्रभावकारीताको मूल्याङ्कन गर्नको लागि वार्षिक रुपमा सामाजिक परीक्षण गर्ने कार्यको समेत थालनी गरिनेछ।

त) **उद्यमशीलता अभिवृद्धि**ः सदस्यहरुलाई उद्यमशीलता अभिवृद्धि गर्नको लागि आगामी वर्ष क्षेत्रगत रुपमा सम्भावित सदस्यहरु छनौट गरी व्यवसाय विकास तालिमको व्यवस्था गर्नुका साथै दोलखा जिल्लामा सम्भाव्य केही व्यवसायहरुको नमुना व्यवसायिक योजना तयार पारी सदस्यहरुलाई उपलब्ध गराईनेछ। सदस्यहरुलाई व्यवसायी बनाउनको लागी विभिन्न किसिमका सीप मूलक तालिमहरुको व्यवस्थापन स्थानीय सरकारहरुसँगको सहकार्यमा गरिनेछ। साथै व्यवसाय विकास कक्षको स्थापना गरी ऋण लगानी गर्नुपूर्व आवश्यक परामर्श प्रदान गरिनेछ।

थ) **सदस्यहरुको सदस्य पहिचान फारम (KYM) अद्यावधिक गर्ने**ः सदस्यहरुको एकिन जानकारीहरु अद्यावधिक गराइरहनु पर्ने भएको हुँदा यस आ.व. मा थप राष्ट्रिय परिचय पत्र र स्थायी लेखा नम्बर समेत अद्यावधिक गर्ने गरी सो कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

द) **बजार विश्लेषण तथा ब्याजदर**ः बदलिँदो वित्तीय बजारलाई ध्यानमा राखी मासिक रुपमा बजार अवस्थाको अध्ययन तथा सर्वेक्षण गरी आवश्यकता अनुसार सञ्चालक समितिले ब्याजदर परिमार्जन गर्ने योजना राखिएको छ।

ध) **साकोस एकरुपता प्रणाली, स्थिरीकरण कोष र प्रवर्द्धन कोषमा सहभागिता**ः नेपालको सहकारी अभियानलाई मजबुत बनाउने उद्देश्यले नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि.द्वारा सञ्चालन हुने साकोस एकरुपता प्रणाली तथा स्थिरीकरण कोषमा सहभागिता जनाई सो कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। यसका साथै राज्यद्धारा निर्देशित सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा वार्षिक रुपमा योगदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

न) **सहकारी अध्ययन अवलोकन भ्रमण**ः सहकारी संस्थाहरुको असल अभ्यासहरुको अध्ययन अवलोकन गरी सो को सिकाई यस संस्थामा समय सापेक्ष रुपमा लागु गर्ने उद्देश्य राखी संस्थाका समिति, उपसमिति, कर्मचारी तथा अगुवा सदस्यहरु सम्मिलित समूहलाई सहकारी अध्ययन अवलोकन भ्रमणमा सहभागि गराउने योजना राखिएको छ। यस्ता भ्रमण कार्यक्रमहरु लागतमा आधारित हुनेछन्।

प) **तालिम तथा विकासका कार्यक्रमको व्यवस्था**ः सिकाई समृद्धि पक्षको विकास गर्नको लागि आ.व. २०८२/०८३ मा सदस्य, सञ्चालक र कर्मचारीहरुका लागि विभिन्न प्रकारका तालिम तथा विकासका कार्यक्रमहरुको व्यवस्था मिलाइने

छ। समिति, उपसमितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु र कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक पर्ने तालिमहरु तथा नियामक निकायद्धारा जारी मापदण्ड तथा निर्देशन र सहकारी संस्था सञ्चालन प्रक्रियामा अकर्षित कानून तथा अभ्यासहरुको बारेमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ।

फ) **वस्तु तथा सेवा विस्तार**ः सदस्यहरुको सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्दा सदस्यहरुले माग गरे बमोजिमका वस्तु तथा सेवाहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी समयानुकुल सेवाहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ।

ब) **सुशासनको परीक्षण**ः संस्थाको वित्तिय विवरण मासिक रुपमा सार्वजनिक गर्ने र हरेक वर्ष संस्थाबाट प्रवाह गरिने वस्तु तथा सेवाको बारेमा सुशासन परीक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। सहकारी विभागबाट जारी भएको सदस्यता केन्द्रियता सूचकांकको परीक्षणलाई समेत निरन्तरता दिइनेछ। सहकारी संस्थामा सहकारीताको विकासको लागि सहकारीका सिद्धान्तको परीक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

भ) **सदस्य सुविधाका कार्यक्रमहरु**ः आ.व. २०८२/०८३ का लागि सदस्य सुविधाका देहायका कार्यक्रमहरु लागु गर्ने योजना राखिएको छ।

१) क्यान्सर, प्यारालाईसिस, मृगौला तथा मुटु प्रत्यारोपन गर्नुपर्ने रोगहरुमा कोषको अवस्था हेरि बढिमा रु.१० हजारसम्म राहतको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ।

२) १८ वर्ष देखि ४५ वर्ष सम्मका उमेर समूहका सदस्यहरुले उद्योग स्थापना गरी सञ्चालन गरेमा त्यस्ता उद्योगको लागि संस्थाले निर्धारण गरेको अधिकतम ब्याजदरमा २% कम गरी ऋण लगानी गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ।

३) ६० वर्ष नपुग्दै संस्थामा सदस्यता प्राप्त गर्ने सदस्यहरुलाई सामाजिक संस्कार खर्च (किरिया खर्च) बापत प्रदान गर्दै आएको रु.५,०००।- लाई निरन्तरता दिइनेछ। बाल बचतकर्ता र ६० वर्ष उमेर पुगेर सदस्य बन्ने जेष्ठ नागरिक शेयर सदस्यलाई किरिया खर्च बापतको रकम उपलब्ध गराइने छैन।

४) प्राकृतिक प्रकोपको कारण भएको क्षतीको अवस्था हेरि दिइने राहत रकम रु.२,०००।- देखि रु.१०,०००।- सम्मलाई निरन्तरता दिइनेछ। मानविय क्षेती समेत भएको अवस्थामा रु.१०,०००।- र अन्यको हकमा रु.५,०००।- सम्म राहत उपलब्ध गराउने गरी व्यवस्थापन गरिनेछ। यसरी रकम प्राप्त गर्न घटना घटेको ३५ दिनभित्र रितपूर्वक निवेदन अनिवार्य गरिएको छ।

५) ६० वर्ष अगाबै संस्थामा सदस्यता लिने तथा सदस्य सुरक्षा कोषमा आबद्ध ७५ वर्ष उमेर पुगेका शेयर सदस्यलाई त्रैमासिक रुपमा उपलब्ध गराइदै आएको आजीवन साहारा भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ। यस कार्यक्रमबाट आजीवन साहारा भत्ता प्राप्त गर्नको लागी तपसिल बमोजिमका सर्तहरु अनिवार्य गरिनेछ।

क) मासिक रु.२००। का दरले अनिवार्य बचत गरेको हुनुपर्नेछ।

ख) शेयर र मासिक बचत खातामा न्यूनतम रु.५०,०००। (पचास हजार) मौज्दात भएको हुनुपर्नेछ। यस्तो सुविधा प्राप्त गर्न संस्थाले तोकेको १०० कित्ता शेयर अनिवार्य खरिद गरेको हुनुपर्नेछ।

६) शेयर सदस्यहरुले नवजात शिशु जन्मेको ३५ दिन भित्र संस्थामा शिशुको नाममा बाल बचत खाता खोलेमा शुन्य मौज्दातमा खाता खोलिदिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

७) सदस्यहरुले आफ्नो खाताको रकम नेपालको जुनसुकै स्थानबाट झिक्न मिल्ने गरी प्रविधिको पहुँचमा विस्तार गर्दै लगिनेछ।

८) सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको सहयोग एवं समन्वयमा सदस्यहरुको आम्दानीमा वृद्धि पुऱ्याउने किसिमका व्यवसायिक तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

९) सदस्य सुरक्षाकोष मार्फत सदस्यहरुको मृत्यु पश्चात भुक्तानी गरिने रकमको सिमालाई निम्नानुसार वर्गिकरण गरी वितरण गरिनेछ। बार्षिक रुपमा कोषमा योगदान र मासिक बचत अनिवार्य सर्त रहनेछन।

तपसिल

क्र.सं.	समयावधि	रकम रु.
१	सुरुको पहिलो बर्ष	रु.५ हजार मात्र।
२	दोस्रो बर्ष देखि १० वर्षसम्म	रु.५ हजार + प्रतिवर्ष १ हजारका दरले थप
३	१० वर्ष भन्दा माथि	रु.५ हजार + प्रतिवर्ष २ हजारका दरले थप

१०) संस्थाको सदस्य नभएका नयाँ बुहारीले विवाह भएको ३५ दिन भित्र सदस्यको लागि आवेदन दिएमा नयाँ बुहारी स्वागत कार्यक्रम अन्तर्गत प्रवेश शुल्कमा शतप्रतिशत छुट दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

११) कृषि, पशुपालन तथा स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु लघुउद्यम गर्न इच्छुक सदस्यहरुले समुह बनाई निवेदन पेश गरेमा सो संग सम्बन्धित क्षमता अभिवृद्धि तथा सीपमुलक तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

१२) विगतको सदस्य जीवन बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै विभिन्न बीमा कम्पनीहरुसंग सहकार्य गरी सदस्यहरुको जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा गर्ने कार्यक्रमको आवश्यकताको आधारमा सुरुवात गरिनेछ। साथै सामुहिक जमानीमा लगानी गरिने ऋणहरुको अनिवार्य बीमा गर्ने कार्यक्रमको सुरुवात गरिनेछ। यस्तो ऋणको बीमा गर्ने कार्यक्रमलाई विस्तारै अन्य ऋणहरुको हकमा समेत लागु गर्दै लगिनेछ।

१३) आबद्ध सदस्यहरुमा उद्यमशिलता विकास गर्नको लागी व्यवसाय विकास सहयोग कक्षको स्थापना गरिनेछ। संस्थामा ऋण माग गर्ने र व्यवसाय गर्न इच्छुक सदस्यहरुलाई व्यवसायिक योजनाहरु उपलब्ध गराउने तथा आवश्यक परामर्श उपलब्ध गराइनेछ।

१४) जनसचेतन कप लगायतका सामाजिक कार्यक्रमहरुलाई सम्भावना भए सम्म निरन्तरता दिइनेछ।

१५) कार्यक्षेत्र भित्रका शेयर सदस्य, बाल बचत कर्ता तथा भावी सदस्यहरुलाई वित्तिय साक्षरताका कार्यक्रमहरुमा सहभागी गराइने छ। यसका साथै माध्यामिक विद्यालय तथा क्याम्पसमा अध्ययनरत विधार्थीहरुको लागी समेत वित्तिय साक्षरता कक्षाहरु सञ्चालन गरिनेछ।

१६) संस्थाबाट प्रवाह हुने सेवालाई छिटो छरितो र कागजरहित बनाउनको लागि सबै सेवाकेन्द्र तथा संकलन केन्द्रहरुमा E-Teller / QR Code / Free Internet को व्यवस्था गर्दै लगिनेछ।

१७) वातावरण संरक्षणको लागि कार्यक्षेत्र भित्रका सार्वजनिक स्थल तथा विद्यालयहरुको लागि डस्टविन वितरण तथा वृक्षारोपणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१८) विभिन्न निकाय तथा स्थानीय सरकारको साझेदारीमा क्षेत्र पहिचान गरी स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ।

१९) नियमित मासिक वा बाल वा जेष्ठ नागरिक बचत खातामा तपसिल अनुसारको बचत रकम हुने सदस्यहरुको लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गतको बीमा प्रिमियममा निम्नानुसार सहयोग गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। यस्तो रकम प्राप्त गर्न स्वास्थ्य बीमा कार्डको प्रतिलिपि संलग्न गरी निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

मासिक वा बाल वा जेष्ठ नागरिक बचत खातामा रहने रकम	उपलब्ध गराइने सहयोग रकम
न्यूनतम रु.५० हजार देखि १ लाख सम्म	रु.२५०।००
न्यूनतम रु.१ लाख देखि माथिको	रु.५००।००

२०) छात्रवृत्ति वितरण, सार्वजनिक स्थलहरुको सरसफाई, बगैंचा निर्माण तथा वातावरण सौन्दर्यता सुधारका कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

२१) प्रत्येक सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्र अन्तर्गत मासिक रुपमा सदस्यता विस्तारित मञ्च तथा सदस्यता जागरण अभियानका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

२२) सहकारीमा यूवा विद्यार्थीको सहभागितालाई अभिवृद्धि गर्न संस्थामा आबद्ध रहेका न्यूनतम १०० जना सदस्य रहेका माध्यामिक विद्यालय तथा क्याम्पसहरुमा जनसचेतन युवा क्लबको गठन गरिनेछ। यस्ता क्लबहरु मार्फत वार्षिक

रुपमा सम्बन्धित विद्यालय तथा क्याम्पसहरुको मागमा आधारित १ वटा साहित्यीक कार्यक्रम (वक्तृत्वकला, वादविवाद, मनोवाद, संवाद, कथा, कविता, निवन्ध लेखन र हाजिरी जवाफ) को आयोजना गरिनेछ।

२३) बालबालिकाहरुमा बचत गर्ने बानीको विकास गर्नको लागि संस्थामा आबद्ध हुने बालबालिकाको लागि स्टेशनरी सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने कार्यको सुरुवात गरिनेछ।

२४) संस्थाका वस्तु तथा सेवाहरुलाई थप प्रभावकारी बनाउन दोलखा जिल्लाका ९ वटै स्थानिय तहमा जनप्रतिनिधिसँग जनसचेतन कार्यक्रमको सञ्चालनलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।

२५) जनसचेतनबाट ऋण लिई उत्कृष्ट र नमूना योग्य कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी व्यवसाय गर्ने लक्षित वर्गका सदस्यहरुलाई संस्थामा रहेको शून्य लागत कोषको १०% ले हुने रकम सहुलियत दरमा मागको आधारमा ऋण लगानी गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ।

२६) संस्थामा आबद्ध भएको ५ बर्ष पूरा भएका र ७० बर्ष उमेर पुगेका शेयर सदस्यहरुलाई विगत वर्षहरुमा लठ्ठी वितरण गरिदै आएकोमा यस आ.व.बाट ऊनको टोपी तथा बर्को वितरण गर्ने कार्यक्रमको सुरुवात गरिनेछ। यस्तो वितरणलाई समायानुकुल लागतमा वृद्धि नहुनेगरी परिमार्जन गर्दै लगिनेछ।

२७) विभिन्न साझेदार संघ/संस्थाहरुको सहकार्यमा बार्षिक रुपमा खुल्ला रक्तदान कार्यक्रमको आयोजनालाई निरन्तरता दिइनेछ।

२८) जेष्ठ सदस्यहरुको तीर्थ अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई लागतमा आधारित बनाई निरन्तरता दिइनेछ। जसका लागी देहाय बमोजिमका योग्यताहरु कायम गरिनेछ।

क) संस्थामा आबद्ध भएको कम्तिमा १० बर्ष पूरा भएको हुनुपर्नेछ।

ख) ६५ बर्ष उमेर पुगी ७० बर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ।

ग) एकाघर परिवारमा ऋण कारोबार भए भाखा ननाघेको हुनुपर्नेछ।

घ) मासिक रुपमा गर्नुपर्ने बचत पछिल्लो ६ महिनादेखि नियमित रुपमा गरेको हुनुपर्नेछ।

ङ) तोकिएको समयसिमा भित्र तोकिएको ढाँचामा निवेदनका साथ रु.१ हजारको रसिद संलग्न गर्नुपर्नेछ।

च) मासिक बचतको अंश फिर्ता नलिने सदस्यहरुलाई छनौटको प्राथमिकता बनाइनेछ।

२९) संस्था स्थापना दिवसको सन्दर्भमा अनाथ बालबालिका/वृद्धवृद्धा/असाहयहरुलाई खाद्यान्न तथा सरसफाई सामाग्री वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

३०) दोलखा जिल्लाका विभिन्न स्थानमा सचेतनामूलक र सूचनामूलक होडिङ बोर्डहरुको व्यवस्था गरिनेछ।

३१) लघुवित्त कार्यक्रमलाई आवश्यकता र मागको आधारमा विस्तार तथा निरन्तरता दिइनेछ।

३२) संस्थाका महिला शेयर सदस्यहरु सुत्केरी हुँदा शिशु र आमाको स्वास्थ्यलाई मध्येनजर गर्दै पोषणयुक्त आहार उपलब्ध गराउने उद्देश्यले दुई हजार नगदै वा सो बराबरको खाद्यन्न उपलब्ध गराउने सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। यस्तो कार्यक्रममा सहभागिता जनाउन संस्थामा आबद्ध भएको १ बर्ष पुरा भएको, एकाघर परिवारमा ऋण भए नियमित भएको, बचत नियमित भएको हुनुपर्नेछ। यस्तो सुविधा प्राप्त गर्न अनिवार्य ३५ दिन भित्र जन्मदर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपीका साथ तोकिएको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

३३) नेपाल सरकारबाट क र ख वर्गको कार्ड प्राप्त विकलाङ्ग (अपाङ्ग) शेयर सदस्यहरुको परिचय पत्र एकाघर परिवारका सदस्यले लिई साधारण सभाका कार्यक्रममा उपस्थित जनाउँदा उपस्थिति खर्च वापतको रकम उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तता दिइनेछ।

३४) संस्थाका गतिविधिहरु तथा सदस्यहरुको सफलताका कथाहरु र प्रतिभा समेटेर त्रैमासिक रुपमा इ-बुलेटिन प्रकाशन गर्ने कार्यलाई निरन्तता दिइनेछ।

३५) कृषि तथा पशुपालन कार्यमा संलग्न कृषकहरुका समस्याहरुलाई समाधान गर्ने उद्देश्यले प्रत्येक सेवाकेन्द्र /संकलनकेन्द्र अन्तर्गत बार्षिक कम्तिमा २ वटा कृषकसंग जनसचेतन कार्यक्रम आयोजना गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ।

३६) पूँजि पर्याप्तताको अनुपातलाई कार्यान्वयन गर्न शेयर पूँजीमा वृद्धि गरिनेछ। जसका लागि औषत शेयरको अवधारणलाई कार्यान्वयन र निरन्तरता दिइनेछ। नयाँ सदस्यता प्रदान गर्दा शेयर खरिदलाई न्यूनतम २० कित्ता बनाइएको छ। २० कित्ता भन्दा कम शेयर हुने सदस्यहरुलाई आ.व. २०८२/०८३ भित्रमा अनिवार्य २० कित्ता बनाउन अनुरोध गरिनेछ। साथै ऋण लगानी गर्दा अनिवार्य ऋणी सदस्यलाई औसत शेयर खरिद गर्न अनुरोध गरिनेछ। ठुलो शेयर पूँजी हुने सदस्यहरुलाई समेत औषत शेयर अवधारणामा आबद्ध गराइनेछ।

३७) भाखा नाघेको किस्तामा दिनगन्ति हिसाबमा ५ प्रतिशतले हर्जना लिने गरिएकोमा सो दरलाई परिमार्जन गरी ३ प्रतिशतमा मात्र हर्जना लिइने व्यवस्था गरिनेछ।

३८) नियमित मासिक किस्ता तथा ब्याज बुझाउने सदस्यहरुलाई पाकेको ब्याजमा प्रदान गरिदै आएको ३ प्रतिशत छुटलाई निरन्तरता दिइनेछ।

३९) संस्थाबाट लगानी भएका सम्पूर्ण ऋणहरुको सदुपयोगिता अनुगमन गरिनेछ। साथै नयाँ लगानी हुने ऋणहरुको हकमा लगानी भएको ३ महिना भित्र अनिवार्य सदुपयोगिता अनुगमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

४०) अघिल्लो वर्षहरुमा पुरा हुन नसकेका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

म) उपसमितिहरुको अभिमुखिकरण र सक्रियताः संस्थाले निर्धारण गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी ढंगबाट सम्पन्न गर्न गठित उपसमितिहरुको सक्रियतामा वृद्धि गरिनेछ। यसका लागि उपसमिति सदस्यहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरि जिम्मेवारी तथा क्षेत्राधिकार वृद्धि गर्दै लगिनेछ।

य) कानूनहरुको अक्षरस पालनाः नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहबाट जारी सहकारी ऐन, नियमावली, निर्देशन तथा परिपत्रहरुको कार्यान्वयन गर्दै सुशासन कायममा जोड दिइनेछ।

१) सहकारी ऐन २०७४ को दफा ३५ अनुसार सदस्यले संस्थालाई तिर्नु, बुझाउनु पर्ने कुनै दायित्व निर्धारित समय भित्र भुक्तानी नगरेमा वा सदस्यले पालना गर्नुपर्ने व्यवस्थाको उल्लघंन गरेमा त्यस्तो सदस्यले अन्य सदस्य सरहको सुविधा नपाउने प्रावधानलाई अक्षरस पालना गरिनेछ।

२) सहकारी ऐन २०७४ को दफा १३९ अनुसार सहकारी संस्थाको रकम सदस्य बाहेक अरु कसैलाई सामाजिक कार्यमा भन्दा बाहेक अन्य कार्यका लागी आर्थिक सहयोग गर्न पाइने छैन भन्ने कानूनी व्यवस्थालाई अक्षरस पालना गरिनेछ।

र) स्थायी तथा गैर बैंकिङ सम्पत्ति व्यवस्थापनः एकिकरणबाट प्राप्त भएका र प्रयोग विहिन सम्पत्ति तथा सामाग्रीको लिलाम गरी नगदमा परिणत गरिनेछ। लिलाम सकारबाट प्राप्त गैर बैकिङ सम्पत्तिहरुको व्यवस्थापनमा सक्रियता दिई नकमाउने सम्पत्ति कम गर्दै लगिनेछ।

ल) एकीकरणः संस्थाको कार्यक्षेत्र भित्र तथा जोडिएका स्थानका विभिन्न उद्देश्यका सहकारी संस्थाहरु वीच एकीकरणको कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ।

व) आय तथा व्यय विवरणः आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाको आम्दानी र खर्चको अनुमान निम्नानुसार गरिएको छ।

आम्दानी तर्फ

विवरण	रकम
ऋणबाट ब्याज आम्दानी	२१,६७,३६,८३५.१९
बैंक ब्याज आम्दानी	८५,०१,३९३.८२
लगानीबाट लाभाशं आम्दानी	३,४६,६८१.५६
अन्य आम्दानी	२६,४७,८००.००
सेवा शुल्क	१०,००,०००.००
प्रवेश शुल्क	१,२०,०००.००
कमिसन आम्दानी	५,००,०००.००
फोटोकपि आम्दानी	६,०००.००

विवरण	रकम
विविध	३०,०००.००
कागजात शुल्क	२,६०,०००.००
हल भाडा	८,०००.००
सदस्यता नविकरण शुल्क	२,५०,०००.००
एस.एम.एस. शुल्क	२,५०,०००.००
चार्जअफ गरिएको ऋण	५०,०००.००
टावर भाडा	१,१८,८००.००
भ्रमण आवेदन शुल्क	५५,०००.००
जम्मा आम्दानी	२२,८२,३२,७१०।५६

खर्च तर्फ

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	रकम रु.
ब्याज खर्च	८,७५,८०,७४४.९२
अन्य खर्च	१,०५,४७,४१०.००
कार्यालय खाजा खाना खर्च	३,३०,३२३.००
समवेदना खर्च	२३,१६३.००
समर्थन(सर्पोट) खर्च	९०,०००.००
ज्याला खर्च	१८,०००.००
एस.एम.एस खर्च	३,००,०००.००
कमिशन खर्च	६०,०००.००
सूचना प्रकाशन तथा विज्ञापन खर्च	३,००,०००.००
सवारी साधन कर भुक्तानी खर्च	५०,०००.००
लेखापरीक्षण खर्च	५५,०००.००
पुस्तक तथा पत्रिका खर्च	५०,०००.००
वार्षिक शुल्क -इन्फिनिटि सफ्टवेयर	१०,००,०००.००
बैंक शुल्क खर्च (कालोसूचि)	६०,०००.००
सेवा खर्च	२,००,०००.००
सामुदायिक उत्तरदायित्व खर्च	५०,०००.००
सरसफाई खर्च	३०,०००.००
वार्षिक शुल्क -वेभसाइड	२५,०००.००
चाडपर्व र धार्मिक खर्च	१७,०००.००
सामान खरिद खर्च	६०,०००.००
वार्षिक शुल्क -इ-हाजिरी सफ्टवेयर	३९,८६६.००
वार्षिक शुल्क -ट्रस्ट ए.एम.एल सफ्टवेयर	५९,३२५.००
वार्षिक शुल्क -ऋण व्यवस्थापन सफ्टवेयर	७९,७३३.००
जग्गा नामसारी शुल्क खर्च	५,००,०००.००
सदस्य भ्रमण कार्यक्रम खर्च	३,५०,०००.००

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	रकम रु.
जनसचेतन साकोसको सफलताको कथा कार्यक्रम	२,००,०००.००
ऋण चार्जअफ	१०,००,०००.००
सामाजिक लेखापरीक्षण खर्च	३,००,०००.००
ह्रासकट्टी खर्च	३०,००,०००.००
अध्ययन अवलोकन खर्च	१०,००,०००.००
स्वास्थ्य प्रिमियम खर्च	१,००,०००.००
लिलाम खर्च	१२,००,०००.००
कर्मचारी खर्च	४,०६,१२,७७१.२०
कर्मचारी तलब खर्च	२,९६,१९,४०८.००
कर्मचारी पोशाक खर्च	६,४०,०००.००
कर्मचारी सञ्चार खर्च	२,००,०००.००
चाडपर्व भत्ता	१९,९०,२८४.००
सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	४७,७६,६८१.६०
कर्मचारी भ्रमण भत्ता खर्च	६,००,०००.००
कर्मचारी विदा भत्ता खर्च	२७,८६,३९७.६०
प्रशासनिक खर्च	१,३२,८७,७८४.००
सञ्चार खर्च	६०,०००.००
कार्यालय चिया तथा पुर्नताजकी	१,१०,०००.००
स्टेशनरी खर्च	२,६०,०००.००
इन्टरनेट शुल्क खर्च	६,००,०००.००
इन्धन खर्च	३,००,०००.००
यातायात खर्च	५,००,०००.००
छपाई तथा स्टेशनरी खर्च	६,५०,०००.००
नविकरण शुल्क खर्च	१,५०,०००.००
घरभाडा खर्च	१८,००,०००.००
पानी तथा बिजुली खर्च	३,२०,०००.००
मालपोत शुल्क खर्च	३०,०००.००
तालिम तथा शिक्षा खर्च	६,००,०००.००
कार्यालय सजावट तथा सुधार खर्च	१,००,०००.००
अतिथि सत्कार खर्च	३०,०००.००
स्थानीय तहको कर तथा दर्ता	१,००,०००.००
बीमा खर्च	४,३९,७८४.००
परामर्श खर्च	३,००,०००.००
ल्यान उपकरण स्थानको भाडा	६०,०००.००
सुरक्षा खर्च	१,००,०००.००
सामुदायिक विकास खर्च	१५,००,०००.००

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	रकम रु.
चिठि पत्र रजिष्टर खर्च	३०,०००.००
टिसर्ट तथा ब्याग छपाई खर्च	१,५०,०००.००
पानी तथा सरसफाई खर्च	३०,०००.००
मर्मत सम्भार खर्च	६,००,०००.००
ऋण असुली सूचना प्रकाशन खर्च	१२,००,०००.००
वार्षिक शुल्क-ट्याब बैकिङ खर्च	१,००,०००.००
वार्षिक शुल्क-मोवाइल बैकिङ सदस्य सीमा खर्च	२,४०,०००.००
ऋण ताकेता खर्च	३,००,०००.००
लेखापरीक्षण शुल्क खर्च	६,७८,०००.००
स्थिर सम्पत्ति विक्री घाटा	१२,००,०००.००
सदस्य सन्तुष्टि सर्वेक्षण खर्च	७,५०,०००.००
सदस्य सेवा तथा कार्यक्रम खर्च	१,३९,२९,४३२.००
कार्यक्रम खर्च	३,३२,६२०.००
वार्षिक साधारण सभा खर्च	१,१९,७१,८१२.००
सदस्य उपस्थित खर्च	९२,५७,९९७.००
यातायात खर्च	१,०८,७४४.००
कार्यालय खाजा खाना खर्च	३,१०,५६६.००
छपाई तथा स्टेशनरी खर्च	४,१४,३०५.००
इन्धन खर्च	५०,०००.००
ज्याला खर्च	५०,०००.००
भाडा खर्च	१,२०,०००.००
सम्मान तथा पुरस्कार खर्च	१,००,२००.००
प्रचार तथा विज्ञापन खर्च	६०,०००.००
बाल प्रोत्साहन खर्च	१५,००,०००.००
छात्रवृत्ति खर्च	१,६५,६००.००
सदस्यता विस्तारित मञ्च कार्यक्रम खर्च	३,००,०००.००
अभिमुखिकरण कार्यक्रम खर्च	६०,०००.००
बैठक भत्ता खर्च	५,३६,४००.००
सञ्चालक सञ्चार खर्च	७८,०००.००
उपसमिति बैठक चिया तथा खाना खर्च	१,२५,०००.००
सञ्चालक बैठक खाना खर्च	६०,०००.००
सञ्चालक भ्रमण भत्ता खर्च	३,००,०००.००
ऋण सुरक्षण खर्च	२,००,००,०००.००
कुल खर्च जम्मा	१८,५९,५८,१४२.१२

स्थिर सम्पत्तिको अनुमान (पूँजीगत खर्च)

क्र.स.	विवरण	जम्मा रु.
१	विशेष कम्प्युटर	३,००,०००.००
२	कम्प्युटर	२,४०,०००.००
३	वायरलेस ल्यान विस्तार	२,००,०००.००
४	प्रिन्टर फोटोकपि सहित	१,२०,०००.००
५	सिसिक्यामेरा सेट	५०,०००.००
६	सफ्टवेयर (एचआर र इन्भेन्टरी)	४,००,०००.००
७	व्याट्रि तथा इन्भटर र सोलार	६०,०००.००
८	फर्निचर तथा फिक्चर्स	६,००,०००.००
९	रिभल्भिङ चियर	८०,०००.००
१०	मोटरसाइकल	१०,००,०००.००
११	प्रिन्टर विलिङ सिस्टमको लागी	१,८०,०००.००
१२	फाएरवाल, राउटर र स्वीच	१०,००,०००.००
जम्मा		४२,३०,०००.००

श) आय व्यय तथा वासलातको प्रक्षपणः बुँदा नं. (क) देखि (व) सम्मको वार्षिक कार्ययोजना अनुसार देहाय बमोजिमको आयव्यय तथा वासलात प्रक्षेपण गरिएको छ।

प्रक्षेपित आयव्ययको संक्षिप्त विवरण आ.व. २०८२/०८३

विवरण	रकम
ब्याज आम्दानी	२१,६७,३६,८३५.१९
बचतमा व्याज खर्च	८,७५,८०,७४४.९२
खुद ब्याज आम्दानी	१२,९१,५६,०९०.२७
बैंक ब्याज आम्दानी	८८,४८,०७५.३८
गैर संचालन आम्दानी	२६,४७,८००.००
कुल सञ्चालन आम्दानी	१४,०६,५१,९६५.६५
कर्मचारी खर्च	४,०६,१२,७७१.२०
प्रशासनिक खर्च	१,३२,८७,७८४.००
ह्रास कट्टी र परिसोधन खर्च	३०,००,०००.००
सदस्य सेवा तथा कार्यक्रम खर्च	१,३९,२९,४३२.००
अन्य संचालन खर्च	७५,४७,४१०.००
ऋण नोक्सानी कोष व्यवस्था	२,००,००,०००.००
कूल सञ्चालन खर्च	९,८३,७७,३९७.२०
कर अघिको नाफा	४,२२,७४,५६८.४५
कर	२१,१३,७२८.४२
खुद मुनाफा	४,०१,६०,८४०.०३

प्रक्षेपित वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात २०८२/०८३)

क्र.स.	पूँजि तथा दायित्व	आ.व.२०८२/०८३ (अनुमानित)
१	शेयर पुंजी	१६,४०,१४,७००.००
२	जगेडा तथा अन्य कोष	२५,३४,५८,७०८.३२
३	बचतहरु	१,८८,९१,९८,६२५.५९
४	ऋण नोक्सानी व्यवस्था	१०,२६,६३,८८१.००
५	अन्य दायित्व	१,३२,२९,३६०.८४
६	बाह्य ऋण	-
जम्मा		२,४२,२५,६५,२७५.७५
क्र.स.	**सम्पत्ति**	**आ.व.२०८२/०८३ (अनुमानित)**
१	स्थिर सम्पत्ति	५,१५,८१,३१०.००
२	वित्तीय लगानी	३,७९,५०,५०८.०७
३	नगद तथा बैंक मौज्दात	३४,१७,७५,१४८.४५
४	लगानीमा रहेको ऋण	१,९४,१५,७५,५४१.४९
५	धरौटि तथा अन्य चालु सम्पत्ति	४,८६,१३,५५३.४२
६	मसलन्द मौज्दात	१०,६९,२१४.३२
जम्मा		२,४२,२५,६५,२७५.७५

३९. संस्थाको सातौं चार वर्षीय रणनीतिक योजना (आ.ब. २०८२/८३ देखि २०८५/८६ सम्म) को संक्षिप्त विवरणः

क) सदस्यताः

विवरण	२०८३/८४	२०८४/८५	२०८५/८६
शेयर पुरुष	१०,९४७	१०,१८१	९,४६८
शेयर महिला	१२,०४४	११,२०१	१०,४१७
अन्य	४८	४५	४२
बाल बचतकर्ता पुरुष	४,२६७	३,९६८	३,६९०
बाल बचतकर्ता महिला	३,३९४	३,१५६	२,९३५
जम्मा	३०,७००	२८,५५१	२६,५५२

ख) अनुमानित आम्दानीको विवरणः

शीर्षक	२०८३/८४	२०८४/८५	२०८५/८६
ऋण ब्याज आम्दानी	२३,९५,८३,७३८.१६	२५,८७,२४,५००.९६	२७,९०,२८,८२५.२१
बैंक ब्याज आम्दानी	९४,०७,७३२.३४	१,०२,८५,५८९.१८	१,१२,२५,८०८.७८
लाभाशं आम्दानी	३,४६,६८१.५६	३,४६,६८१.५६	३,४६,६८१.५६
अन्य आम्दानी	२६,४७,८००.००	२६,४७,८००.००	२६,४७,८००.००
सेवा शुल्क	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
प्रवेश शुल्क	१,२०,०००.००	१,२०,०००.००	१,२०,०००.००
कमिसन आम्दानी	५,००,०००.००	५,००,०००.००	५,००,०००.००

शीर्षक	२०८३/८४	२०८४/८५	२०८५/८६
फोटोकपि आम्दानी	६,०००.००	६,०००.००	६,०००.००
विविध	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
कागजात शुल्क	२,६०,०००.००	२,६०,०००.००	२,६०,०००.००
हल भाडा	८,०००.००	८,०००.००	८,०००.००
सदस्यता नविकरण शुल्क	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००
एस.एम.एस. शुल्क	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००
चार्जअफ गरिएको ऋण	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
टावर भाडा	१,१८,८००.००	१,१८,८००.००	१,१८,८००.००
भ्रमण आवेदन शुल्क	५५,०००.००	५५,०००.००	५५,०००.००
कुल आम्दानी	२५,१९,८५,९५२.०६	२७,२०,०४,५७१.७०	२९,३२,४९,११५.५४

ग) अनुमानित खर्चहरुको विवरणः

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	आ.ब. ८३/८४	आ.ब. ८४/८५	आ.ब. ८५/८६
ब्याज खर्च	९,२०,०५,७८९.०८	१०,१६,३६,०४२.२८	११,१४,८०,६४७.३२
अन्य खर्च	१,०९,५७,६५१.००	१,१३,३३,९१६.१०	१,१८,३९,३०७.७१
कार्यालय खाजा खाना खर्च	३,६३,३५५.३०	३,९९,६९०.८३	४,३९,६५९.९१
समवेदना खर्च	२५,४७९.३०	२८,०२७.२३	३०,८२९.९५
समर्थन(सर्पोट) खर्च	९९,००.००	१,०८,९००.००	१,१९,७९०.००
ज्याला खर्च	९,८००.००	२१,७८०.००	२३,९५८.००
एस.एम.एस खर्च	३,३०,०००.००	३,६३,०००.००	३,९९,३००.००
कमिशन खर्च	६६,०००.००	७२,६००.००	७९,८६०.००
सूचना प्रकाशन तथा विज्ञापन खर्च	३,००,०००.०	३,००,०००.००	३,३०,०००.००
सवारी साधन कर भुक्तानी खर्च	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
लेखापरीक्षण खर्च	५५,०००.००	५५,०००.००	५५,०००.००
पुस्तक तथा पत्रिका खर्च	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
वार्षिक शुल्क -इन्फिनिटि सफ्टवेयर	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
बैंक शुल्क खर्च (कालोसूचि)	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००
सेवा खर्च	२,००,०००.००	२,००,०००.००	२,००,०००.००
सामुदायिक उत्तरदायित्व खर्च	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
सरसफाई खर्च	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
वार्षिक शुल्क -वेभसाइड	२७,५००.००	३०,२५०.००	३३,२७५.००
चाडपर्व र धार्मिक खर्च	१८,७००.००	२०,५७०.००	२२,६२७.००
सामान खरिद खर्च	६६,०००.००	७२,६००.००	७९,८६०.००
वार्षिक शुल्क -इ-हाजिरी सफ्टवेयर	४३,८५२.६०	४८,२३७.८६	५३,०६१.६५
वार्षिक शुल्क-ट्रस्ट ए.एम.एल सफ्टवेयर	६५,२५७.५०	७१,७८३.२५	७८,९६१.५८
वार्षिक शुल्क-ऋण व्यवस्थापन सफ्टवेयर	८७,७०६.३०	९६,४७६.९३	१,०६,१२४.६२
जग्गा नामसारी शुल्क खर्च	५,५०,०००.००	६,०५,०००.००	६,६५,५००.००

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	आ.ब. ८३/८४	आ.ब. ८४/८५	आ.ब. ८५/८६
सदस्य भ्रमण कार्यक्रम खर्च	३,५०,०००.००	३,८५,०००.००	३,८५,०००.००
जनसचेतनको सफलताको कथा कार्यक्रम	२,२०,०००.००	२,४२,०००.००	२,६६,२००.००
ऋण चार्जअफ	११,००,०००.००	११,००,०००.००	१२,००,०००.००
सामाजिक लेखापरीक्षण खर्च	३,३०,०००.००	३,६३,०००.००	३,९९,३००.००
ह्रासकट्टी खर्च	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००
अध्ययन अवलोकन खर्च	११,००,०००.००	१२,१०,०००.००	१३,३१,०००.००
स्वास्थ्य प्रिमियम खर्च	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००
लिलाम खर्च	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
कर्मचारी खर्च	४,१७,६८,७६१.६०	४,७१,९७,५७६.६०	५,०२,४८,७४२.३६
कर्मचारी तलब खर्च	२,९६,६८,६३४.८८	३,४३,८०,२६९.००	३,६५,७५,३८७.४०
कर्मचारी पोशाक खर्च	६,४०,०००.००	६,५०,०००.००	६,८०,०००.००
कर्मचारी सञ्चार खर्च	२,४०,०००.००	२,४०,०००.००	२,४०,०००.००
चाडपर्व भत्ता	२०,३६,७१२.००	२३,५९,८५५.७५	२५,३१,९४८.९५
सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	५७,३२,०१७.९२	५६,६३,६५३.८०	६०,७६,६७७.४८
कर्मचारी भ्रमण भत्ता खर्च	६,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
कर्मचारी विदा भत्ता खर्च	२८,५१,३९६.८०	३३,०३,७९८.०५	३५,४४,७२८.५३
प्रशासनिक खर्च	१,२६,३७,७८४.००	१,१८,२५,७४१.००	१,२५,७५,७४१.००
सञ्चार खर्च	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००
कार्यालय चिया तथा पुर्नताजकी	१,१०,०००.००	१,१०,०००.००	१,१०,०००.००
स्टेशनरी खर्च	२,६०,०००.००	२,६०,०००.००	२,६०,०००.००
इन्टरनेट शुल्क खर्च	६,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
इन्धन खर्च	३,००,०००.००	३,००,०००.००	३,००,०००.००
यातायात खर्च	६,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
छपाई तथा स्टेशनरी खर्च	६,५०,०००.००	६,५०,०००.००	६,५०,०००.००
नविकरण शुल्क खर्च	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
घरभाडा खर्च	१८,००,०००.००	१८,००,०००.००	१८,००,०००.००
पानी तथा बिजुली खर्च	३,२०,०००.००	३,२०,०००.००	३,२०,०००.००
मालपोत शुल्क खर्च	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
तालिम तथा शिक्षा खर्च	६,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
कार्यालय सजावट तथा सुधार खर्च	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००
अतिथि सत्कार खर्च	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
स्थानीय तहको कर तथा दर्ता	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००
बीमा खर्च	४,३९,७८४.००	५,२७,७४१.००	५,२७,७४१.००
परामर्श खर्च	३,००,०००.००	३,००,०००.००	३,००,०००.००
ल्यान उपकरण स्थानको भाडा	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००

सञ्चालन खर्चका शीर्षकहरु	आ.ब. ८३/८४	आ.ब. ८४/८५	आ.ब. ८५/८६
सुरक्षा खर्च	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००
सामुदायिक विकास खर्च	१५,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
चिठि पत्र रजिष्टर खर्च	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
टिसर्ट तथा ब्याग छपाई खर्च	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
पानी तथा सरसफाई खर्च	३०,०००.००	३०,०००.००	३०,०००.००
मर्मत सम्भार खर्च	६,००,०००.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
ऋण असुली सूचना प्रकाशन खर्च	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
वार्षिक शुल्क-ट्याब बैकिङ खर्च	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१,००,०००.००
वार्षिक शुल्क-मोवाइल बैकिङ सदस्य सीमा खर्च	२,४०,०००.००	२,४०,०००.००	२,४०,०००.००
ऋण ताकेता खर्च	३,००,०००.००	३,००,०००.००	३,००,०००.००
लेखापरीक्षण शुल्क खर्च	६,७८,०००.००	६,७८,०००.००	६,७८,०००.००
स्थिर सम्पत्ति विक्री घाटा	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
सदस्य सन्तुष्टि सर्वेक्षण खर्च	-	-	७,५०,०००.००
सदस्य सेवा तथा कार्यक्रम खर्च	१,३९,२९,४३२.००	१,५८,०२,७८०.००	१,५८,०२,७८०.००
कार्यक्रम खर्च	३,३२,६२०.००	३,३२,६२०.००	३,३२,६२०.००
वार्षिक साधारण सभा खर्च	१,१९,७१,८१२.००	१,३८,४५,१६०.००	१,३८,४५,१६०.००
सदस्य उपस्थित खर्च	९२,५७,९९७.००	१,११,०९,५९६.००	१,११,०९,५९६.००
यातायात खर्च	१,०८,७४४.००	१,३०,४९३.००	१,३०,४९३.००
कार्यालय खाजा खाना खर्च	३,१०,५६६.००	३,१०,५६६.००	३,१०,५६६.००
छपाई तथा स्टेशनरी खर्च	४,१४,३०५.००	४,१४,३०५.००	४,१४,३०५.००
इन्धन खर्च	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
ज्याला खर्च	५०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००
भाडा खर्च	१,२०,०००.००	१,२०,०००.००	१,२०,०००.००
सम्मान तथा पुरस्कार खर्च	१,००,२००.००	१,००,२००.००	१,००,२००.००
प्रचार तथा विज्ञापन खर्च	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००
बाल प्रोत्साहन खर्च	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००
छात्रवृत्ति खर्च	१,६५,६००.००	१,६५,६००.००	१,६५,६००.००
सदस्यता विस्तारित मञ्च कार्यक्रम खर्च	३,००,०००.००	३,००,०००.००	३,००,०००.००
अभिमुखिकरण कार्यक्रम खर्च	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००
बैठक भत्ता खर्च	५,३६,४००.००	५,३६,४००.००	५,३६,४००.००
सञ्चालक सञ्चार खर्च	७८,०००.००	७८,०००.००	७८,०००.००
उपसमिति बैठक चिया तथा खाना खर्च	१,२५,०००.००	१,२५,०००.००	१,२५,०००.००
सञ्चालक बैठक खाना खर्च	६०,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००
सञ्चालक भ्रमण भत्ता खर्च	३,००,०००.००	३,००,०००.००	३,००,०००.००
ऋण सुरक्षण खर्च	२,५०,००,०००.००	२,५०,००,०००.००	३,००,००,०००.००
कुल जम्मा खर्च	१९,६२,९९,४१७.६८	२१,२७,९६,०५५.९८	२३,१९,४७,२१८.३९

घ) अनुमानित आय व्यय हिसाबः

विवरण	२०८३/८४	२०८४/८५	२०८५/८६
ब्याज आम्दानी	२३,९५,८३,७३८.१६	२५,८७,२४,५००.९६	२७,९०,२८,८२५.२१
बचतमा व्याज खर्च	९,२०,०५,७८९.०८	१०,१६,३६,०४२.२८	११,१४,८०,६४७.३२
खुद ब्याज आम्दानी	१४,७५,७७,९४९.०८	१५,७०,८८,४५८.६८	१६,७५,४८,१७७.८८
बैंक ब्याज आम्दानी	९७,५४,४१३.९०	१,०६,३२,२७०.७४	१,१५,७२,४९०.३४
गैर संचालन आम्दानी	२६,४७,८००.००	२६,४७,८००.००	२६,४७,८००.००
कुल सञ्चालन आम्दानी	१५,९९,८०,१६२.९९	१७,०३,६८,५२९.४२	१८,१७,६८,४६८.२२
कर्मचारी खर्च	४,१७,६८,७६१.६०	४,७१,९७,५७६.६०	५,०२,४८,७४२.३६
प्रशासनिक खर्च	१,२६,३७,७८४.००	१,१८,२५,७४१.००	१,२५,७५,७४१.००
ह्रास कट्टी र परिसोधन खर्च	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००
सदस्य सेवा तथा कार्यक्रम खर्च	१,३९,२९,४३२.००	१,५८,०२,७८०.००	१,५८,०२,७८०.००
अन्य संचालन खर्च	७९,५७,६५१.००	८३,३३,९१६.१०	८८,३९,३०७.७१
ऋण नोक्सानी कोष व्यवस्था	२,५०,००,०००.००	२,५०,००,०००.००	३,००,००,०००.००
कूल सञ्चालन खर्च	१०,४२,९३,६२८.६०	११,११,६०,०१३.७०	१२,०४,६६,५७१.०७
कर अघिको नाफा	५,५६,८६,५३४.३९	५,९२,०८,५१५.७२	६,१३,०१,८९७.१५
कर	२७,८४,३२६.७२	२९,६०,४२५.७९	३०,६५,०९४.८६
खुद मुनाफा	५,२९,०२,२०७.६७	५,६२,४८,०८९.९३	५,८२,३६,८०२.२९

ङ) अनुमानित आय व्यय हिसाबः

पूँजी तथा दायित्व	आ.ब. २०८३/८४	आ.ब. २०८४/८५	आ.ब. २०८५/८६
शेयर पूँजी	१६,९१,३२,५००.००	१७,११,३०,०००.००	१७,२९,९२,७००.००
जगेडा तथा अन्य कोष	२७,८२,४०,२८५.९६	२९,६८,११,७२०.१५	३१,४८,६२,४५४.९९
बचत	२,०९,०६,०७,१८७.१३	२,२८,५६,८६,४८५.४०	२,४९,४६,२४,१७३.२२
ऋण सुरक्षण कोष	१२,७६,६३,८८१.००	१५,२६,६३,८८१.००	१८,२६,६३,८८१.००
अन्य	१,६२,२९,३६०.८४	१,७२,२९,३६०.८४	१,३२,२९,३६०.८४
बाह्य ऋण	-	-	-
जम्मा	२,६८,१८,७३,२१४.९३	२,९२,३५,२१,४४७.३९	३,१७,८३,७२,५७०.०६

सम्पत्ति	आ.ब. २०८३/८४	आ.ब. २०८४/८५	आ.ब. २०८५/८६
स्थिर सम्पत्ति	४,९९,९१,३१०.००	४,७७,०१,३१०.००	४,८०,०१,३१०.००
लगानी	३,४६,९२,२०९.३३	३,५१,१७,६२०.०१	३,६१,१७,६२०.०१
बैंक तथा नगद	४०,७९,६१,९५४.७३	४४,१८,६२,३०३.३१	४६,९९,६१,९५४.७३
ऋण लगानी	२,१३,७६,४७,४१७.२८	२,३५,३२,०६,९७४.२२	२,५७,४२,७०,४२४.७९
भुक्तानी दिनुपर्ने	५,०५,११,१०९.२७	४,४५,६४,०२५.५३	४,८९,५२,०४६.२०
मसलन्द मौज्दात	१०,६९,२१४.३२	१०,६९,२१४.३२	१०,६९,२१४.३२
जम्मा	२,६८,१८,७३,२१४.९३	२,९२,३५,२१,४४७.४०	३,१७,८३,७२,५७०.०६

हालसम्म संस्थाले प्राप्त गरेका उपलब्धीहरु आफैमा गौरवको विषय भएतापनि, प्राप्त उपलब्धीहरुको रक्षा गर्दै आगामी दिनहरुमा थप उपलब्धी हासिल गर्नको निमित्त संस्थाले देहाय अनुसारका दिर्घकालिन लक्ष्यहरु निर्धारण गरेको छ।

१. गुणस्तर सुनिश्चितता कार्यक्रममा सहभागिता तथा निरन्तरता दिने ।
२. सुशासनमा आधारित दिगो सहकारीका साथ समृद्ध सदस्य निर्माण गर्ने ।
३. कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारीहरुवीच एकीकरण गरि सम्पूर्ण वित्तीय समाधान गर्ने बृहत सहकारी संस्था निर्माण गर्ने ।
४. सेवाक्षेत्रको बिस्तार गरि ठूलो जनसंख्याका बीचमा सहकारीलाइ स्थापित गर्ने ।
५. आर्थिक सामाजिक रुपले कष्टकर जीवनयापन गरिरहेका समुदायका बीचमा सहकारी अभियानलाई स्थापित गर्न सरल र सहज प्रकारका नीति तथा कार्यक्रम तय गर्ने ।
६. बचत तथा ऋणका साथसाथै सदस्यहरुलाई वित्तीय परामर्श तथा वित्तिय योजना निर्माणको लागि प्रोत्साहित गर्ने ।
७. बेरोजगार युवाहरुलाई व्यवसायिक बनाउन आवश्यक व्यवसायिक योजना तथा तालिमहरु आयोजना गर्दै सुरक्षित लगानीका सम्भावनाहरुको खोजी गर्ने ।
८. प्रतिस्पर्धात्मक र स्तरिय सेवा प्रदान गर्न आवश्यक पर्ने नयाँ विधि तथा प्रविधिको खोजी र प्रयोग गर्ने ।
९. स्थानीय पालिकाहरुसंगको सहकार्यमा पालिकाबाट सिफारिस भएको कुनै १ सहकारी संस्था सञ्चालन तथा सवलीकरणमा प्राविधिक सहजीकरण गर्ने ।

शेयर सदस्य ज्यूहरु,

यस सम्मानित साधारण सभा समक्ष निम्न प्रस्तावहरु निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्दछु:

क) आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा गतिविधिहरु सम्बन्धमा ।
ख) सातौं ४ वर्षे रणनीतिक योजना (०८२/८३-०८५/०८६) र आ.व. ०८२/८३ को वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट सम्बन्धमा ।
ग) आ.व. २०८१/८२ को लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
घ) आ.व. २०८१/८२ को बाह्य लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
ङ) ऋण विश्लेषण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
च) संशोधित विनियम, नीति तथा कार्यविधिहरु सम्बन्धमा ।
छ) आगामी आ.व. को लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति तथा पारिश्रमिक सम्बन्धमा ।
ज) एकीकरण वा विघटन सम्बन्धी निर्णय गर्ने सम्बन्धमा ।
झ) बाह्य दायित्व स्वीकार तथा सदस्यहरुको दायित्व मिनाहा सम्बन्धमा ।
ञ) लिलामबाट बिक्री नभएको सम्पत्ति सकार गरी बिक्री गर्ने सम्बन्धमा ।
ट) जग्गा तथा सवारी साधन खरिद तथा बिक्री गर्ने सम्बन्धमा ।
ठ) सञ्चालक समितिका निर्णयहरु अनुमोदन सम्बन्धमा ।
ड) सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान सम्बन्धमा ।
ढ) सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
ण) साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका हस्ताक्षर गर्ने प्रतिनिधि छनौट सम्बन्धमा ।
त) विविध ।

अन्त्यमा,

अन्तराष्ट्रिय सहकारी सिद्धान्त, मूल्य, मान्यता तथा संस्थाको विनियम र यसले निर्माण गरेका नीति तथा कार्यविधिको परीधिभित्र रही सुशासनमा आधारित उत्कृष्ट साकोस निर्माण गर्दै सदस्यहरुलाई समृद्ध बनाउने कार्यक्रमहरु संचालन गरि सहकारी अभियानलाई निरन्तर अगाडी बढाउन संस्था कटिबद्ध छ । यस महान कार्यलाई सहयोग र प्रोत्साहित गर्नुहुने शेयर सदस्यहरु, विशिष्ट व्यक्तित्वहरु, सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समिति तथा अन्य उपसमितिहरु तथा कर्मचारीहरु लगायत सरोकारवाला सबैलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु र आगामी दिनहरुमा पनि सहयोगको अपेक्षा राख्दछु । साथै नेपालीहरुको दोस्रो ठुलो चाड शुभ दिपावलीको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद । जय सहकारी ॥ जय जनसचेतन ॥।

गोपालध्वज श्रेष्ठ
अध्यक्ष

ऋण उपसमितिको प्रतिवेदन

इकाइगत सभाका सभाध्यक्षज्यू, संस्थाको निमन्त्रणलाई स्वीकार गरी पाल्नु भएका प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, मञ्चमा आसिन अतिथिज्यूहरु, पत्रकारज्यूहरु एवम् उपस्थित सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरुमा न्यानो सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्दछु । साथै नेपालीहरुको दोस्रो ठुलो चाड शुभ-दीपावलीको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था नामैले बचत तथा ऋणको काम गर्ने अधिकार पाएका संस्थाहरु हुन् । आम्दानीको प्रमुख श्रोत भनेकै ऋण लगानीबाट प्राप्त हुने ब्याज भएकाले यो संस्थाको मेरुदण्डको रुपमा रहेको हुन्छ । यस संस्थाले स्थानीय स्तरमा छरिएर रहेको स-सानो रकमलाई बचतको माध्यमबाट एकीकृत गरी सो रकमलाई सदस्यहरु माफ ऋणको रुपमा परिचालन गरी सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अवस्थामा सुधार गरी उद्यमशील, स्वावलम्बी र आत्मनिर्भर बनाउन निरन्तर रुपमा लागिरहेको व्यहोरा अवगत नै छ । संस्थामा बचतको निरन्तर आगमन भइरहन्छ तर त्यसलाई सही ऋणी पहिचान गरी ऋण लगानी गर्नु चुनौतिपूर्ण काम हो । बचत सदस्यहरुको अधिकार हो भने ऋण सदस्यलाई दिइने सुविधा वा सहुलियत मात्र हो । यो सबैले पाउनै पर्छ भन्ने हुंदैन । ऋण लगानी गर्दा त्यसको असुली सुरक्षित तवरले गर्न सकिन्छ कि, सकिदैन ? भन्नेमा विशेष चासो लिई लगानी गर्नु पर्ने हुन्छ । कुनै पनि वित्तीय संस्थाको मेरूदण्ड भनेको पूँजीको संरचना हो, वित्तीय संरचनालाई आधार मानेर पूँजीको श्रोत जुटाई ऋण लगानी र असुलीको सन्तुलन तथा उचित व्यवस्थापनका लागि संस्थाले ऋण लगानी गर्दा ५ सि को अवधारणालाई अंगीकार गरी संस्थागत धितो मूल्याङ्कन गराई सुरक्षित तवरले ऋण लगानी गर्ने गरिएको छ । संस्थाले सहकारी सिद्धान्तलाई आधार मानेर आफ्ना सदस्यहरूलाई वित्तीय तथा गैह्रवित्तीय सेवा दिँदै आएको छ । हाल संस्थाले आफ्ना सेवाहरूबाट सदस्यहरूको सुरक्षाको लागि सहकारी ऐन, २०७४ तथा नियमावली, २०७५ संस्थाको बचत तथा ऋण नीति, २०७८ (संसोधन सहित) र बचत संकलन, ऋण लगानी तथा असुली कार्यविधि, २०७८, (संसोधन सहित) को अधिनमा रही, ऋण माग गर्ने सदस्यको व्यवसाय विस्तारका लागि नवीनतम् उद्यमशीलतामा जोड दिँदै ऋणको उद्देश्य र ऋण मापन गरी स्थलगत निरीक्षणका आधारमा ऋण लगानी गर्दै आइरहेको छ ।

आदरणीय शेयर सदस्य महानुभावहरू अब, म संस्थाको ऋण लगानी तथा असुली सम्बन्धमा विद्यमान नीतिगत व्यवस्था, ऋणको सीमा, जोखिम कोषको व्यवस्था, हामीले गरेका नवीनतम् प्रयास लगायतका व्यवस्था प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. **नीतिगत व्यवस्थाः** संस्थाले आफ्ना सेवाहरूबाट सदस्यहरूको सुरक्षाको लागि, मौजुदा विनियम, बचत तथा ऋण नीति, २०७८ र बचत संकलन, ऋण लगानी तथा असुली कार्यविधि, २०७८, सहकारी विभागको निर्देशन तथा मापदण्डको अधिनमा रही ऋण माग गर्ने सदस्यको व्यवसायको विस्तारका लागि नवीनतम् उद्यमशीलतामा जोड दिँदै ऋणको उद्देश्य र ऋण मापन गरी संस्थामा भएको तरलता र सदस्यहरूले माग गरेको रकम र स्थलगत निरीक्षणका आधारमा ऋण लगानी गर्दै आएका छौं । सदस्यहरूलाई व्यावसायिक बनाउनको लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिएको छ, यस क्रमलाई वार्षिक कार्यक्रम अनुसार निरन्तरता दिइएको छ । ऋणका उद्देश्यहरूलाई विविधिकरण गरिएको छ, कृषि व्यवसाय गर्ने कृषक सदस्यलाई दिँदै आएको ऋणको ब्याजदरमा केही थप सहुलियत उपलब्ध गराई त्यसलाई निरन्तरता दिँदै आएका छौं ।

२. **उत्पादनमूलक क्षेत्रमा ऋण सेवा वृद्धिको योजनाः** संस्थाले विगत वर्षहरूमा अपनाएको विधिलाई यस वर्षदेखि पूर्णरूपमा लागु हुने गरी **ऋण मार्फत उद्यमशीलता, उद्यमशीलता मार्फत स्वरोजगारी र स्वरोजगारी मार्फत आत्मनिर्भरता**लाई आत्मसाथ गरिएको छ । सदस्यहरूको आर्थिकस्तर, उद्यमशील क्षमता, कामप्रतिको रूची र अनुभव, वित्तीय बुझाई र अनुशासन जस्ता कुराहरूको आधारमा हुँदा खाने वर्गका सदस्यहरूलाई हुने खाने र हुने खाने वर्गका सदस्यहरूलाई समृद्ध बनाउने गरी ऋण सेवाहरूको विकास गर्दै वास्तविक पूँजीको अभावमा उद्यमशील बन्नबाट रोकिएका सदस्यहरूको उत्थानका लागि ऋण सेवाका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

३. **ऋणको सीमाः** संस्थाको बचत तथा ऋण नीति, २०७८ को अधिनमा रही संस्थामा भएको तरलता र वित्तीय बजारमा भएको उतार-चढावलाई अध्ययन गर्दा ऋण लगानीको सीमालाई अधिकतम रू.१,६५,००,०००।०० कायम गरिएको छ, भने ऋण लगानी प्रक्रियालाई सरल, सहज, छिटो र प्रभावकारी बनाउन देहाय बमोजिम ऋण सिफारिस र स्वीकृति सीमा कायम गरिएको छ।

ऋण रकम	स्वीकृत गर्ने निकाय	ऋण स्वीकृत हुन लाग्ने समय
५ लाखसम्म	व्यवस्थापन	कागजातहरु पुरा भएको मितिले बढीमा ७ दिन भित्र लगानी गर्ने गरिएको छ।
५ लाख १ देखि ५० लाखसम्म	ऋण उपसमिति	कागजात लगायतका प्रकृयाहरु पुरा भएको मितिले बढीमा १५ दिन भित्र वित्तीय सक्षमताको आधारमा लगानी गर्ने गरिएको छ।
५० लाख देखि माथि	सञ्चालक समिति	कागजात लगायतका प्रकृयाहरु पुरा भएको मितिले बढीमा ३० दिन भित्र वित्तीय सक्षमताको आधारमा लगानी गर्ने गरिएको छ।

४. **आ.व. २०८१/०८२ को कार्य सम्पादनः** गत आ.व. २०८१/०८२ मा आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन समितिको बैठक २९८ पटक, ऋण उपसमितिको बैठक ४१ पटक, सञ्चालक समितिको बैठक १२ पटक बसी ऋण लगानीका लागि स्वीकृति तथा सिफारिस गरिएको छ। विश्लेषणको आधारमा सिफारिस भएका ऋणहरु स्वीकृति भए पश्चात लगानी गरिएको छ। ऋण लगानी प्रक्रियालाई सहज र छिटो छरितो बनाउने उद्देश्यले सेवाकेन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमिति र ऋण उपसमितिको बैठक आवश्यकता अनुरुप बस्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

५. **उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गरिएको ऋण रकमः**

क्र.सं.	ऋण शीर्षक	ऋण रकम	क्षेत्र/प्रतिशत
१.	व्यापार व्यवसाय ऋण	५०,८५,०७,१६७.०३	उत्पादनमूलक क्षेत्र ५४.६१ प्रतिशत
४.	वैदेशिक रोजगार ऋण	६,०३,८३,६४५.५४	
६.	शैक्षिक ऋण	७६,५६,९५२.००	
७.	समूह ऋण	५,९८,०२,५५६.७९	
८.	विशेष व्यवसाय ऋण	४,६८,९५,८००.००	
९.	उच्च शिक्षा ऋण	७,४९,८२,५५५.८१	
१०.	कृषि ऋण	६,६७,१०,७९५.०४	
११.	पशुपालन ऋण	१,९२,८६,०५९.३५	
१२.	औद्योगिक ऋण	४,९६,१६,८३८.२०	

६. **अनुत्पादक क्षेत्रमा लगानी गरिएको ऋण रकमः**

क्र.सं	ऋण शीर्षक	ऋण रकम	क्षेत्र/प्रतिशत
१.	सामाजिक ऋण	४,९९,३६१।००	अनुत्पादक क्षेत्र ४३.९७ प्रतिशत
२.	उपकरण खरिद ऋण	८५,१५४।००	
३.	घर निर्माण ऋण	२९,९९,८४,६८३।७७	
४.	जग्गा खरिद ऋण	२५,२२,९९,८१५।२९	
५.	हायर पर्चेज ऋण	१,४०,५५,८९७।२०	
६.	आवधिक बचत धितो ऋण	२,९५,०१,६८६।५६	
७.	शेयर खरिद ऋण	१,८६,२७८।००	
८.	मासिक बचत धितो ऋण	१२,७०,६७७।७८	
९.	बचत धितो ऋण	१२,१८,८७,८३३।१४	

७. कर्मचारीहरुलाई लगानी गरिएको ऋण रकमः

क्र.सं	ऋण शीर्षक	ऋण रकम	क्षेत्र/प्रतिशत
१.	कर्मचारी हायर पर्चेज ऋण	२,८८,५५५।००	१.४२ प्रतिशत
२.	कर्मचारी सहुलियत ऋण	२,२९,२५,६४७।८५	

आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्ममा ३११८ जना सदस्यहरुलाई जम्मा रु.१,६३,६८,२८,००९।३५ (अक्षरेपी एक अर्ब त्रिसठ्ठी करोड अठसठ्ठी लाख अठाइस हजार नौ रुपैंया पैंतिस पैसा मात्र) ऋण लगानीमा रहेको छ। प्रति सदस्य औषत ऋण रकम ५,२४,९६०।८७ रहेको छ।

८. **ब्याजदर परिमार्जनः** बजार विश्लेषणको आधारमा सञ्चालक समितिबाट ऋणको ब्याजदर समय सापेक्ष रूपमा समायोजन गर्ने गरिएको छ।

९. ऋण असुली कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन गरिएका प्रयासहरूः

१. विश्वव्यापी आर्थिक मन्दीका कारणले सदस्यहरुको आय आर्जन र रोजगारीमा परेको प्रभावलाई मध्यनजर गर्दै ऋण भुक्तानी अवधि थपका साथै ब्याज रकममा नियमित अवस्था भन्दा थप छुट तथा सहुलियत प्रदान गरिएको छ।

२. हरेक दिन भोलिपल्ट ऋणको किस्ता पर्ने सदस्यलाई टेलिफोन तथा क:क बाट जानकारी गराउने व्यवस्था गरिएको साथै कर्मचारी र सञ्चालक समितिबाट ऋणी सदस्य भेटघाट गर्ने गरिएको छ।

३. ऋणको साँवा र ब्याज नियमित बुझाउने सदस्यहरू मध्येबाट उत्कृष्ट ऋणी छनौट गरी संस्थाको वार्षिक साधारण सभा तथा स्थापना दिवसको अवसरमा असल ऋणी सदस्यलाई सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गर्ने गरिएको छ।

४. ऋण लगानीका लागि प्राप्त फाइलहरूलाई नियमित रूपमा ऋण उपसमितिबाट निरीक्षण गर्ने गरिएको छ भने आवश्यकता अनुसारको ऋण उपसमितिको बैठक बसी ऋण लगानीलाई सहज र व्यवस्थित गरिएको छ।

५. यस आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा समग्र लगानी मध्येबाट अनुत्पादक ऋण लगानी भन्दा उत्पादक क्षेत्रको ऋण लगानीमा जोड दिइएको छ।

६. ऋण लगानी कार्यलाई समयानुकुल व्यवस्थित र वैज्ञानिक बनाउनका लागि बचत तथा ऋण नीति, तथा कार्यविधिलाई समय सापेक्ष परिवर्तन गर्ने गरिएको छ।

७. लामो समयसम्म भाखा नघाउने ऋणी सदस्यहरुलाई पटक-पटक तर-ताकेता गर्दा पनि कारोबारलाई नियमित गराउन वेवास्ता गर्ने ऋणी सदस्यहरुको नामावली ऋण तिर्न आउने बारेको ३५ दिने सूचना राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गर्ने गरिएको छ।

८. ऋण तिर्न आउने बारेको ३५ दिने सूचना राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गर्दा समेत अटेर गर्ने सदस्यहरुको ऋण असुलीका लागी धितो लिलामीको अभ्यास समेत अवलम्बन गरिएको छ।

९. धितो लिलामीबाट संस्थाको सम्पूर्ण लेना रकम असुल नभएमा थप रकम असुलीको लागि कानूनी प्रक्रियालाई अवलम्बन गर्दै मुद्दा मार्फत असुली प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ।

१०. सदस्यता विस्तारित मञ्च तथा वित्तीय साक्षरता कक्षाहरुको माध्यमबाट समेत ऋणको माग, सदुपयोगिता, भुक्तानी विधि र समयमै भुक्तानी नगर्दा हुने हानी नोक्सानीको बारेमा जानकारी गराउने गरिएको छ।

१०. ऋण असुली कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आगामी आ.व. मा गरिने प्रयासहरूः

- सदस्यहरुको नियमित आय स्रोतका आधारमा दैनिक, मासिक र त्रैमासिक किस्ता प्रणालीको व्यवस्था गरिनेछ।
- नियमित किस्ता, ब्याज नबुझाउने र लिएको ऋणको दुरुपयोग गर्ने सदस्यहरुलाई उच्च हर्जनाको दर कायम गरिनेछ र ऋण असुलीमा तरताकेता गरिनेछ।

- २०८२ असार मसान्तसम्म किस्ता, ब्याज नबुझाएका र संस्थाको सम्पर्कमा नआई ऋण तिर्न, बुझाउन आलटाल गर्ने सदस्यहरुको यसै वर्षभित्र संस्थालाई लेखी लेखाई दिएको र संस्थाको नाममा रोक्का रहेको अचल सम्पत्ति लिलाम विक्री गरी असुल गर्न सञ्चालक समितिलाई अनुरोध गरिनेछ।

अन्तमा,

यस संस्थाको वृद्धि र विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु, सञ्चालक समिति, उपसमितिहरु, सल्लाहकारहरु, धितो मूल्याङ्कनकर्ता र लगानी तथा असुली कार्यमा अहोरात्र खटिने सम्पूर्ण व्यवस्थापनका साथीहरु लगायत सम्पूर्ण शुभचिन्तकहरूमा हार्दिक आभार तथा सहकारी अभिवादन सहित धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छौँ। आगामी दिनहरुमा थप सहयोगको अपेक्षा गरेका छौँ।

जय सहकारी, जय जनसचेतन।

संयोजकः नारायण प्रसाद दहाल
सदस्यः गणेश शिवाकोटी
सदस्यः धनमाया दहाल लामिछाने

ऋणको कारोबार नियमित गर्ने बारेको सूचना।

यस संस्थाबाट विभिन्न शीर्षकहरुमा कर्जा (ऋण) लिनु भएका ऋणी सदस्यहरुले ऋण लिँदाको बखतमा गरिएको सम्झौताको आधारमा नियमित रुपमा किस्ता तथा ब्याज नबुझाउनु सदस्यको कर्तव्य हो। यदि कोही ऋणी सदस्यले आफूले लिएको ऋणको किस्ता तथा ब्याज नियमित नभएको भए वा तिर्नु बुझाउनुपर्ने रकम नबुझाउनु भएको भए यथाशक्य छिटो पाएक पर्ने संस्थाका कार्यालयहरुमा उपस्थित भई आफ्नो ऋणको किस्ता तथा ब्याज नियमित वा चुक्ता गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। लामो समयदेखि भाखा नघाएका तपाई ऋण सदस्यलाई संस्थाबाट रकम भुक्तानीको लागि विभिन्न समयमा गरेको तरताकेता (टेलिफोन, प्रत्यक्ष भेटघाट तथा पत्रद्वारा) लाई समेत वेवस्ता गरी रहनु भएका तपाई ऋणीहरुले समयमै आफूले लिनु भएको ऋणको तिर्न बाँकी रकम भुक्तानी गरी असल ऋणी सदस्यको पहिचान कायम राख्नुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। अन्यथा सहकारी ऐन, नियमावली, संस्थाको विनियम तथा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम ऋणी सदस्य तथा व्यक्तिगत जमानी बस्ने सदस्यको फोटो सहितको तीनपुस्ते विवरण सार्वजनिक गरी कानून बमोजिम ऋण असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारीको लागि अनुरोध छ।

जनसचेतन साकोस

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

वैतेश्वर गा.पा.-५, दोलखा

३२ औ वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन

३२औं वार्षिक साधारण सभाका एकाइगत सभाध्यक्षज्यू प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यू, मञ्चमा आसिन अतिथिगण, विभिन्न संघ/संस्थाहरुबाट प्रतिनिधित्व गर्नु हुने अतिथि वर्ग, सञ्चालक समिति तथा उपसमितिका पदाधिकारी एवंम सदस्यज्यूहरु, प्रमुख कार्यकारी अधिकृतज्यू एवं कर्मचारीहरु र संस्थामा भए गरेका वार्षिक कार्यक्रमहरुको बारेमा बुझेर संस्थालाई आफ्नो लक्ष्यमा पुर्‍याउन रणनीतिक व्यवसायिक योजनाहरु तय गर्नको लागि र आफ्नो अमुल्य सुझाव दिन उपस्थित हुनु भएका सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरुमा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा न्यानो सहकारी अभिवादन व्यक्त गर्दछु । संस्थाको ३२औं वार्षिक साधारण सभामा आ.व.२०८१/०८२ मा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको ४ वटा बैठक बसी संस्थामा भए गरेका कार्यक्रमहरुको अध्ययन र विश्लेषण गरी नेपालको प्रचलित सहकारी ऐन, नियमावली, मापदण्ड, निर्देशिका, संस्थाको विनियम, नीति, कार्यविधि अनुसार भए/नभएको अवस्थालाई सारांशमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक गतिविधिहरुमा सर्वत्र मन्दी छाएका कारण उद्योग व्यवसाय, आयात निर्यात, सरकारी राजस्व, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको व्यवसाय, कर्जा असुली र आम्दानीमा समेत ठूलो चुनौतीको अवस्था देखा परेको छ । देशको अर्थतन्त्रलाई सही अवस्थामा ल्याउन सरकार तथा अन्य नियामक निकायहरुले प्रयास गरेको भएपनि पर्याप्त मात्रामा हुन सकिरहेको छैन । देशको अर्थतन्त्र असाधारण, प्रतिकुल एवं चुनौतीपूर्ण अवस्थामा रहेको समयमा यसको प्रत्यक्ष असर सहकारी क्षेत्रमा समेत पर्न गएको यहाँहरुलाई अवगत नै छ । अर्थतन्त्रमा देखिएको यो विषम परिस्थितिमा व्यवसाय विस्तार, कर्जाको साँवा तथा व्याज असुलीमा देखिएको समस्या एवं मुनाफा आर्जनमा प्रभाव परेता पनि संस्थाले अवलम्बन गरेको असुली प्रक्रिया, जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारी नीति, बलियो संस्थागत पूँजी, सञ्चालन खर्चमा गरिएको मितव्ययी एवं दक्ष जनशक्तिको कारण आज वित्तीय तथा सुशासनका हिसाबले संस्था निरन्तर सञ्चालनमा रहेको छ ।

आ.व २०८१/०८२ आर्थिक रुपमा सम्पूर्ण सहकारी संस्थाहरुको लागि चुनौतीपूर्ण नै रह्यो । तथापी जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले विषम परिस्थितिको बाबजुद पनि आफ्ना सदस्यहरुलाई नियमित रुपमा ऋण लगानी गर्दै बचत फिर्ता दिनका लागि पर्याप्त मात्रामा तरलताको व्यवस्थापन गर्दै अघि बढी नै रह्यो । फलस्वरुप शेयर सदस्यहरुको विश्वसनीयता कायम राख्न संस्था सफल भएको छ । संस्थाले शेयर सदस्यहरुसँग यस वर्ष व्यापक रुपमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी सदस्य र संस्थाको सम्वन्ध सुमधुर बनाउन सफल रहेको अनुगमनका क्रममा पायौं । यो अत्यन्तै सराहनीय कार्य रह्यो ।

जनसचेतन सदैव सुशासनप्रति सचेत छ र संस्थाको हरेक गतिविधिमा सुशासनलाई प्रर्वद्धन गर्न प्रतिवद्ध छ । संस्थामा संस्थागत सुशासनको पाटोलाई बलियो बनाई संस्थाका हरहिसाब तथा गतिविधिहरूलाई चुस्त दुरुस्त र पारदर्शी राख्नका लागि संस्थाको लेखा सुपरीवेक्षण समितिले सदैब संस्थाको गतिविधिलाई सघन रुपमा अनुगमन गरी तत्कालै सुधारका लागि सुझाव दिनुका साथै त्रैमासिक प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा पेश गर्ने गरिएको कुरा यस सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु । लेखा सुपरीवेक्षण समितिले दिएका सुझावहरुलाई सञ्चालक समितिले गहन रुपमा छलफल गरी कार्यान्वयन गर्दै गरेको र दिर्घकालीन रुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने केही सुझावहरुलाई योजना बनाई कार्यान्वयन गर्दै जाने समितिको प्रतिवद्धता समेत हामीले पाएका छौं । यस संस्था बागमती प्रदेश सहकारी ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७६ मा भएको व्यवस्था तथा विभागबाट जारी निर्देशनलाई आत्मसात गरी सञ्चालनमा रहेको छ । सहकारी अभियानलाई सुदृढ गर्दै संस्थाका हरेक गतिविधि नीति कार्यविधिको अधिनमा रही संचालन भइरहेको जानकारी यस सभासमक्ष गर्न पाउँदा हामी अत्यन्तै हर्षित एवं गौरवान्वित भएको छौं ।

अब म यस सम्मानित ३२ औं वार्षिक साधारण सभा समक्ष आ.व. २०८१/२०८२ मा यस समितिले सुपरीवेक्षणका क्रममा देखिएका विषयहरुको प्रतिवेदन पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. **साधारण सभाको निर्णयको कार्यान्वयन अवस्था:** जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को ३१ औं साधारण सभाका अधिकांश निर्णयहरु कार्यान्वयन भएको पाइयो ।

२. **प्रतिवेदन अवधिमा बसेको बैठक संख्या निर्णयहरु र कार्यान्वयनको अवस्था:** आ.व.२०८१/०८२ साउनदेखि असार महिनाभित्र यस संस्थाको विभिन्न समिति, उपसमितिका बैठक तपसिल बमोजिम बसेको पाइयो ।

समिति तथा उपसमितिहरु	बैठक संख्या	सेवा सुविधा
सञ्चालक समिति	१०	२,०६,०००.००
सेवाकेन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमिति (१७ वटा कार्यालयहरुको)	२५	६६,०००.००
ऋण उपसमिति	४१	१,०५,०००.००
आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन उपसमिति (कर्मचारीहरुको) ३ वटा कार्यालयहरुमा	६१०	०.००
मानव संशाधन तथा व्यवस्थापन उपसमिति	१	०.००
मानव संशाधन तथा व्यवस्थापन कार्यदल (कर्मचारीहरुको)	०	०.००
शिक्षा उपसमिति	१	३,०००.००
खरिद उपसमिति	७	१२,०००.००
सूचना तथा सञ्चार उपसमिति	१	२,०००.००
व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति	०	०.००
महिला विकास उपसमिति	१	५,०००.००
धितो लिलाम उपसमिति	३	५,०००.००
जोखिम मूल्याङ्कन उपसमिति	०	०.००
कर्मचारीहरुको बैठक (सेवाकेन्द्र प्रमुख सहितको)	४	०.००
सवारी साधन लिलाम उपसमिति	२	७,०००.००
ऋण सदुपयोगिता अनुगमन उपसमिति	१	२,०००.००
सल्लाहकार समिति	१	८,०००.००
लेखा सुपरीवेक्षण समिति	४	१८,०००.००
निर्वाचन उपसमिति	११	३०,०००.००
जम्मा	७१५	४,६९,०००.००

३. **शेयर पूँजीको संरचना तथा परिचालनको अवस्था:** संस्थामा कुल सम्पत्तिको अनुपातमा शेयर पूँजीको रकम पर्याप्त देखिन्छ तर शेयरको रकम सदस्य संख्याको अनुपातमा समान रुपमा वितरण भएको देखिदैन । तसर्थ शेयर एभरेजिङ्ग विधि अपनाई संस्थालाइ थप बलियो पूँजी निर्माण गर्न सुझाव गरियो ।

४. **पूँजीकोषको संरचना तथा परिचालनको अवस्था:** संस्थामा कुल सम्पत्तिको अनुपातमा पूँजीकोषको रकम सन्तोषजनक देखिदैन । संस्था पर्याप्त नाफामा नभएकाले साधारण जगेडा कोष तथा अन्य कोषहरु कमजोर देखिन्छन । ऋण नोक्सानि कोषको व्यवस्था पर्याप्त देखिदैन । संस्थामा आ.ब २०८१/८२ मा शेयर बोनस वितरण गर्ने अवस्था देखिदैन तथा अन्य कोषहरुबाट खर्च गर्ने अवस्था देखिदैन । जगेडा कोषलाइ संस्था संचालनको प्रमुख आधार बनाउनु पर्ने भएकाले शेयर पूँजीलाई न्यूनिकरण र औषत गराउनका निम्ति कार्ययोजना बनाई कार्यान्यिन गराउन सुझाव गरियो ।

५. **दायित्व भुक्तानीको अवस्था:** संस्थामा दायित्व भुक्तानीको अवस्था नियमित छ । भुक्तानी दिनुपर्ने दायित्व हिसाबमा संस्था सन्चालन बाहिरका र कार्यक्षेत्र बाहिरका हिसाब देखिदैन । आ.ब २०८१/८२ मा कानुनी/करार पालना नगरेकोमा कुनै पनि सम्झौता वापत दायित्व सृजना हुने अवस्था देखिदैन ।

६. **स्थीर सम्पत्तिको अवस्था**: संस्थामा घर/जग्गा, कार्यालय फर्निचर तथा उपकरण, गैर बैंकिङ्ग तथा अदृश्य गरी विभिन्न शीर्षकमा सम्पत्तिहरु देखिन्छन। सम्पत्तिहरु ह्रासकट्टि गरी NFRS प्रणालीबाट आजको बजार मल्य बराबर हुने गर्री लेखा राखेको देखिन्छ जसमा निरन्तर प्रयोगमा आउने, कहिलेकाहिँ प्रयोगमा आउने र प्रयोममा नआउने स्थिर सम्पत्ति भनि वर्गीकरण गर्नुपर्ने सुझाव गरियो। एकीकरणबाट प्राप्त गरेको चरिकोटको जग्गा प्रयोग नभएकोले बेच्नुपर्ने भनि छुट्याइ आवश्यक निर्णय लिने र अन्य सम्पत्तिहरु के कति र कसरि प्रयोग गरिएको छ ? एकीन गरी राख्ने वा बेच्नुपर्ने भनी छुट्याई आवश्यक निर्णय लिन सुझाव गरियो।

७. **चालु सम्पत्तिको अवस्था**: संस्थामा लामो समयदेखि विभिन्न शीर्षकहरुमा अग्रिम भुक्तानी तथा पाउनुपर्ने हिसाब भनी राखेको देखियो। यस्ता हिसाबहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा असुलउपर वा मिलान गर्नुपर्ने देखिएकाले नियमित हिसाबमा अन्यथा आवश्यक परेका कानूनी बाटोबाट भएपनि समाधान खोज्न सुझाव गरियो।

८. **ऋण तथा अन्य लगानीहरुको अवस्था**: संस्थामा ऋण लगानी नियमित भएको देखिन्छ। ऋण लगानी गर्दा क्षेत्राधिकार र मापदण्डभित्र रहेर नै लगानी गरेको देखिन्छ। सामान्य भन्दा धेरै बढि मात्रामा ऋणहरु भाखा नाघेको देखिएको हुनाले ऋण असुली प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाउन सुझाव गरियो। तरलताका हिसाबले ऋण लगानीको रकम कम देखिन्छ त्यसैले सुरक्षित लगानी बढाउन सुझाव गरियो। सहकारी मापदण्ड बमोजिम संचालक तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिका ४९ प्रतिशत भन्दा बढी पदाधिकारीहरुलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी गर्न नहुने व्यवस्था रहेको र सो को प्रतिकुल हुने गरी संस्थाका ४९ प्रतिशत भन्दा बढी सञ्चालक तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिहरुले ऋण उपभोग गरेको पाइयो। अन्य लगानीको हकमा संस्थाले सहकारी तथा गैर सहकारी गरी विभिन्न क्षेत्रमा लगानी गरेको देखिन्छ। लगानीलाई नाफा कमाउने वा नाफा नकमाउने भनि वर्गीकरण गरी नियमित गर्ने वा झिक्ने नीति बनाउन सुझाव गरियो।

९. **नियामक निकायको निर्देशन पालनाको अवस्था**: संस्थामा नियमित रुपमा नियामक निकायको निर्देशन पालना गरेको देखिन्छ। ऐन, मापदण्ड तथा निर्देशनहरुको अधिकतम परिपालना भएको देखिन्छ। अधिकार र कर्तव्यका बिषयमा संस्था जानकार देखिन्छ। नियामक निकायमा बुझाउनुपर्ने विवरणहरु नियमित बुझाएको देखिन्छ भने त्यस्ता निकायहरु संग नियमित सम्बाद र सम्पर्कमा रहेको देखिन्छ।

१०. **लेखा सुपरीवेक्षण समितिले यस अघि दिइएका प्रतिवेदन बमोजिमका सुझावहरुको कार्यान्वयनको अवस्था**: लेखा सुपरीवेक्षण समितिले प्रतिवेदन मार्फत तथा मौखिक रुपमा दिएका सुझावहरु तत्कालै पालना हुने गरेकोछ। केही निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्न गराउन समय लाग्ने भएकोले लेखा सुपरीवेक्षण समितिको सुझावहरुलाई सञ्चालक समितिले कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने गरेको पाइयो।

११. **लेखा सुपरीवेक्षण समितिबाट थप सुझावहरुः**

- संस्थाका केही सेवा केन्द्र प्रमुखहरुको क्षमता मूल्याङ्कन गरी आवश्यक परेमा योजना बनाई अभिमुखिकरण गर्न सुझाव गरिन्छ।
- ऋण असुलि न्यायधिकरण तथा कर्जा सुचना केन्द्रसंग सम्बन्धीत कार्यविधि निर्माण गर्न सुझाव गरिन्छ।
- संस्थामा भविष्यमा काममा नआउने सम्पत्ति वा सामानहरु बिक्री गर्न सुझाव गरिन्छ।
- संस्थाको नाममा रहेको गैह्र बैंकिंग सम्पत्तिहरु बिक्री गर्न सुझाव गरिन्छ।
- नाफा नकमाउने सेवा केन्द्र बन्द गर्न सुझाव गरिन्छ।
- संस्थाका सदस्यहरुलाई बहुआयामिक सेवाहरु तथा उत्पादनमा जोड्न कार्यक्रम बनाउन सुझाव गरिन्छ।
- संस्थाको प्रशासनिक तथा कर्मचारी खर्चहरुमा मितव्यइता अपनाउन सुझाव गरिन्छ।
- संस्थाका सदस्यहरुलाई स्थानिय तह, प्रदेश तथा संघ सरकारका कार्यक्रमहरुसंग जोड्न सहजिकरण गर्न सुझाव गरिन्छ।

अन्त्यमा संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै यहाँहरु माझबाट विदा हुन्छु। धन्यवाद !

जय जनसचेतन ! जय सहकारी !

पर्यवेक्षणको अवधिः आ.व २०८१/०८२ मितिः २०८२/०५/२१

प्रशान्त चौलागाईः संयोजक
सोम प्रसाद घिमिरेः सदस्य

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

श्री शेयर सदस्य महानुभावहरु,
जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड,
बैतेश्वर गाउँपालिका-५, काभ्रे, बोलखा ।

आ.व. २०८१/८२ को वित्तीय विवरण उपर प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय :

हामीले यसै साथ संलग्न **जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड को** ३२ असार २०८२ को वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात) र सोही मितिमा समाप्त आर्थिक वर्षको नाफा/नोक्सान हिसाब, अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण, नगद प्रवाह विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

तल बुदा नं. १ मा लेखिएका कुराहरु तथा त्यसबाट वित्तीय विवरणहरुमा पर्ने असर बाहेक हाम्रो रायमा, संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखासँग सम्बन्धित टिप्पणीहरुका साथ अध्ययन गर्दा, ३२ असार २०८२ को आर्थिक स्थिति तथा सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान **(NFRS)** अनुरुप तथा अन्य कानुनी आवश्यकता बमोजिम समुचित तथा यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको रायका आधारहरु,

१) *संस्थाको लगानीमा रहेका सम्पुर्ण कर्जाहरुलाई राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड, २०८२ अनुसार असल, कमसल, शंकास्पद र खराव कर्जामा वर्गिकरण गरी क्रमश: १%, २५%, ५०% र १००% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गर्ने नीति लिएको पाइयो । संस्थाले* आ.व. २०८१/८२ को मसान्तमा *असल, कमसल र शंकास्पद कर्जामा क्रमश: १%, २५% र ५०% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरेको पाइयो । प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम प्रकृयाबाट सकार भई आएको गैर बैंकिङ्ग सम्पत्तिको लागि १०० प्रतिशत (रु. ५०,८४,४४७३८) कर्जा नोक्सानी कोषको व्यवस्था गरेको पाइयो । संस्थाले खराब कर्जा (एकाघर परिवार बाहेक तेस्रो व्यक्तीको धितो भएका ऋण समेत) मा १००% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरेको पाइएन । संस्थाले रु. ७५,५६,०१,९०४.९८ बराबरको ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गर्नुपर्नेमा हालसम्म रु. ८,५१,६३,८८१ व्यवस्था भएको पाइयो । नपुग ऋण जोखिम कोष व्यवस्था रकम रु. ६७,०४,३८,०२३।९८ ले संस्थाको नाफा नोक्सानी, सम्पत्ति र दायित्वमा प्रभाव परेको देखिन्छ।*

हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । यसै प्रतिवेदनको लेखापरीक्षकको जिम्मेबारी खण्डमा ति लेखापरीक्षण मान अनुसार हाम्रो जिम्मबारीको थप बर्णन गरिएको छ । हामीले नेपाल

चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको लेखा व्यवसायीहरुको आचार संहिता तथा नेपालमा वित्तीय लेखापरीक्षणका लागि सान्दर्भिक आचरणको प्रावधान अनुसार हामी वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षण गर्न स्वतन्त्र छौं र हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट जारी भएको आचार संहिताहरुका अन्य प्रावधानहरुको पालना गरेका छौं । हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरुले लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपर्युक्त आधार प्रदान गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

लेखापरीक्षणका मुख्य मामिलाहरु (Key Audit Matters) :

लेखापरीक्षणका मुख्य मामिला ती विषयहरु हुन् जुन हाम्रो व्यवसायीक निर्णयमा हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षणमा सबैभन्दा महत्वको विषय रहेको हुन्छ । उक्त मामिलाहरु वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षणको क्रममा तथा राय व्यक्त गर्ने क्रममा सम्बोधन गरिएका छन् तथा त्यसमा हाम्रो राय व्यक्त गर्दा, सो मामलामा अलग राय व्यक्त गरिएको छैन । हामीले तल उल्लेखित व्यहोराहरुलाई निर्धारण गरि मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रुपमा सूचित गर्न यस प्रतिवेदनमा समावेश गरेका छौं ।

१	**सूचना प्रविधि प्रणाली** संस्थाको प्राय सबै कारोबारहरु सूचना प्रविधि मार्फत संचालन हुने तथा डिजिटल भण्डारण हुने भएकोले र कुनै पनि नियन्त्रण त्रुटी, प्रमाणीकरण विफलता, गलत इनपुट डाटा तथा डाटाको गलत प्रयोग हुन सक्ने सम्भावनाले हामीले पहिचान गरेको व्यवस्थापन र नियामकहरुलाई डाटाको गलत रिपोटिङ्ग हुन सक्ने उच्च सम्भावनाको कारण हामीले सुचना प्रणालीलाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रुपमा मानेका छौं ।	**लेखापरीक्षकको सम्बोधन** Data Backup को लागी संस्थाले अनुसरण गरेको नीति जाँच गरियो । हामीले सुचना प्रणाली तथा सोको नियन्त्रण प्रणालीहरु पर्याप्त रहेको पायौं तथापी समयानुकुल सुधार गर्दै जानुपर्ने ठान्यौं । हामीले नमूनाको आधारमा ऋणको ब्याज आम्दानी र निक्षेपको ब्याज खर्चको जाँच गर्यौं । संस्थाको कारोवारको परिमाणलाई मध्येनजर गर्दा संस्थाले सुचना प्रणाली व्यवस्थापन नीति समय सापेक्ष तयार गरि अद्यावधिक गर्नुपर्ने ठान्यौ ।
२	**आय कर व्यवस्था** संस्थाको मुख्य कार्यालय गाउँपालिकामा भए पनि कारोबार भने महानगरपालिका र नगरपालिकामा समेत भएकाले महानगरपालिका र नगरपालिकाको कारोवारमा कर व्यवस्था छुट्न सक्ने उच्च सम्भावनाको कारण हामीले आय कर व्यवस्थालाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रुपमा मानेका छौं ।	**लेखापरीक्षकको सम्बोधन** आय कर ऐन, २०५८ र आय कर नियमावली, २०५९ मा भएको व्यवस्था हेरियो । संस्थाले सम्पूर्ण कारोबारमा नगरपालिकामा लाग्ने करको दरले आय कर व्यवस्था गरेको पाइयो । संस्थाले आय करको विषयमा विभागबाट Advance Ruling लिन पर्ने ठान्यौ ।
३	**कानुनी अनुपालना** सहकारीले सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, नियामक निकायको निर्देशन र अन्य ऐनहरुको अनुपालना गर्नुपर्ने हुन्छ । ऐन, नियमावली र निर्देशनको अनुपालना नहुँदा जरिवाना र दण्ड सजाय हुने हुँदा कानुनी अनुपालनालाई मुख्य लेखापरीक्षण व्यहोराहरूको रुपमा मानेका छौं ।	**लेखापरीक्षकको सम्बोधन** सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, नियामक निकायको निर्देशन, आय कर ऐन २०५८, आय कर नियमावली, सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन/ नियमावली /निर्देशन, र श्रम ऐन/ नियमावलीको अनुपालना जाँच गरियो । नियामक निकायमा पेश गरिएको विवरणहरु जाँच गरियो ।

		संस्थाले कानुनी अनुपालनामा अझै केही कुराहरु कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ठान्यौ । *संस्थाको लगानीमा रहेका सम्पुर्ण कर्जाहरुलाई राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड, २०८२ अनुसार असल, कमसल, शंकास्पद र खराब कर्जामा वर्गिकरण गरी क्रमश: १%, २५%, ५०% र १००% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गर्ने नीति लिएको पाइयो ।* **संस्थाले आ.व. २०८१/८२ को मसान्तमा** *असल, कमसल र शंकास्पद कर्जामा क्रमश: १%, २५% र ५०% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरेको पाइयो । संस्थाले खराब कर्जा (एकाघर परिवार बाहेक तेस्रो व्यक्तीको धितो भएका ऋण समेत) मा १००% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरेको पाइएन । संस्थाले खराब कर्जा (एकाघर परिवार बाहेक तेस्रो व्यक्तीको धितो भएका ऋण समेत) को लागि रु. ५५,६१,२९१।२७ बराबरको ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गरेको पाइयो । ऋण जोखिम कोषमा हालसम्म रु. ८,५१,६३,८८१ व्यवस्था भएको पाइयो । खराब कर्जा (एकाघर परिवार बाहेक तेस्रो व्यक्तीको धितो भएका ऋण समेत) मा नपुग ऋण जोखिम कोष व्यवस्था रकमले संस्थाको नाफा नोक्सानी, सम्पत्ति र दायित्वमा प्रभाव परेको देखिन्छ ।* **खराब ऋणीहरुलाई संस्थाको ऋण नीति र सहकारी ऐन, नियमावली, निर्देशन र अन्य कानुनी व्यवस्था अनुसारको कानुनी प्रक्रियामा गएको पाइयो ।**

अन्य जानकारी

अन्य जानकारीहरु व्यवस्थापनको जिम्मेवारी हो । अन्य जानकारीमा वार्षिक विवरणसँगै प्रस्तुत गरिने वित्तीय विवरण तथा हाम्रो लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन बाहेकको सञ्चालक समिति अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजकको प्रतिवेदनहरु पर्दछन् । त्यस्ता प्रतिवेदनहरु यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मिति पश्चात प्राप्त हुने अपेक्षा गरेका छौं ।

वार्षिक वित्तीय विवरण माथिको हाम्रो रायले अन्य जानकारीलाई समेट्दैन तथा यस्ता अन्य जानकारीका सम्बन्धमा हामी कुनै पनि प्रकारको आश्वासन निचोड व्यक्त गर्दैनौं ।

वित्तीय विवरणको हाम्रो लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा, हाम्रो जिम्मेवारी अन्य जानकारी पढी त्यस्ता जानकारीहरु वित्तीय विवरण वा हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका ज्ञानहरुसँग सारभूत रुपमा असंगत रहे वा नरहेको वा अन्य कुनै पनि कारणले सारभूत रुपमा गलत वर्णन देखिने वा नदेखिने सम्बन्धमा विचार गर्नु हो । हामीले गरेको कार्यहरुको आधारमा, यदि अन्य जानकारीहरु सारभुत रुपमा गलत वर्णन गरिएको निष्कर्ष

निस्किएमा, त्यस्ता तथ्यहरुको प्रतिवेदन दिनु हाम्रो जिम्मेवारी हो । यस सम्बन्धमा हामीले प्रतिवेदन दिनुपर्ने कुनै तथ्यहरु छैन ।

आर्थिक विवरण र सुशासनप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अनुरुप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ । यी जिम्मेवारी अन्तर्गत वित्तीय विवरण गलत आँकडा, जालसाजी वा त्रुटीको कारण रहित छ भनी तयारी र प्रस्तुतिकरण गर्ने कार्यसँग सम्बन्धित नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, लागू गर्ने र अद्यावधिक बनाई राख्ने, उपयुक्त लेखानीतिको छनौट गर्ने र लागू गर्ने तथा तत्कालिन अवस्थामा उपयुक्त लेखा अनुमानहरू गर्ने कार्यहरु पर्दछन् ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाले अविच्छन्नता **(Going Concern)** कायम गर्न सक्ने नसक्ने कुराको पहिचान गर्न व्यवस्थापन जिम्मेवार हुनेछ । साथै संस्था वा संस्थाको कारोबारहरू बन्द हुने अवस्थामा नजाँदासम्म अविच्छन्नताका आधारमा लेखा सिद्धान्तको प्रयोग तथा त्यसको खुलासा गर्न व्यवस्थापन पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहन्छ ।

सुशासनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरू संस्थाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको नियमन गर्न जिम्मेवार हुन्छन् ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्यहरू समग्रमा वित्तीय विवरणहरू जालसाजी वा त्रुटिको कारणले हुने सारभुत गलत आंकडा रहित छ कि छैन भन्ने बारे उचित आश्वासन प्राप्त गर्नु हो, र हाम्रो राय समावेश गर्ने लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो । उचित आश्वासन एक उच्चस्तरको आश्वासन हो, तर यो प्रत्याभुति (Guarantee) छैन कि लेखापरीक्षण मान अनुसार सम्पन्न गरिएको लेखापरीक्षणले जहिले पनि सारभुत गलत आंकडा पत्ता लगाउँदछ । गलत आंकडाहरू जालसाजी वा त्रुटिबाट उत्पन्न हुन सक्दछन् र त्यसले, एकल वा समष्टिमा, यदी प्रयोगकर्ताहरूको आर्थिक निर्णयमा प्रभाव पार्ने भएमा मात्र सारभूत रुपमा गलत रहेको मानिन्छ ।

हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार लेखापरीक्षण कार्य गर्दा लेखापरीक्षण अवधिभर पेशागत विवेक (Professional Judgment) र व्यवसायिक सन्देह (Professional Skepticism) कायम गरेका छौं ।

यस क्रममा, हामीले :

- जालसाजी वा त्रुटिको कारणले वित्तीय विवरणहरु सारभूत रुपमा गलत आँकडा सहितको प्रस्तुत हुन सक्ने जोखिम पहिचान गरी जोखिमको निर्धारण गरेको, जोखिमको प्रभाव अनुकूलको लेखापरीक्षण विधिको ढाँचा तयार गरी त्यसको प्रयोग गरेको र हाम्रो रायको लागि आवश्यक पर्याप्त र उपयुक्त प्रमाणहरु प्राप्त गरेका छौं । जालसाजी (fraud) मा मिलीभगत (Collusion), जालसाजी (forgery), जानाजान छोड्ने काम (intentional omission), गलत आँकडाको प्रस्तुती (wrong representation) वा आन्तरिक नियन्त्रणको उल्लंघन जस्ता कार्य समावेश हुन सक्ने जालसाजीको कारणले गर्दा हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम त्रुटिको कारणले हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम भन्दा बढि हुन्छ ।
- संस्थाको यथार्थ स्थितिको लागि उपयुक्त हुने लेखापरीक्षण विधि अवलम्बन गर्न लेखापरीक्षण सँग प्रासंगिक आन्तरिक नियन्त्रणको बारेमा बुझ्ने कार्य गरेका छौं, तर लेखापरीक्षणको क्रममा आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारिता बारे राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको हुँदैन ।

- संस्थाको वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेका लेखानीतिहरुको उपयुक्तता (Appropriateness) र लेखा अनुमानहरुको व्यवहारिकता (Reasonableness) तथा ती सँग सम्बन्धित खुलासाहरुको मूल्याङ्कन गरेका छौं ।
- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित लेखाको उपयुक्तताको बारे, र लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त प्रमाणहरुको आधारमा संस्था अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित रही सञ्चालन हुन सक्ने घटना वा अवस्थाको सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको निष्कर्ष निकालेका छौं । हाम्रो निष्कर्षको आधारमा सारभूत अनिश्चितता रहेमा, व्यवस्थापनले वित्तीय विवरणमा सो सन्दर्भमा गरेको खुलासा तर्फ शेयरधनीहरुको ध्यानाकर्षण गराउने जिम्मेवारी हामीमा रहेको छ, साथै व्यवस्थापनले गरेको खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो प्रतिवेदन परिमार्जन गर्नुपर्ने हुन्छ । हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षकको प्रतिवदेन जारी गर्ने मिति सम्म हामीले प्राप्त गरेको लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित हुन्छ । तथापि भविष्यका घटना तथा अवस्थाको कारण पनि संस्थाको अनवरत सञ्चालन मान्यता खण्डित हुन सक्छ ।
- व्यवस्थापनबाट वित्तीय विवरणमा गरिएका खुलासाहरु लगायत वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतीकरण, संरचना र सामग्रीको मूल्याङ्कन गरेका छौं ।
- लेखापरीक्षकको रायव्यक्त गर्न संस्थाको वित्तीय जानकारी वा व्यवसायिक कृयाकलापसँग सम्बन्धित पर्याप्त र उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गरेका छौं । हामी लेखापरीक्षणको निर्देशन, पर्यवेक्षण तथा कार्यसम्पादनको लागी जिम्मेवार छौं । हामी हाम्रो लेखापरीक्षण रायको लागि मात्र जिम्मेयवार रहन्छौं ।

हामीले शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष अन्य व्यहोराको अतिरिक्त लेखापरीक्षण गर्ने योजनाबद्ध क्षेत्र र समयावधिका साथै आन्तरिक नियन्त्रणमा रहेको कमजोरी लगायत लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त उल्लेखनीय टिप्पणीहरु सूचित गरेका छौं। शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा स्वतन्त्रता सगँ सम्बन्धित प्रासंगिक आचारको पालना गरेको व्यहोरा उल्लेख गरी विवरण पेश गरेका छौं । यसका अतिरिक्त हाम्रो स्वतन्त्रतालाई प्रभावपार्ने सबै सम्वन्धहरु र अन्य व्यहोरा र आवश्यकता अनुसार स्वतन्त्रता जगेर्ना गर्न अवलम्बन गरिएका उपायहरुको बारेमा पनि सूचित गरेका छौं ।

अन्य कानूनी र नियमनकारी व्यवस्थाहरु सम्बन्धी प्रतिवेदन

माथि उल्लिखित व्यहोराका अतिरिक्त हामीले गरेको लेखापरीक्षण तथा हामीलाई प्राप्त सूचना एवं उपलब्ध स्पष्टिकरणको आधारमा देहाय बमोजिम थप प्रतिवेदन पेश गर्दछौं :

क) हामीले लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना, स्पष्टिकरण र जवाफ पाएका छौं ।

ख) हामीले लेखापरीक्षण गरेका श्रेस्ताहरूको आधारमा हाम्रो रायमा संस्थाका हिसाब किताबहरू माथि बुदा नं. १ मा लेखिएको कुरा बाहेक प्रचलित ऐन बमोजिम ठीकसँग राखिएका छन् ।

ग) यो प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित संलग्न वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा/नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र लेखा टिप्पणीहरु संस्थाले राखेको हिसाब किताब, बहीखाता श्रेस्ता र लेखासँग दुरूस्त रहेका छन् ।

घ) लेखापरीक्षणको सिलसिलामा पाएसम्मको सूचना एवम् हामीलाई दिइएको जानकारी र स्पष्टिकरण तथा संस्थाको हिसाब किताबको परीक्षणको आधारमा सञ्चालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानून विपरित काम गरेको वा अनियमित कार्य गरेको वा संस्थाको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा संस्था र निक्षेपकर्ताहरूको हित संरक्षण विरूद्ध कार्य गरेको हाम्रो जानकारीमा आएन ।

ङ) सदस्यहरुलाई घरजग्गा खरीद/निर्माण गर्न ऋण दिनु पर्ने भएमा कूल लागत मूल्यको बढीमा ४० प्रतिशत मात्र लगानी गर्न सकिनेमा, लागत खुल्ने कागजपत्र नहुँदा ४० प्रतिशत भन्दा कम/बढी लगानी भएको एकिन गर्न सकिएन ।

च) सदस्यले सदस्यता त्याग गर्दा सहकारी नियमावली २०७५ को नियम २४(१) बमोजिम शेयर रकम सदस्यता त्याग गरेको आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित भएको ३० दिन भित्र पाउन बाँकी शेयर लाभांश रकम र संरक्षित पूँजी फिर्ता बापतको रकम समेत फिर्ता गर्न सुझाव गरिन्छ । सहकारी ऐन २०७४ को दफा ३४(३) बमोजिम साधारण सभा बोलाउने निर्णय भईसकेपछि साधारण सभा सम्पन्न नभए सम्म कसैलाई पनि सदस्यताबाट हटाउन नहुने व्यवस्थाको पालना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

छ) *राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड, २०८२ अनुसारको कर्जा नोक्सानी कोषको व्यवस्था नभएकोले हाल देखिएको नाफाबाट कुनै प्रकारको लाभांश र कर्मचारी बोनस वितरण नगर्न सुझाव गरिन्छ ।*

ज) संस्थाले आफ्नो सम्पत्ति र दायित्व स्पष्ट रुपमा खुल्ने गरी संस्थाको संक्षिप्त विवरण र मुख्य गतिविधिहरु सहितको स्वेतपत्र त्रैमासिक रुपमा जारी गर्नुहुन सुझाव गरिन्छ ।

झ) संस्थालाई नेपाल राष्ट्र बैंक २०५८ बमोजिम स्थापना भएको कर्जा सूचना केन्द्रको सदस्यता प्राप्त गरी ऋण कारोबारको सूचना आदानप्रदान गर्नुहुन र निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ बमोजिम स्थापना भएको निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको सुरक्षित सदस्य संस्थाको रुपमा सदस्यता लिनुहुन सुझाव गरिन्छ ।

ञ) संस्थाको जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन ऋण उपसमितिले जोखिमको विश्लेषण गरी सोको प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा पेश गर्नुपर्छ । सञ्चालक समितिले उक्त प्रतिवेदन र नियामक निकायबाट प्राप्त निरीक्षण तथा अनुगमनको प्रतिवेदनलाई साधारण सभामा छलफल गरी निर्णय गर्नुहुन सुझाव गरिन्छ ।

ट) पुष मसान्तसम्म श्रम अडिट गरी श्रम विभागको ILMIs\ System मार्फत वा सम्बन्धित श्रम तथा रोजगार कार्यालयको ईमेल मार्फत श्रम अडिट पेश गर्न हुन सुझाव गरिन्छ ।

सिए सागर आचार्य
प्रोप्राइटर

A. Sagar & Associates
Kathmandu Nepal
Chartered Accountants

ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स
UDIN NO. 250915CA02117Z7W2y
मिति : २०८२।०५।०४ गते
स्थान : मैनापोखरी, दोलखा ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात)
२०८२ साल असार मसान्त

विवरण	टिप्पणी	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८०/८१
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	४	५२,७४,३६,२८०.५४	६२,५२,८०,४५२.३७
मुद्दती मौज्दात	५	-	-
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटी	६	१,८०,७९,९६,४१२.१५	१,८१,३६,२६,०९१.२७
कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी	७	-	-
धितोपत्रमा लगानी	८	३,१८,५२,६००.००	३,१८,७७,६००.००
आयकर सम्पत्ति	९	७१,९४,९६०.५६	५२,१८,४५६.०२
लगानी सम्पत्ति (गैर बैंकिङ सम्पत्ति)	१०	५०,८४,४४७.३८	३५,४६,५९२.००
सम्पत्ति तथा उपकरण	११	५,०३,४५,९२६.९४	५,३८,७४,०१८.६०
अदृश्य सम्पत्ति	१२	२,२३,९९८.३३	३,३२,३२३.९२
उपयोगको अधिकार सम्पत्ति	१३	३२,५८,९६४.५८	३९,४३,७३३.८८
अन्य सम्पत्तिहरु	१४	१,१२,६७,७९८.३३	१,१७,४१,१४७.४६
स्थगन कर सम्पत्ति	१५	-	-
कुल सम्पत्ति		**२,४४,४६,६१,३८८.८१**	**२,५४,९४,४०,४१५.५२**
दायित्व			
तिर्न बाँकी बाह्य ऋण	१६	-	-
सदस्यबाट संकलन गरेको बचत	१७	१,८०,०८,९६,८७९.५८	१,९५,२६,९६,७५२.९२
आयकर दायित्व	९	-	-
पट्टा दायित्व	१८	३७,०७,९२५.२३	४२,९५,६३४.५७
अन्य दायित्वहरु	१९	२८,४७,५७,५०५.६२	२२,८३,६४,६८९.६६
स्थगन कर दायित्व	१५	१०,३७,५६०.७२	१५,४०,८६१.००
जम्मा दायित्वहरु		**२,०९,०३,९९,८७१.१५**	**२,१८,६८,९७,९३८.१५**
इक्विटी			
शेयर पूँजी	२०	१५,६२,४३,१००.००	१५,९३,०१,४००.००
साधारण जगेडा कोष	२१	१८,६३,४४,००३.२६	१७,९९,६४,९३१.९७
अन्य कोषहरु	२२	१,१६,७४,४१४.४१	२,३२,७६,१४५.४१
कुल पूँजी		**३५,४२,६१,५१७.६७**	**३६,२५,४२,४७७.३७**
कुल पूँजी तथा दायित्व		**२,४४,४६,६१,३८८.८२**	**२,५४,९४,४०,४१५.५२**
संम्भावित दायित्व तथा प्रतिवद्दता	२३	-	-
प्रति शेयर खुद सम्पत्ति		**२२६.७४**	**२२७.५८**

मिति : ०४/०५/२०८२ आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

स्थान : काब्रे, दोलखा ।

नविन्द्र रिमाल	नवराज दहाल	राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल	गोपालध्वज श्रेष्ठ	सिए. सागर आचार्य
लेखा प्रमुख	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष	ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

नाफा वा नोक्सान विवरण

२०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्मको

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष	गत वर्ष
ब्याज आम्दानी	२४	१७,८४,४६,५७८.३५	२३,१६,११,६३०.१८
ब्याज खर्च	२५	११,३९,०८,११६.३२	१५,९५,४९,१९९.५०
खुद ब्याज आम्दानी		**६,४५,३८,४६२.०३**	**७,२०,६२,४३०.६८**
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	२६	१७,९३,८३७.२८	१६,३६,४३९.७६
शुल्क तथा कमिशन खर्च	२७	४४,५४१.२०	१,००,४७५.३४
खुद ब्याज, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी		**६,६२,८७,७५८.११**	**७,३५,९८,३९५.१०**
अन्य सञ्चालन आम्दानी	२८	१८,६६,१४६.४७	३१,३१,३४५.९७
कुल सञ्चालन आम्दानी		**६,८१,५३,९०४.५८**	**७,६७,२९,७४१.०७**
ऋण तथा अन्य सम्पत्तिमा नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	२९	२५,००,०००.००	-
खुद सञ्चालन आम्दानी		**६,५६,५३,९०४.५८**	**७,६७,२९,७४१.०७**
सञ्चालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	३०	३,६४,०७,३१२.६०	३,४१,२२,०३५.८५
प्रशासनिक खर्च	३१	२,०३,४५,७२४.६७	२,१८,३२,४६२.३३
ह्रासकट्टि र परिषोधन खर्च	३२	४०,९२,९३९.८६	४४,१६,८८०.९९
सञ्चालन नाफा		**४८,०७,९२७.४५**	**१,६३,५८,३६१.९०**
गैर सञ्चालन आम्दानी	३३	५,५८,२१६.००	११,३६,५८८.८२
गैर सञ्चालन खर्च	३४	२,३२,०४२.८१	३,६७,०८८.००
आयकर अघिको नाफा		**५१,३४,१००.६४**	**१,७१,२७,८६२.७२**
आयकर खर्च	३५		
चालु आयकर		-	३,९५,३८६.६७
स्थगन कर आम्दानी/खर्च		(५,०३,३००.२८)	(१,७१,७६४.२१)
खुद नाफा/(नोक्सान)		**५६,३७,४००.९२**	**१,६९,०४,२४०.२६**

मिति : ०४/०५/२०८२

स्थान : काब्रे, दोलखा ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

नविन्द्र रिमाल	नवराज दहाल	राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल	गोपालध्वज श्रेष्ठ	सिए. सागर आचार्य
लेखा प्रमुख	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष	ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण
२०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
यस वर्षको खुद नाफा/(नोक्सान)	५६,३७,४००.९२	१,६९,०४,२४०.२६
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी		
क) नाफा/(नोक्सान) मा पुनःवर्गिकरण नगरिने बुँदाहरु		
फेयर भ्याल्युमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
पुनर्मुल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट बीमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाको आयकर	-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण नगरिने अन्य खुद विस्तृत आम्दानी	-	-
ख) नाफा/(नोक्सान)मा पुनःवर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने बुँदाहरु		
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाको आयकर	-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने अन्य खुद विस्तृत आम्दानी	-	-
ग) इक्विटी तरिकाबाट लेखांकन गरिएको सम्बद्ध संस्थाको अन्य विस्तृत आम्दानीमा हिस्सा	-	-
यस वर्षको आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-
यस वर्षको जम्मा विस्तृत आम्दानी	५६,३७,४००.९२	१,६९,०४,२४०.२६

मिति : ०४/०५/२०८२
स्थान : काभ्रे, दोलखा ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

नविन्द्र रिमाल	नवराज दहाल	राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल	गोपालध्वज श्रेष्ठ	सिए. सागर आचार्य
लेखा प्रमुख	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष	ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

नगद प्रवाह विवरण
२०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कारोबार सञ्चालनबाट भएको नगद प्रवाह		
आयकर व्यवस्था अघिको खुद नाफा	५६,३७,४००.९२	१,६९,०४,२४०.२६
उठ्न बाँकी ब्याज रकम	(५५,००,८७२.९६)	(१,०४,४०,१६४.०८)
कर्जा नोक्सानी जोखिम व्यवस्था	२५,००,०००.००	-
बाह्य ऋणको ब्याज खर्च	-	१५,४१,९९४.८८
ह्रासकट्टि र परिशोधन खर्च	४०,९२,९३९.८६	४४,१६,८८०.९९
	६७,२९,४६७.८२	**१,२४,२२,९५२.०५**
चालु सम्पत्ति दायित्वमा कमी/(वृद्धि)		
सदस्यबाट संकलन गरेको बचतमा वृद्धि/(कमि)	(१५,१७,९९,८७३.३४)	३२,१७,४३,१५४.४०
अन्य दायित्व तथा व्यवस्था वृद्धि/(कमि)	७,९०,५०८.६२	२७,६८,७३३.११
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा (वृद्धि)/कमि	५,२७,०१,६८५.७२	१३,३२,६९,०९८.८२
अन्य सम्पत्तिहरुमा (वृद्धि)/कमि	(३,७९,७३६.९५)	२२,४७,१४०.६०
आयकर भुक्तानी	(१४,७३,२०४.२६)	(२४,२६,३४७.७६)
कारोबार सञ्चालनबाट भएको खुद नगद प्रवाह (क)	**(९,३४,३१,१५२.३९)**	**४७,००,२४,७३१.२१**
लगानीबाट भएको नगद प्रवाह		
लगानीमा कमी/(वृद्धि)	२५,०००.००	-
स्थिर सम्पत्ति (खरिद)/बिक्री	८,५५,०३२.८१	(१८,९९,७१६.६७)
लगानीबाट खुद नगद प्रवाह (ख)	**८,८०,०३२.८१**	**(१८,९९,७१६.६७)**
वित्तीय कारोबारबाट भएको नगद प्रवाह		
शेयर पूँजीमा वृद्धि	(३०,५८,३००.००)	(७४,२३,५००.००)
बाह्य ऋणमा वृद्धि/(कमि)	-	(१०,५४,६९,२१४.३२)
बाह्य ऋणको ब्याज खर्च	-	(१५,४१,९९४.८८)
लाभांश भुक्तानी	-	(८६,८८,५९०.६९)
अन्य कोषहरुको वितरण समायोजन तथा अन्य समायोजन	(२२,३४,७५२.२५)	(१३,६६,०३२.४५)
वित्तीय कारोबारबाट भएको खुद नगद प्रवाह (ग)	**(५२,९३,०५२.२५)**	**(१२,४४,८९,३३२.३४)**
यस अवधिको खुद नगद प्रवाह (क+ख+ग)	**(९,७८,४४,१७१.८३)**	**३४,३६,३५,६८२.२०**
नगद तथा नगद समानको शुरुवाती मौज्दात	६२,५२,८०,४५२.३७	२८,१६,४४,७७०.१७
नगद तथा नगद समानको अन्तिम मौज्दात	**५२,७४,३६,२८०.५४**	**६२,५२,८०,४५२.३७**

मिति : ०४/०५/२०८२
स्थान : काब्रे, दोलखा ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

नविन्द्र रिमाल	नवराज दहाल	राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल	गोपालध्वज श्रेष्ठ	सिए. सागर आचार्य
लेखा प्रमुख	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष	ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटिड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

नाफाको बाँडफाँड हिसाव
२०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्मको

विवरण	प्रतिशत	यस वर्षको	गत वर्षको
यस वर्षको मूनाफा		५६,३७,४००.९२	१,६९,०४,२४०.२६
घटाउने : संचित नाफा		-	-
घटाउने : **NFRS** समायोजन कोष		५५,००,८७२.९६	१,०४,४०,१६४.०८
वितरणयोग्य मूनाफा		**१,३६,५२७.९६**	**६४,६४,०७६.१८**
साधारण जगेडा कोष	२५	३४,१३१.९९	१६,१६,०१९.०५
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रर्वद्धन कोषमा नाफा बाँडफाँड अगाडीको नाफा		**१,०२,३९५.९७**	**४८,४८,०५७.१४**
बाँडफाँड			
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	२५	२५,५९८.९९	१२,१२,०१४.२८
सहकारी प्रर्वद्धन कोष	०.५	५११.९८	२४,२४०.२९
अन्य कोषमा बाँडफाँड अगाडीको नाफा		**७६,२८५.००**	**३६,११,८०२.५७**
अन्य कोषको बाँडफाँड			
शेयर लाभांश कोष	६५	४९,५८५.२५	२३,४७,६७१.६७
कर्मचारी बोनस कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
सहकारी शिक्षा कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
सहकारी विकास कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
सामुदायिक विकास कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
घाटापूर्ति कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
स्थिरीकरण कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	५	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
जम्मा	**१००**	**७६,२८५.००**	**३६,११,८०२.५७**

मिति : ०४/०५/२०८२
स्थान : काभ्रे, दोलखा ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

नविन्द्र रिमाल	नवराज दहाल	राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल	गोपालध्वज श्रेष्ठ	सिए. सागर आचार्य
लेखा प्रमुख	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष	ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

२०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्मको

विवरण	शेयर पूँजी	साधरण जगेडा कोष	अन्य कोष	जम्मा
१ श्रावण, २०८० सालको मौज्दात	**१६,६७,२४,९००.००**	**१७,५८,६८,०९४.०१**	**५,११,७८,३४४.५२**	**३९,३७,७१,३३८.५३**
समायोजन	-	-	-	-
१ श्रावण, २०८० सालको समायोजित मौज्दात	**१६,६७,२४,९००.००**	**१७,५८,६८,०९४.०१**	**५,११,७८,३४४.५२**	**३९,३७,७१,३३८.५३**
यस वर्षको आय विवरणबाट	-	१६,१६,०१९.०५	४८,४८,०५७.१४	६४,६४,०७६.१८
कोष समायोजन	-	२४,८०,८१८.९१	(४,३१,९०,४२०.३३)	(४,०७,०९,६०१.४२)
NFRS समायोजन कोष	-	-	१,०४,४०,१६४.०८	१,०४,४०,१६४.०८
फेयर भ्याल्युमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
पुनर्मुल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	(७४,२३,५००.००)			(७४,२३,५००.००)
३१ असार, २०८१ सम्मको मौज्दात	**१५,९३,०१,४००.००**	**१७,९९,६४,९३१.९७**	**२,३२,७६,१४५.४१**	**३६,२५,४२,४७७.३७**
समायोजन	-	-	-	-
१ श्रावण, २०८१ सालको समायोजित मौज्दात	**१५,९३,०१,४००.००**	**१७,९९,६४,९३१.९७**	**२,३२,७६,१४५.४१**	**३६,२५,४२,४७७.३७**
यस वर्षको आय विवरणबाट	-	३४,१३१.९९	१,०२,३९५.९७	१,३६,५२७.९६
कोष समायोजन	-	६३,४४,९३९.३०	(१,७२,०४,९९९.९३)	(१,०८,६०,०६०.६२)
NFRS समायोजन कोष	-	-	५५,००,८७२.९६	५५,००,८७२.९६
फेयर भ्याल्युमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणको लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
पुनर्मुल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट गरिएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
विदेशी विनिमय संचालनको वित्तीय सम्पत्ति विनिमयबाट भएको सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-
शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	(३०,५८,३००.००)	-	-	(३०,५८,३००.००)
३२ असार, २०८२ सम्मको मौज्दात	**१५,६२,४३,१००.००**	**१८,६३,४४,००३.२६**	**१,१६,७४,४१४.४१**	**३५,४२,६१,५१७.६७**

मिति : ०४/०५/२०८२

स्थान : काभ्रे, दोलखा ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

नविन्द्र रिमाल
लेखा प्रमुख

नवराज दहाल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

राजेन्द्र प्रसाद ढुङ्गेल
कोषाध्यक्ष

गोपालध्वज श्रेष्ठ
अध्यक्ष

सिए. सागर आचार्य
ए. सागर एण्ड एसोसिएट्स

A. Sagar & Associates
Kathmandu Nepal
Chartered Accountants

४ नगद तथा नगद समान

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
नगद मौज्दात	१,०३,४७,५९४.००	१,११,९३,७९५.००
एटिएममा भएको नगद	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग रहेको मौज्दात	३१,६५,१८,१५४.८४	२७,९०,१६,११०.६०
सहकारी संघसँग रहेको मौज्दात	१९,९१,५०,३६१.८८	३३,३८,३०,५२६.७६
सहकारी संघसँग रहेको नियमित मौज्दात	१४,२०,१६९.८२	१२,४०,०२०.०१
वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको ३ महिना भन्दा कमको मुद्दती मौज्दात	–	–
अन्य	–	–
जम्मा	५२,७४,३६,२८०.५४	६२,५२,८०,४५२.३७

नगद तथा नगद समानलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा अपलेखित लागतमा पहिचान गरिन्छ । भल्टमा राखिएको नगदको भौतिक तथा वित्तीय जोखिम न्युनीकरणको लागि बीमा गरिएको छ । तरलता र व्यावसायीक आवश्यकताका आधारमा भल्टमा रकमको व्यवस्थापन गरिएको छ । नगद तथा नगद समानमा रहेको मौज्दातमा स्थानीय बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संघमा रहेको मौज्दातलाई समावेश गरिएको छ ।

वित्तीय लगानीलाई तीन वा तीन महिना भन्दा कम परिपक्वता रहेको अवस्थामा नगद तथा नगद समानको रुपमा वर्गीकृत गरिएको छ । यी लगानीहरुमा बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको मौज्दात (Placement) पर्दछन जुन अत्याधिक तरल मानिन्छ र संस्थाले छोटो प्रतिबद्धता प्रबन्ध गर्ने उद्देश्यका लागि राखिएको हुन्छन् ।

५ मुद्दती मौज्दात

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
वित्तीय संस्था र सहकारी संघसँगको ३ महिना भन्दा बढीको मुद्दती मौज्दात	–	–
अन्य	–	–
जम्मा	–	–

आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना पछि परिपक्वता हुने अवस्थामा रहेका वित्तीय संस्था र सहकारी संघमा मुद्दती मौज्दातलाई यसमा देखाइएको छ ।

६ सदस्यलाई दिएको ऋण सापटी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखित लागतमा मूल्याङ्कन गरिएको ऋण सापटी	१,६३,६८,२८,००९.३५	१,६८,९५,२९,६९५.०७
घटाउने : हानी /नोक्सानी व्यवस्था		
सामूहिक व्यवस्था	८,५१,६३,८८१.००	८,२६,६३,८८१.००
एकल व्यवस्था	-	-
जम्मा	**१,५५,१६,६४,१२८.३५**	**१,६०,६८,६५,८१४.०७**
जोड्ने : असुल गर्न बाँकी ब्याज	२५,६३,३२,२८३.८०	२०,६७,६०,२७७.२०
जम्मा	**१,८०,७९,९६,४१२.१५**	**१,८१,३६,२६,०९१.२७**

NFRS बमोजिमको ऋण नोक्सानी व्यवस्था गणना गर्न पर्याप्त तथ्याङ्क नभएकाले सहकारीले विभागद्वारा निर्देशन भए बमोजिम ऋण नोक्सानी व्यवस्था गर्ने नीति लिएको छ । प्रत्येक ऋण पर्याप्त धितो र धन जमानतमा मात्र लगानी भएकाले संस्थाको व्यवस्थापन **NFRS** बमोजिमको नोक्सानी व्यवस्था हाल संस्थामा कायम रहेको ऋण नोक्सानी व्यवस्था रकम भन्दा कम हुनेमा ढुक्क छ ।

६.१ ऋणको प्रकारका आधारमा सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीको विश्लेषण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सामाजिक ऋण	४,९९,३६१.००	-
भवन निर्माण ऋण तथा जग्गा खरीद ऋण	५५,२२,८४,४९९.०६	५९,५१,५३,३२४.२८
घरायसी सामाग्री खरीद ऋण	८५,१५४.००	१,३५,०५९.००
बैदेशिक रोजगारी ऋण	६,०३,८३,६४५.५४	५,५०,२४,१३१.७९
औद्योगिक ऋण	४,९६,१६,८३८.२०	५,०४,७९,७४७.२०
आवधिक बचत जमानी ऋण	२,९५,०१,६८६.५६	२,५३,१४,९२६.७२
व्यवसायिक ऋण	५५,५४,०२,९६७.०३	५८,५७,३३,५६६.४४
पशुपालन ऋण	१,९२,८६,०५९.३५	२,१८,५७,८९१.२४
कृषि ऋण	६,६७,१०,७९५.०४	६,४७,७३,५९९.२५
हायर पर्चेज ऋण	१,४३,४४,४५२.२०	१,५६,३१,५०७.०६
शेयर खरिद ऋण	१,८६,२७८.००	१,९८,३२६.००
नियमित बचत धितो ऋण	१२,३१,५८,५६०.९२	१४,५९,०६,१५७.७५
लघुवित्त ऋण	५,९८,०२,५५६.७९	५,१७,८१,०८६.९५
कर्मचारी सफट ऋण	२,२९,२५,६४७.८५	-
शैक्षिक ऋण	८,२६,३९,५०७.८१	७,७५,४०,३७१.३९
जम्मा	**१,६३,६८,२८,००९.३५**	**१,६८,९५,२९,६९५.०७**

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

६.२ सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा हानी/नोक्सानी व्यवस्था

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
एकल व्यवस्था		
श्रावण १ को मौज्दात	८,२६,६३,८८१.००	८,२६,६३,८८१.००
यस वर्षको हानी नोक्सानी	२५,००,०००.००	-
ऋण नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
अपलेखन	-	-
असार अन्त्यको मौज्दात	८,५१,६३,८८१.००	८,२६,६३,८८१.००
सामुहिक हानी नोक्सानी व्यवस्था		
श्रावण १ को मौज्दात	-	-
यस वर्षको हानी नोक्सानी		
ऋण नोक्सानीको जोखिम व्यवस्था/(फिर्ता)	-	-
अपलेखन	-	-
असार अन्त्यको मौज्दात	-	-
हानी नोक्सानीको लागि जम्मा व्यवस्था	८,५१,६३,८८१.००	८,२६,६३,८८१.००

७ कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारीलाई दिएको ऋण सापटी	-	-
फेयर भ्याल्यु मूल्याङ्कन गर्दाको कर्मचारी लाभ समायोजन	-	-
जम्मा	-	-
घटाउने : हानी/नोक्सानी व्यवस्था		
सामूहिक व्यवस्था	-	-
एकल व्यवस्था	-	-
जम्मा	-	-

कर्मचारीहरुलाई सदस्यको रुपमा मात्र ऋण लगानी भएको छ । यसरी लगानी भएको ऋणको व्याज दर जोखिम नभएको बजार दर भन्दा तल छैन ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

८ धितोपत्रमा लगानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखित लागतमा मूल्याङ्कन गरिएको धितोपत्रमा लगानी	-	-
अन्य विस्तृत आम्दानीको माध्यमबाट फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएका धितोपत्रमा लगानी	३,१८,५२,६००.००	३,१८,७७,६००.००
जम्मा	३,१८,५२,६००.००	३,१८,७७,६००.००

सूचिकृत नभएको इक्वीटी शेयरहरु लागत मूल्यमा अभिलेखन गरिएको छ किनभने वित्तीय विवरणको अन्त्य मितिमा यी लगानीका बजार मूल्यलाई प्रतिनिधीत्व गर्ने सबै भन्दा उचित मूल्य नै लागत मूल्य हो । व्यवस्थापनले संस्थासँग भएका सूचिकृत नभएको शेयर लगानीहरुको हानी/ नोक्सानी मूल्याङ्कन गरेको छ र लगानी मूल्यमा स्थायी गिरावट भएको प्रमाण नहुँदा हानी/ नोक्सानी जरुरी हुँदैन भन्ने निष्कर्श निकालेको छ ।

८.१ अन्य विस्तृत आम्दानीको माध्यमबाट फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएका धितोपत्रमा लगानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
जिल्ला सहकारी संघ लि. दोलखा (शेयर)	१५,०२,२००.००	१५,०२,२००.००
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड (शेयर)	१,०५,०१,०००.००	१,०५,०१,०००.००
दोलखा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि(शेयर)	१३,०६,१००.००	१३,०६,१००.००
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि(शेयर)	७०,९१,८००.००	७०,९१,८००.००
रेडियो शैलुङ सञ्चार सहकारी संस्था लि.	-	२५,०००.००
बाग्मती प्रदेश सहकारी संघ लि. (शेयर)	१,००,०००.००	१,००,०००.००
समृद्ध आवास विशष्टिकृत सहकारी संघ लि. (शेयर)	१,००,००,०००.००	१,००,००,०००.००
महामञ्जुश्री आवास विशष्टिकृत सहकारी संघ लि(शेयर)	२,००,०००.००	२,००,०००.००
दोलखा दुग्ध उद्योग लि.	१,४५,०००.००	१,४५,०००.००
बाग्मती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि(शेयर)	१०,०६,५००.००	१०,०६,५००.००
जम्मा	३,१८,५२,६००.००	३,१८,७७,६००.००

९ आयकर सम्पत्ति

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
चालु आयकर सम्पत्ति	**७१,९४,९६०.५६**	**५६,१३,८४२.६९**
गत वर्षहरुको कर सम्पत्ति	५२,१८,४५६.०२	३०,१५,७३०.७२
चालु वर्षको आय कर सम्पत्ति	१९,७६,५०४.५४	२५,९८,१११.९७
चालु आयकर दायित्व	-	**३,९५,३८६.६७**
गत वर्षहरुको कर दायित्व	-	-
चालु वर्षको आयकर दायित्व	-	३,९५,३८६.६७
खुद कर सम्पत्ति/दायित्व	**७१,९४,९६०.५६**	**५२,१८,४५६.०२**

चालु कर सम्पत्तिहरुमा आन्तरिक राजस्व कार्यलयलाई भुक्तान गरिएको किस्तावन्दी आय कर, स्रोतमा कर कट्ट गरिएको दावि योग्य रकम तथा पछिल्ला वर्षहरुबाट सारिएका अग्रिम कर भुक्तानी र ती वर्षमा तिर्नु पर्ने आयकर। जुन त्यस वर्षमा प्रयोग हुने कर दर प्रयोग गरेर गणना गरिएको) को खुद रकम समावेश हुन्छन्। त्यस्तै आय कर दायित्वमा आयकर ऐन २०५८ को प्रावधान अनुसार व्यवस्था गरिएको रकम समावेश हुन्छन्।

९.१ आयकर दायित्वको गणना

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
आयकर व्यवस्था अधिको मुनाफा	५१,३४,१००.६४	१,७१,२७,८६२.७२
क. आयमा समावेश गर्नु नपर्ने रकमहरु		
असुल गर्न बाँकी ब्याज रकम	(५५,००,८७२.९६)	(१,०४,४०,१६४.०८)
लाभांश आम्दानी	(३,४६,६८१.५६)	(१६,४३,२७९.०४)
ख. आयमा समावेश गर्नुपर्ने अन्य रकमहरु	-	-
ग. आयको गणना गर्दा कट्टी नहुने खर्चहरु		
लेखा अनुसारको ह्रास खर्च	२७,८१,३८४.४४	३१,७६,११९.३०
लेखा अनुसारको पट्टा ब्याज खर्च	४,०९,९६०.५३	-
लेखा अनुसारको ह्रास (ROU) खर्च	१३,११,५५५.४३	-
सम्पत्ति बिक्रिमा घाटा खर्च	२,३२,०४२.८१	-
सम्पत्ति बिक्रिमा Balancing Charge नाफा	३,८२,९८०.०१	-
घ. आयको गणना गर्दा कट्टी नभएको खर्चहरु भुक्तानीको आधारमा यस आ.व. मा खर्च दावी गर्न सकिने रकम	-	-
वास्तविक घरबहाल खर्च	(१६,२४,४५६.००)	-
कर अनुसारको ह्रास खर्च	(३७,१९,१६०.२०)	(४२,६६,६७२.२०)
करयोग्य आम्दानी	- **९,३९,१४६.८७**	**३९,५३,८६६.७०**
आयकर व्यवस्था (१०%)	-	**३,९५,३८६.६७**

१० लगानी सम्पत्ति (गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति)

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
श्रावण १ को मौज्दात	३५,४६,५९२.००	३८,१६,०७३.००
यस वर्षको थप/घट	१५,३७,८५५.३८	- २,६९,४८१.००
यस वर्षको फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-
समायोजन/स्थानान्तरण	-	-
खुद रकम	५०,८४,४४७.३८	३५,४६,५९२.००
परल (लागत) मूल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
श्रावण १ को मौज्दात	-	-
यस वर्षको थप/घट	-	-
संचित ह्रासकट्टी	-	-
समायोजन/स्थानान्तरण	-	-
संचित हानी/नोक्सानी	-	-
खुद रकम	-	-
जम्मा	५०,८४,४४७.३८	३५,४६,५९२.००

संस्थाले खराब ऋणको राफसाफ गर्दा आफ्नो अधिनमा रहेको धितोलाई गैह्र-बैकिङ्ग सम्पत्तिको रुपमा लिई लगानी सम्पत्तिमा वर्गीकृत गरेको छ। यस्ता सम्पत्तिहरू प्रारम्भिक रूपमा फेयर भ्याल्युमा मापन गरि वित्तीय लगानी सम्पत्ति वा अन्य सम्पत्तिहरूमा देखाइन्छ। यी सम्पत्तिलाई सम्पत्तिको स्वभाव र बैंकको असुली गर्ने उद्देश्यको आधारमा बैकको लेखा नीति अनुसार मापन गरिन्छ। जग्गा तथा भवनलाई लगानी सम्पत्तिमा वर्गीकृत गरिन्छ र ऋणको असुलीमा प्राप्त अन्य सम्पत्तिलाई अन्य सम्पत्तिहरूमा वर्गीकृत गरिन्छ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

११ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	जग्गा	भवन	फर्निचर तथा कार्यालय उपकरण	सवारी साधन	लिजहोल्ड सम्पत्ति	जम्मा मूल्य
सम्पत्तिको विवरण						
श्रावण १, २०८० को मौज्दात	२,४९,८९,९९०.००	१,३८,४४,९३८.६१	१,३४,४९,५५८.७६	२९,७२,४६२.७५	११,५६,५९०.२३	५,६४,१३,५४०.३४
यस वर्ष थप	-	-	५,३२,३९५.००	-	-	५,३२,३९५.००
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको बिक्री/डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	२,४९,८९,९९०.००	१,३८,४४,९३८.६१	१,३९,८१,९५३.७६	२९,७२,४६२.७५	११,५६,५९०.२३	५,६९,४५,९३५.३४
यस वर्ष थप	-	-	१३,५७,०१०.००	-	-	१३,५७,०१०.००
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको बिक्री/डिस्पोजल	-	-	-	(२२,१२,०४२.८१)	-	(२२,१२,०४२.८१)
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	२,४९,८९,९९०.००	१,३८,४४,९३८.६१	१,५३,३८,९६३.७६	७,६०,४१९.९४	११,५६,५९०.२३	५,६०,९०,९०२.५३
ह्रासकट्टी तथा हानी नोक्सानी						-
श्रावण १, २०८० को मौज्दात						
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	३,१४,६७७.२९	१९,८९,११९.६०	३,५८,४५०.५२	४,०९,६६९.३१	३०,७१,९१६.७२
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-					-
यस वर्षको बिक्री/डिस्पोजल	-					-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	-	३,१४,६७७.२९	१९,८९,११९.६०	३,५८,४५०.५२	४,०९,६६९.३१	३०,७१,९१६.७२
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	३,१४,६९७.३४	२०,८९,७४४.१६	६८,८९१.२४	१,९९,७२६.११	२६,७३,०५८.८५
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको बिक्री/डिस्पोजल	-					-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	-	६,२९,३७४.६३	४०,७८,८६३.७६	४,२७,३४१.७६	६,०९,३९५.४२	५७,४४,९७५.५७
खुद किताबी मूल्य						
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	२,४९,८९,९९०.००	१,३५,३०,२६१.३२	१,१९,९२,८३४.१६	२६,१४,०१२.२३	७,४६,९२०.९१	५,३८,७४,०१८.६२
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	२,४९,८९,९९०.००	१,३२,१५,५६३.९७	१,१२,६०,१००.००	३,३३,०७८.१८	५,४७,१९४.८१	५,०३,४५,९२६.९६

सम्पत्ति र उपकरण लागत मूल्यमा देखाइएको छ। पछि आउने खर्चहरू सम्पत्तिको मूल्यमा त्यसबेला मात्र समावेश गरिन्छ जब उक्त खर्चले सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्रवाह हुने आर्थिक लाभ सार्थक रुपमा मापन गर्न सकिन्छ। अन्य मर्मत र सुधार खर्च भएका छन् भने वित्तीय अवधिको अन्य संचालन खर्चमा देखाइन्छ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

१२ अदृश्य सम्पत्ति

विवरण	सफ्टवेयर	अन्य	जम्मा मूल्य
अदृश्य सम्पत्तिको विवरण			
श्रावण १, २०८० को मौज्दात	३,०९,९६६.४९	-	३,०९,९६६.४९
यस वर्ष थप	१,२६,५६०.००	-	१,२६,५६०.००
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	४,३६,५२६.४९		४,३६,५२६.४९
यस वर्ष थप		-	-
पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	४,३६,५२६.४९		४,३६,५२६.४९
परिशोधन तथा हानी नोक्सानी			-
श्रावण १, २०८० को मौज्दात			
यस वर्षको परिशोधन	१,०४,२०२.५७	-	१,०४,२०२.५७
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	१,०४,२०२.५७		१,०४,२०२.५७
यस वर्षको परिशोधन	१,०८,३२५.५९	-	१,०८,३२५.५९
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-	-	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	२,१२,५२८.१६	-	२,१२,५२८.१६
खुद किताबी मूल्य			-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	३,३२,३२३.९२	-	३,३२,३२३.९२
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	२,२३,९९८.३३	-	२,२३,९९८.३३

अमुर्त सम्पत्तिहरूमा कम्प्युटर सफ्टवेयरको मूल्य समावेश छ। अमुर्त सम्पत्तिहरूलाई प्रारम्भिकमा परल मूल्यमा अभिलेख गरिएका छन्। प्रारम्भिक पहिचान पछि, अमुर्त सम्पत्तिलाई लागत रकममा सञ्चित परिषोधन र सञ्चित हानी समावेश गरी पहिचान गरिन्छ।

१३ उपयोगको अधिकार सम्पत्ति

विवरण	उपयोगको अधिकार सम्पत्ति
लागत	
श्रावण १, २०८० को मौज्दात	३३,२२,७७६.३०
यस वर्ष थप	१८,६१,७१९.२७
पुन:मूल्याङ्कन	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	**५१,८४,४९५.५७**
यस वर्ष थप	६,२६,७८६.१३
पुन:मूल्याङ्कन	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	५८,११,२८१.७०
परिशोधन तथा हानी नोक्सानी	
श्रावण १, २०८० को मौज्दात	
यस वर्षको परिशोधन	१२,४०,७६१.६९
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	**१२,४०,७६१.६९**
यस वर्षको परिशोधन	१३,११,५५५.४३
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-
यस वर्षको विक्री/डिस्पोजल	-
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	२५,५२,३१७.१२
खुद किताबी मूल्य	
असार मसान्त २०८१ को मौज्दात	३९,४३,७३३.८८
असार मसान्त २०८२ को मौज्दात	३२,५८,९६४.५८

१४ अन्य सम्पत्तिहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अन्य पाउँनुपर्ने हिसाब	८,३१,७०८.९३	१२,४४,२०२.३३
पूरानो ऋणमा पाउँनुपर्ने बाँकी ब्याज रकम	९,२८,४८६.००	९,२८,४८६.००
आई.एम.ई कोओपरेटिभ सर्भिसेस लिमिटेड	५०,०००.००	५,००,०००.००
संसारा रेमिट्यान्स प्राईभेट लिमिटेड	३,००,०३८.८७	३,००,०३८.८७
प्रभु मनी ट्रान्सफर प्राईभेट लिमिटेड	१९,८३,६३०.०१	१९,८३,६३०.०१
सिटी एक्सप्रेस मनि ट्रान्सफर लिमिटेड	१,७५९.५०	१,०३,९३३.७६
इन्फो डेभलपर्स प्राईभेट लिमिटेड	२,८९,७८३.१८	-
रेमिट्यान्सबाट पाउँनुपर्ने हिसाब	२,१८,०६२.१२	२,६८,७७३.२९
पेश्की रकम (भवन)	२,४१,६१२.९९	२,४१,६१२.९९
अग्रिम बीमा भुक्तानी	२,२५,५१६.२०	३,३३,२५९.००
अन्य सम्पत्ति (मर्जरबाट प्राप्त)	३०,०००.००	३०,०००.००
खल्ती एप	३,७७,३७५.३२	२,०५,७६७.६२
प्रभु कियोस्क	८४,४९०.००	८६,१९०.००
लिलामीबाट प्राप्त गर्नुपर्ने	४३,२९,२३१.५३	४६,२९,२३०.९१
स्टेशनरी मौज्दात हिसाब	१३,७६,१०३.६८	८,८६,०२२.६८
जम्मा	**१,१२,६७,७९८.३३**	**१,१७,४१,१४७.४६**

अन्य सम्पत्तिहरुमा ती सम्पत्तिहरु समावेश छन्, जुन वित्तीय विवरणहरुमा छुट्टै वर्गीकरण नगरी देखाइएको छ । लिनुपर्ने रकम, अग्रीम भुक्तानी र धरौटी र अग्रीम भुक्तानी भएका कर्मचारी लाभ (Prepaid Employee Benefit) रकमहरु अन्य सम्पत्तिमा वर्गीकृत छन् । अग्रीम भुक्तान भएको कर्मचारी लाभ ती लाभहरु हुन् जो कर्मचारी ऋणमा कम ब्याजदरका परिणाम स्वरुप फेयर भ्याल्युमा मूल्याङ्कन गर्दा उत्पन्न हुन्छ । यी लाभहरुलाई कर्मचारीले उपयोग गरेको ऋणको अवधिमा अपलेखन गरिन्छ ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

१५ स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व

विवरण	कर आधार	किताबी मूल्य	अस्थायी फरक	करको दर	स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व
	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८१/८२			आ.व. २०८१/८२
सदस्यलाई दिएको कर्जामा पाउँनुपर्ने ब्याज	-	५५,००,८७२.९६	- ५५,००,८७२.९६	१०%	- ५,५०,०८७.३०
सम्पत्ति र उपकरण	२,०२,५६,२४०.४५	२,५५,७९,९३५.३६	- ५३,२३,६९४.९१	१०%	- ५,३२,३६९.४९
पट्टा सम्पत्ति	-	३२,५८,९६४.५८	- ३२,५८,९६४.५८	१०%	- ३,२५,८९६.४६
पट्टा दायित्व	-	- ३७,०७,९२५.२३	३७,०७,९२५.२३	१०%	३,७०,७९२.५२
२०८२ असार ३२ को खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)					**- १०,३७,५६०.७२**
२०८१ साउन १ कोस्थगन कर दायित्व	-				- १५,४०,८६१.००
चालुवर्षमा घटेको/(बढेको)					**५,०३,३००.२८**
नाफा अथवा नोक्सानमा लेखांकन भएको स्थगन कर आम्दानी					**- ५,०३,३००.२८**
अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखांकन भएको स्थगन कर					-
इक्वीटीमा प्रत्यक्ष लेखांकन भएको स्थगन कर					-

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

विवरण	कर आधार	किताबी मूल्य	अस्थायी फरक	करको दर	स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व
	आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८०/८१			आ.व. २०८०/८१
सदस्यलाई दिएको कर्जामा पाउँनुपर्ने ब्याज	-	१,०४,४०,१६४.०८	- १,०४,४०,१६४.०८	१०%	- १०,४४,०१६.४१
सम्पत्ति र उपकरण	२,३८,९६,००६.६४	२,९२,१६,३५३.२३	- ५३,२०,३४६.५९	१०%	- ५,३२,०३४.६६
पट्टा सम्पत्ति	-	३९,४३,७३३.८९	- ३९,४३,७३३.८९	१०%	- ३,९४,३७३.३९
पट्टा दायित्व	-	- ४२,९५,६३४.५७	४२,९५,६३४.५७	१०%	४,२९,५६३.४६
२०८१ असार ३१ को खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)					**- १५,४०,८६१.००**
२०८० साउन १ को स्थगन कर दायित्व					- १७,१२,६२५.२१
चालुवर्षमा घटेको/(बढेको)					**१,७१,७६४.२१**
नाफा अथवा नोक्सानमा लेखांकन भएको स्थगन कर खर्च					**- १,७१,७६४.२१**
अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखांकन भएको स्थगन कर					-
इक्वीटीमा प्रत्यक्ष लेखांकन भएको स्थगन कर					-

१६ तिर्न बाँकी बाह्य ऋण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
नेपाल सरकार	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्था	-	-
सहकारी संघ		-
अन्य	-	-
जम्मा	-	-

तिर्न बाँकी सापट भनेका सहकारीद्वारा स्वीकृत दीयित्वहरु हुन् जसको निर्धारित अथवा निर्धारण योग्य भुक्तानीहरु हुन्छन् । प्रारम्भिक मान्यताको लागि, यी वित्तीय उपकरणहरु, प्रभावी ब्याजदर (EIR) प्रयोग गरी अपलेखित लागतमा पहिचान गरिन्छ। यी सापटीहरु सरकारी वा वित्तीय संस्थाहरुबाट हुन सक्छ ।

१७ सदस्यबाट संकलन गरेको निक्षेप

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
नियमित मासिक बचत	७१,८३,९८,१३८.६१	६६,४६,४५,९९८.८८
ऐच्छिक सामान्य बचत	२१,४५,५७,२६३.६८	१९,२३,६८,८७८.९८
समृद्धि बचत	२,५०,८५,३९६.३८	२,५५,९५,५५०.९२
विशेष ऐच्छिक बचत	४,२६,०२,०८७.१८	४,८८,१६,५८८.६०
आवधिक बचत	५९,३५,१३,१८८.७८	८३,४९,३३,८६१.८६
बाल बचत	१२,७०,५७,४५०.२१	११,७०,३८,४१३.८२
दैनिक बचत	२,८९,४९,९२३.०२	२,५९,४५,३२०.५७
कर्मचारी सञ्चय कोष बचत	२०,३६,१५६.४४	१३,१५,३५३.२३
शेयर लाभांश बचत	५०,४६,८७८.९२	५८,२३,३२४.१०
सदस्य हित कोष बचत	७४,४२३.९३	७२,८३६.६३
खुत्रुके बचत	२१,५२,७७३.६२	१४,८४,३६३.५३
विशेष आवधिक बचत	-	-
स्मार्ट आवधिक बचत	८,६०,३०१.१०	२२,११,८९१.७२
शैक्षिक बचत	२,०४,६०,०८५.११	१,६०,१५,५३२.७५

ज्येष्ठ नागरिक बचत	१,००,७१,७००.५४	८८,१८,४९१.८७
उद्यमशील बचत	६,७९,८२१.३०	१९,०४,९७३.४६
आकस्मिक बचत	३१,७५,३५६.३०	७,०३,५९२.३१
विशेष व्यापार बचत	५६,५१४.०८	८,९२,५००.२२
रेमिट बचत	५,००,०००.००	-
समुह बचत	५६,१९,४२०.५१	४१,०९,२७९.६३
जम्मा	**१,८०,०८,९६,८७९.७१**	**१,९५,२६,९६,७५३.०८**
जोड्ने : भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज खर्च	- 0.१३	- 0.१६
जम्मा	**१,८०,०८,९६,८७९.५८**	**१,९५,२६,९६,७५२.९२**

१८ पट्टा दायित्व

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
चालु दायित्व	११,२१,६६५.१८	१४,४९,३८१.७१
दिर्घकालिन दायित्व	२५,८६,२६०.०५	२८,४६,२५२.८७
जम्मा	**३७,०७,९२५.२३**	**४२,९५,६३४.५७**

पट्टा परिपक्वताको विश्लेषण : छुट नगरिएको सम्झौतामा आधारित नगद प्रवाह

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
१ वर्ष ननाघेको	१४,८५,५००.४०	१८,४९,०३९.००
१ वर्ष नाघेको तर ५ वर्ष भन्दा कम	२७,७८,२८४.२४	५१,४०,६४५.४४
५ वर्ष भन्दा माथि	१,२४,४६०.००	६,८१,३५२.००
जम्मा	**४३,८८,२४४.६४**	**७६,७१,०३६.४४**

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

१९ अन्य दायित्वहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारी बोनस दायित्व	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
सदस्यता राहत कोष	३,१२,८७,९३६.३२	२,७५,५६,७३६.३२
भुक्तानी दिन बाँकी बाह्य लेखापरीक्षण शुल्क	२,२३,०००.००	२,००,०००.००
भुक्तानी दिन बाँकी आन्तरिक लेखापरीक्षण शुल्क	३,३४,५००.००	३,३९,०००.००
भुक्तानी दिन बाँकी लाभांश रकम	२,३७७.१२	२०,०५७.८७
साहु र दिन बाँकी	१५,०५,१८८.९७	१५,१६,८३७.३४
वैधानिक दायित्व	३,६५,२३८.१२	२०,७७,३१४.८८
धितो मूल्याङ्कनकर्ताको धरौटी	२,०४,०४०.००	१,५४,०४०.००
ब्याज मुल्तबी हिसाब	२५,०८,३१,४१०.८४	१९,६३,२०,११३.१२
जम्मा	**२८,४७,५७,५०५.६२**	**२२,८३,६४,६८९.६६**

१९.१ साहु र दिन बाँकी विवरण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
भुक्तानी दिनुपर्ने खर्चहरु	१५,०५,१८८.९७	१५,०६,२१६.०४
इन्फो डेभलपर्स प्राईभेट लिमिटेड	–	१०,६२१.३०
जम्मा	**१५,०५,१८८.९७**	**१५,१६,८३७.३४**

१९.२ वैधानिक दायित्वको विवरण

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
स्रोतमा कर कट्टी (ब्याज कर)	२,७१,४४५.७३	१९,७३,७३२.०७
स्रोतमा कर कट्टी (सामाजिक सुरक्षा कर)	–	४,४४२.००
स्रोतमा कर कट्टी (बहाल कर)	७३,७५५.८०	७३,३८६.८०
स्रोतमा कर कट्टी (बैठक भत्ता कर)	४,२००.००	–
स्रोतमा कर कट्टी (अन्य कर)	१५,८३६.५९	२५,७५४.०१
जम्मा	**३,६५,२३८.१२**	**२०,७७,३१४.८८**

२० शेयर पूँजी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
शेयर पूँजी	१५,६२,४३,१००.००	१५,९३,०१,४००.००
जम्मा	**१५,६२,४३,१००.००**	**१५,९३,०१,४००.००**

साधारण शेयर पूँजीले, जारी साधारण शेयरको पार (par) मूल्यको प्रतिनिधित्व गर्दछ।

२१ साधारण जगेडा कोष

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
श्रावण १ को मौज्दात	१७,९९,६४,९३१.९७	१७,५८,६८,०९४.०१
जोड्ने: अन्य कोषहरुबाट रकमान्तर भएको	६३,४४,९३९.३०	२४,८०,८१८.९१
जोड्ने: यस वषको खुद नाफाको २५% रकम	३४,१३१.९९	१६,१६,०१९.०५
जम्मा	**१८,६३,४४,००३.२६**	**१७,९९,६४,९३१.९७**

सहकारी ऐन २०७४ को दफा ६८ मा भएको व्यवस्था अनुसार, प्रत्येक वर्षको खुद मुनाफाको कम्तीमा २५% बराबरको रकम साधारण जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ।

२२ अन्य कोषहरु

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	२५,५९८.९९	१२,१२,०१४.२८
सहकारी प्रर्वद्धन कोष	५११.९८	२४,२४०.२९
शेयर लाभांश कोष	४९,५८५.२५	२३,४७,६७१.६७
स्थिरीकरण कोष	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
सहकारी शिक्षा कोष	८,५१,०३५.३६	१२,३९,०६३.११
सहकारी विकास कोष	३,८१४.२५	२४,२४,०७३.११
सामुदायिक विकास कोष	३,८१४.२५	१,८०,५९०.१३
घाटापूर्ति कोष	२४,२७,८८७.३६	२४,२४,०७३.११
अन्य जोखिम व्यवस्थापन कोष	२८,०७,४७९.७६	२८,०३,६६५.५१
सम्पत्ति पुर्न: मूल्याङ्कन कोष	-	-
नियामक कोष (NFRS कोष)	५५,००,८७२.९६	१,०४,४०,१६४.०८
जम्मा	**१,१६,७४,४१४.४१**	**२,३२,७६,१४५.४१**

२३ सम्भावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सम्भावित दायित्व	-	-
वितरण नगरिएको सुविधाहरु	-	-
पुँजी प्रतिवद्दता	-	-
पट्टा प्रतिबद्दता	-	-
मुद्दा मामिला	-	-
जम्मा	-	-

सम्भावित दायित्वहरु सम्भाव्य दायित्व हुन् जुन विगतका घटनाले सिर्जना हुन्छ र जसको पहिचान, बैंकका नियन्त्रणमा नभएका भविष्यका अनिश्चित घटनाहरु, घट्दा या नघट्दा हुन्छ । यी पहिचान नगरिएका विगतको घटनाका कारणका वर्तमान दायित्व पनि हुन सक्दछ, जसको दायित्वको पहिचान हुने विश्वसनीय आधार छैन आर्थिक लाभ हुन श्रोत बाहिरिने सम्भावना न्युन छ । सम्भावित दायित्वहरुलाई NAS 37 "Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets" बमोजिम मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२४ ब्याज आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीको ब्याज आम्दानी	१५,४०,९२,७०३.६७	२०,१४,८९,९४८.९७
नगद तथा नगद समानबाट ब्याज आम्दानी	१,८८,५३,००१.७२	१,९६,८१,५१७.१३
जोड्ने : असुल गर्न बाँकी ब्याज रकम	५५,००,८७२.९६	१,०४,४०,१६४.०८
जम्मा	**१७,८४,४६,५७८.३५**	**२३,१६,११,६३०.१८**

नगद प्रवाहको अनिश्चितताका कारण सहकारीले खराब कर्जाको प्रोत्भावी ब्याज आम्दानी पहिचान गरेको छैन ।

२५ ब्याज खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यबाट संकलन गरेको निक्षेपमा ब्याज खर्च	११,३९,०८,११६.३२	१५,८०,०७,२०४.६२
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई तिरेको	-	१५,४१,९९४.८८
सहकारी संघ संस्थालाई तिरेको	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	**११,३९,०८,११६.३२**	**१५,९५,४९,१९९.५०**

२६ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण व्यवस्थापन शुल्क आम्दानी	१४,५०,७४९.००	१०,७३,५०७.००
अन्य शुल्क र कमिशन	३,४३,०८८.२८	५,६२,९३२.७६
जम्मा	**१७,९३,८३७.२८**	**१६,३६,४३९.७६**

२७ शुल्क तथा कमिशन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण व्यवस्थापन शुल्क खर्च	-	-
अन्य शुल्क र कमिशन	४४,५४१.२०	१,००,४७५.३४
जम्मा	**४४,५४१.२०**	**१,००,४७५.३४**

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

२८ अन्य आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
प्रवेश शुल्क आम्दानी	१,४८,६००.००	२,६८,८५०.००
शेयर लाभांश आम्दानी	३,४६,६८१.५६	१६,४३,२७९.०४
सदस्यता नविकरण शुल्क	३,७०,२६०.००	३,६६,०६०.००
मोबाइल बैंकिङ्ग आम्दानी (SMS)	२,८५,४००.००	२,८०,८००.००
अन्य विविध आम्दानी	७,१५,२०४.९१	५,७२,३५६.९३
जम्मा	**१८,६६,१४६.४७**	**३१,३१,३४५.९७**

२९ ऋण तथा अन्य सम्पत्तिको नोक्सानको लागि नोक्सानी व्यवस्था/फिर्ता

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सदस्यलाई दिएको ऋण सापटीमा	२५,००,०००.००	-
सम्पत्ति तथा उपकरणमा क्षयिकरण	-	-
अदृश्य सम्पत्ति क्षयिकरण	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	**२५,००,०००.००**	**-**

३० कर्मचारी खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
कर्मचारी तलब तथा ग्रेड खर्च	२,६९,५२,८५९.००	२,६४,८१,२७१.३६
कर्मचारी सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	४४,३५,२६९.६०	३८,१५,७०६.४९
चाडपर्व खर्च	१९,८८,८९३.००	१८,५५,७१३.००
कर्मचारी पोशाक खर्च	६,५०,०००.००	५,२०,०००.००
कर्मचारी सञ्चार खर्च	१,७०,०००.००	१,६३,०००.००
कर्मचारी संचित बिदा खर्च	२०,९५,२६१.००	१२,८६,३४५.००
कर्मचारी तालिम तथा वृद्धि विकास खर्च	-	-
कर्मचारी दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च	१,१५,०३०.००	-
कर्मचारी बोनस खर्च	-	-
जम्मा	**३,६४,०७,३१२.६०**	**३,४१,२२,०३५.८५**

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

२१ प्रशासनिक खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
पोष्टेज, टेलिफोन र फ्याक्स खर्च	४९,४९५.००	२,२४,१८५.००
पत्रपत्रिका खर्च	–	१०,३३६.००
ईन्टरनेट खर्च	४,०५,५३०.००	४,१३,३७९.६७
ईन्धन खर्च	५,५५,१०४.५४	६,०३,४५६.००
बैठक खाजा खर्च	१,५७,०१०.००	१,९७,०८५.००
बैठक भत्ता खर्च	४,७६,०००.००	–
स्टेशनरी खर्च	७,५१,८३७.००	१६,८६,७९२.००
नविकरण खर्च	९४,५६६.००	१,४८,०४०.००
बैंक सेवा शुल्क	२६,३६६.५९	९,१६३.००
सञ्चालक समिति सञ्चार खर्च	७६,५००.००	–
सञ्चालक समिति दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च	१,२१,४००.००	–
परिवहन खर्च	१,३८,२५०.००	१,१८,५३८.००
अवलोकन भ्रमण खर्च	२,८०,१६६.००	४,२१,०९१.००
घरबहाल खर्च	–	१,१२,३७१.००
विद्युत महशुल खर्च	२,९५,५२४.००	२,९९,१२१.००
कार्यालय खाजा खर्च	२,९६,५१२.००	५,३८,११३.००
तालिम तथा शिक्षा खर्च	१,३४,१२०.००	४,५९,६९५.००
बाह्य लेखापरीक्षण शुल्क	२,२६,०००.००	२,००,०००.००
आन्तरिक लेखापरीक्षण शुल्क	३,३९,०००.००	३,३९,०००.००
लेखापरीक्षण सम्बन्धि अन्य खर्च	४४,०८५.००	२८,३८५.००
अतिथी सत्कार खर्च	१,०८,५३५.००	८८,६४०.००
सवारी साधन कर	१,६१,६४०.००	६६,४००.००
बीमा खर्च	३,६६,४८६.७८	४,०७,०५८.००
ज्याला खर्च	९,३०३.००	३९,२५०.००

एस.एम.एस खर्च	२,०७,३५२.७४	-
सपोर्ट खर्च	७५,०००.००	-
कार्यालय सामाग्री खरिद खर्च	४७,२७०.००	३,९६,९२२.३२
कार्यालय सजावट खर्च	८८,१२४.००	१,४००.००
पानी र कार्यालय सरसफाई खर्च	४२,९२८.००	८५,०६०.००
नेटवर्क डिभाइस भाडा खर्च	५४,६४८.००	५३,९७६.००
अन्य खर्च	७,५८५.००	७,८२०.००
कर्मचारी छनौट खर्च	-	४,७०६.००
दर्ता तथा नविकरण शुल्क	३२,०७०.००	१७,२००.००
साधारण सभा खर्च	८७,००,५०६.८१	१,१९,२१,५६४.२७
छात्रवृत्ति वितरण खर्च	१,३८,०००.००	-
सहकारी अभिमूखीकरण कार्यक्रम खर्च	४९,११९.००	३५,०००.००
धितो लिलामी प्रक्रिया खर्च	८,४६,०८१.००	-
सामाजिक विकास तथा सहयोग खर्च	१०,०४,२९९.८७	४,८४,२१८.९३
सफ्टवेयर वार्षिक सञ्चालन शुल्क (AMC)	९,८३,७४२.००	८,१८,१९५.००
परामर्श खर्च	९७,३५३.००	२,६३,५००.००
सहकारी कार्यक्रम खर्च	२,७७,१८३.००	७१,३४५.००
मालपोत खर्च	१,५००.००	६३८.००
विज्ञापन खर्च	२,२२,४८२.००	४,९७,६३२.००
बालबालिका प्रोत्साहन खर्च	१३,६२,०९३.८१	-
लिज ब्याज खर्च एनएफआरएस	४,०९,९६०.५३	४,६२,७१०.१४
मर्मत सम्भार खर्च (सवारी साधन)	७१,१४८.००	२१,४१५.००
मर्मत सम्भार खर्च (कार्यालय सामान तथा कम्प्यूटर)	५,१३,८४७.००	२,६९,०६१.००
जम्मा	**२,०३,४५,७२४.६७**	**२,१८,३२,४६२.३३**

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

३२ ह्रासकट्टि र परिशोधन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
सम्पत्ति र उपकरणमा ह्रासकट्टी	२६,७३,०५८.८५	३०,७१,९१६.७२
अदृश्य सम्पत्तिमा परिशोधन	१,०८,३२५.५९	१,०४,२०२.५७
उपयोग अधिकार सम्पत्तिको ह्रासकट्टी	१३,११,५५५.४३	१२,४०,७६१.६९
जम्मा	**४०,९२,९३९.८६**	**४४,१६,८८०.९९**

३३ गैर सञ्चालन आम्दानी

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
अपलेखन गरिएको ऋण असुली	४,४५,५३६.००	७,५८,७०६.००
टावर बहाल आम्दानी	१,१२,६८०.००	१,१८,८००.००
अन्य आम्दानी	-	-
पद्म समाप्तीमा भएको आम्दानी	-	२,५९,०८२.८२
जम्मा	**५,५८,२१६.००**	**११,३६,५८८.८२**

सञ्चालन आयसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएका आयहरू यस शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ।

३४ गैर सञ्चालन खर्च

विवरण	यस वर्षको	गत वर्षको
ऋण अपलेखन	-	३,६७,०८८.००
सम्पत्ति बिक्रिमा घाटा खर्च	२,३२,०४२.८१	-
जम्मा	**२,३२,०४२.८१**	**३,६७,०८८.००**

सञ्चालन खर्चसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएका खर्चहरू यस शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ।

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काभ्रे, दोलखा

३५ आयकर खर्च

विवरण	यस वर्षको		गत वर्षको
हालको कर खर्च	–		३,९५,३८६.६७
यस वर्ष	–		३,९५,३८६.६७
गत वर्षको लागि समायोजन			–
स्थगन कर खर्च	(५,०३,३००.२८)	–	१,७१,७६४.२१
अल्पकालिन भिन्नताहरुको शुरुवात र रिभर्सल	(५,०३,३००.२८)	–	१,७१,७६४.२१
पहिले लेखाङ्कन नगरिएको कर नोक्सानी			
जम्मा आयकर खर्च	(५,०३,३००.२८)		२,२३,६२२.४६

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
वैतेश्वर गाउँपालिका वार्ड नं. ५, काब्रे, दोलखा

अन्य थप खुलासा

३६ सम्बन्धित व्यक्तिसँगको कारोवार :

प्रत्येक सम्भावित सम्बन्धित पक्षको सम्बन्ध ध्यानमा राख्दा, कानुनी आधार भन्दा सम्बन्धको महत्व र प्रभावलाई प्राथमिकता दिइन्छ । यस लेखापरीक्षणको अवधिमा देहायका व्यक्तिहरु यस संस्थासँग सम्बन्धित रहेका छन् । संस्थाका सञ्चालक तथा प्रबन्धकलाई सम्बद्ध व्यक्तिको रूपमा लिइएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/२०८२ मा सम्बद्ध व्यक्तिहरूको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

क.सं	नाम	पद
१	गोपालध्वज श्रेष्ठ	अध्यक्ष
२	नारायण प्रसाद दहाल	वरिष्ठ उपाध्यक्ष
३	शिवराम ढकाल	सह–सचिव
४	राजेन्द्र प्रसाद ढुंगेल	कोषाध्यक्ष
५	ज्ञान बहादुर तामाङ	सञ्चालक समिति सदस्य
६	केदार प्रसाद दहाल	सञ्चालक समिति सदस्य
७	सन्तोष प्रसाद विमली	सञ्चालक समिति सदस्य
८	नारायण बस्नेत	सञ्चालक समिति सदस्य
९	पदम बहादुर पाण्डे	सञ्चालक समिति सदस्य
१०	विमला दहाल घिमिरे	सञ्चालक समिति सदस्य
११	नवराज दहाल	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

सञ्चालक र लेखा समिति सदस्यलाई गरिएको भुक्तानीको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

खर्च शीर्षक	रकम (रु.)
बैठक भत्ता	४,७६,०००.००
संचार भत्ता	७६,५००.००

मुख्य व्यवस्थापकीय जिम्मेवारी पाएको व्यक्ति प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले यस आ.व. मा प्राप्त गरेको तलब भत्ता तथा सुविधाको रकम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

पद	नाम	तलब तथा भत्ता रकम (रु.)
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	नवराज दहाल	१८,५८,१२३.९४

३७ भुक्तानी हुन बाँकी लाभांश

यस आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा गत वर्षहरुको भुक्तानी हुन बाँकी लाभांश रकम रहेको छैन ।

३८ औसत ब्याज दर

संस्थाको लिने दिने ब्याज दर बीचको औसत फरक (**Spread**) ६% भित्र रहेको छ ।

३९ वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछिको घटनाहरु

वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछिको घटनाहरु त्यस्ता घटनाहरु हुन जुन उचित तथा अनुचित हुन सक्छन् जुन वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति र वित्तीय विवरण जारी गर्नलाई आधिकारिक गरेको मिति बिच घटेको हुन्छ । वित्तीय विवरणको अन्त्य मिति पछि यस्तो कुनै पनि घटना घटेको छैन जसको समायोजन वा खुलासा वित्तीय विवरणमा आवश्यक छ ।

४० जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धमा

संस्थामा विद्यमान जोखिमहरु पहिचान गरी त्यस सम्बन्धमा आवश्यक रणनितीहरु तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ ।

४०.१ जोखिम सुशासन (Risk Governance)

संस्थाले उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरू तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ । कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने स्पष्ट जिम्मेवारी र उपयुक्त संस्कृतिको विकास गर्ने लगायतका विषयहरुमा संस्थाले कर्मचारीहरुलाई प्रशिक्षित गरेको छ । संस्थामा ऋण, बजार र तरलता जोखिमहरू कुशलतापूर्वक व्यवस्थित गर्न, जोखिम सम्बन्धी नीतिको स्थापना, पूँजी व्यवस्थापन र तरलता, पूँजी पर्याप्तता र संरचना, ब्याजदर जोखिम र कर जोखिमको व्यवस्थापन सहित जोखिम व्यवस्थापनको नीतिहरुको स्थापना र अनुपालनको लागी सञ्चालक समिति जिम्मेवार छ ।

संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता सम्बन्धमा सञ्चालक समिति, लेखा समिति, व्यवस्थापन र बाह्य लेखापरीक्षकद्वारा नियमित समीक्षा गरिन्छ । लेखा समितिले नीति र मापदण्डको अनुपालन र नियमित लेखापरीक्षण, विशेष लेखापरीक्षण, सूचना प्रणालीको लेखापरीक्षण साथै जोखिममा आधारित आन्तरिक लेखापरीक्षण मार्फत संस्थामा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र संरचनाहरूको प्रभावकारिताको अनुगमन गर्दछ । लेखापरीक्षण दौरानमा देखिएका कैफियतहरु तत्काल सुधारात्मक उपायहरू आरम्भ गर्नका लागि सुझाव सहित प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई रिपोर्ट गरिन्छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

संस्थामा रणनीति र उद्देश्यहरू अनुरुपको उपलब्धि हासिल गर्ने गरी उचित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिको हुन्छ । सस्थाको व्यवसायको विस्तार र वृद्धिको क्रममा लाभदायक व्यवसायका अवसरहरू उपयोग गर्न, क्षति निम्त्याउन सक्ने जोखिमलाई हटाउन वा घटाउन उचित नियन्त्रण संयन्त्र भएको सुनिश्चत गर्ने अभिभारा सञ्चालक समितिको हुन्छ । सञ्चालक समितिले संस्थामा जोखिम लेखाङ्कन, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण र नियन्त्रण र अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू व्यवस्था गरेको छ ।

४०.२ **ऋण जोखिम**

ऋण जोखिम भनेको ऋण प्रवाहका शर्तहरू बमोजिम संस्थालाई भुक्तानी गर्ने दायित्व पूरा गर्न ऋणी असक्षम हुने जोखिम हो । संस्थाले उपयुक्त उपायहरु अवलम्बन गरी ऋण जोखिम न्यूनीकरणको लागि कार्यान्वयन गरेको छ । ऋण जोखिमको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि संस्थाले विभिन्न नीतिहरू, प्रक्रियाहरू, दिशानिर्देशहरू तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ । संस्थाले ऋण जोखिम आंकलन गर्न हरेक ऋणिको अनौपचारिक रुपमा आन्तरिक Rating गर्दछ जसले संस्थालाई सम्रग पोर्टफोलियोको जोखिम व्यवस्थापन गर्न मद्दत गर्दछ । संस्थाले व्यापारिक ऋण लिनेहरू ऋणीहरुको व्यवसाय अवलोकनको माध्यमबाट अनुगमन गर्दछ र व्यक्तिगत ऋणहरूको हकमा उहाँहरुको दायित्व वहन क्षमता नियमित रूपमा अपडेट गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

ऋण स्वीकृत गर्नुपुर्व धितो, जमानी आदिको पर्याप्तता यकिन गर्ने सम्बन्धमा ग्राहकसँग समन्यय गर्न संस्थामा छुट्टै कर्जा विभाग रहेको छ । साथै, संस्थामा सञ्चालक समितिका सदस्य संलग्न भएको ऋण उपसमिति रहेको छ जसले धितो मुल्याङ्कन, ऋणको जोखिमको अध्ययन गरी रु ५०,००,००० भन्दा माथिको ऋण संचालक समितिमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्दछ ।

विद्यमान आर्थिक मन्दि र समग्र आर्थिक स्थितीको कारण सहकारी संस्थाहरुको संकटोन्मुख भइरहेको अवस्थामा संस्थामा समेत सो आवस्था आउन सक्ने जोखिमलाई मध्यनजर गदै सो सम्बन्धमा ऋण र समस्याग्रस्त ऋण व्यवस्थापनका लागि उपचारात्मक कदम चाल्न संस्थासग उपयुक्त कानुनी कदम चाल्ने लगायतका प्रभावकारी प्रक्रिया र कार्यविधिहरु छन् । यो बाहेक संस्थासँग ऋण जोखिम मूल्याङ्कन नीति, प्रक्रियाहरू र नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयनमा छन् ।

४०.३ **बजार जोखिम**

संस्थाको वासलातमा रहेको सम्पत्ति वा दायित्वको मूल्यमा बजार मूल्यमा हुने घटबढले हुने जोखिमलाई बजार जोखिम भनी परिभाषित गरिएको छ । बजार जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जसका कारण वित्तीय उपकरणको भविष्यमा नगद प्रवाह घटबढ हुन्छ । बजार जोखिमले तीन प्रकारका जोखिमलाई जनाउँदछ : (क) मुद्रा जोखिम (ख) बजार ब्याजदर (ब्याजदर जोखिम) र (ग) बजार मूल्य (मूल्य जोखिम) ।

क विदेशी मुद्राको सटही जोखिमको कारण संस्थाको सम्पत्तिमा आउन सक्ने ह्रासको जोखिमलाई मुद्रा जोखिम भनिन्छ । संस्थाले विदेशी मुद्रामा कारोवार गर्न नमिल्ने कारण मुद्रा जोखिम अत्यन्त न्यून रहेको छ ।

ख ब्याजदर जोखिम ब्याजदर जोखिम त्यो जोखिम हो, जसका कारण वित्तीय उपकरणको भविष्यमा हुने नगद प्रवाह बजार ब्याजदरका कारण तलमाथि हुन्छ ।

ग मूल्य जोखिम भन्नाले सम्पत्तिको मूल्यमा आउने ह्रासका कारण संस्थालाई हुने हानीसँग सम्बन्धित छ ।

४०.४ तरलता जोखिम

नगद वा अन्य वित्तीय सम्पत्ति प्रदान गरेर वित्तीय दायित्वसँग सम्बन्धित दायित्वहरु पूरा गर्न संस्थाले कठिनाई भोग्न सक्ने जोखिमलाई तरलता जोखिम भनी परिभाषित गरिएको छ । सामान्य र असामान्य दुवै परिस्थितिमा नगद प्रवाहको समय नमिल्दा संस्थाले भुक्तानी योग्य दायित्वहरु पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने सम्भावनाको कारण तरलता जोखिम उत्पन्न हुन सक्छ ।

यो जोखिमलाई कम गर्न व्यवस्थापनले मूल निक्षेप बाहेक विभिन्न स्रोतहरुको व्यवस्था गरेको छ र तरलतालाई विचार गरी सम्पत्ति व्यवस्थापन गर्ने र भविष्यमा नगद प्रवाह र तरलतालाई दैनिक रुपमा अनुगमन गर्ने नीति अपनाएको छ ।

वित्तीय विवरण सम्बन्धित नीति तथा टिप्पणीहरु
२०८२ साल असार मसान्तको

१ सामान्य जानकारी

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडले छरिएर रहेका स-साना रकमलाई सहकारीको माध्यमबाट बचत गर्ने बानी बसाली त्यस्ता रकमलाई आय आर्जन गर्ने क्षेत्रमा लगानी गरी आफ्ना सदस्यहरुको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्‍याउने मुख्य उद्देश्यले सहकारी ऐन, २०७४ अनुसार मिति २०५०/०८/०१ मा तत्कालिन जिल्ला सहकारी कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोकमा दर्ता नम्बर ८१/०५०/०५१ मा दर्ता भई वित्तीय कारोवार संचालन गर्दै आइरहेको छ । संस्थाले मिति २०६५।०९।२० मा आन्तिरिक राजस्व विभागमा दर्ता गरी **३०३२१०६०५** स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको छ । संस्थाको कार्यालय वैतेश्वर गाउँपालिका-५, काब्रे, दोलखा (साबिकको, काब्रे गा.वि.स-३, दोलखा) मा रहेको छ । संस्थाको कार्यक्षेत्र तत्कालिन सहकारी कार्यालय, दोलखाको पत्र संख्या ०६९।७० को चलानी नम्बर १५८ अनुसार दोलखा जिल्ला भर रहेकोमा भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय बाग्मती प्रदेश, सहकारी महाशाखाको पत्र संख्या ०७७/७८ को चलानी नम्बर ७०९ अनुसार बागमती प्रदेशको दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, भक्तपुर, काठमाण्डौं जिल्लाभर र ललितपुर जिल्लाको ललितपुर महानगरपालिका रहेको छ । संस्थाले ACCU द्वारा प्रतिपादित र नेफ्स्कून मार्फत सञ्चालित एक्सेस ब्रान्डिङ्ग कार्यक्रममा (ACCESS– A1 Competitive Choice for Excellence in Service and Soundness) सहभागी भएको छ ।

संस्थाको प्रमुख गतिविधिहरुमा बचत सकंलन, ऋण लगानी आदि पर्दछन् । यी सेवाहरु संस्थाले आफनो कार्य क्षेत्र भित्रका शेयर सदस्यहरुलाई प्रदान गर्दै आएको छ ।

२ वित्तीय विवरण तयारीका आधारहरु

२.१ अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण

संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक वित्तीय विवरणहरु नेपाल लेखामान बोर्ड **(Accounting Standards Board, Nepal- ASBN)** बाट जारी भई नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट्स संस्था **(Institute of Chartered Accountants of Nepal- ICAN)** द्वारा अनुपालनको लागि सुचित गरिएका नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा **(Nepal Financial Reporting Standard-NFRS)** भएका व्यवस्था अनुसार तयार गरिएका छन् । उक्त वार्षिक वित्तीय विवरणहरु सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ तथा सहकारी विभागबाट जारी गरिएको निर्देशकहरुका अधिनमा रही तयार पारिएका छन् ।

वार्षिक विवरण तयार गर्दा अपनाईएका प्रमुख नीतिहरु बुँदा नं ३ मा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

२.१.१ Reporting Pronouncement

वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान **(NFRS)** मा भएका प्रावधान बमोजिम तयार गरिएको छ । अर्न्तराष्ट्रिय लेखामान बोर्डले जारी गरेको अन्तराष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान **(IFRS)** मा आधारित रहेर नेपाल लेखामान बोर्डले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान **(NFRS)** जारी गरेको हो । नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा **NFRS** बमोजिम तयार गर्नुपर्ने सूचना जारी गरेको छ । प्रस्तुत वार्षिक वित्तीय विवरणहरु नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान बमोजिम तयार गरिएका छन् ।

२.१.२ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुपालनको सम्बन्धमा जारी वैकल्पिक व्यवस्था

नेपाल लेखामान बोर्डको सिफारिसमा नेपाल चार्टड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानमा भएको प्रावधान बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्दा तल उल्लिखित केही वैकल्पिक व्यवस्था (Carve Out) अपनाउन सकिने गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु को लागि मात्र व्यवस्था गरिएता पनि यस सहकारी संस्थाले व्यवहारिक कठिनाई र Materiality लाई

मध्ये नजर राख्दै नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुपालनको लागि निम्न लिखित वैकल्पिक व्यवस्था अनुसार आफ्नो वित्तीय प्रतिवेदन तयार पारेको छ ।

क) NFRS 9 - वित्तीय उपकरण: पहिचान, लेखाङ्कन तथा मापन (ऋण नोक्सानी व्यवस्था सम्बन्धी)

NFRS 9 को Para 5.5 को व्यवस्था बमोजिम बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले ऋणनोक्सानी व्यवस्था (Loan Loss Provision) कायम गर्दा "Expected Credit Loss Model" अपनाएर गनुपर्ने प्रावधान अनुसार गर्न नसकिने अवस्था हुँदा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । यो अनिवार्य व्यवस्था अनुसार संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंकको एकिकृत निर्देशन बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था वा NFRS 9 को 5.5 बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था मध्य जुन बढी हुन्छ सोलाई ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरी लेखाङ्कन गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । तर सहकारी संस्था नेपाल राष्ट्र बैंकको नियमन भन्दा बाहिर हुने कारणले यस संस्थाले सहकारी विभागद्वारा जारी निर्देशन बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था वा **NFRS 9** बमोजिम आएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था मध्ये जुन बढी हुन्छ सोलाई ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरी लेखाङ्कन गरेको छ ।

ख) NFRS 9- वित्तीय उपकरण- पहिचान तथा मापन (प्रभावकारी ब्याज दर-Effective Interest Rate सम्बन्धी)

NFRS 9 को Para 5.4 व्यवस्था बमोजिम बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले ऋण लगानीबाट हुने ब्याज आम्दानी गणना गर्दा सेवा शुल्क र कमिशनलाई समेत समायोजन गरी हुन आउने प्रभावकारी ब्याजदर **(Effective Interest Rate)** मा गणना गर्ने व्यवस्था रहेकोमा सो गर्न अव्यवहारिक भएको अवस्थामा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने छ ।

वैकल्पिक व्यवस्था बमोजिम ऋणलगानी गर्दा प्राप्त हुने सेवा शुल्क तथा कमिशनलाई ऋणबाट प्राप्त ब्याज आम्दानी लेखाङ्कनको लागि समायोजित ब्याज दरमा समायोजन नगरी प्रोदभावी **(Accrual Basis)** लेखाङ्कनका आधारमा सो सेवा शुल्क तथा कमिशन आम्दानी पाकेकै वर्ष लेखाङ्कन गर्न सकिने छ । सहकारीले उपरोक्त वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

२.१.३ प्रतिवेदनको समयावधि तथा वित्तीय विवरणको स्वीकृति

संलग्न वित्तीय विवरणले मिति ०१ श्रावण २०८१ देखि मिति ३२ असार २०८२ को अवधिलाई समेटि मिति ३२ असार २०८२ को वित्तीय अवस्था प्रस्तुत गरेको छ । उक्त वित्तीय विवरण र सो को ३१ असार २०८१ को वित्तीय अवस्थासँगको तुलनात्मक स्थितिको अवस्थाको प्रकाशन तथा वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतीको लागि पेश गर्न सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत भएको छ ।

२.२ वित्तीय विवरणको उत्तरवायित्व

संस्थाको वित्तीय विवरण तयार पार्ने उत्तरदायित्व सञ्चालक समितिमा निहित रहेको छ । समितिले उक्त उत्तरदायित्वलाई वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेबमोजिम स्वीकार गर्दछ । वित्तीय विवरणमा निम्न विवरणहरु समावेश गरिएका छन् ।

(क) संस्थाको आषाढ मसान्त, २०८२ मा कायम वित्तीय अवस्थाको जानकारी प्रदान गर्ने वित्तीय अवस्थाको विवरण (Statement of Financial Position)

(ख) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वित्तीय प्रगतिको जानकारी प्रदान गर्ने नाफा नोक्सान हिसाब तथा अन्य विस्तृत आयको विवरण (Statement of Profit or Loss and Statement of Other Comprehensive Income)

(ग) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नगद प्रवाहको जानकारी प्रदान गर्ने नगद प्रवाह विवरण (Statement of Cash Flows),

(घ) संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जेथामा भएको परिर्वतनको जानकारी प्रदान गर्ने ईक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण (Statement of Change In Equity),

(ङ) संस्थाको वित्तीय विवरण तयार गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रमुख लेखा नीतिहरु र वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित अन्य सान्दर्भिक जानकारीहरु समेटिएको लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु ।

२.३. कार्यात्मक तथा प्रस्तुतीकरण मुद्रा

संलग्न वित्तीय विवरणहरु निकटतम रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ । आर्थिक विवरणमा देखाईएका सम्पत्ति तथा दायित्वहरु नेपाली रुपैयामा लेखिएका छन् जुन संस्थाको कार्यात्मक मुद्रा पनि हो ।

२.४. महत्वपूर्ण लेखांकन निर्णय र अनुमान

NFRS को प्रावधान बमोजिम लेखा नीति अपनाएर वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा NFRS ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उपयुक्त तथा समुचित अनुमान (Estimate), धारणा (Assumption), तथा स्वविवेक (Judgement) हरुलाई आधार बनाईएको हुन्छ । सहकारीको व्यवस्थापनले उक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको समय अनुकुल पुनरावलोकन गरी आवश्यक भएको अवस्थामा NFRS ले निर्दिष्ट गरे अनुसार समायोजन गर्ने गरेको छ ।

वित्तीय विवरणको तयारीमा निम्न क्षेत्रको अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको प्रयोगले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ :

- ✓ वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instruments)
- ✓ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Assets and Financial Liabilities)
- ✓ वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment losses on Financial Assets)
- ✓ गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment losses on Non-Financial Assets)
- ✓ स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यलय उपकरणको उपयोग अवधि निर्धारण (Useful Economic Life of Property and Equipment)
- ✓ आयकर तथा स्थगन कर निर्धारण (Taxation and Deferred Tax)
- ✓ परिभाषित लाभ दायित्व निर्धारण (Defined Benefit Obligations)
- ✓ सम्भावित दायित्व निर्धारण (Provision for Liabilities, Commitments and Contingencies)
- ✓ लगानी सम्पत्तिको वर्गिकरण (Classification of Investment Property)

२.४.१ वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instrument)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको बजार मूल्य निर्धारण बुँदा नं ५.१ मा उल्लिखित मुल्याङ्कन तालिका अनुसार निर्धारण गरिन्छ र सो क्रममा विभिन्न मूल्याङ्कन विधि तथा statistical Models को प्रयोग गरिन्छ ।

२.४.२ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गिकरण (Classification of Financial Asset and Liabilities)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुती र मापन Amortized Cost (परीशोधित मुल्य) अथवा बजार मूल्य मध्ये कुनै एकमा आधारित मूल्याँकन विधिका अनुसार गरी निम्न वर्गहरुमा वर्गीकृत गरिएको छ :

- ✓ Amortized Cost (परीशोधित मुल्य) मा वर्गिकरण गरिएका,
- ✓ Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गिकरण गरिएका,
- ✓ Fair Value Through Other Comprehensive Income (FVTOCI) मा वर्गिकरण गरिएका

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण अनुसार मूल्याँकन र लेखाङ्कन फरक पर्ने हुन सक्छ । सहकारीले सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुती तथा मूल्याँकनलाई उपयुक्त लेखा नीति अवलम्बन गरी वर्गिकरण गर्ने गरेको छ ।

२.४.३ वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था (Impairment Losses on Financial Assets)

वित्तीय सम्पत्तिमा भएको नोक्सानीको व्यवस्था सहकारी विभागले जारी गरेको सहकारी प्राधिकरणको मापदण्ड २०८२ बमोजिम वा NFRS 9 को Para 5.5 को 'Expected Credit Model' मध्ये जुन रकम बढी हुन्छ सो रकमलाई नोक्सानी व्यवस्थाको लागि छुट्याईएको छ ।

NFRS 9 को Para 5.5 बमोजिम Amortized Cost मा वर्गीकरण गरिएका वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था गर्न निम्न लिखित बुँदाहरुमा उपयुक्त स्वविवेक, अनुमान र धारणाहरु अवलम्बन गरेको छ :

- ✓ नोक्सानी व्यवस्था मूल्याङ्कनको लागि उपयुक्त पद्धतिको छनौट
- ✓ एकल रुपमा महत्व राख्ने वित्तीय सम्पत्तिको परिभाषा
- ✓ नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कनगर्ने प्रश्नहरु
- ✓ भविष्यमा वित्तीय सम्पत्तिबाट हुन सक्ने नगद प्रवाहको अनुमान
- ✓ आर्थिक अवस्था तथा पोर्टफोलियोका कारणहरुलाई समावेश गर्न गरिएको Historical Data को विश्लेषणको परिणामलाई समायोजन गरिएको ।

नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कनको प्रक्रियामा व्यवस्थापनले अवलम्बन गर्ने स्वविवेक उक्त मूल्याङ्कनको अभिन्न अंग हुन्छ र यसरी मूल्याङ्कन गर्दा व्यवस्थापनले उपलब्ध तथ्याङ्क औचित्यताका आधारमा समायोजन गर्ने गरेको छ ।

२.४.४ गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानीको व्यवस्था

सहकारीले आवधिक रुपमा गैर वित्तीय सम्पत्तिमा गर्नु पर्ने नोक्सानी व्यवस्थाको परिक्षण गरी रहेको हुन्छ । यस्तो सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्थाको लागि व्यवस्थाको उक्त सम्पत्तिबाट भविष्यमा हुन सक्ने नगद प्रवाहको अनुमान गरी सो लाई उपयुक्त Discount दरले आजको मूल्यमा ल्याई "Value in Use" मापन गर्नु पर्ने हुन्छ ।

२.४.५ स्थिर सम्पत्तिको उपयुक्त प्रयोग अवधि

सहकारीले उपयुक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको आधारमा आवधिक रुपमा स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यलय उपकरणको ह्रासकट्टीको विधि, उपयुक्त प्रयोग अवधि तथा उक्त अवधिको अन्त्यमा बाँकी रहने मूल्य (Residual Value) पुनरावलोकन गर्ने गरेको छ ।

२.४.६ कर तथा स्थगन कर

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आयमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

चालु कर

चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट आन्तरिक राजश्व विभागलाई तिर्नु पर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनको लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वित्तीय स्थितिको विवरण मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोही अनुरुप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संसोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधार मानी गणना गरिन्छ ।

स्थगन कर

सम्पत्ति तथा दायित्वहरको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा कर कानुनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वित्तीय विवरणमा स्थगन कर सम्पत्ति (वा स्थगन कर दायित्व) का रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिन पर्याप्त विस्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिँदैन ।

२.४.७ सम्भावित दायित्वको लागि व्यवस्था

सम्भावित दायित्वहरुमा विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता दायित्वहरु जसको अस्तित्व तथा परिणाम भविष्यका एक वा एक भन्दा बढी तथा सहकारीको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहने अनिश्चित घटना क्रमहरुले निर्क्यौल गर्ने तथा विगतका घटना क्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखांकन नगरिएको दायित्वहरु पर्दछन् ।

- ✓ दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको अथवा
- ✓ दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको ।

२.४.९ लगानी सम्पत्तीको वर्गिकरण

कुनै सम्पत्ति लगानी सम्पत्तिको रुपमा वर्गिकरण गर्न योग्य भए वा नभएको निर्धारण गर्नको लागि व्यवस्थापनको स्वविवेक आवश्यक पर्दछ । सहकारीले यी स्वविवेकको एकनास रुपले प्रयोग गर्न मापदण्डहरुको विकास गरेको छ । कुनै सम्पत्ति जुन भाडा वापत कमाउन वा पूँजीको मूल्यवृद्धिको लागि राखिएको छ वा दुबै उद्देश्यको लागि धारण गरिएको छ र त्यो सम्पत्तिले सहकारीले अन्य सम्पत्तिहरु भन्दा स्वतन्त्र रुपमा नगद प्रवाह उत्पन्न गर्न सक्दछ भने त्यो सम्पत्तिलाई लगानी सम्पत्तिको रुपमा वर्गिकरण गरिन्छ । त्यसैगरी कुनै सम्पत्ति जुन संचालनका लागि वा सेवा प्रदान गर्नका लागि वा प्रशासनिक उद्देश्यका लागि प्रयोग गरिन्छ र त्यो सम्पत्तिले एकल रुपमा प्रत्यक्ष नगद प्रवाहहरु उत्पन्न गर्न सक्दैन भने त्यस्ता सम्पत्तिलाई सम्पत्ति, प्लान्ट तथा उपकरणको रुपमा वर्गिकरण गरिन्छ । सहकारीले वार्षिक रुपमा आफ्ना सम्पत्तिहरुको वर्तमान उपयोगलाई ध्यानमा राखि सम्पत्तिको वर्गीकरण गर्दछ ।

२.५ लेखा नीतिमा परिवर्तन

संलग्न वित्तीय प्रतिवेदनहरु NFRS को अनुपालनमा बनाईएका वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदनहरु हुन् । लेखा नीतिमा कुनै परिवर्तन भएको छैन ।

२.६ जारी भई बाध्यकारी नभएका नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरु

वित्तीय उपकरणको रिपोर्टिङको लागि, NAS 32 वित्तीय उपकरण, प्रस्तुतिकरण, NAS 39 वित्तीय उपकरण लेखाङ्कन र मापन र NFRS 7 बमोजिमको वित्तीय उपकरण प्रकटिकरण लागू गरिएको छ । वित्तीय उपकरणहरुको वर्गीकरणको लागि NFRS 9 अनुपालना गरिएको छ ।

NFRS को विभिन्न मितिमा उद्घोषण पछि IASB बाट केही नयाँ लेखामान र वर्तमान लेखामानमा संशोधन र व्याख्य जारी भएको छ । एएसबी नेपालले यसलाई NFRS सँग समावेश गराएपछि यी लागू गरिएको छ । ICAN ले NFRS 2024 घोषणा गरी लागू गरेको छ ।

२.७ संस्थाको निरन्तरता/अविछिन्नतामा आधारित लेखा नीति (Going Concern)

संस्थाको व्यवस्थापनले आफनो व्यवसाय निरन्तर रुपमा (Going Concern Basis) चलिरहन्छ भन्ने क्षमताको समीक्षा गरेको छ । संस्थाको व्यवसाय भविष्यमा अनवरत रुपमा चलिरहनको लागि व्यवस्थापनसंग पर्याप्त स्रोतहरु छन् भनी विश्वस्त छ । यसका लागि सञ्चालक समितिले नाफा, नगद प्रवाह, पूँजीगत स्रोतहरु जस्ता अवस्थाहरुको भविष्यको प्रक्षेपण गर्नका साथै हाल र भविष्यको अवस्थाहरु विश्लेषण गरेको छ ।

२.८ **तुलनात्मक जानकारी**

लेखा नीतिहरु सबै अवधिमा समान रुपले अवलम्बन गरिएको छ । गत आर्थिक वर्षका वित्तीय रकमहरुलाई आवश्यकता अनुसार पूर्नवर्गीकरण गरिएका छन् ।

२.९ **वित्तीय स्थितीको विवरण मिति पश्चातका घटनाहरु**

आर्थिक वर्षको अन्त्य देखि वार्षिक वित्तीय विवरण (मिति असार ३२, २०८२ को वित्तीय अवस्था दर्शाउने वित्तीय विवरणहरु) प्रकाशन वा जारी गर्न स्वीकृत नहुन्जेलको समयावधीमा सो विवरणले पेश गरेको वित्तीय अवस्था सम्बन्धी थप जानकारी दिने वा उल्लेख्य असर पार्ने कुनै पनि अनुकुल वा प्रतिकुल घटनाहरुलाई वित्तीय स्थितिको विवरणको मिति पश्चात्तका घटनाहरु भन्ने गरिन्छ । यस सम्बन्धी थप जानकारी NAS 10 "Events after reporting date" भनी बुँदा नं २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३ **प्रमुख लेखा नीतिहरु**

३.१ **मापनको आधार**

प्रस्तुत वित्तीय विवरण तल उल्लेखित अवस्थामा बाहेक ऐतिहासिक मूल्यका आधारमा तयार गरिएको छ ।

- ✓ अन्य व्यापारिक लगानी तथा लगानी सेक्युरिटिज (इक्वीटी शेयर) मा गरेको लगानीलाई NFRS 9 बमोजिम उचित मूल्यमा मापन गरिएको छ ।
- ✓ परिशोधित लागत (Amortized Cost) मा मापन गरेको वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्वलाई करिबी प्रभावकारी व्याज दरको आधारमा मापन गरिएको छ ।

३.२ **नगद र नगद समान**

नगद तथा नगद समान अन्तर्गत नगद मौज्दात, बैंकमा तथा वित्तीय संस्थमा रहेको मौज्दात र माग, तिन महिना वा सोभन्दा कम अवधि भएका अत्याधिक तरल वित्तीय सम्पत्ति तथा अल्प सुचनामा प्राप्त हुने रकम पर्दछ । यस्ता नगद तथा नगद समानहरूको उचित मूल्यमा हुने परिवर्तनको जोखिम एकदमै कम हुन्छन् र सहकारीले यी सम्पत्तिहरूको प्रयोग अल्पकालिन प्रतिवद्धता पुरा गर्न गर्दछ ।

वित्तीय स्थितिको विवरणमा नगद तथा नगद समान परिषोधित लागत (Amortized Cost) मा मापन गरिएको छ ।

३.३ **वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व**

क) प्रारम्भिक पहिचान तथा लेखाङ्कन

सहकारीले प्रारम्भिक रुपमा आफ्नो वित्तीय अवस्थाको विवरणमा वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वलाई तब मात्रै लेखाङ्कन गरिन्छ जब यो उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष (Party to Contractual Provision) हुन्छ ।

सहकारीले सुरुमा ऋण र सापटी, निक्षेप र सहायक दायित्वहरू उनीहरूको उत्पत्ति भएको मितिमा लेखाङ्कन गर्दछ जुनबेला सहकारी उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष बन्छ । ईक्विटी उपकरणमा लगानीलाई व्यापारको मितिमा लेखाङ्कन गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्तिको नियमित हुने खरिद र विक्रीलाई चुक्ता हुने मितिमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

ख) **वित्तीय सम्पत्तिको वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन**

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पहिचान भईसके पश्चात् सो को मापन उक्त वित्तीय उपकरणको वर्गीकरणले निर्क्योल गर्ने गर्दछ । सुरुवातमा पहिचान गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ :

- ✓ परिशोधित मूल्य (Amortized Cost) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति
- ✓ बजार मूल्यमा (Fair Value) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

उक्त वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन निम्न दुई मापदण्डहरुको आधारमा गरिन्छ :

- ✓ वित्तीय सम्पत्तिलाई व्यवस्थापन गर्न अपनाईएको व्यवसायिक मोडेल **(Business Model)**
- ✓ वित्तीय सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने नगद प्रवाहको प्रकृति

३.३.१ परिशोधित मूल्य (Amortized Cost) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

निम्न लिखित दुवै मापदण्डहरु पुरा हुँदाको अवस्थामा वित्तीय सम्पत्तिलाई परिशोधित मूल्यमा वर्गिकरण गरी मापन गरिन्छ ।

१. **Business Model परिक्षण** :

कुनै वित्तीय सम्पत्ति प्राप्ति गर्दा सो लाई पुरै करार अवधि सम्मै निसर्ग धारण गरी करार अनुसार नगद प्रवाह संकलन गर्ने उद्धेश्य भएको ।

२. **नगद प्रवाहको प्रकृति र विशेषताको परिक्षण**

सम्झौता गरिएको शर्त नामामा उल्लेख गरे बमोजिम तोकिएको मितिमा बाँकी रहेको साँवा तथा त्यसमा पाकेको ब्याजको भुक्तानीको लागि मात्र नगद प्रवाह हुने ।

यस परिक्षणको लागि ब्याज भन्नाले तोकिएको अवधिको वक्यौता साँवामा निहित Credit Risk र सो को Time Value of Money को लागि भुक्तानी हुने ब्याजलाई मात्र बुझिन्छ । Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गिकरण गरिएको बाहेक उपरोक्त दुवै मापदण्ड पुरा गर्ने सबै ऋणपत्र उपकरणहरु (Debt Instrument) प्रभावकारी ब्याज दर (Effective Interest Rate) को करिबी दर प्रयोग गरी परिषोधित मूल्यमा हानी घटाएर मापन गरिएको छ ।

Amortized Cost मा मापन भई Hedging को लागि प्रयोग नभएका वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा वा क्षिण हुँदा वा बजार मूल्यमा पुनर्वर्गीकृत हुँदा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिएको छ ।

३.३.२ बजार मूल्यमा (Fair Value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

Amortized Cost मा मापन गरिएका बाहेकका वित्तीय सम्पत्तिहरु बजार मूल्यमा वर्गीकरण तथा मापन गरिन्छन् । बजार मूल्य भित्र निम्न दुई उपवर्ग रहेको छन् :

१. नाफ नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value Through Profit or Loss),

२. अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value Through Other Comprehensive Income)

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरुलाई उक्त सम्पत्ति प्राप्ति गर्दाको समयमा नै छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्धेश्यले प्राप्ति गरिएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरुको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाईन्छ ।

३.३.३ अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिको ईक्विटी शेयरमा लगानी भई सिर्जीत वित्तीय सम्पत्ति (FVTOCI)

छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी फाईदा आर्जन गर्ने उद्धेश्य राखी लगानी गरिएका बाहेक ईक्विटी शेयरमा गरिएका लगानीलाई अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिमा वर्गीकरण र मापन गरिएको छ । यो वर्गमा वर्गीकरण गर्दा सो निर्णय अपरिवर्तनीय हुने गर्छ । यो वर्गमा वर्गिकृत ईक्विटी शेयरमा लगानी भएको वित्तीय सम्पत्तिबाट आर्जन हुने लाभांश आम्दानी सो पाकेको वर्ष नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिन्छ ।

यस्ता वित्तीय सम्पत्तिको आवधिक पुनरमूल्याङ्कन गर्दा बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनले हुने फाईदा वा घाटालाई अन्य विस्तृत आयमा देखाई जेथा (Equity) मा भएको परिर्वतन सम्बन्धिको विवरणमा प्रस्तुत गर्ने गरिएको हुन्छ । उक्त वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग गर्दा हुने सञ्चित नाफालाई Equity मा भएको परिर्वतन सम्बन्धिको विवरणबाट सोझै सञ्चित मुनाफामा रकामन्तर गरिन्छ, तथापि सञ्चित नाफा

मध्ये विक्री/निसर्ग गरिएको आ.ब. सँग सम्बन्धित नाफालाई उक्त आ.व को नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तथापी सो नाफाको कारणले उत्पन्न हुने कर्मचारी बोनस तथा करको खर्चलाई नाफा नोक्सान खातामा नै देखाईएको छ । अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्यमा समायोजन हुने प्रकृतिको Equity शेयरमा लगानी भई सिर्जीत वित्तीय सम्पत्तिको थप विवरण बुँदा ५.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ग) **वित्तीय दायित्वका दायित्वको वर्गीकरण तथा मापन**

NFRS 9 – "वित्तीय उपकरण" (Financial Instruments) अनुसार वित्तीय दायित्वलाई सोको वर्गीकरणका आधारमा मापन गर्ने गरिन्छ । वित्तीय दायित्वहरुलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ:

- ✓ नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व
- ✓ Amortized Cost मा वर्गीकृत वित्तीय दायित्व

३.३.४ नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरुलाई उक्त दायित्व सृजना हुँदा छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले सृजित भएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरुको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाइन्छ । प्रस्तुत वित्तीय प्रतिवेदनमा नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका कुनै पनि वित्तीय दायित्व रहेको छैन ।

३.३.५ Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व बाहेक अन्य सबै वित्तीय दायित्वलाई Amortized Cost मा वर्गिकृत गरिएको छ । शुरुवाती मापन पश्चात्त परिषेधित लागतमा लेखाङ्कन गरिएका वित्तीय दायित्वलाई करिबी प्रभावकारी व्याजदर को प्रयोगबाट मापन गरिएको छ । सो वित्तीय दायित्वको परिशोधन खर्च तथा दायित्व निसर्ग हुँदाको समयको फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

घ) **वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पूनरवर्गीकरण**

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पूनरवर्गीकरण व्यवस्थापनको छनौटमा उपकरण अनुसार फरक हुन सक्छ । वित्तीय सम्पत्तिको पूनरवर्गीकरण सो सम्पत्ति प्राप्त गर्दाको समयमा व्यवस्थापनले छनौट गरेको व्यावसायिक Model मा परिवर्तन भएको अवस्थामा मात्र गर्न सकिन्छ । NFRS 9 ले अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिको Equity शेयरमा लगानी भई सृजित सम्पत्तिलाई पूनरवर्गीकरण गर्न बन्देज लगाएको छ ।

व्यवस्थापनको अवधारणामा कुनै वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वको पूनरवर्गीकरण गर्नु जरुरी देखिएमा यस्तो पूनरवर्गीकरणबाट लेखामा हुने प्रभाव तथा समायोजनहरु सो पूनरवर्गीकरणको मितिमा तथा सो मिति पश्चात मात्र लागू हुन्छ । सो मिति अघिका कुनै पनि वित्तीय विवरणलाई पूनरलेखन गरिँदैन ।

कुनै वित्तीय सम्पत्ति नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुनै प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति वर्गमा पूनरवर्गीकरण गरिँदा सो गर्दाको मितिको बजार मूल्यमा मापन र लेखाङ्कन गरिन्छ । यसरी मापन गर्दा उक्त वित्तीय सम्पत्तिको पूनरवर्गीकरण हुनु अघिको किताबी मूल्य र पूनरवर्गीकरण गर्दाको बजार मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा समायोजन गरिन्छ ।

ङ) वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्ग

३.३.६ वित्तीय सम्पत्तिको निसर्ग

निम्न उल्लेखित कुनै पनि अवस्थामा संस्था को वित्तीय सम्पत्ति पुर्ण वा आंशिक रूपमा निसर्ग भएको स्थिति हुन आउँछ:

- ✓ सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार समाप्त हुँदा
- ✓ सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार हस्तान्तरण गरिएमा सो सँग जोडिएको सम्पूर्ण जोखिम तथा प्रतिफल पनि हस्तान्तरण हुँदा
- ✓ यसरी निसर्ग भएको वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा रहेको किताबी मूल्य र सो निसर्गबाट प्राप्त जम्मा मूल्य तथा सो सँग सम्बन्धित अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा रहेको सञ्चित फाईदा वा घाटाको योगमा फरक भएमा सो फरक रकमलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.३.७ वित्तीय दायित्वको निसर्ग

कुनै वित्तीय दायित्वसँग जोडिएको दायित्वहरु समाप्त भएको अवस्थामा सो दायित्व निसर्ग भएको मानिन्छ । यसरी निसर्ग हुँदा उक्त वित्तीय दायित्वको किताबी मूल्य र निसर्ग हुँदा तिरेको मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

च) वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको फेयर भ्यालु निर्धारण

तरल बजारमा कारोवार हुने वित्तीय उपकरण (डेरिभेटिभ उपकरण सहित) को फेयर भ्यालु वासालातको मितिको बिड (Bid) अथवा प्रस्तावित अन्तिम मूल्य (Closing Price) हो । सक्रिय बजार नहुने वित्तीय उपकरणहरुको फेयर भ्यालु विभिन्न मूल्य निर्धारण विधिहरु (गणितीय विधि) प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ । यो विधिहरुलाई चाहिने निवेशहरु (inputs) सम्भव भएसम्म अवलोकन गर्न सकिने बजार तथ्याङ्कबाट लिइन्छ । फेयर भ्यालु विभिन्न मूल्य निर्धारण विधिहरुको प्रयोग गरी मापन गरिन्छ । यस प्रकृया अर्न्तगत भविष्यमा अपेक्षित नगद प्रवाह निर्धारण गर्ने र वासालात मितिसम्म “डिस्काउन्ट”(छुट) गर्नु पर्दछ । यी उपकरणहरुको लागि अनुमान गरिएको भविष्यमा अपेक्षित नगद प्रवाह मार्केट(बजार) तथ्याङ्कको धारणा (assumption) मा भर पर्दछ । त्यसैले फेयर भ्यालुको अनुमान फरक पर्ने हुँदा बजारबाट प्राप्त (realizable) नहुन सक्दछ । विभिन्न बजार धारणाहरु (assumptions) अन्तर्गत मानहरु पनि महत्वपूर्ण रुपले (Significantly) फरक पर्न सक्दछ ।

संस्थाले निम्न फेयर भ्यालु पदानुक्रम अनुसार फेयर भ्यालु मापन गरेको छ । यसले मापन गर्न प्रयोग हुने निवेश (inputs) को महत्वलाई झल्काउँदछ ।

स्तर-१:- समान उपकरणका लागि सक्रिय बजारमा उद्धृत बजार मूल्यहरु (Unadjusted)।

स्तर-२:- अवलोकन योग्य निवेशहरु (observable inputs) को आधारमा या त सिधै (मूल्यको रुपमा) वा अप्रत्यक्ष रुपमा (मूल्यबाट प्राप्त) मूल्य निर्धारण विधि । यस वर्ग अन्तर्गत उपकरणहरुको मूल्य निम्न तरिकाहरु प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ -

(क) समान उपकरणका लागि सक्रिय बजारमा उद्धृत बजार मूल्य वा

(ख) सक्रिय बजार भन्दा कम मानिने बजारहरुमा समान उपकरणका लागि उद्धृत मूल्य वा

(ग) अन्य मूल्य निर्धारण विधिहरु जहाँ सबै महत्पूर्ण निवेशहरु (inputs) प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा बजार तथ्याङ्कबाट निरीक्षण गर्न सकिन्छ ।

स्तर-३:- निरीक्षण गर्न नसकिने महत्वपूर्ण निवेशहरु (signficant unobservable inputs) प्रयोग गरिने मूल्य निर्धारण विधि । यस वर्ग अर्न्तगत समान उपकरणहरुको उद्धृत मूल्यलाई आधार मानी मूल्य निर्धारण गरिने उपकरणहरु पर्दछन् । यसरी मूल्याङ्कन गर्दा महत्वपूर्ण निरीक्षण गर्न नसकिने

समायोजन (significant unobservable adjustments) वा धारणाहरु (assumptions) तय गर्न आवश्यक पर्दछ ।

संलग्न वित्तीय प्रतिवेदनमा भएका सम्पत्ति तथा दायित्वको बजार मूल्यको निर्क्योल गर्न अपनाइएको पद्धतिको बारे थप जानकारी बुँदा नं. ५.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

छ) वित्तीय सम्पत्तिमा हुने नोक्सानी

संस्थाले वित्तीय विवरण बनाउँदा कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सान भए नभएको बारे प्रमाण सहित आंकलन गर्ने गरेको हुन्छ । उक्त प्रमाणले त्यस्तो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई नकारात्मक असर गरेको दर्शाएमा सो वित्तीय सम्पत्ति नोक्सान भएको ठहर गरी त्यसमा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने गरिएको हुन्छ ।

यस्तो नोक्सानी रहेको छ भन्ने अवस्थाको उजागर कुनै एक प्रमाणबाट मात्र नभई प्रमाणहरुको सामुहिक आंकलनबाट पनि गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्तो नोक्सानी व्यवस्था उजागर गर्ने केही प्रमाणहरु यस प्रकार रहेका छन्:

- ✓ खराब वित्तीय अवस्था
- ✓ सम्झौताका शर्तहरुको उल्लङ्घन गरेको जस्तै ब्याज तथा साँवा भुक्तानीमा अनियमितता
- ✓ ऋणी टाट पल्टिन सक्ने सम्भावना रहेका
- ✓ वत्तीय सम्पत्तिबाट सुरुवातमा भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनी आंकलन गरिएको नगद प्रवाह भन्दा हाल गरिएको आंकलन कम भएमा

३.४.८.१ नोक्सानी व्यवस्था/नोक्सानी व्यवस्था फिर्ता तथा अपलेखन

वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था मापन गर्दाको किताबी मूल्य तथा सो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनि आंकलन गरिएको नगद प्रवाहलाई उक्त सम्पत्तिको पहिलो पटक पहिचान र लेखाङ्कन गर्दा प्रयोग गरिएको समायोजित ब्याज दरले **Discounting** गर्दा हुनआउने रकम बीचको फरकलाई जनाईन्छ । यस्तो नोक्सानी व्यवस्थालाई नाफा नोक्सान खातामा खर्च जनाइन्छ र वित्तीय सम्पत्तिको किताबी मूल्यबाट उक्त नोक्सानी बराबरको रकम घटाएर प्रस्तुत गरिन्छ ।

नोक्सानी व्यवस्था गर्नु पर्ने भनी उजागर गर्ने प्रमाणहरुले दर्शाएको अवस्थामा सुधार हुँदा सो सम्पत्तिमा पहिले गरिएको नोक्सानी व्यवस्थालाई फिर्ता गरी नाफा नोक्सान खातामा आम्दानी जनाइन्छ तथा यसरी पहिले गरिएको नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता गर्दा सो सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई फिर्ता भए बराबरको रकमले बढाएर देखाइन्छ ।

३.४.८.२ एकल ऋर्णको नोक्सानी व्यवस्था

एकल रुपमा महत्वपूर्ण ऋणको नोक्सानी व्यवस्था गर्न निम्न आधारहरुलाई मध्यनजर गरिएको हुन्छ:

- ✓ सो एकल ग्राहक समूहमा प्रवाहित सम्पूर्ण ऋण रकम
- ✓ ग्राहकको व्यापारको सम्भाव्यता तथा ऋण भुक्तानी गर्न सक्ने क्षमता
- ✓ भुक्तानी तथा असुलीको अनुमानित रकम र भुक्तानी मिति
- ✓ धितोबाट उठ्न सक्ने अनुमानित रकम

३.४.८.३ सामुहिक ऋण नोक्सानी व्यवस्था

उस्तै प्रकृतिका ऋणहरुलाई समूहमा वर्गीकरण गरिन्छ । सामुहिक ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको आंकलन साँख्यिकीय (Statistical) पद्धतिको माध्यमबाट गरिन्छ । यस्तो सामुहिक ऋणमा बिगतमा भएको नोक्सानी दरलाई "Net Flow Rate" विधिबाट निर्धारण गरिन्छ । यस विधि अनुसार विगतमा प्रवाहित ऋणहरुलाई समूह अनुसार भाखा नाघेको आधारमा विभिन्न अवधिमा वर्गीकरण गरी सो समूहको

'Default' को सम्भाव्यता अनुमान गरिन्छ । उक्त सम्भाव्यतालाई आवधिक रुपमा पूनरावलोकन गर्ने गरिन्छ ।

३.४.८.४ पूनरसंरचना र पूनरतालिकीकरण भएका ऋणको नोक्सानी व्यवस्था

संस्थाले सम्भव भएसम्म ऋणको धितो अधिग्रहण गर्नु भन्दा सम्भाव्यताको आंकलन गरी त्यस्ता ऋणलाई पूनरतालिकीकरण अथवा पूनरसंरचना गरिएको हुन्छ । यसरी पूनरतालिकीकरण वा पूनरसंरचनाको लागि संस्था तथा ऋणी दुवै पक्ष सहमत भए पश्चात् सो ऋणमा गर्नु पर्ने ऋण नोक्सानी व्यवस्था सो ऋणको सुरुवातको समायोजित ब्याज दरकै आधारमा गरिन्छ । यसरी ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरे पश्चात सो ऋणलाई भाखा नाघेको ऋणको रुपमा गणना गरिँदैन । यस्ता ऋणलाई एकल रुपमा महत्वपूर्ण राख्ने वा सामुहिकृत ऋणमा वर्गीकरण गरी ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको आंकलन गर्ने गरिन्छ ।

३.४.८.५ NFRS 9 - वित्तीय उपकरण - पहिचान, लेखाङ्कन तथा मापन (ऋण नोक्सानी व्यवस्था सम्बन्धी)

प्रस्तुत वित्तीय विवरण तयार गर्दा बुँदा २.१.२(क) मा प्रस्तुत गरिएको वैकल्पीक व्यवस्थाको उपयोग गरिएको छ । तदअनुरुप, संस्थाले ऋण लगानीमा रु. ८,५१,६३,८८१।०० कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गरेको छ । यस आर्थिक वर्षमा थप २५,००,०००।०० व्यवस्था गरिएको छ ।

३.४.९ प्रचलित ब्याज दर भन्दा कममा कर्मचारीलाई प्रवाहित सापटी

संस्थाले आफ्ना कर्मचारीहरुलाई मानव संशाधन व्यवस्थापन नियमावलीको प्रावधान भित्र रही सहुलियत ब्याज दरमा ऋण सापटी प्रवाह गर्ने गरेको छ । कर्मचारीबाट ऋण सापटीको भूक्तानीका लागि भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई सोही प्रकृतिका ऋणको बजारमा प्रचलित ब्याज दरले Discounting गरी सो ऋणको बजार मूल्य निर्धारण गरिन्छ । ऋणको शुरुवाती Transaction Price तथा उक्त बजार मूल्यको फरक कर्मचारी सुविधाको रुपमा र बाँकी रकमलाई वित्तीय सम्पत्तिको रुपमा Amortised Cost मा मापन गर्ने गरी लेखाङ्कन गरिएको छ ।

कर्मचारीलाई प्रवाहित ऋण सापटीसँग सम्बन्धित अग्रिम भुक्तानी भएको कर्मचारी सुविधालाई उक्त ऋण सापटीको अवधिमा परिशोधन गरी खर्च लेख्ने गरिन्छ । सो ऋणको बजार मूल्यमा समायोजित ब्याज दर अनुसार हुने ब्याज आम्दानीको फरकलाई परिशोधन खर्चको रुपमा उक्त अग्रिम भुक्तानी भएको कर्मचारी सुविधाबाट परिशोधन गर्दै लेखाङ्कन गरिएको छ ।

३.४.१० Amortized Cost को मापन

कुनै वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको **Amortized Cost** को रुपमा सो को सुरुवाती किताबी मूल्यमा साँवा भुक्तानीको रकम, संचित परिशोधन खर्च तथा संचित नोक्सानी व्यवस्थाको रकम समायोजन गरे पछिको रकमलाई जनाईन्छ ।

कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने वा वित्तीय दायित्वको लागि भविष्यमा भुक्तानी हुने रकमलाई **Discount** गर्दा हुन आउने मूल्य सो वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको आजको किताबी मूल्य बराबर हुन्छ भने, यसरी भविष्यमा प्राप्त हुने वा भुक्तानी हुने रकमलाई **Discount** गर्न प्रयोग भएको उक्त ब्याज दरलाई समायोजित ब्याजदर भनिएको छ । संस्थाले समायोजित ब्याज दरका आधारमा वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको **Amortized Cost** मापन गर्ने गरेको छ ।

३.४ लगानी सम्पत्ति (Investment Properties)

एनएफआएस १६ (सम्पत्ति तथा उपकरण) बमोजिम वर्गीकरण गरिएको सम्पत्ति तथा उपकरण र एनएफआएस ५ (विक्रीका लागि उपलब्ध गैर अचल सम्पत्ति र बन्द गरिएको संचालन) बमोजिम वर्गीकरण गरिएको बाहेक जग्गा वा भवन वा दुबै लगानी सम्पत्ति हुन् । संस्थाले गैर बैंकिङ्ग सम्पत्तिको रुपमा प्राप्त गरेको जग्गा वा भवन वा दुबैलाई लगानी सम्पत्तिको रुपमा वर्गीकरण गरेको छ । संस्थाले लगानी सम्पत्तिलाई NAS 16 अनुसार ऐतिहासिक मुल्यमा लेखाङ्कन गर्ने नीति लिएको छ र उक्त

लगानी सम्पत्ति अन्तर्गतको भवनको ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रासकट्टी तथा सञ्चित क्षयिकरणको नोक्सानीलाई घटाएर प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ ।

३.५ सम्पत्ति तथा उपकरण

सहकारीले **NAS 16 – "Property, Plant & Equipment"** को व्यवस्था अनुसार आफ्ना स्थिर सम्पत्ति र कार्यालय उपकरणहरुको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

संस्थालाई स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको उपयोगबाट भविष्यमा अवश्यम्भावी आर्थिक लाभ हुने सम्भावना रहेको तथा सो स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको लागत मापन गर्न सकिएको अवस्थामा मात्र त्यस्ता स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको पहिचान गर्ने गरिन्छ । संस्थाले NFRS 16 पट्टा (Lease) को प्रावधान अनुसार **आर.ओ.यू सम्पत्ति** लाई समेत सम्पत्ति तथा उपकरण अन्तर्गत नै प्रस्तुत गर्ने नीति लिएको छ ।

पहिचान भएका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको लागतलाई मापन गरी लेखाङ्कन गरिन्छ । लागत मापन गर्दा सो स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण प्राप्ति वा निर्माणका लागि भएका पुँजीकृत गर्न मिल्ने सबै खर्चलाई सो सम्पत्तिको लागतको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । उक्त प्रकृति बाहेकका अन्य खर्चहरुलाई खर्च भएकै अवधिमा प्रोदभावी आधारमा नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

स्थर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई "Cost Model" मा लेखाङ्कन तथा प्रस्तुत गर्ने संस्थाको लेखा नीति रहेकोछ । यस Model अनुसार स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रासकट्टी तथा सञ्चित क्षयिकरणको नोक्सानीलाई घटाएर प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ । संस्थाले आफ्नो कुनै पनि वर्गका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणका लागि पुनरमूल्याङ्कन Model अपनाएको छैन ।

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण बिक्री गरिएमा अथवा सो को प्रयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि आर्थिक लाभ लिन नसकिने अवस्था आंकलन भएमा, सो सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई निसर्ग गर्ने गरिन्छ । यसरी निसर्ग गर्दा सोमा हुने फाइदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।

ह्रासकट्टी

संस्थाले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण उपयोगको लागि उपलब्ध भएपछि निसर्ग हुने समयसम्मको अवधिमा ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ । लिजहोल्ड सम्पत्ति र आर.ओ.यू सम्पत्ति बाहेक, संस्थाले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको अनुमानित प्रयोग अवधिको आधारमा समदर ह्रासकट्टी प्रणाली (Straight Line Method) अनुसार ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ भने लिजहोल्ड र आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई भने पट्टा अवधिमा अपलेखन हुने गरी परिशोधन नीति अपनाइएको छ । सहकारीका बिभिन्न प्रकृतिका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको अनुमानित उपयोग अवधि निम्न बमोजिम छ ।

सम्पत्तिको प्रकृति	अनुमानित उपयोग अवधि
भवन	५० वर्ष
कार्यलय उपकरण	१० वर्ष
परिवहन साधन	१० वर्ष
फर्निचर तथा फिक्सर	१० वर्ष
अन्य सम्पत्ति	१० वर्ष
आर.ओ.यू सम्पत्ति	पट्टाको अवधि
लीज होल्ड सम्पत्ति	५ वर्ष
अदृश्य सम्पत्ति	५ वर्ष

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण निसर्ग वा विक्रीको लागि वर्गीकृत (Held for Sale) भएमा ह्रासकट्टी स्थगित गरिन्छ । यस्ता सम्पत्ति सक्रिय प्रयोगबाट निष्क्रिय नहुन्जेल, सोमा ह्रासकट्टी गरी राखिन्छ । ह्रासकट्टीको पद्दति, अनुमानित उपयोग अवधि तथा सो अवधि पश्चात बाँकी रहने मूल्य (Residual Value) को आवधिक रुपमा पूनरावलोकन तथा उचित समायोजन गर्ने गरिन्छ ।

सम्पत्तिको बाँकी रहने मूल्य, अनुमानित उपयोग अवधि तथा ह्रासकट्टीको विधिहरु समय सापेक्ष राख्न नियमित रुपमा पूनरावलोकन तथा उचित समायोजन गर्ने गरिन्छ ।

३.६ अदृश्य/अमूर्त सम्पत्ति

खरिद गरिएको कम्प्यूटर सफ्टवेयर लाइसेन्सहरुको खरिद गर्न र प्रयोग गर्न सकिने अवस्थामा ल्याउनको निम्ति लागेको लागतलाई पूँजीकृत गरिन्छ । कम्प्यूटर सफ्टवेयर लागतलाई अपेक्षित उपयोगी अवधिको आधारमा परिशोधन गरिन्छ । सफ्टवेयर चालु अवस्थामा राख्न लाग्ने रकमलाई खर्चको रूपमा मान्यता दिइन्छ ।

सफ्टवेयरलाई प्रयोगको लागि उपलब्ध मिति देखि समादर विधिमा, अनुमानित उपयोगी अवधिमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा यसको परिशोधन गरिन्छ । हालको र तुलनात्मक अवधिको लागि सफ्टवेयरको अनुमानित उपयोगी अवधि **५ वर्ष** हो ।

अभौतिक सम्पत्ति विक्री गरिएमा अथवा सोको उपयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि आर्थिक लाभ लिन नसकिने अवस्था भएमा सोको किताबी मूल्यलाई निसर्ग गर्ने गरिन्छ । यसरी अभौतिक सम्पत्ति निसर्ग गरिँदा सो मा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।

३.७ आयकर

संस्थाले आयकर लेखाङ्कन **NAS 12 – Income Tax** को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ । आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

क) चालु कर

चालु कर भनेको यस वर्षको नाफा वा नोक्सानमा हुने अपेक्षित तिर्नु पर्ने वा पाउनु पर्ने करको रकम हो जुन रिर्पोटिङ्ग मितिमा लागू गरिएको वा ठोस रूपमा लागु गरिएको करका दरहरू प्रयोग गरी गणना गरिन्छ ।

ख) स्थगन कर

आर्थिक वर्षको अन्त्य मितिमा कर आधार र किताबी मूल्यको अस्थायी भिन्नताहरुमा स्थगन कर पहिचान गरिन्छ । स्थगन कर आर्थिक वर्षको अन्त्य मितिमा संस्थामा लागू हुने त्यो दर प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ जुन सम्बन्धित स्थगन आय कर सम्पत्ति प्राप्त हुँदा वा स्थगन आयकर दायित्व समाप्त हुँदा लागू हुने अपेक्षा गरिएको हुन्छ । स्थगन कर सम्पत्तिहरू तब मात्र मापन गरिन्छ जब भविष्यमा अस्थायी भिन्नताहरूको अन्त्य गर्न करयोग्य मुनाफा उपलब्ध हुनेछ भनी अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

३.८ **पट्टा दायित्व**

संस्थाले पट्टा (Lease) को पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन NFRS 16 – Lease को प्रावधान बमोजिम गरेको छ । NFRS 16 अनुसार पट्टालाई सम्झौताको रुपमा परिभाषित गरिएको छ जस अनुसार कुनै पहिचान गरिएको सम्पत्ति कुनै मूल्यको बदलामा केही समय अवधिको लागि नियन्त्रण गर्ने अधिकार उक्त सम्झौताले प्रदान गर्छ । NFRS 16 अनुसार छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टा तथा अंतर्निहित सम्पत्ति कम मूल्य भएको पट्टाको हकमा भाडा भुक्तानी खर्चको लेखाङ्कन पट्टा अवधि भर समदर (Straight Line Basis) गणना विधि अनुसार गरिएको छ भने अन्य पट्टाहरुको हकमा भने आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ । यसरी पहिचान भएको

आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई सम्पत्ति अन्तर्गत प्रस्तुत गरी ह्रासकट्टी गरिएको छ भने पट्टा दायित्वमा लाग्ने वित्तीय खर्चलाई ब्याज खर्चमा देखाइएको छ ।

पहिचान

पट्टको प्रारम्भिक मितिमा संस्थाले आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको पहिचान गर्दछ । **NFRS 16** अनुसार पट्टामा लिने संस्थाले तल उल्लेखित पट्टाहरुको सन्दर्भमा छुटको सुविधा लिएको बाहेक अन्य सबै पट्टाहरुको लागि पट्टा अवधि भरी आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको पहिचान गर्नुपर्छ ।

छुटको सुविधा लिन सकिने पट्टाहरु

- ✓ छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) वा
- ✓ अंतर्निहित सम्पत्तिको मूल्य कम भएको

छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टमा तिरेको भुक्तानीलाई सिधै अन्य सञ्चालन खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रारम्भिक मापन

पट्टा दायित्वको मापन

प्रारम्भिक मितिमा बाँकी रहेको पट्टा अवधि भरी भुक्तानी गर्नुपर्ने पट्टा रकमलाई पट्टमा निहित दर वा पट्टेदारको वृद्धिशील उधार दरले वर्तमान मूल्यमा मापन गर्नुपर्छ ।

संस्थाले पट्टद्वारको वृद्धिशील उधार दर १० प्रतिशत को दरले पट्टा दायित्वको मापन गरेको छ ।

आर.ओ.यू सम्पत्ति

आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई शुरुमा लागतमा लेखाङ्कन गरिन्छ । आर.ओ.यू सम्पत्तिको लागतमा निम्न रकमहरु जोडिएका हुन्छन् ।

- आर.ओ.यू सम्पत्ति = प्रारम्भिक प्रत्यक्ष लागत + NAS 37 अनुसार स्थापित गर्न, हटाउन वा पुनर्स्थापना गर्न लाग्ने अनुमानित लागत + प्रिपेड लिज भुक्तानी –प्राप्त पट्ट प्रोत्साहन

पछिको मापन (Subsequent Measurement)

आर.ओ.यू सम्पत्ति

प्रारम्भिक मिति पश्चात्त, आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई NAS 16 अन्तर्गत पुनर्मूल्याङ्कंन मोडल लागू नगरेको खण्डमा लागत मोडलमा मापन गरिन्छ ।

लागत मोडलमा मापन गरिएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई त्यसको लागतमा संचित ह्रासकट्टि र संचित हानी नोक्सानी घटाई धारा ३४.३ मा निर्दिष्ट गरिएको पट्टा दायित्वको पुन मापन बापतको रकम समायोजन गरी देखाउने गरेको छ । संस्थाले लागत मोडलमा मापन गरिएको आर.ओ.यू सम्पत्तिलाई NAS 16 सम्पत्ति तथा उपकरणको प्रावधान अनुसार नै ह्रासकट्टिको लेखाङ्कन गर्ने गरिएको छ ।

पट्टा दायित्व

पट्टा दायित्वलाई अन्य वित्तीय दायित्व सरह (जस्तै परिशोधित लागतको आधारमा) नै लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ । पट्टा दायित्वलाई प्रारम्भिक मिति पश्चात्त निम्न हिसाबले मापन गरिन्छ :

- ✓ पट्टा दायित्वमा प्रतिविम्वित हुने ब्याज खर्चले वृद्धि गर्ने
- ✓ पट्टा दायित्वको भुक्तानीलाई प्रतिविम्वित गर्ने रकमले कम गर्ने र
- ✓ कुनै प्रकारको पुनर्मूल्याङ्कन वा पट्टा संशोधन वा संशोधित फिक्स्ड लिज भुक्तानीको प्रतिविम्बित गर्ने खालको पुन: निर्धारित रकम

खर्चको पहिचान र मापन

पट्टामा लिने पक्षले पट्टासँग सम्बन्धित निम्न खर्चहरुको पहिचान गर्ने गर्दछ ।

- ✓ आर.ओ.यू सम्पत्तिको ह्रासकट्टि
- ✓ पट्टा दायित्वमा ब्याज खर्च
- ✓ आर.ओ.यू सम्पत्तिको हानी
- ✓ परिर्वतनशिल पट्टा भुक्तानी रकम जुन पट्टा दायित्वमा समावेश गरिएको थिएन ।

आर.ओ.यू सम्पत्तिको ह्रासकट्टि खर्च र हानीलाई नाफा नोक्सान विवरणको ह्रास कट्टि र परिशोधन खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ भने पट्टा दायित्वमा ब्याज खर्चलाई नाफा नोक्सान विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.९ सम्भावित दायित्वहरु

संस्थाले सम्भावित दायित्वहरुको पहिचान तथा लेखाङ्कन **NAS 37 – Provisions, Contingent Liabilities & Contingent Assets** को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ । सम्भावित दायित्वहरुमा देहाय बमोजिमका विषयहरु समावेश गरिएका छन्:

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता सम्भावित दायित्वहरु जसको अस्तित्व संस्थाको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहेका भविष्यका एक वा एकभन्दा बढि अनिश्चित घटनाक्रमहरुले निर्क्यौल गर्दछ ।

विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरु

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको

संस्थाको जानकारीमा आएको सम्पूर्ण सारभूत (Material) दायित्वको लागि पर्याप्त व्यवस्था गरिएको छ। सारभूत दायित्वको भविष्यमा उत्पन्न हुने परिणाम मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको खण्डमा त्यस्ता दायित्वलाई सम्भावित दायित्व अन्तर्गत देखाइन्छ ।

३.१० आयको पहिचान

अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक, संस्थाले आम्दानीलाई NFRS 15 – “Revenue from Contracts with Customers” को प्रावधान बमोजिम पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

३.१०.१ ब्याज आम्दानी

ब्याज आम्दानीमा ऋण लगानी, नाफा-नोक्सानको माध्यमबाट Fair Value मा मापन गरिएका बाहेकका सुरक्षणपत्रमा गरिएको लगानी, नगद तथा नगद समान, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको नगद, कर्मचारीलाई प्रदान गरेको ऋण सापटीमा प्राप्त ब्याज रकमहरु समावेश हुन्छ । यसरी ब्याज आम्दानी जनाउँदा संस्थाले माथि उल्लेखित बुंदा २.१.२ को (ख) अनुसार वैकल्पिक व्यवस्थालाई अवलम्बन गरेको छ ।

संस्थाले धितोको “खुद प्राप्ति मूल्य” जतिसुकै भए पनि उक्त ऋणमा उठ्नु पर्ने साँवा तथा ब्याज १२ महिना भन्दा बढी बक्यौता रहेको अवस्थामा, उपरोक्त ब्याजलाई ब्याज आम्दानी जनाउने गरेको छैन ।

३.१०.२ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

ऋण सेवाबाट प्राप्त हुने शुल्क तथा कमिशन, ऋण नवीकरण वा स्वीकृत भएपश्चात आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ । ऋण सम्बन्धी अन्य सहायक सेवा तथा सदस्यलाई प्रदान गरिने अन्य सेवा सुविधा वापत प्राप्त हुने अन्य सबै शुल्कहरु सेवा प्रदान गरे पश्चात आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ । यस सम्बन्धमा संस्थाले बुँदा २.१.२ (ख)मा उल्लेखित वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

३.१०.३ लाभांश आम्दानी

संस्थालाई शेयर लगानीबाट प्राप्त हुने नगद लाभांश सो लाभांश प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भएको मितिमा आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

बासिन्दा कम्पनीले घोषणा गरेको नगद लाभांशलाई श्रोतमा करकट्टी गरिए पश्चात् बाँकी रहेको खुद रकमका आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.१०.४ खुद व्यापारिक आम्दानी

संस्थाले व्यापारिक लगानी तथा दायित्वमा हुने ब्याज, लाभांश, तथा बजार मूल्यको उतारचढावले हुने आम्दानी वा खर्चलाई यस शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरेको छ । हाल संस्था कुनै प्रकारको खुद व्यापारिक आम्दानी भने रहेको छैन ।

३.१०.५ अन्य सञ्चालन आम्दानी

ब्याज आम्दानी, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी तथा व्यापारिक आम्दानी अन्तर्गत देखाइएका बाहेक अन्य प्रकृतिको आम्दानीलाई यस शिर्षक अन्तर्गत देखाइएको छ । विदेशी मुद्रा विनिमय दरमा भएको घटबढको कारणले हुने फाईदा वा घाटा, Equity शेयरमा भएको लगानीबाट हुने लाभांश आम्दानी, स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण वा लगानीको उद्देश्य भएका स्थिर सम्पत्तिको निसर्गबाट हुने आम्दानी आदिलाई यस शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.११ खर्चको लेखाङ्कन

३.११.१ ब्याज खर्च

सदस्यहरुको निक्षेप खाता, संस्थाले प्राप्त गरेको अन्य सापटी र पट्टा दायित्वको ब्याजलाई पाकेको आधारमा (Accrual Accounting) लेखाङ्कन गरिन्छ । प्रभावकारी ब्याज दरको करिबी दर प्रयोग गरी ब्याज खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.११.२ कर्मचारी खर्च

कर्मचारी खर्चको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कनको लागि संस्थाले NAS 19 – "Employee Benefits" को प्रावधान बमोजिम गरेको छ ।

क) अल्पकालीन कर्मचारी खर्चहहरु

ज्याला, तलब, भत्ता, बिदा बापतको रकम भुक्तानी तथा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १२ महिना भित्र भुक्तानी गरिने त्यस्ता सुविधाहरु (सवारी साधन सुविधा, सहुलियतपूर्ण ऋण) अल्पकालीन कर्मचारी खर्चहरुमा पर्दछन् । अल्पकालीन कर्मचारी खर्चको लेखाङ्कन कर्मचारीले सेवा प्रदान गरे पश्चात् वा सेवा प्रदान गरेको कारण क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने अधिकार सिर्जना भए पश्चात गरिन्छ ।

अल्पकालीन कर्मचारी खर्चलाई Discount नगरी मापन गरिन्छ र सेवा प्रदान गरेको बखतनै खर्च जनाइन्छ ।

ख) रोजगार पछिको सुविधा

NAS 19 (कर्मचारी सुविधा अनुसार परिभाषित योगदान योजना रोजगार पछि प्राप्त हुने लाभ योजना हो जसमा संस्थाले निश्चित रकम छुट्टै बैंक खाता/कोषमा योगदान गर्दछ र यदि कर्मचारीहरुको वर्तमान तथा पूर्व सेवा वापतको सम्पूर्ण कर्मचारी लाभ भुक्तानी गर्न यथेष्ट सम्पत्ति नभएको खण्डमा कुनै कानुनी र निर्मित दायित्व आउँदैन ।

परिभाषित योगदान योजनामा कर्मचारीले संस्थालाई दिएको सेवाको अनुपातमा रोजगारदाताले तिर्नु पर्ने योगदानलाई कर्मचारी खर्च भनेर **Due** भएको दिन खर्चमा लेखाङ्कन गरिन्छ । तिर्न बाँकी योगदानलाई दायित्वको रुपमा अन्य दायित्वमा देखाइन्छ । संस्थाले प्रशिक्षण अवधि पूरा भएका प्रत्येक कर्मचारीको तलबको २० प्रतिशत सामाजिक सुरक्षा कोषमा जम्मा गरेको छ । माथि उल्लेखित खर्चहरु NAS 19 बमोजिम परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गत योगदान गरिएको भनेर पहिचान गरिएको छ ।

परिभाषित लाभ योजना भनेको परिभाषित योगदान योजना बाहेकका अन्य रोजगार पछिको सेवा सुविधा हो । यसर्थ NAS 19 बमोजिम कर्मचारी उपदानलाई परिभाषित लाभ योजना मानिएको छ । संस्थाले आफ्नो सबै कर्मचारीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा सुचिकृत गराई सकेको हुनाले कर्मचारी उपदान बापतको सेवा सुविधा रहेको छैन ।

३.११.३ पट्टा खर्च

संस्थाले पट्टा (Lease) को पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन NFRS 16 – Lease को प्रावधान बमोजिम गरेको छ । जस अनुसार छोटो अवधि (१२ महिना भन्दा कम) को पट्टा तथा अंतर्निहित सम्पत्ति कम मूल्य भएको पट्टाको हकमा भाडा भुक्तानी खर्चको लेखाङ्कन पट्टा अवधि भर समदर (Straight Line Basis) गणना विधि अनुसार गरिएको छ भने अन्य पट्टाहरुको हकमा भने आर.ओ.यू सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको रुपमा लेखाङ्कन गर्ने गरेकोछ । यसरी पहिचान भएको आर.ओ(यू सम्पत्तिलाई सम्पत्ति तथा उपकरण अन्तर्गत प्रस्तुत गरी ह्रासकट्टी काटिएको छ भने पट्टा दायित्वमा लाग्ने वित्तीय खर्चलाई ब्याज खर्चमा देखाइएको छ ।

३.१२ शेयर पूँजी

शेयर पूँजीलाई चुक्ता मूल्यमा लेखाङ्कन गरिन्छ । शेयर सदस्यहरुलाई वार्षिक साधारण सभामा मत राख्न सक्ने र पारित लाभांश पाउने अधिकार हुन्छ । संस्थाको साधारण शेयर बाहेक अन्य कुनै प्रकृतिका शेयर रहेको छैन ।

३.१३ कोषहरु

जगेडा कोष र अन्य कोष

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६८ मा भएको व्यवस्था अनुसार संस्थाले आर्थिक वर्षको खुद मुनाफा रकमको २५ प्रतिशत रकम साधारण जगेडा कोषमा रकमान्तर गरिन्छ । सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७० मा भएको व्यवस्था अनुसार संस्थाले साधारण जगेडा कोष छुट्याई बाँकी रहेको रकमबाट संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषमा २५% र सहकारी प्रर्वद्धन कोषमा ०.५% रकम रकमान्तर गरिन्छ । सहकारी ऐन, २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ र संस्थाको विनियम बमोजिम अन्य शिर्षकमा संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रर्वद्धन कोषमा नाफा बाँडफाँड पछीको नाफा बाँडफाँड गरिन्छ ।

NFRS समायोजन कोष

संस्थाले **NFRS** बमोजिमको लेखा नीति अपनाएर वित्तीय विवरण बनाउने क्रममा यस अघिको लेखा नीतिको तुलनामा भएको परिर्वतन र सोका कारण सम्पत्ति तथा दायित्वको मूल्याङ्कनमा देखिने भिन्नतालाई यस **NFRS समायोजन** कोष अन्तर्गत प्रस्तुत गर्ने नीति लिएको छ । यस कोष अन्तर्गत ब्याज मुल्तवीबाट जनाईएको ब्याज आम्दानी, स्थगन कर सम्पत्ति बराबरको रकम र एनएफआरएस बमोजिम जनाइएको ख्याति पर्दछन् ।

३.१४ इकाई रिपोर्टिङ (Segment Reporting)

संस्थाले रिपोर्टिङ इकाई **(Reporting Segment)** को पहिचान गरी **NFRS 8 – Operating Segments** बमोजिम रिपोर्टिङ इकाइको छुट्टै वित्तीय विवरण तयार गरी समष्टीगत वित्तीय विवरणसँग भिडान गरी प्रस्तुत गर्नुपर्ने हुन्छ । छुट्टै इकाई रिपोर्टिङ आवश्यक नभएकाले छुट्टै इकाई रिपोर्टिङ गरिएको छैन ।

सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०८१/०८२

सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ को दफा ४६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी सहकारी संघ संस्थालाई जारी (चौथो संशोधन) निर्देशन, २०८१ लाई प्रभावकारी रुपमा लागु गर्नको लागि संस्थाले सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७८ (संशोधन सहित) तयार पारी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। यसले सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण कार्यविधिको कार्यान्वयन गरी संस्था मार्फत गरिने वित्तीय कारोबारलाई स्वच्छता एवं पारदर्शिता कायम गर्दै संस्थामा जोखिम कम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली मजबुद बनाएर संस्थागत सुशासन तथा लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग पुग्ने गरी कार्य सम्पादन गर्न सहयोग पुग्नेछ।

संस्थाले सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐनमा भएका व्यवस्थाहरुलाई पालना गर्दै आएको छ। संगठित अपराध तथा राजश्व छलिबाट आर्जित सम्पत्तिको व्यवस्थापनमा संस्थालाई प्रयोग हुन नदिन आवश्यक सावधानीहरु अपनाइएको छ। संस्थाले ऋण लगानी गर्दा सदस्यहरुबाट आवश्यक धितो लिई ऋण उपभोग गर्नुको प्रयोजन समेत स्पष्ट खुलाई प्रचलित कानून अनुसार कारोबार गर्ने सदस्यहरुलाई मात्र ऋण दिने नीति लिएको छ। १० लाखभन्दा माथिको भुक्तानीलाई अनिवार्य एकाउन्ट पेयी चेक मार्फत भुक्तानी गर्ने गरिएको छ। बिलहरुको भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित व्यक्ति, संस्था वा कम्पनीको नाममा कर चुक्ता गरेको प्रमाण जाँच गरी चेक मार्फत भुक्तानी गर्ने गरिएको छ।

एक दिनमा एक पटक वा पटक-पटक गरी १० लाख भन्दा बढी नगद निक्षेप जम्मा गर्ने सदस्यहरुलाई रकमको स्रोत स्पष्ट खुलाई र सो कारोबारको प्रमाण देखिने कागजपत्र सहित निक्षेप लिने गरिएको छ। एक लाखभन्दा माथिको नगद जम्मा र भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिको आधिकारिक परिचय-पत्रको प्रतिलिपि राख्ने व्यवस्था गरिएको छ। संस्थाको कार्यक्षेत्रभित्र स्थायी रुपमा बसोबास गरेको एकिन गरी बसोबास स्थान र पेशा सम्बन्धी पूर्ण जानकारी लिएर मात्र सदस्यता प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। कारोबारको स्रोतको जानकारी लिई सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन तथा नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरुलाई परिपालना गर्दै लगिएको छ।

तोकिएको सीमाभन्दा बढीको कारोबारको नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय जानकारी इकाईमा नियमित प्रतिवेदन पठाउने गरिएको छ। सम्पत्ति शुद्धिकरण ऐन, नियमावली तथा वित्तीय जानकारी इकाईले समय-समयमा दिएको निर्देशन पालना गर्न सहकारी विभागले सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई जारी गरेको निर्देशन बमोजिम संस्थाले कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्त गरेको छ।

संस्थाले संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी तालिम तथा गोष्ठीहरुमा सहभागी गराउँदै आएको छ। संस्थाले सूचना पाटी, रेडियो, समाजिक सञ्जाल तथा वेभसाइट मार्फत सूचना प्रकाशित गरी संस्थागत जानकारी तथा सदस्यहरुलाई आफ्नो पछिल्लो विवरण अद्यावधिक गर्न सूचना तथा जानकारी प्रेषण गरिहेको छ। साथै आगामी दिनमा यसलाई थप व्यवस्थित गरी सदस्य तथा संस्थाको कारोबारमा हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्दै लगिनेछ।

सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा निवारण सम्बन्धी यस आ.व. मा सम्पन्न कार्यहरुः

१. **सीमा र शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन (Threshold &Suspicious Transaction Report - TTR/STR) सम्बन्धमाः** सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन (चौथो संशोधन-२०८१ सहित), २०७४ को दफा १९ र दफा २१ को उपदफा २ अनुसार वित्तीय जानकारी इकाईमा अनुसूची-४ बमोजिमको सीमा कारोबार प्रतिवेदन (Threshold Transaction Report) कार्यान्वयन अधिकारी मार्फत प्रत्येक १५-१५ दिनको कारोबार समय भुक्तान भएको भोलिपल्ट नियामक निकायमा पुग्ने गरी गत आ.व. मा ७६ वटा सीमा कारोबार प्रतिवेदन पठाइएकोमा यस आ. व. मा ४५ वटा सीमा कारोबारको प्रतिवेदन र १ वटा शंस्कास्पद कारोबारको प्रतिवेदन (XML Report) वित्तीय जानकारी इकाईमा पेश गरिएको छ।

२. **कोपोमिसको कार्यान्वयन सम्बन्धमाः** सहकारी विभागको कोपोमिस पोर्टलमा यस आर्थिक वर्षसम्म २२,३९५ जना सदस्यहरुको सदस्य पहिचान अद्यावधिक गरिएको छ। साथै समष्टिगत विवरण, मासिक आर्थिक विवरण र सम्पत्ति शुद्धिकरण विवरणहरु नियमित रुपमा प्रविष्टि गर्ने गरिएको छ।

३. **नियमनकारी निकायमा प्रतिवेदन पेश सम्बन्धमाः** नियमनकारी निकायलाई पेश गर्नुपर्ने वार्षिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, कर चुक्ता प्रमाण-पत्र समयमानै पेश गर्ने गरिएको छ। साथै संस्थाको कार्यक्षेत्रका स्थानीय तहहरुको सहकारी ऐन अनुसारको सूचिकरण हुने र प्रतिवेदन पेश गर्ने गरिएको छ।

४. **सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी कानूनको पालना सम्बन्धमाः** सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन, २०७४ (चौथो संशोधन २०८१ सहित) अनुसार सदस्य पहिचान फारम, रकम जम्मा भौचर, कोर बैकिङ प्रणाली, सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी विवरणहरु पहिचान गर्न सक्ने विद्युतीय प्रणाली (AML/CFT Software) सहित सम्बन्धित फारमहरु तथा अवयवहरु अद्यावधिक गरी कारोबार गर्ने गरिएको छ।

५. **goAML Software सम्बन्धमाः** सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन, २०७४ (चौथो संशोधन २०८१ सहित) को दफा २१ को उपदफा २ अनुसार संस्थाको AML/CFT (Trust AML) सफ्टवयर मार्फत XML Format मा digital रिपोर्टिङ गर्ने गरिएको छ।

६. **जोखिम मूल्याङ्कन अध्यावधिक प्रतिवेदन सम्बन्धमाः** सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन (तेस्रो संशोधन, २०७९ र चौथो संशोधन २०८१ सहित), २०७४ को दफा १३ (२) र (३) मा उल्लेखित अनुसूची-३ बमोजिमको प्रतिवेदन सहकारी विभाग तथा संस्थाको नियमनकारी निकाय सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश हेटौंडामा प्रेषित गर्ने गरिएको छ।

यस आ.व. को वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार संस्थामा सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा निवारण र सोसँग सरोकार राख्ने विषय सम्बन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ।

विवरण	गत आ.व. (२०८०/०८१)	चालु आ.व. (२०८१/०८२)
जम्मा शेयर सदस्य संख्या	२७९२५	२७५८५
क) सदस्य (१० लाखसम्म शेयर हुने)	२७९२३	२७५८३
ख) सदस्य (१० लाख भन्दा माथि शेयर हुने)	२	२
ग) बचतकर्ता सदस्य (१० लाखसम्म)	२७६५८	२७३९३
घ) बचतकर्ता सदस्य (१० लाख भन्दा माथि)	२६७	१९२
ङ) ऋणी सदस्य (१० लाखसम्म)	३०१६	२७०५
च) ऋणी सदस्य (१० लाख भन्दा माथि)	४०७	४१३
छ) पहिचान अद्यावधिक भएका सदस्य संख्या	२२०००	२२३९५
ज) पहिचान अद्यावधिक नभएका सदस्य संख्या	५९२५	५१९०
झ) सीमा कारोबार प्रतिवेदनको संख्या	७६	४५
ञ) विद्युतीय कारोबार गर्ने सदस्य (मोवाइल बैंकिङ प्रयोगकर्ता)	१८००	१९६४
ट) विप्रेषण सेवा प्रयोग गर्ने सेवाग्राही संख्या	सदस्य ५५५७ र गैरसदस्य १६३० जना गरी जम्मा ७१८७	३४७२ जना सदस्य र ६५८ जना गैर सदस्य गरी जम्मा ४१३० जना (कारोबार रु.१७,९५,३५,७५६।-)
ठ) उच्च जोखिममा परेका सदस्य संख्या	-	३१७ (वार्षिक कारोबारको आधारमा)

विवरण	गत आ.व. (२०८०/०८१)	चालु आ.व. (२०८१/०८२)
ड) मध्यम जोखिममा परेक सदस्य संख्या	-	१०४५ (वार्षिक कारोबारको आधारमा)
ढ) मोबाइल बैकिङ सेवा मार्फत भएको कारोबार (वार्षिक)	-	संख्याः ५१,५१२ र रकमः रु.५८,३०,५२,९५९।५४
ण) संस्थाका टेलर मार्फत भएका कारोबारको संख्या (वार्षिक)	-	२,३१,९५१

७. **जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धमाः** संस्थालाई आन्तरिक तथा बाह्य जोखिमबाट बचाउनको लागि सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा जोखिम व्यवस्थापन नीति २०७८ (पहिलो संशोधन २०८१) मा उल्लेखित जोखिम मूल्याङ्कन गरी सञ्चालक समितिको नियमित बैठकमा छलफल गरिनुका साथै नियामक निकायमा प्रतिवेदन पेश गर्ने गरिएको छ। संस्थामा आवद्ध उच्च पदस्थ व्यक्तिहरुको रेकर्ड राखिएको छ र सदस्यले गर्ने बचत तथा ऋण कारोबारको आधारमा जोखिमको वर्गीकरण गरिएको छ। जोखिम वर्गीकरणको आधारमा सदस्यहरुको सदस्य पहिचान फाराम अध्यावधिक गर्ने गरिएको छ।

अन्त्यमा, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी राष्ट्रिय समस्यको रुपमा रहेको छ। अपराधिक कार्यबाट आर्जित सम्पत्ति तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी नयाँ प्रकृतिका आर्थिक अपराध हुन्। यस्ता अपराधहरु नियन्त्रण गर्न राष्ट्रिय रुपमा भएका साझा प्रयासहरु कार्यान्वयन गर्न संस्थागत जिम्मेवारी बहन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं साथै यस प्रयोजनको लागि आवश्यक सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु, सञ्चालक समिति, संस्था व्यवस्थापन, नियामक निकाय, संस्थालाई आवश्यक सफ्टवयर प्रदायक डेटम सिस्टम प्रा.लि. लाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु।

जय सहकारी। जय जनसचेतन ॥

कार्यान्वयन अधिकारी

सदस्य पहिचान फाराम (KYM) भर्ने बारेको सूचना।

संस्थाले विगतदेखि नै सदस्यहरुको सदस्य पहिचान फाराम (KYM) अद्यावधिक गर्दै आइरहेको व्यहोरा सर्वविदितै छ। यसै सन्दर्भमा केही सदस्यहरुले हालसम्म पनि आफ्नो सदस्य पहिचान फाराम अद्यावधिक नगर्नु भएको हुँदा यथाशिघ्र संस्थाको नजिकैका कर्यालयमा गई आफ्नो सदस्य पहिचान फाराम अद्यावधिक गर्नुहुन अनुराधे गर्दछौं।

तपाईले संस्थामा गर्ने वार्षिक कारोबार रकमको आधारमा प्रत्येक १ वर्ष, २ वर्ष र ३ वर्षमा तपाई सदस्यहरुले सदस्यता पहिचान फाराम अद्यावधिक गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोले संस्थाका कार्यालयहरुमा सम्पर्क गरी के कति वर्षमा पहिचान फाराम अद्यावधिक गर्नुपर्ने हो, सोही अनुसार अद्यावधिक गरिदिनुहुन सबै सदस्यज्यूहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

सदस्यता पहिचान फाराम अद्यावधि गर्न जाँदा हालसालै खिचिएको एक प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो, नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि र राष्ट्रिय परिचय पत्रको प्रतिलिपि अनिवार्य साथमा लिनुहोला।

– जनसचेतन साकोस

गुनासो सुनुवाई अधिकारीको प्रतिवेदन

संस्थामा आबद्धता जनाउने सदस्यहरुको संख्यामा दिनानूदिन वृद्धि हुँदै जाँदा कार्यक्षेत्रको समेत विस्तार हुँदै गएको परिपेक्ष्यमा सदस्यहरुका सल्लाह, सुझाव तथा गुनासाहरुको उचित सम्बोधन तथा समयमै व्यवस्थापनको लागि संस्थाले गुनासो संयन्त्रको विकासका अलवा गुनोसो सुनुवाई अधिकारीको व्यवस्था गरि यथासक्य छिटो र छरितो माध्यमबाट गुनासाहरुको सम्बोधनमा लागेको छ। सदस्यहरुको लागी खोलिएको संस्था र सो संस्थाबाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाहरु पनि सदस्यहरुका लागि भएको र प्रजातन्त्रको उत्कृष्ट उदाहरण सहकारी संस्था भएकाले आबद्ध सदस्यहरुका सल्लाह, सुझाव तथा गुनासाहरु संस्था सञ्चालनका महत्वपूर्ण कडिहरु हुन। हाल सहकारी विभाग तथा राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी निर्देशन तथा मापदण्डमा समेत ठुला सहकारी संस्थाहरुले गुनासो सुनुवाईको उचित व्यवस्थापन मिलाउनु पर्ने भनि नीतिगत व्यवस्था गरेको छ। विगतका बर्षहरुमा प्रत्येक सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रहरुबाट लिखित तथा मौखिक रुपमा प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरु संकलन गर्ने गरिएको र संकलित गुनासा तथा सुझावहरुलाई कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित सेवाकेन्द्र प्रमुख, शाखा प्रमुख, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र सञ्चालक समितिको तर्फबाट समाधान तथा सम्बोधन गर्ने गरिएकोमा हाल मानव संसाधन तथा व्यवस्थापन नीतिमा समावेश गरी गुनासो सुनुवाई अधिकारीको व्यवस्थापन गरी छिटो र छरितो तरिकाबाट सदस्यहरुका गुनासा तथा सुझावहरुलाई सम्बोधन गर्ने व्यवस्थापन गरिएको हो। सदस्यहरुको सुझाव तथा गुनासोहरु संकलन र सम्बोधनको लागि निम्नानूसार व्यवस्थापन गरिएको छ।

१. **गुनासा तथा सुझावहरुको संकलन गर्ने माध्यमहरुः**

सबै कार्यालयहरुमा सदस्य बडापत्र रहेकाले के कति कारणले तोकिए बमोजिम नभएको हो भनी गुनासो लिखित तथा मौखिक रुपमा गुनासो राख्न सकिने व्यवस्थापन गरिएको छ।

क) प्रत्येक सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रमा सुझाव पुस्तिका तथा सुझाव संकलन बाकसको व्यवस्थापन गरेर।
ख) मौखिक रुपमा प्रदान गरिएका सल्लाह तथा सुझावहरुलाई कर्मचारीहरुबाट टिपोट गराएर।
ग) सबै सेवाकेन्द्रमा गुनासो सुनुवाई अधिकारीको फोटो सहितको सम्पर्क विवरण उल्लेखित ब्यानर रहेकाले फोन सम्पर्क गरेर।
घ) व्यवस्थापन प्रमुख तथा सञ्चालक समिति र लेखा सुपरीवेक्षण समितिको फोटो र सम्पर्क नम्बर उल्लेखित ब्यानरहरु रहेकाले इमेल, म्यासेज र फोन सम्पर्क गरेर।
ङ) संस्थाको फेसबुक पेज, वेभसाइट, इमेल ठेगाना तथा म्यासेज मार्फत पेश गर्न सकिने।
च) वार्षिक रुपमा हुने सदस्य सन्तुष्टि सर्वेक्षण कार्यक्रममा सहभागिता जनाएर।
छ) संस्थाले आयोजना गरेका विभिन्न कार्यक्रमहरुमा सहभागि भई मौखिक रुपमा पेश गर्न सकिने।

२. **संकलित तथा प्राप्त गुनासोहरुको सम्बोधन तथा व्यवस्थापनः**

संकलित वा प्राप्त भएको सुझाव तथा गुनासाहरुको व्यवस्थापन र सम्बोधन निम्नानुसार गर्ने गरिएको छ।

क) पहिलो चरणमा सम्बन्धित सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रका कर्मचारीहरुबाट।
ख) दोस्रो चरणमा सम्बन्धित सेवाकेन्द्र तथा संकलनकेन्द्रका प्रमुखबाट।
ग) तेस्रो चरणमा सम्बन्धित शाखा प्रमुख तथा गुनासो सुनुवाई अधिकारीबाट।
घ) चौथो चरणमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट।
ङ) पाँचौ चरणमा सञ्चालक समितिका पदाधिकारी तथा समितिको बैठकबाट र नभएमा साधारण सभाबाट।

३. **आ.ब. २०८१/८२ मा प्राप्त गुनासोहरुको सम्बोधन तथा व्यवस्थापनको अवस्थाः**

क) यस वर्ष लिखित ६ वटा गुनासोहरु परेकामा ६ वटा गुनासोहरु समाधान गरिएको छ।
ख) लघुवित्त समूहको बैठक, वित्तीय साक्षरता, विस्तारित मञ्च तथा साधारण सभाका कार्यक्रमहरुमा तत्काल समाधान गरिएको।
ग) संस्थाको आधिकारी वेभसाइट, इमेल ठेगाना तथ फेसबुक लगायतका विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त जिज्ञासाहरुको सम्बोधन।

यो निरन्तर कार्यक्रम भएकोले सदस्यज्यूहरुको सरसल्लाह, सहयोग र सकारात्मक तथा रचनात्मक सुझावको संस्था सदा अपिल गर्दछ। सिकाइ निरन्तर प्रक्रिया भएकोले असल र राम्रा कुराहरु सधै हामीहरु सदस्यज्यूहरु र समाजबाट सिक्ने भएकोले तपाईहरु किताब हो संस्था पाठक हो। **जय सदस्य, जय जनसचेतन, जय सहकारी।**

गुनासो सुनुवाई अधिकारी

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को पुनःलिखित विनियम, २०७८ को संसोधनको तीन महले विवरण २०८२

क्र.सं	दफा/उपदफा	विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	थप गर्नुपर्ने वा संशोधन गर्नुपर्नेको कारण
१	परिच्छेद ३ को दफा १० को (क) र (ञ)	(क) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको । (ञ) नभएको	(क) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र प्राप्त गरी राष्ट्रिय परिचय पत्र समेत प्राप्त गरेको । (ञ) संस्थाको सदस्य बन्न पूर्व सहकारी शिक्षा तालिम अनिवार्य लिएको हुनुपर्नेछ ।	सहकारी विभागबाट जारी "सहकारी संघसंस्थामा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि एकीकृत निर्देशन २०८२" को कार्यान्वियन गर्न ।
२	परिच्छेद ३ को दफा ११	**प्रवेश शुल्क** विनियमको दफा ९ अनुसार निवेदन स्वीकार भएको अवस्थामा निवेदनले प्रवेश शुल्क रु. २००।- (दुई सय पछि फिर्ता नहुने गरी) बुझाउनु पर्नेछ । यसरी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले प्रदान गरेका सदस्यता सञ्चालक समितिको बैठकमा अनुमोदनको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।	**प्रवेश शुल्क र सदस्यता शुल्क** (क) विनियमको दफा ९ अनुसार निवेदन स्वीकार भएको अवस्थामा निवेदनले प्रवेश शुल्क रु. २००।- (दुई सय पछि फिर्ता नहुने गरी) बुझाउनु पर्नेछ । यसरी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले प्रदान गरेका सदस्यता सञ्चालक समितिको बैठकमा अनुमोदनको लागि पेश गर्नुपर्नेछ । (ख) सदस्यताको वार्षिक नवीकरण शुल्क रु. २५।- (पच्चिस रुपैयाँ मात्र) लिइनेछ ।	
३	परिच्छेद ६ को दफा २७ को उपदफा (२)	सदस्यहरुबाट समितिको निर्वाचन यस विनियममा तोकिए बमोजिम निर्वाचन समिति बनाई प्रजातान्त्रिक प्रक्रिया अनुरुप मात्र सम्पन्न गरिनेछ ।	(२) **सञ्चालक हुनको लागि योग्यताहरु** (क) संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको अवधि २ (दुई) वर्ष पुरा भएको, (ख) उम्मेद्वारीको समयमा एकाघर परिवारमा ऋणको कारोबार नभएको, (ग) अरु कसैको ऋणमा साक्षी जमानत बसेको भए भाखा ननाघेको, (घ) संस्थाको कारोबारसँग मेल खाने वा प्रतिस्पर्धी व्यवसाय सञ्चालन नगरेको, (ङ) एकै प्रकृतिको अन्य प्रारम्भिक संस्थामा सदस्य नरहेको, (च) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कालो सूचीमा नपरेको, (छ) विगतका २ वटा साधारण सभाहरुमा अनिवार्य उपस्थित भएको, (ज) तोकिएको न्यूनतम शेयर खरिद र मासिक बचत गरेको, (झ) प्रचलित कानून बमोजिम अयोग्य ठहर नभएको, (ञ) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तह र मातहतका कार्यालयहरुमा कार्यरत वहालवाला कर्मचारी र जनप्रतिनिधि नभएको । (ट) प्रतिस्पर्धी व्यवसाय सञ्चालन गर्ने बैंक, वित्तीय संस्था, सहकारी र बीमा कम्पनीको सञ्चालक वा कर्मचारी नभएको ।	राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट "बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड २०८२" अनुसार उपदफा २ मा रहेको व्यवस्था दोहोरो भएको र विनियममा सञ्चालकको योग्यता थप गर्नुपर्ने भएकोले ।
४	परिच्छेद ६ को दफा ३१ को (त)	(त) सञ्चालक समितिको एक सदस्यको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय ऋण लगानी उपसमिति गठन गर्ने, अन्य सदस्यहरु शेयर सदस्यहरु मध्येबाट सकेसम्म विषय वस्तुमा दखल राख्ने व्यक्तिहरु मध्येबाट मनोनयन गर्ने । यसै आधारमा अन्य उपसमितिहरुको समेत निर्माण गर्ने	(त) सञ्चालक समितिका सदस्यको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय ऋण उपसमिति गठन गर्ने, अन्य सदस्यहरु शेयर सदस्यहरु मध्येबाट सकेसम्म विषय वस्तुमा दखल राख्ने व्यक्तिहरु मध्येबाट मनोनयन गर्ने। यसै आधारमा अन्य उपसमितिहरुको समेत निर्माण गर्ने ।	समायानूकुल बनाउने आवश्यक भएकाले ।

क्र.सं	दफा/उपदफा	विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	थप गर्नुपर्ने वा संशोधन गर्नुपर्नेको कारण
५	परिच्छेद ६ को दफा ३१ को (न)	(न) जिल्ला स्तरका तथा केन्द्रीय स्तरका छाता संगठनहरु र सहकारी बैंकहरुमा प्रतिनिधित्व गर्ने ।	(न) जिल्ला स्तर, प्रदेश स्तर तथा केन्द्रीय स्तरका छाता संगठनहरु र सहकारी बैंकहरुमा प्रतिनिधित्व गर्ने ।	संघीय संरचना अनुसार का छाता संगठनहरुमा संस्थाको सहभागिता सुनुश्चित गर्न ।
६	परिच्छेद ९ को दफा ४६ को उपदफा (८)	नरहेको	(८) नियमनकारी निकायद्वारा जारी निर्देशन तथा मापदण्डको पूर्ण कार्यान्वयन भए नभएको एवम् संस्थाको सुशासनको स्तर परीक्षण गर्नको लागि सम्भव भएसम्म आन्तरिक लेखा परीक्षक वा व्यवस्थापनमा स्नातक तह उत्तीर्ण भएको पूर्ण वा आंशिक कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिनेछ । यसरी लेखा परीक्षक नियुक्ति गर्दा सि.ए. वा ए.सि.सि.ए. लाई नियुक्ति गरिनेछ ।	राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड २०८२" को कार्यान्वयन गर्न ।
७	परिच्छेद १० को दफा ४८ को उपदफा (१)	(१) कुनै सदस्यले संस्थाबाट ऋण लिनु पर्दा संस्थामा सदस्यता प्राप्त गरेको ६ महिना पुरा भई संस्थाले तोकेको ऋण निवेदन फारम भरी सो फारामका साथ आवश्यक पर्ने कागजात संलग्न गरी ऋण लगानी उपसमिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।	(१) कुनै सदस्यले संस्थाबाट ऋण लिनु पर्दा संस्थामा सदस्यता प्राप्त गरेको ३ महिना पुरा भई संस्थाले तोकेको ऋण निवेदन फारम भरी सो फारामका साथ आवश्यक पर्ने कागजात संलग्न गरी ऋण उपसमिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।	सहकारी ऐन बमोजिमको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न ।
८	परिच्छेद १० को दफा ४८ को उपदफा (६)	(६) सामान्यतयाः संस्थाबाट एकै अवधिमा संस्थाका सञ्चालक समितिका ४९ प्रतिशतभन्दा बढी पदाधिकारीहरुले ऋण लिन सक्नेछैनन् ।	(६) संस्थाका सञ्चालक, लेखा सुपरीवेक्षण समिति, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत/व्यवस्थापन प्रमुख र निजका एकाघर परिवारका सदस्यहरुले बचत जमानतभन्दा बाहेकको अन्य कुनै पनि ऋण सुविधा लिन पाउने छैनन् ।	राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड २०८२" को कार्यान्वयन गर्न ।
९	परिच्छेद १० को दफा ४८ को उपदफा (१२)	नभएको	(१२) संस्थाबाट लगानी हुने ऋणलाई व्यवस्थित गर्न तथा खराब ऋणमा वर्गीकरण भएपछि प्रभावकारी असुली गर्न निम्नानुसारका कार्यहरु गरिनेछ । (क) निश्चित रकमभन्दा माथिको ऋण लगानी गर्दा अनिवार्य संस्थागत धितो मूल्याङ्कनकर्ता मार्फत धितोको मूल्याङ्कन गरी ऋण लगानी गरिनेछ । (ख) कर्जा असुली न्यायधिकरणको सहयोगमा खराब ऋणमा वर्गीकृत ऋणहरुको प्रभावकारी असुली गरिनेछ ।	व्यवस्था नभएकोले थप गरिएको
१०	परिच्छेद १० को दफा ५०	**ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था**	**नोक्सानी कोषको व्यवस्था**	समय सापेक्ष अध्यावधिक गर्नुपर्ने भएकोले ।
११	परिच्छेद १० को दफा ५० को उपदफा (५)	नभएको	(५) सहकारीबाट लगानी भई लिलाम प्रक्रियाबाट सकार गरिएको धितो (नकमाउने सम्पत्ति) को १०० प्रतिशत सुरक्षण कोषको व्यवस्थापन गरिनेछ ।	राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड २०८२" को कार्यान्वयन गर्न ।

<table>
<tr><th>क्र.सं</th><th>दफा/उपदफा</th><th>विद्यमान व्यवस्था</th><th>प्रस्तावित व्यवस्था</th><th>थप गर्नुपर्ने वा संशोधन गर्नुपर्नेको कारण</th></tr>
<tr><td>१२</td><td>परिच्छेद १० को दफा ५० को उपदफा (१)</td><td>(१) संस्थाबाट प्रवाह हुने ऋणलाई देहाय बमोजिम ३ वर्गमा विभाजन गरी ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था गरिनेछ।
<table>
<tr><th>क्र. सं.</th><th>ऋणको वर्गीकरण</th><th>भाखा नाघे को अवधि</th><th>ऋण नो क्सानी कोषको व्यवस्था</th></tr>
<tr><td>१</td><td>असल ऋण</td><td>भाखा ननाघेको</td><td>१ प्रतिशत</td></tr>
<tr><td>२</td><td>शंकास्पद ऋण</td><td>१ वर्षसम्म भाखा नाघे को</td><td>३५ प्रतिशत</td></tr>
<tr><td>३</td><td>खराब ऋण</td><td>१ वर्षभन्दा बढी भाखा नाघेको</td><td>१०० प्रतिशत</td></tr>
</table></td><td>(१) संस्थाबाट प्रवाह भएका ऋणहरुको वर्गीकरण र ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था निम्नानुसार हुनेछ।
(क) संस्थाले प्रवाह गरेको ऋणलाई किस्ता/ब्याज भुक्तानी अवधिको आधारमा देहाय बमोजिम वर्गीकरण गरिनेछ।
<table>
<tr><th>क्र सं.</th><th>ऋणको वर्गीकरण</th><th>भाखा नाघेको अवधि</th></tr>
<tr><td colspan="3">सक्रिय ऋण (Performing Loan)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">१</td><td rowspan="2">असल ऋण</td><td>भाखा ननाघेको वा भाखा नाघी तीन महिना व्यतित नभएको।</td></tr>
<tr><td>सदस्यहरुको बचतको सुरक्षणमा प्रवाह भएको</td></tr>
<tr><td colspan="3">निस्कृय ऋण (Non-Performing Loan)</td></tr>
<tr><td>२</td><td>कमसल ऋण</td><td>तीन महिनादेखि छ महिनासम्म भाखा नाघेको</td></tr>
<tr><td>३</td><td>शंकास्पद ऋण</td><td>छ महिनादेखि बाह्र महिनासम्म भाखा नाघेको</td></tr>
<tr><td>४</td><td>खराब ऋण</td><td>बाह्र महिनाभन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण।</td></tr>
</table>
(ख) (क) मा उल्लेखित ऋणको वर्गीकरणको आधारमा निम्नान'सार ऋण नो क्सानी कोषको व्यवस्थापन गरिनेछ।
<table>
<tr><th>क्र.सं</th><th>ऋणको वर्गीकरण</th><th>न्यूनतम ऋण नोक्सानी व्यवस्था</th></tr>
<tr><td>१</td><td>असल ऋण</td><td>१ प्रतिशत</td></tr>
<tr><td>२</td><td>कमसल ऋण</td><td>२५ प्रतिशत</td></tr>
<tr><td>३</td><td>शंकास्पद ऋण</td><td>५० प्रतिशत</td></tr>
<tr><td>४</td><td>खराब ऋण</td><td>१०० प्रतिशत</td></tr>
</table></td><td>राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी गरि एको नियामकीय मापदण्ड २०८२" को कार्यान्वयन गर्न।</td></tr>
<tr><td>१३</td><td>परिच्छेद १० को दफा ५१ को उपदफा (८)</td><td>(८) संस्थाले ब्याजदर परिवर्तन गरेमा सोको विवरण संस्थाको कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी सूचना गने छ। संस्थाले परिवर्तित ब्याजदर सम्बन्धी विवरण परिवर्तन भएको १५ दिनभित्र सम्बन्धित सहकारी कार्यालयमा पेश गर्नेछ।</td><td>(८) संस्थाले ब्याजदर परिवर्तन गरेमा सोको विवरण संस्थाको कार्यालयहरुको सूचना पाटीमा सबैले देख्ने गरी टाँस गरिनेछ। साथै संस्थाको आधिकारिक वेभसाइट र फेसब'क पेज मार्फत समेत सार्वजनिक गरिनेछ।</td><td>ब्याजदर परिवर्तनको सूचना बढीभन्दा बढी सदस्यहरुको माझमा प'र्याउँदै स'शासन कायम गर्न।</td></tr>
</table>

क्र.सं	दफा/उपदफा	विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	थप गर्नुपर्ने वा संशोधन गर्नुपर्नेको कारण
१४	परिच्छेद १० को दफा ५२	**५२. विलम्ब शुल्क** (१) सदस्यले संस्थाबाट लिएको ऋणको साँवा र ब्याज तोकिएको अवधिमा नै तोकिए बमोजिम भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। (२) सदस्यले उपदफा (१) बमोजिम ऋणको साँवा र ब्याज भुक्तानी नगरेमा देहाय बमोजिमको अवधिको लागि देहाय बमोजिमको रकम विलम्ब शुल्क वापत तिर्नुपर्नेछ। (क) प्रथम महिनाको लागि शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत (ख) दोस्रो महिनादेखि एक प्रतिशत (ग) तेस्रो महिनादेखि पाँच प्रतिशत (३) उपदफा (२) मा उल्लेखितभन्दा बढी अवधिको लागि ऋण नीतिमा उल्लेख भए बमोजिम विलम्ब शुल्क लाग्नेछ। तर ऋणीको आर्थिक स्तर र अवस्था हेरी समितिले तोके बमोजिम विलम्ब शुल्क छुट दिन सक्नेछ	**५२. सेवा शुल्क तथा हर्जना** (१) सदस्यले संस्थाबाट ऋण लिंदाको बखत गरिएको सम्झौता बमोजिम नियमित साँवा र ब्याज बुझाउनु पर्नेछ। यदि कोही सदस्यले अग्रिम किस्ता भुक्तानी गरेको भए तापनि नियमित रुपमा बुझाउनु पर्ने किस्ता र ब्याज भने अनिवार्य बुझाउनुपर्नेछ। अन्यथा भाखा नाघेको ऋणमा गणना गरी हर्जना लिइनेछ। (२) उपदफा (१) बमोजिम ऋण भाखा नाघेमा दिन गन्तीका आधारमा भाखा नाघेको साँवाको ३ (तीन) प्रतिशतका दरले हर्जना हिसाब गरी असुल उपर गरिनेछ। (३) ऋणीको आर्थिक स्तर र अवस्था हेरी सञ्चालक समितिले निर्णय गरी हर्जना छुट गर्न सक्नेछ। (४) संस्थाबाट लगानी गरिने ऋणहरुमा सञ्चालक समितिले तोकिए बमोजिम सेवा शुल्क लिइनेछ।	नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण, सहकारी विभाग तथा सहकारी महाशाखाबाट जारी मापदण्ड तथा निर्देशन बमोजिम वित्तीय सुशासन कायम गर्दै संस्था सञ्चालन गर्न आवश्यक भएकोले।
१५	परिच्छेद १० को दफा ५३ को (३) र (५)	(३) संस्थाले तरलताको गणना गर्दा प्रत्येक महिनाको अन्तिम दिनलाई आधार मान्नेछ। (५) संस्थाले तरलता सम्बन्धी विवरण समेतको प्रतिवेदन सम्बन्धित सहकारी कार्यालयमा प्रत्येक ६ (छ) महिनामा पेश गर्नेछ।	(३) संस्थाले तरल सम्पत्तिको गणना गर्दा साप्ताहिक औषतको आधारमा मासिक रुपमा गणना गर्नेछ। (५) तरल सम्पत्तिको मासिक विवरण महिना समाप्त भएको ७ (सात) दिनभित्र सम्बन्धित नियमनकारी निकायमा पठाउनु पर्नेछ।	राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड २०८२" को कार्यान्वयन गर्न।
१६	परिच्छेद ११ को दफा ५६ को (ख)	(ख) सदस्यता प्रवेश शुल्क	(ख) कुनै संस्था, संघ वा निकायले प्रदान गरेको पूँजीगत अनुदान रकम	मापदण्ड विपरित भएकाले सो हि बमोजिम परिर्वतन गरिएको।
१७	परिच्छेद ११ को दफा ५७ को उपदफा (५), (६) र (७)	नभएको	(५) प्राथमिक पूँजीकोष र कुल पूँजीकोषको गणना गर्नको लागि जोखिम भारित सम्पत्ति गणनाको अवधारणा प्रयोग गरिनेछ। (६) संस्थामा न्यूनतम पूँजीकोषको अनुपात कायम नभएसम्म लाभांश घोषणा तथा वितरण गरिनेछैन। (७) न्यूनतम पूँजी कोषको अनुपात कायम गर्नको लागि तपसिल बमोजिमका अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ। (क) औषत शेयरको अवधारणा (ख) जगेडा कोष वृद्धि गर्ने अवधारणा	व्यवस्था नभएकोले थप गरिएको

क्र.सं	दफा/उपदफा	विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	थप गर्नुपर्ने वा संशोधन गर्नुपर्नेको कारण
१८	परिच्छेद १३ को दफा ६६ को उपदफा १०	(१०) संस्थामा आवद्ध सदस्य तथा गैरसदस्यहरुले संस्थामा गरेको कारोबारहरुको सम्पत्ति श'द्धिकरण निवारण ऐनले तोके बमोजिमको सूचना सम्प्रेषण गर्न कार्यान्वयन अधिकारी तोकिनेछ र उक्त कार्यान्वयन अधिकारी मार्फत नेपाल राष्ट्र बैंकको वित्तीय जानकारी इकाइमा तोकिएको समय सीमाभित्र प्रतिवेदन बुझाइनेछ ।	(१०) संस्थामा आवद्ध सदस्य तथा गैरसदस्यहरुले संस्थामा गरेको कारोबारहरुको सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, नियमावली तथा सहकारी विभागद्वारा सहकारी संघसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशनले तोके बमोजिमका सूचनाहरु संकलन, सम्प्रेषण र सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन पेश गर्न निम्नानुसारको कार्य गरिनेछ । (क) सञ्चालक समितिको निर्णयबाट कार्यान्वयन अधिकारीको नियुक्ति गर्ने । (ख) एस.टि.आर र टि.टि.आर. को पहिचान र तोकिएको समय सीमाभित्र प्रतिवेदन पेश गर्ने । (ग) जोखिमको आधारमा सदस्यहरुको वर्गीकरण र सोही बमोजिम सदस्य पहिचान फारमको अध्यावधिक गर्ने ।	सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, नियमावली तथा सहकारी विभागद्वारा सहकारी संघसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशनको कार्यान्वयन गर्न ।
१९	परिच्छेद १३ को दफा ६६	नियामक निकायमा पेश गर्नुपर्ने विवरणहरु	(क) नियामक निकायमा आवद्धता र पेश गर्नुपर्ने विवरणहरु	व्यवस्था नभएकोले थप गरिएको
२०	परिच्छेद १३ को दफा ६६ (ख)	नभएको	(ख) तपसिल बमोजिम नियामक निकायहरुमा तोकिएको मापदण्ड पूरा गरी आवद्धता जनाइनेछ । (अ) कर्जा सूचना केन्द्र (आ) राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण (इ) बचत तथा ऋण सुरक्षण कोष (ई) कर्जा असुली न्यायाधिकरण	व्यवस्था नभएकोले थप गरिएको

श्रम परीक्षण प्रतिवेदन

मितिः २०८२/०५/१८

संस्थाको नाम: जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. **ठेगाना**: वैतेश्वर गा.पा.-५, दोलखा **संस्थाले गरी आएको मुख्य काम**: बचत संकलन तथा ऋण प्रवाह	
श्रमिकको संख्यात्मक विवरण	
नियमित रोजगारीमा रहेको श्रमिक संख्याः २८ जना कार्यगत रोजगारीमा रहेको श्रमिक संख्याः छैन समयगत रोजगारीमा रहेको श्रमिक संख्याः ३० जना आंशिक रोजगारीमा रहेको श्रमिक संख्याः छैन कुल कार्यरत श्रमिक संख्याः ५८ जना यस वर्षमा आकस्मिक रोजगारीमा श्रमिकलाई काममा लगाएको भए सोको अनुमानित संख्याः छैन	महिला श्रमिक संख्याः ३२ जना पुरुष श्रमिक संख्याः २६ जना अन्य श्रमिक संख्याः छैन विदेशी श्रमिक संख्याः छैन व्यवस्थापकीय श्रमिक संख्याः ४ जना तालिमी श्रमिक संख्याः प्रशिक्षार्थीको संख्याः ५ जना श्रम आपूर्तिकर्ता मार्फत कार्यरत श्रमिक संख्याः छैन

श्रम ऐन, २०७४, श्रम नियमावली, २०७५ को पालना भए नभएको सम्बन्धमाः

क्र.सं.	प्रतिवेदनमा समावेश हुनुपर्ने विषयहरु	पालना भएको छ/छैन	कैफियत
१	ऐनको दफा ११ बमोजिम सबै प्रकारको रोजगारीमा रहेका श्रमिकसँग रोजगार सम्झौता गरिएको वा नियुक्ती पत्र प्रदान गरिएको छ वा छैन ? छैन भने कति जनालाई किन प्रदान नगरिएको हो कारण खुलाउने ।	छ।	
२	विदेशी नागरिकलाई काममा लगाएको भए ऐनको परिच्छेद-६ र नियमावलीको परिच्छेद-३ बमोजिम विदेशीलाई काममा लगाउँदा श्रम इजाजत लिइएको छ वा छैन ? छैन भने किन ? छ भने कति जनालाई लिएको छ, खुलाउने ।	विदेशी नागरिकलाई काममा लगाएको छैन	
३	१८ वर्ष पूरा नभएका कुनै बालबालिकालाई काममा लगाइएको छ वा छैन ? छ भने कसरी के काममा लगाइएको छ खुलाउने ।	छैन।	
४	प्रशिक्षार्थीलाई काममा लगाइएको अवस्थामा ऐनको दफा १६ तथा १७ को पालना गरिएको छ वा छैन ?	छैन।	
५	तालिमीलाई काममा लगाइएको छ वा छैन? तालिमीलाई काममा लगाउँदा ऐनको दफा १८ बमोजिम पारिश्रमिक वा सुविधा अन्य श्रमिक सरह दिइएको छ वा छैन ?	काममा लगाइएको छैन।	
६	आंशिक रोजगारीमा श्रमिक कार्यरत छन् वा छैनन् ? भएमा ऐनको परिच्छेद-५ बमोजिम सुविधा तथा सामाजिक सुरक्षा प्रदान गरिएको छ वा छैन ?	छैनन्।	
७	ऐनको दफा २८ बमोजिम श्रमिकलाई दैनिक आठ घण्टा र सप्ताहमा अठचालिस घण्टा भन्दा बढी काममा लगाउने गरिएको छ वा छैन ?	छैन।	
८	पाँच घण्टा काम गरेपछि आधा घण्टा विश्रामको समय दिने गरिएको छ वा छैन ? कार्य समयभन्दा बढी काम गरेमा दफा ३१ बमोजिम अतिरिक्त पारिश्रमिक दिने वा सुविधा दिने गरिएको छ वा छैन ?	छ।	
९	महिलालाई सूर्यास्त पछि वा सूर्योदय अधिको समयमा काममा लगाउँदा ऐनको दफा ३३ बमोजिम यातायात र सुरक्षाको प्रबन्ध गरिएको छ वा छैन ?	छैन।	
१०	न्यूनतम पारिश्रमिक भन्दा कम हुने गरी कुनै श्रमिकलाई पारिश्रमिक प्रदान गरिएको छ वा छैन ?	छैन।	
११	संस्थाको औषत मासिक पारिश्रमिक दर कति हो ? (आधारभूत पारिश्रमिक, भत्ता र सुविधा सहितको औसत अंक उल्लेख गर्ने)	४०,७८८-	
१२	ऐनको दफा ३६ बमोजिमको वार्षिक तलबवृद्धि (ग्रेड) दिने गरिएको छ वा छैन ?	छ।	

क्र.सं.	प्रतिवेदनमा समावेश हुनुपर्ने विषयहरु	पालना भएको छ/छैन	कैफियत
१३	पारिश्रमिक भुक्तानीको अवधिको अन्तर एक महिनाभन्दा बढी हुने गरेको छ वा छैन ? (छ भने कारण उल्लेख गर्ने)	छैन ।	
१४	ऐनको दफा ३७ बमोजिम चाडपर्व खर्च श्रमिकलाई प्रदान गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	छ ।	
१५	ऐनको परिच्छेद-९ बमोजिम निम्न विदाहरु श्रमिकलाई कति दिन दिने गरिएको छ ? (संख्या उल्लेख गर्ने) **साप्ताहिक विदाः** ५२ दिन **सार्वजनिक विदाः** २२ दिन **भैपरी आउने विदाः** ६ दिन **घर विदाः** ३० दिन **विरामी विदाः** १२ दिन **प्रसुती विदाः** ९ हप्ता **प्रसुती स्याहार विदाः** १५ दिन **किरिया विदाः** १५ दिन **सट्टा विदाः** विदाको दिन काम गरेका आधारमा	छ ।	संस्थाको पात्रो अनुसार र कार्यपात्रो अनुसार
१६	ऐनको दफा ५२ बमोजिम प्रत्येक श्रमिकलाई (नियमित रोजगारी, कार्यगत रोजगारी, समयगत रोजगारी, आंशिक समयको रोजगारी र आकस्मिक रोजगारीमा काम गर्ने) सञ्चयकोष वा सामाजिक सुरक्षा कोषमा रकम जम्मा गर्ने गरिएको छ वा छैन ? जम्मा गरेको भए सो रकम कहाँ प्रयोग गरिएको छ खुलाउने ।	छ । सामाजिक सुरक्षा कोष, बबरमहल, काठमाडौंमा	तालिमी कर्मचारी र प्रशिक्षार्थीलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्धता गाइएको ।
१७	ऐनको दफा ५३ बमोजिम प्रत्येक श्रमिकलाई (नियमित रोजगारी, कार्यगत रोजगारी, समयगत रोजगारी, आंशिक समयको रोजगारी र आकस्मिक रोजगारीमा काम गर्ने) उपदान वा सामाजिक सुरक्षाकोषमा रकम जम्मा गर्ने गरिएको छ वा छैन ? सामाजिक सुरक्षाकोषमा जम्मा नगरेको भए सो रकम कहाँ प्रयोग गरिएको छ खुलाउने ।	छ ।	
१८	ऐनको दफा ५४ बमोजिम औषधी उपचार बीमा गरिएको छ वा छैन ?	छ ।	सा.सु.कोष मार्फत
१९	ऐनको दफा ५५ बमोजिम जुनसुकै प्रकारको दुर्घटना समेट्ने गरी बीमा गरिएको छ वा छैन ?	छैन ।	
२०	श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत श्रमिक कार्यरत छन् वा छैनन् ? ती श्रमिक आपूर्तिकर्ता कम्पनीले ऐनको दफा ५९ बमोजिम अनुमति लिएको छ वा छैन ? अनुमति लिएको भए अनुमति नम्बर र मिति आपूर्तिकर्ता मार्फत कार्यरत श्रमिकले न्यूनतम पारिश्रमिक, सुविधा तथा ऐन र नियमावली बमोजिमको न्यूनतम स्तर प्राप्त भएको छ वा छैन ? यसको नियमित अनुगमन गरिएको छ वा छैन ?	छैनन् ।	
२१	ऐनको दफा ६८ बमोजिम सुरक्षा र स्वास्थ्य नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको छ वा छैन ?	छैन ।	
२२	ऐनको दफा ७४ बमोजिम सुरक्षा र स्वास्थ्य समिति गठन भै नियमित रुपमा बैठक तथा निर्णय हुने गरेको छ वा छैन ?	छैन ।	
२३	ऐनको दफा १०८ बमोजिम संस्थाले आन्तरिक व्यवस्थापनको लागि विनियमावली बनाएको छ वा छैन ?	छ ।	मानव संशाधन तथा व्यवस्थापन नीति
२४	विनियमावली श्रम कार्यालयमा दर्ता गर्ने र श्रमिकलाई वितरण गरिएको छ वा छैन ? श्रम कार्यालयमा दर्ता भएको भए दर्ता मिति र दर्ता नम्बर उल्लेख गर्ने ।	छैन ।	
२५	ऐनको दफा १११ बमोजिम संस्थामा श्रम सम्बन्ध समिति गठन गरी नियमित रुपमा बैठक हुने गरेको छ वा छैन ? आर्थिक वर्षमा अन्तिम पटक बैठक भएको मिति उल्लेख गर्ने ।	छैन ।	
२६	ऐनको दफा ११२ बमोजिम कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली लागू गरिएको छ वा छैन ?	छ ।	
२७	ऐनको दफा ११३ बमोजिम व्यक्तिगत माग दाबी पेश भए वा भएनन् ? माग दाबी पेश भएकोमा कति वटा दाबी व्यवस्थापकसँगको छलफलबाट समाधान भए ? संख्या उल्लेख गर्ने ।	भएनन् ।	
२८	यो आर्थिक वर्षमा सामुहिक माग दाबी पेश भए वा भएन ?	भएन ।	
२९	मागपत्र पेश भएको भए कहिले पेश भएको थियो ? मिति उल्लेख गर्ने ? वार्ता जारी रहेको वा सम्झौता भैसकेको भए अवस्था उल्लेख गर्ने । सम्झौता भएको भए सम्झौताको मिति ? सामुहिक सौदाबाजीको क्रममा हड्ताल वा तालाबन्दी भयो वा भएन ? अन्य कुनै उल्लेख गनुपर्ने कुरा भए सो व्यहोरा ?	भएन ।	

क्र.सं.	प्रतिवेदनमा समावेश हुनुपर्ने विषयहरु	पालना भएको छ/छैन	कैफियत
३०	श्रम ऐन बमोजिम भएको सम्झौता, निर्णय वा फैसला कार्यान्वयन हुन बाँकी छ वा छैन ? भएमा कहिलेसम्म कार्यान्वयन हुन्छ खुलाउने ।	छैन ।	
योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ तथा योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७४			
१	सामाजिक सुरक्षा कोषमा पञ्जीकरण भएको छ वा छैन ?	छ ।	
२	सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान जम्मा गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	छ ।	
बोनस ऐन, २०३० तथा बोनस नियमावली, २०३९			
१	संस्थाले बोनस ऐन,२०३० बमोजिम बोनस वितरण गर्नुपर्छ वा पर्दैन ?	गर्नुपर्छ ।	
२	बोनस वितरण गर्नुपर्ने भए सो बमोजिम वितरण गरिएको छ वा छैन ?	छैन ।	
३	गत आर्थिक वर्षको बोनस वितरण गर्न बाँकी छ वा छैन ?	छैन ।	
ट्रेड युनियन ऐन, २०४९ तथा ट्रेड युनियन नियमावली, २०५०			
१	संस्थामा सहकारीस्तरको ट्रेड युनियन स्थापना भएको छ वा छैन ?	छैन ।	
२	आधिकारीक ट्रेड युनियनको निर्वाचन भएको छ वा छैन ?	छैन ।	
अन्य विषयहरुः संस्थाले आवश्यक विषय थप गर्न सक्ने			
१	व्यवसायजन्य सुरक्षा र स्वास्थ्य नीति लागू भए नभएको अडिट गर्ने छुट्टै व्यवस्था छ वा छैन ?	छैन	
२	संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादनका आधारमा कर्मचारीको सरुवा र बढुवाको नीति अवलम्बन गर्नु भएको छ वा छैन ?	छैन ।	
३	संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई क्षमता वृद्धि, सीप विकास जस्ता तालिम दिने कुनै नीति लागू गर्नु भएको छ वा छैन ?	छ ।	
सुधार गर्नुपर्ने विषयहरुमा सुझाव भए उल्लेख गर्ने			
१	श्रम ऐनमा व्यवस्था भएका सम्पूर्ण सेवा सुविधाको कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।		
२	संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादनका आधारमा कर्मचारीको सरुवा, बढुवा, कारवाही र पुरस्कृत (वर्ष उत्कृष्ट सम्मान) को नीति अवलम्बन गर्नुपर्ने ।		
३	संस्थाको मानव संशासन तथा व्यवस्थापन नीति, २०७८ (पहिलो संशोधन २०८१) मा कर्मचारीहरु तोके बमोजिमको सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्वन गर्नुपर्ने ।		

<u>विवरण भर्नेको</u>
नामः रमेश लामिछाने
पदः अधिकृत (कार्यान्वयन अधिकारी)

<u>विवरण स्वीकृत गर्नेको</u>
नामः नविन्द्र रिमाल
पदः लेखा तथा प्रशासन अधिकृत

कतै तपाईको मासिक बचत रोकिएको त छैन ?

मासिक बचत रोकिएका सदस्यहरुलाई निस्कृय सदस्यको रुपमा गणनागरिने भएकोले यदि तपाईको मासिक बचत रोकिएको भएमा पायक पर्ने सेवाकेन्द्रमा गई आजै आफ्नो र आफूले जम्मा गरिदिनु पर्ने बालबालिका तथा आफ्नो परिवारको मासिक नियमित बचत जम्मा गरी सक्रिय सदस्य बन्नु हुन अनुरोध छ । निष्कृय सदस्यको रुपमा रहँदा संस्थाबाट प्रदान गरिने ऋण लगाएतका अन्य सेवाहरु लिन अयोग्य ठहर्ने र सेवाबाट वन्चित रहने हुँदा समयमै बचत गरी असल सदस्यको पहिचान कायम गर्नुहुन हर्दिक अनुरोध गर्दछौ ।

जनसचेतन साकोस

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

वैतेश्वर गा.पा.-५, काब्रे, दोलखा

३२ असार २०८२ को वित्तीय विवरणको आधारमा पर्ल्स प्रतिवेदन

सुचकहरु		लक्ष्य	कायम रहेको अंक	आधार अंक	नतिजा
P= Protection (सुरक्षण)					
P1	१२ महिना भन्दा बढि भाखा नाघेको ऋणको लागि व्यवस्था	१००%	८,५१,६३,८८१.००	३५,४५,०४,०८७.३६	२४.०२%
P2	१देखि १२ महिना भाखा नाघेको ऋणको लागि व्यवस्था	३५%	-	१,८०,०८,५३९.९६	०.००%
P2x	असल ऋणका लागी लागी	१%	-	१,२६,४३,१५,३८२.०३	०.००%
E=Effective Financial Structure (प्रभावकारी वित्तीय संरचना)					
E1	जम्मा खूद ऋण/जम्मा सम्पत्ति	७०%-८०%	१,२६,४३,१५,३८२.०३	२,५३,३७,१७,५१२.६०	४९.९०%
E2	तरल लगानी/जम्मा सम्पत्ति	बढिमा २०%	५१,५६,६९,४६३.६९	२,५३,३७,१७,५१२.६०	२०.३५%
E3	कुल वित्तिय लगानी/कुल सम्पत्ति	बढिमा २%	३,३२,७२,७००.८७	२,५३,३७,१७,५१२.६०	१.३१%
E5	जम्मा बचत/जम्मा सम्पत्ति	७०%-८०%	१,८०,०८,९६,८७९.७१	२,५३,३७,१७,५१२.६०	७१.०८%
E6	बाह्य ऋण/जम्मा सम्पत्ति	५% भन्दा कम	-	२,५३,३७,१७,५१२.६०	०.००%
E7	जम्मा शेयर पुँजि/जम्मा सम्पत्ति	१०%-२०%	१५,६२,४३,१००.००	२,५३,३७,१७,५१२.६०	६.१७%
E8	संस्थागत पुँजि/जम्मा सम्पत्ति	कम्तिमा १०%	१८,८७,३३,९४४.३८	२,५३,३७,१७,५१२.६०	७.४५%
E9	खूद संस्थागत पुँजि/जम्मा सम्पत्ति	E8 सरह नै	(१०,२०,५२,४०४.६२)	२,५३,३७,१७,५१२.६०	-४.०३%
A=Assets Quality (सम्पत्तिको गुणस्तर)					
A1	जम्मा भाखा नाघेको ऋण / जम्मा ऋण उठ्न बाकि	५% भन्दा कम	३७,२५,१२,६२७.३२	१,६३,६८,२८,००९.३५	२२.७६%
A2	नकमाउने सम्पत्ति/जम्मा सम्पत्ति	५% भन्दा कम	९,१६,१५,०५४.८९	२,५३,३७,१७,५१२.६०	३.६२%
R=Rate of Return and Cost (लगानीको प्रतिफल तथा लागत)					
R7	शेयर लाभांशको लागि छुट्याईएको रकम/औषत शेयर	बजारदर बराबर	-	१५,७७,७२,२५०.००	०.००%
R9	सञ्चालन खर्च/औषत सम्पत्ति	५% भन्दा कम	५,८०,२९,०४२.०१	२,५८,५३,७७,०९५.५४	२.२४%
R12	खुद आय/औषत सम्पत्ति	कम्तिमा १०%	५२,१८,३६९.१४	२,५८,५३,७७,०९५.५४	०.२०%
L=Liquidity (तरलता)					
L1	तरलता रकम/जम्मा बचत रकम	कम्तिमा १०%	५१,९७,७१,८०२.८८	१,८०,०८,९६,८७९.७१	२८.८६%
L2	तरलता संचय/जम्मा बचत रकम	१०%-२०%	५२,६०,१७,०५७.६९	१,८०,०८,९६,८७९.७१	२९.२१%
L3	नकमाउने तरल सम्पत्ति/कुल सम्पत्ति	कम्तिमा १०%	१,०३,४७,५९४.००	२,५३,३७,१७,५१२.६०	०.४१%
S=Sign of Growth (वृद्धिको संकेत)					
S10	सदस्यता वृद्धि	१२% भन्दा बढि	(१,९५६.००)	३८,६३५.००	-५.०६%
S11	सम्पत्तिमा वृद्धि	मुद्रास्फिती भन्दा बढि	(१०,३३,१९,१६५.८८)	२,६३,७०,३६,६७८.४८	-३.९२%

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

वैतेश्वर गा.पा.-५, काब्रे, दोलखा

आषाढ मसान्त २०८२ को वित्तीय विवरणको आधारमा सदस्यता केन्द्रीयता सूचकांक

१. संस्थापकीय सरोकार

क्र.सं.	विवरण	सुचक	रकम
१	सदस्यको पूँजी :		
	अंशधन (शेयर पूँजी)	क	१५,६२,४३,१००.००
	जगेडा कोष	ख	१८,६३,०९,८७१.२७
	घाटापूर्ति कोष	ग	२४,२४,०७३.११
	सदस्यको पूँजी (क+ख+ग)=घ	घ	३४,४९,७७,०४४.३८
२	नियमित बचत	ङ	८८,१६,०६,७९४.९८
	कुल जम्मा सदस्य सहभागिता (घ+ङ)=च	च	१,२२,६५,८३,८३९.३६
३	जम्मा बचत	छ	१,८०,०८,९६,८७९.७१
४	तिर्नुपर्ने ऋण	ज	-
५	तटस्थ श्रोत संयोग बिन्दु समायोजन अंक (बढी भएमा मात्र)	झ	२८,५३,३६,८६३.५२
	जम्मा पूँजी (घ+छ+ज+झ)=ञ	ञ	२,४३,१२,१०,७८७.६१
	संस्थापकीय सरोकार (उत्तर)		५०.४५

२. सञ्चालकीय सक्रियता

क्र.सं.	विवरण	सुचक	रकम
१	बर्षमा सदस्य बैठक :		
	साधारण सभा	क	१४८१७
	विशेष साधारणसभा	ख	०
	विस्तारीत मन्च र बजेट अन्तर्क्रिया	ग	४७८८
	बर्षमा सदस्य बैठक (क+ख+ग)=घ	घ	१९६०५
२	औषत सदस्य संख्या :		
	बर्षको सुरुमा भएको सदस्य संख्या	ङ	२७८९८
	बर्षको अन्त्यमा भएको सदस्य संख्या	च	२७८५९
	कुल सदस्य संख्या (ङ+च)=छ	छ	५५७५७
	औषत सदस्य संख्या (छ/२)=ज	ज	२७८७९
३	विभागले तोकेको सुचक	झ	६
	कुल उपस्थिति हुनुपर्ने सूचक सहितको सख्या (ज–झ)=ञ	ञ	१६७२७१
बर्षभरीमा सदस्य बैठकमा उपस्थित संख्या बढी भएमा (ञ भन्दा यो वढी भएमा यसको प्रयोग गर्ने ।)		ट	०
सञ्चालकीय सक्रियता (उत्तर) (घ/ञ)=१०० वा ट बढी भएमा (घ/ट)=१००			११.७२

३. संरक्षकीय सम्बन्धन

क्र.सं.	विवरण	सुचक	रकम
१	बर्षमा एक पटक ऋण प्राप्त गर्ने शेयर सदस्यको संख्या	क	३३०८
	औसत परिवार संख्या		४
	बर्षमा एक पटक ऋण प्राप्त गर्ने शेयर सदस्यको संख्या	ख	१३२३२
२	औषत सदस्य संख्या :		
	बर्षको सुरुमा भएको सदस्य संख्या	ग	२७८९८
	बर्षको अन्त्यमा भएको सदस्य संख्या	घ	२७८५९
	कुल सदस्य संख्या (ग+घ)=ङ	ङ	५५७५७
	औषत सदस्य संख्या (ङ/२)=च	च	२७८७९
	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्तर)		४७.४६

४. सूचकांकको मापन र संस्थाको स्तर

क्र.सं.	विवरण	सुचक
१	संस्थापकीय सरोकार (१)	५०.४५
२	सञ्चालकीय सक्रियता (२)	११.७२
३	संरक्षकीय सम्बन्धन (३)	४७.४६
	सुचकांकको मान (१+२+३)/३	३६.५५
	संस्थाको स्तराङ्क	साधारण

क्र.स.	स्तर निर्धारण सुचक	
१	अनिश्चित	< ३०
२	साधारण	३०-४४
३	मध्यम	४५-५९
४	उत्तम	५९-७४
५	अत्युत्तम ।	>७५

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

सुशासन परीक्षण (आ.ब. २०८१/०८२ को)

सुशासन स्तर मापन तालिका

विवरण		भारित अंक	प्राप्ताङ्क
१	सहभागिता :		
१.१	सदस्यहरुलाई वार्षिक साधारण सभाको जानकारी	४	३
१.२	साधारण सभाको गणपुरक संख्या	४	४
१.३	सञ्चालक समिति र उपसमितिको पारिश्रमिक	४	४
१.४	सञ्चालक समितिको संरचना र प्रतिवद्धता	४	३
१.५	सञ्चालकहरुको उपस्थिति र सहभागिता	४	३
१.६	सञ्चालकका कार्यहरु	४	२
१.७	सञ्चालकहरुद्धारा नीति पुनरावलोकन	४	४
१.८	नेतृत्वमा लैगिक समानता	४	२
१.९	सञ्चालक, पदाधिकारी र कर्मचारीहरुलाई प्रदान गरिएको प्राथमिकता	४	३
१.१०	समुदायका सदस्यहरुद्धारा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको सेवा प्रयोग	४	२
जम्मा		४०	३०
२	पारदर्शिता :		
२.१	ऋण सापटी लिने	४	४
२.२	अन्य बचत तथा ऋण सहकारी वा प्रतिस्पर्धी वित्तीय संस्थाहरुमा सेवा उपभोग गर्नु	४	४
२.३	प्रतिस्पर्धीहरुसँगको सम्बन्ध	४	४
२.४	सदस्यहरुसँगको सम्बन्ध-व्यक्तिगत स्वार्थ	४	४
२.५	विज्ञापन तथा बजारीकरण	४	४
२.६	आन्तरिक ऋण	४	४
२.७	बाह्य दलगत राजनीति	४	४
२.८	आन्तरिक राजनीति	४	४
२.९	सदस्यहरुलाई व्यावसायिक फर्महरु सिफारिस गर्ने	४	४
२.१०	सम्बन्धित व्यक्तिहरुको सिफारिसलाई प्राथमिकता	४	४
२.११	स्वार्थ बाझिएको बारे जानकारी	४	४
२.१२	निष्पक्ष मूल्यांकनहरुमा प्रभाव	४	४
२.१३	सञ्चालकहरुको बैठक पूर्व स्वार्थ बाझिनु	४	४
जम्मा		५२	५२
३	जवाफदेहिता :		
३.१	वित्तिय अभिलेखहरुको विश्वासनियता	४	४
३.२	अभिलेखहरुको शुद्धता	४	३
३.३	संस्थाको सम्पत्तिहरुको खरिद/बिक्री	४	४
३.४	अनुचित लाभ	४	४
३.५	आन्तरिक व्यक्तिको ऋण तथा बचत कारोबार	४	४
३.६	सदस्यको खाताको जानकारी	४	३
३.७	सदस्यका व्यक्तिगत कुराहरु	४	४
३.८	सुरक्षा	४	४
३.९	गोप्य सूचना चुहावट गरी रकम असुल्ने	४	४
३.१०	अवाञ्छित गतिविधिको सूचना प्रदायको बचाउ	४	३
३.११	गोप्य जानकारी बापत मूल्यवान वस्तुहरु स्वीकार गर्नु र सोको लोभ गर्नु	४	४
३.१२	संस्थाको व्यवसायसँग सम्बन्धित रहेर मूल्यवान वस्तु स्वीकार गर्नु	४	१
३.१३	अन्य सञ्चालक समितिमा सेवा	४	४
३.१४	संस्थाको व्यवसायसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने अन्य निकायको सञ्चालक रही सेवा गर्नु	४	४
जम्मा		५६	५०
४	आमसहमति :		
४.१	सदस्यहरुको गुणस्तरीय पृष्ठपोषण	४	३
४.२	गुनासोहरुको उचित समिक्षा	४	३
४.३	सदस्यहरुको गुनासाहरु	४	४
४.४	निर्णयको लागि सहमतिको विकास	४	४
जम्मा		१६	१४
५	सक्षमता र प्रभावकारिता :		
५.१	बाह्य रोजगारी	४	४
५.२	सदस्यहरुलाई ऋण लगानी	४	४

५.३	सदस्यहरुको ऋण कागजातहरु	४	३
५.४	भेदभाव रहित	४	४
५.५	सञ्चालक र कर्मचारीहरुको जिम्मेवारी	४	२
५.६	सुशासन	४	४
५.७	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई अधिकार प्रत्यायोजन	४	३
५.८	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको योग्यता	४	३
५.९	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यविवरण	४	४
५.१०	उपसमितिको संरचना	४	४
५.११	उपसमितिको कार्यहरु	४	२
५.१२	उपसमितिको जिम्मेवारी सम्बन्धी विवरण	४	२
५.१३	उपसमितिको सञ्चालक र कर्मचारीहरुसँगको सम्बन्ध	४	३
५.१४	कार्यकारी समितिको कार्य	४	२
५.१५	मनोनय वा निर्वाचन उपसमिति	४	१
५.१६	लेखा सुपरिवेक्षण समिति	४	३
५.१७	ऋण उपसमिति	४	३
५.१८	सुशासन तथा आचरण उपसमिति	४	१
५.१९	अन्य उपसमितिहरु	४	३
५.२०	सञ्चालक समितिको उम्मेदवारी तथा छनौट	४	१
५.२१	सीप तथा अनुभवको विविधता	४	२
५.२२	सञ्चालकहरुको कार्यसम्पादन मूल्यांकन	४	३
५.२३	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यसम्पादन मूल्यांकन	४	४
जम्मा		९२	६५
६	समता र समावेशीता :		
६.१	स्वतन्त्र मूल्यांकनमा प्रभाव	४	३
६.२	शुल्क तथा हर्जना	४	४
६.३	आबद्ध व्यक्तिहरुसँग सम्पत्तिको खरिद तथा बिक्री	४	१
६.४	न्यायसँगत तथा यथासमयमा लाभांश भुक्तानी	४	१
६.५	सदस्यतामा विविधता	४	४
जम्मा		२०	१३
७	नीति, नियम र नियमनको सम्मान :		
७.१	नियामकहरुसँगको सम्बन्ध	४	३
७.२	वैधानिक कर बारे परामर्श	४	१
७.३	आबद्ध व्यक्ति लाभान्वित हुने तेस्रो पक्ष ऋण	४	३
७.४	वार्षिक साधारण सभाको समय	४	४
७.५	वार्षिक साधारण सभाको सूचना	४	४
७.६	साधारण सभाको निर्णय पुस्तिका	४	३
जम्मा		२४	१८
८	रणनैतिक र दुरदर्शी नेतृत्व :		
८.१	प्रमुख निर्णय केन्द्र	४	२
८.२	सल्लाहकार	४	२
८.३	निरन्तरता	४	२
८.४	नमुनालायक	४	२
८.५	विश्वासनिय	४	१
जम्मा		२०	९
९	नेतृत्वमा जानकारी र सीप :		
९.१	क्षमतामा आधारित ऋण लगानी	४	१
९.२	मार्ग दर्शन तथा अनुशिक्षण	४	२
९.३	सञ्चालक तथा उपसमितिहरुको अभिमुखिकरण कार्यक्रम	४	४
९.४	महत्वपूर्ण पदाधिकारी तथा सञ्चालकहरुलाई अनिवार्य तालिम	४	४
९.५	निरन्तर शिक्षा	४	२
९.६	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको जिम्मेवारी	४	३
जम्मा		२४	१६
१०	संस्थागत अवस्था :		
१०.१	१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋणको ऋण नोक्सानी कोष व्यवस्था	४	१
१०.२	१-१२ महिना समय भाखा नाघेको ऋणको ऋण नोक्सानी कोष व्यवस्था	४	१
१०.३	कुल सम्पत्तिमा खुद ऋणको अनुपात ७०%-८०%	४	१
१०.४	कुल सम्पत्तिमा बचतको अनुपात ७०%-८०%	४	४

१०.५	कुल सम्पत्तिमा बाहृय ऋण शुन्यमा झार्न	४	४
१०.६	कुल सम्पत्तिमा शेयर पूँजिको अनुपात १३%-२०%	४	२
१०.७	कुल सम्पत्तिमा खुद संस्थागत पूँजिको अनुपात १०% भन्दा बढी	४	१
१०.८	कुल ऋण लगानीमा भाखा नाघेको ऋणको अनुपात ५% भन्दा कम	४	१
१०.९	कुल सम्पत्तिमा नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात ५% भन्दा कम	४	४
१०.१०	औषत शेयरमा शेयर लाभांश बजारदर अनुसार	४	२
१०.११	औषत सम्पत्तिमा सञ्चालन खर्चको अनुपात ५%	४	३
१०.१२	तरल लगानी वा तरलता कुल सम्पत्तिको १५%	४	४
१०.१३	सदस्यता वृद्धिदर १५%	४	१
१०.१४	सम्पत्तिको वृद्धिदर मुद्रास्फीति भन्दा बढी	४	३
	जम्मा	५६	३२
	कुल अंक	४००	२९९
११	सञ्जालप्रतिको उत्तरदायित्व		
	स्रोतहरुको समूह निर्माण		
११.१	मावन संशाधनको विकास एवं योजना	४	१
११.२	तरलता व्यवस्थापन	४	३
११.३	साझा बजारीकरण	४	३
११.४	साझा प्रविधि	४	१
११.५	सञ्जालको विद्युतिय भुक्तानी प्रणाली	४	१
११.६	सञ्जालको तालिम केन्द्र	४	२
११.७	सञ्जालको सूचना प्रविधि पुर्वाधार तथा समाधान	४	१
	जम्मा	२८	१२
	स्तरीकरण		
११.८	सेवाहरु	४	३
११.९	स्तरीय कार्य सञ्चालन प्रणाली	४	४
११.१०	स्तरीय नीतिगत व्यवस्था	४	४
११.११	संस्थागत दृष्यात्मक पहिचान	४	३
११.१२	सञ्जालको मानव संशाधनहरुको व्यवस्थापन	४	३
	जम्मा	२०	१७
	करारिय ऐक्यवद्धता		
११.१३	सदस्यता शुल्क	४	४
११.१४	कार्यक्षेत्र व्यवस्थापन	४	१
११.१५	संस्थाको आकारमा सन्तुलन	४	२
	जम्मा	१२	७
	सुशासन तथा स्वनियमन		
११.१६	ऋण सुपरिवेक्षण	४	३
११.१७	फिट एण्ड प्रपर सम्बन्धी योग्यताहरु	४	४
११.१८	स्थिरीकरण कोष	४	२
११.१९	जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण	४	३
११.२०	सञ्जालको स्तरीकरण ACCESS, PROBATION, CURBS	४	४
	जम्मा	२०	१६
	कुल अंक	८०	५२
	मापनको नतिजा	४८०	३५१
	मापनको प्रतिशत	७३.१३%	

प्रतिशतमा %						
मान्यता	बचत तथा ऋण सहकारीको १० मूलभुत सिद्धान्तहरुको परिपालना		सञ्जालप्रतिको उत्तरदायित्वको निर्वाहन		जम्मा	
	अंक	प्रतिशत	अंक	प्रतिशत	अंक	प्रतिशत
कास्य	२४०-२८०	६०%-७०%	४८-५६	६०%-७०%	२४०-२८०	६०%-७०%
रजत	२८४-३२०	७१%-८०%	५७-६४	७१%-८०%	२८४-३२०	७१%-८०%
स्वर्ण	३२४-३६०	८१%-९०%	६५-७२	८१%-९०%	३८९-४३२	८१%-९०%
प्लाटिनम	३६० भन्दा माथि	९१% भन्दा माथि	७२ भन्दा माथि	९१% भन्दा माथि	≥ ४३२	९१% भन्दा माथि

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

"आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो टारेर टर्दैन त्यो
इन्द्रै विन्ती गरुन् झुकेर पाउमा त्यो विन्ती मान्दैन त्यो ।"

जन्मः
वि.सं. २०२३।०८।२१

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०८२।०३।११

स्व. पदम बहादुर पाण्डे

यस संस्थाको सञ्चालक समितिका सदस्य **श्री पदम बहादुर पाण्डे**को यही मिति २०८२ असार ११ गतेका दिन असामयिक निधन भएको खबरले संस्था स्तब्ध भएको छ । यस दुखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । साथै शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति ईश्वरले धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्रदान गरुन् भन्ने कामना साथ हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

गोपालध्वज श्रेष्ठ
अध्यक्ष
एवम् जनसचेतन साकोस परिवार

"प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वितिय सहकारी संस्था लि."
दर्ता नं: ८१-०५०/०५१
पान नं: ३०३२१०६०५
जनसचेतन
JANASACHETAN
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.
बेतेश्वर गाउँपालिका-५ काभ्रे, दोलखा, नेपाल
०४९-४११००४
०४९-४११००५
info@janasachetan.org.np
www.janasachetan.org.np
ACCESS SILVER
ASSOCIATION OF ASIAN CONFEDERATION OF CREDIT UNIONS

संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नं.
नवराज दहाल	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	९८५४०४५८९६
नविन्द्र रिमाल	लेखा प्रशासन अधिकृत	९८५४०४५३०५
रमेश लामिछाने	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८५४०४५३०१
रत्न बहादुर दहाल	ऋण अधिकृत	९८५४०४५३०३
बन्दना घिमिरे	सहायक अधिकृत	९८५४०४५३०८
इन्दु भण्डारी ढुंगेल	सहायक अधिकृत	९८५४०४५३०९
राजन दहाल	सहायक अधिकृत	९८५४०४५३११
पार्वती दहाल	सहायक अधिकृत	९८५४०४५३१२
श्रीकृष्ण न्यौपाने	वरिष्ठ सहायक	९८५४०४५३१३
योगेन्द्र दहाल	वरिष्ठ सहायक	९८४४१८६९८३
युवराज बस्नेत	वरिष्ठ सहायक	९८४४२३५४५३
सुन्दर के.सी.	ग्राफिक्स डिजाइनर	९८४४०११९७७
कुमार प्र. दहाल	वरिष्ठ सहायक	९८५४०४५३२७
टेक बहादुर खत्री	वरिष्ठ सहायक	९८४४३९८४२१
सरिता सापकोटा	सहायक	९८४४४२८८८०
प्रतिमा नेपाल	सहायक	९८४९०२५२१६
गोमा खड्का	सहायक	९८५४०४५३१७
ज्ञानु खतिवडा	सहायक	९८४४२६१७५२
दिलिप लामिछाने	सहायक	९८५४०४५३१९
पदम बहादुर थामी	सहायक	९८५४०४५३१६
सुमन कुमार काफ्ले	सहायक	९८५४०४५३२३
रेणुका बस्नेत	सहायक	९८४९२७१६४३
बिमला बराइली	सहायक	९८४४५५५११२
मधु फुयाल	सहायक	९८५४०४५३२८
तारा बहादुर पाण्डे	सहायक	९८५४०४५३२५
गणेश बहादुर थामी	सहायक	९८५४०४५३२०
सुबास उप्रेती	सहायक	९८५४०४५३३१
करण सिलवाल	सहायक	९८६२४०६०९०
सकुना खत्री	कनिष्ठ सहायक	९८४४४०७०१६

कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नं.
पुस्पा तामाङ	कनिष्ठ सहायक	९८६०५२५४०८
मेनुका थामी	कनिष्ठ सहायक	९८१२०७१४७२
कल्पना धमला	कनिष्ठ सहायक	९८४३०५०९२८
लक्ष्मी थापा	कनिष्ठ सहायक	९८५४०४५३३२
संगिता चौलागाईं	कनिष्ठ सहायक	९८४०२०४७१०
सुशिला घिमिरे	कनिष्ठ सहायक	९८६१०७३४९३
भवानी गौतम	कनिष्ठ सहायक	९८४९०८४९२८
रिता सुनुवार	कनिष्ठ सहायक	९८१८९१७१९६
कल्पना बुढाथोकी	कनिष्ठ सहायक	९८४४१८५८१०
सुदेश कुमार बुढाथोकी	कनिष्ठ सहायक	९८६१०५२४९६
प्रदिप खड्का	कनिष्ठ सहायक	९८६१०५९७५५
सुदर्शन आचार्य	कनिष्ठ सहायक	९८६१६९६४६१
श्रृजना तामाङ	कनिष्ठ सहायक	९८१८०३६५९०
अनिशा पाण्डे	कनिष्ठ सहायक	९८६०४१८१५८
भैरे थामी	कनिष्ठ सहायक	९८४४३२२३८१
सुशिल सुनुवार	कनिष्ठ सहायक	९८४४४७८३५५
गिता रिमाल	कनिष्ठ सहायक	९८६११९२६३१
रविना भुजेल	कनिष्ठ सहायक	९८६०५०५३६०
पदम माया थामी	कनिष्ठ सहायक	९८०४८९७३६७
शर्मिला बस्नेत	कनिष्ठ सहायक	९८४५०८९४४२
इन्दु वि.क.	कार्यालय सहयोगी	९८०९६३३६०७
मञ्जु शिवाकोटी	कार्यालय सहयोगी	९८०४८५७९५४
दुर्गा फुयाल	कार्यालय सहयोगी	९८४३९७१०७०
देवी सापकोटा खतिवडा	प्रशिक्षार्थी	९८४४४६९४११
दिपेश दहाल	प्रशिक्षार्थी	९८६२०३७५६६
अविना वि.क.	प्रशिक्षार्थी	९७६७३९५५८५
सावित्री सुवेदी अधिकारी	प्रशिक्षार्थी	९८४३०१३०७१
रुपी तामाङ	प्रशिक्षार्थी	९७४१८१५३९८
भरत दहाल	सुरक्षा गार्ड	९८४०२७२५७६

सञ्चालक समिति पदाधिकारी विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	गोपालध्वज श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५१३१५९३५
२	नारायण प्रसाद दहाल	वरिष्ठ उपाध्यक्ष	९८५१२१४३४२
३	शिवराम ढकाल	सह-सचिव	९८४९०२४३२२
४	राजेन्द्र प्रसाद ढुंगेल	कोषाध्यक्ष	९८४४३७४५४०
५	ज्ञान बहादुर तामाङ	सञ्चालक सदस्य	९८०११२९३४२
६	केदार प्रसाद दहाल	सञ्चालक सदस्य	९८५१११७४२८
७	सन्तोष प्रसाद विमली	सञ्चालक सदस्य	९८५११५७६९१
८	नारायण बस्नेत	सञ्चालक सदस्य	९८५१०१४२२७
९	विमला दहाल (घिमिरे)	सञ्चालक सदस्य	९८६१०५२८७०

लेखा सुपरीवेक्षण समिति पदाधिकारी विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	प्रशान्त चौलागाई	संयोजक	९८५१२०२००५
२	सोम प्रसाद घिमिरे	सदस्य	९८४४०६५५५७

जनसचेतन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

वैतेश्वर गा.पा.-५, काब्रे, दोलखा

३२ औं वार्षिक साधारण सभामा सदस्य सहभागिता फारम

१. सदस्यको विवरणः

सदस्यको नामः .... सदस्यता नंः ....

संस्थाको साधारण सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ अनुसार मलाई प्राप्त जानकारीको आधारमा मेरो राय तपसिल बमोजिम रहेको छ।

२. सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धमाः

....

....

....

३. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धमाः

....

....

....

४. लेखा परीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमाः

....

....

....

५. आ.व. २०८२/०८३ को प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमहरु र बजेट सम्बन्धमाः

....

....

....

६. सञ्चालक समितिको तर्फबाट ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा पेश भएको प्रस्तावहरु सम्बन्धमाः

....

....

....

७. सातौं चार वर्षे रणनीतिक योजना (आ.व. ०८२/०८३ देखि २०८५/०८६ सम्म) को कार्यक्रम तथा बजेट सम्बन्धमाः

....

....

८. संस्थालाई थप सुझावहरुः

....

....

....

सदस्यको दस्तखत

टिपोटः

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

सक्रिय सदस्य बन्नको लागि के-के गर्नुपर्छ ?

- नियमित रुपमा मासिक बचत गरेको हुनुपर्छ ।
- ऋणको कारोबार गर्नु भएको छ भने नियमित रुपमा साँवा, ब्याज बुझाउनुपर्छ ।
- समय समयमा KYM अध्यावधिक गर्नुपर्छ ।
- संस्थाको साधारण सभा तथा अन्य क्रियाकलापहरुमा सक्रिय सहभागिता जनाउनुपर्नेछ ।

यदि तपाई निष्क्रिय सदस्य भएमा के हुन्छ ?

- सदस्य सुरक्षा कोषको सुविधा पाइदैन।
- सामाजिक संस्कार खर्च वापतको रकम पाइदैन ।
- विपद्को समयमा राहत वापतको रकम पाइदैन ।
- अन्य सम्पूर्ण सहयोग वापतको रकम पाइदैन ।
- ऋणको कारोबार गर्न पाइदैन ।
- साधारण सभा लगायत अन्य कार्यक्रमहरुमा सहभागिता जनाउन पाइदैन ।
- सञ्चालक समितिले जुनसुकै समयमा सदस्यबाट हटाउन सक्नेछ ।

"आजको बचत भोलीको सुनौलो भविष्यको आधार"

जनसचेतन
JANASACHETAN

"प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वितीय सहकारी संस्था"

नेफस्कून

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
JANASACHETAN SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

info@janasachetan.org.np www.janasachetan.org.np

के तपाईले आफ्नो ऋणको नियमित मासिक किस्ता बुझाउनुभयो त ?

"यदि तिर्नु/बुझाउनु भएको छैन भने आजै संस्थामा गई आफ्नो नियमित मासिक किस्ता बुझाई एक असल सदस्यको पहिचान कायम गरौं।"

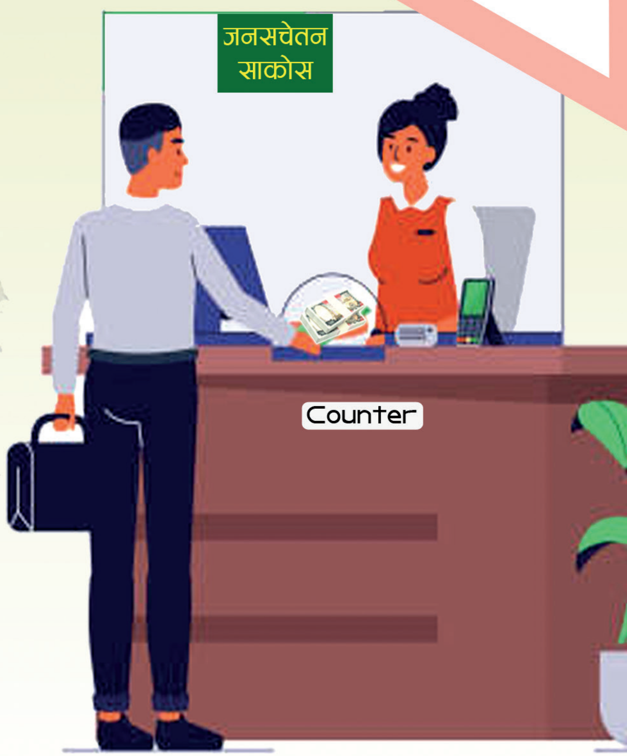

"समयमै नियमित किस्ता तिरी जरिवानाबाट बचौं।"

जनसचेतन
JANASACHETAN
"प्रविधियुक्त प्रतिस्पर्धी सुरक्षित वित्तीय सहकारी संस्था"
नेफस्कून
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
JANASACHETAN SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.